

KUR'AN'IN ÖZELLİKLERİ

İÇİNDEKİLER

KURAN'A İHANET TARİHİ.....	3
MUVAHHİDLER - MUKALLİDLER.....	44
KURAN'DA BİR KONUYU ANLAMADA PRENSİPLER.....	60
SAKIN KURAN'I DİNLEMİYİN.....	62
KURAN YETER Mİ, YETMEZ Mİ?.....	65
KURAN NASIL OKUNMALI?.....	69
MÜMİNİN KURAN TASAVVURU.....	75
KURAN CANLI HAYATA OKUNMALI.....	80
DİN VE HÜKÜM OLARAK KURAN TEK KAYNAKTIR.....	85
KÖTÜLÜKLERİN ANASI KURAN'DAN YÜZ ÇEVİRMEKTİR.....	100
İLHAD NE DEMEKTİR?.....	103
KURAN'I ANLAMA METODU.....	110
KURAN'IN ÖZELLİKLERİ.....	116
ÜMMET İLE MİLLET KAVRAMLARININ ARASINDA BULUNAN FARK- LAR.....	150
KURAN'DA İMAN, İSLAM, İHLAS VE ŞİRK.....	153
KADINLARDA BAŞÖRTÜSÜ FARZ MIDIR?.....	167
ZULÜM NE DEMEKTİR?.....	173
ALLAH'IN İNDİRDİĞİ İLE HÜKMETMEME HANGİ ANLAMA GELİYOR?	175
TAĞUT.....	178
ALLAH'IN YASASI.....	183
KURAN'IN ALLAH'TAN İNDİRİLDİĞİNİN DELİLLERİ.....	189
"AY'IN YARILMASI" HANGİ ANLAMA GELİYOR?.....	195
CİBRİL MELEK MİDİR YOKSA VAHİY MİDİR?.....	198
KAFİRÜN SURESİ.....	208
İNFAKIN ÖNEMİ.....	212
KURAN AÇIKSA NİYE KİTAP YAZIYORSUNUZ?.....	223
RAHMAN VE RAHİM İSİMLERİ.....	227
KURAN'I KİM AÇIKLAR, ALLAH MI ELÇİSİ Mİ?.....	230
DÜNYEVİLEŞME.....	235

KUR'AN'A İHANET TARİHİ

Din ve hüküm olarak yalnız indirilen vahye tâbi olunmayınca, tek ve Kahhar olan Allah'a iman edilmiş olmuyor. İman tam ve mükemmel olmayınca ihlas yani hanif İslam olmuş olmuyor.

Dolayısıyla bir insan hem Yahudi hem Müslüman, hem Hristiyan hem Müslüman, hem Şii hem Müslüman, hem Sünni hem Müslüman olamaz. Bir insan ya sadece Allah'ın kitabına teslim olacak veya Allah'a iman eden bir müşrik olacaktır. (Yusuf-106) Çünkü bu inançların kaynakları birbirinden çok farklıdır. Bu din ve inançlar birbirinden o kadar farklı ki, sadece biri ilâhi ve organik diğerleri beşeri ve sanaldırlar. Tam ve mükemmel olarak Allah'a iman etmek için sadece indirilen vahiy dinine tabi olmak şarttır. Allah'ın kim olduğunu ve kendisine nasıl iman edileceğini tam olarak son indirilen vahiy haricinde hiçbir kaynak ortaya koyamaz.

Dolayısıyla doğru ve sahih olarak Allah'a iman etmek için tek hidayet kaynağına ulaşmaktan başka bir yol bulunmamaktadır. Kur'an, ehl-i kitabın alimlerini tek bir gerçeğe davet eder. "(Ey Nebi!) de ki: Ey ehl-i kitap! Sizinle bizim aramızda ortak olan bir söze geliniz: Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim; ona hiçbir şeyi ortak koşmayalım yani Allah'ın yanı sıra kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın. Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, işte o zaman: Şahit olun ki biz Müslümanız! deyiniz." (Âli İmran-64)

Biz vahiy ehl-i muvahhidlerde Şia ve Ehli Sünnet din adamlarını aynı gerçeğe davet ediyor ve onlara bir soru soruyoruz. “Dünya hayatında sizi cehennemın mutfağına mahkum edip acı çektiren bir din niye ahirette cennete götürsün? Kur’an’a gerçek olarak iman edenler mukallit bir zihin ve inanç yapısına değil, mükemmel bir ahlak ve fikir üreten zihin yapısına sahip olurlar. İşte bundan dolayı ilk önce Kur’an’ın temel değer yargılarını ortaya koymak çok önemli bir görevdir. Bu temel değerlerdeki barış bize yepyeni bir bakış açısı kazandıracaktır. İnanç konularında uzlaşma sağlanırsa, ayrıntılardaki ihtilaflar problem teşkil etmeyecektir. Atalardan intikal eden geleneksel din Kur’an’ın gölgesinde sorgulanmaya tabi tutulduğunda bütün kaos ve ihtilafların, anarşi ve terörün rivayet ve içtihatlardan kaynaklandığı görülecektir.

Kur’an’a tamamen aykırı olan bu rivayet ve içtihatları inanç dünyalarından uzaklaştırdığında Şia ve Ehli Sünnet yepyeni bir başlangıç yapacaktır. Kur’an’a sığınma olmadan veya Kur’an konusundaki cehaleti yok etmeden mezhebi geleneği sorgulamaya da değiştirmeye de imkan yoktur.

“Hep birlikte Allah’ın himayesine sığının; parçalanmayın. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve O’nun (Kur’an) nimeti sayesinde kardeş kimseler olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size ayetlerini böyle beyan eder ki hidayeti bulasınız.” (Âli İmran-103)

Ümmetin başına musallat olan kahrolası cehaletin tek sebebi Kur’an’ın bilinmezliğine gelip dayanıyor. Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının zihinleri Kur’an cehaletinden kaynaklanan hurafelerle kuşatılmış durumdadır. Özellikle Emevilerle başlayan süreçte Kur’an’ın ilim ve ahlakı olmadan iman sahibi olmanın benimsenmesi insanların aklını tezekkürsüz bırakmıştır. Halbuki Kur’an’ın ilim ve hikmetini öncelemek Nebi (a.s) a ve müminlere verilen en önemli emirler arasında yar almaktadır. (Bakara-120, 231) Değişim

ve dönüşümün temelinde Kur'an ilmi olmak zorundadır.

Din alanındaki taklit ve cehaleti ön planda tutan mezhep inancını değiştirmeden mevcut sorunlardan kurtulmanın imkanı yoktur. Cemalettin Afgani ile başlayan ilmi hareketin başarıya ulaşamamasının nedeni iman edenlerin geri kalmalarının sebebini kendi dinlerinde değil, dışarıda aramaları yani atalarından intikal dini sorguya tâbi tutmamaları olmuştur.

Aynı hataya düşmemek için Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkları anlamak, Kur'an'ın gerçek yerini tespit etmek, Şia ve Ehli Sünnet'in rivayet ve mezheplerinden kurtulmakla mümkün olacaktır. Çünkü din alanındaki ihtilaflarını çözmek zorunda olan Şia ve Ehli Sünnet aklın ironisi, Kur'an cahili atalarını sorgulayacak yerde (Bakara-170,171) uydurulan bu çağdışı vahşi geleneği hala çözüm olarak görmesi, problemlerin sebeplerini sorgulama ihtiyacı duymamasıdır.

Dolayısıyla çatışma, kaos, kargaşa, ihtilaf, terör istiyorsak geçmişe, uzlaşma, barış, huzur, mutluluk, merhamet, medeniyet, adalet ve güzel ahlak istiyorsak ileriye bakmamız gerekir. Zira geçmişe takılıp kalanlar sadece acı ve ızdırap çekerler. Geçmiş uyulmak ve tapınmak için değil sadece ibret almak içindir. Şia ve Ehli Sünnet geleneğinde bulunan itikadi ve ameli mezhepler siyasi ve sosyolojik bir olgudur. Yani din ve davalarının Kur'an'da var olan hanif İslam dini ile hiçbir ilişkisi bulunmamaktadır. Müslümanların tek ortak değeri Kur'an'ın gösterdiği hanif dindir.

Dolayısıyla gerçek Müslüman Kur'an'ın dışında kalan bütün kaynaklara yozlaşma olarak bakmak zorundadır. İslam dininin sahibi yüce Allah'tır. iman edenler dini Allah'a özel kılmak zorundadır. Çünkü İslam dini elçilere indirilen vahiy'den ibarettir.

Yani Kur'an'dan bağımsız olarak Nebi (a.s) adına uydurulan rivayet ve mezheplerin iman edenler açısından ortak değer olma imkanı yoktur. Beşeri rivayet ve yorumlar, mezhep ve fırkalar din sayılmazlar. Çünkü beşeri rivayet ve içtihatlar zaman ve mekana

göre değişirler. Her milletin yaşam ilkeleri, geleneğin yani atalar dininden değil, vahiy'de var olan haktan çıkartılması gerekir.

Muvahhidlerin görevi, milletin içinde bulunduğu ve hiç kimşenin memnun olmadığı Kur'an dışı vaziyeti doğru tespit ederek toplumu bu hale getiren süreci Kur'an'ın ışığında sorgulamalarıdır. Şia ve Ehl-i Sünnet rivayet ve içtihatlarının insanlara yol gösterme özelliği bulunmamaktadır. Ehli Sünnet ve Şia'nın rivayet ve içtihatlarına mahkum olmak bir çeşit ruhban sınıfı ortaya çıkarmıştır. Halbuki Kur'an ilim ve ahlakında ruhban sınıfı yoktur. İşin esası ise her Müslüman ümmet yaşadığı zaman ve zemine göre kendi çözümünü kendisi bulmak zorundadır. Bu nedenle günümüzde artık İslam'ın hayata aktarılma biçimi Şiilik ve Sünnilik tasallutundan kurtarılmalıdır. Müslümanların Kuran'dan yana hiçbir sorunlar yoktur. Allah Resulü'nün vefatından hemen sonra Müslümanlar önce siyasi, sonra dini ve daha sonra da ilmi alanda son derece yanlış bir yola sürüklenmişlerdir.

Allah Resulü'nün arkadaşları arasında siyaset ve taht kaygısından kaynaklanan savaşları algılamakta zorlanan zihinler, geçmişini yani sahabe ve tabiin dönemini kutsallaştırarak, menfaatten kaynaklanan bu iç savaşların faturasını müşriklerin inançları arasında bulunan kader inancına yani Allah'ın takdir hakkına havale etmişlerdir. Emevi Ehl-i Sünnet dini, Siyaset ve taht kavgasına dayalı çatışmaların takdir-i ilahi olduğunu imanın esaslarına ekleyerek sözde ideal nesilleri sorgulama alanının dışına çıkarmıştır. Emevi ve Abbasi yönetimleri din adamlarının bu tasarrufundan çok memnun olmuş bu konuda yapılan rivayet ve içtihatlara büyük maddi destekle karşılık vermişlerdir. Özellikle dini ve siyasi meşruiyet sıkıntısı çeken Emevi saltanatı, hicri yüzüncü yıllarda Allah Resulü referanslı uydurma hadis ticareti oluşturmuştur.

Emevi saltanatının hadis uydurmacılığı, Arapların din üzerindeki etkinliğini kaybetmelerine karşı geliştirilen ve satılık din adamları tarafından desteklenen planlı ve programlı bir faaliyet olarak ortaya çıkmıştır. Hadislerin toplanıp kayda geçirilmesi ile

iman edenlerin Allah'ın kitabına yani saf İslam'dan uzaklaşma süreci başlamıştır.

Allah Resulü döneminde dinin tek kaynağı Kur'an iken, hadislerin toplanmasından sonra Kur'an tamamen devre dışı bırakılmıştır. İlk önce Kur'an'ın karşısına hadis adı altında sünnet çıkarılmış, daha sonra hadislerin ayetleri "nesh" edeceğine yani hükümsüz bırakacağına ilişkin inançlar ortalığı kaplamıştır. Allah Resulü'ne indirilen vahiy koruma altına alınmasına ve ümmetin hafızasında yer almasına karşılık, "vahy-i gayr-i metlûv" yolu açılarak hanif dinin tek kaynağı olan Kur'an'ın hükmü yok edilmiştir.

Vahy-i Gayr-i Metlûv

Allah tarafından Resul (a.s) a indirilen fakat namazda okunmayan vahiy (hadisler) demektir. Dolayısıyla bu "vahy-i gayr-i metlûv" yalanı ile yepyeni bir din ortaya çıkarılmıştır. Hanif İslam dini ile beşer tarafından uydurulan ataların şirk dininin birbiriyle çatışması kaçınılmaz olmuştur. Vahiy ehl-i muvahhidlerin ümmetin ümmelerini suçlamalarına gerek yoktur. Şuurlu müminler, ataların şirk dini ile yüzeysel değil, derin ve köklü bir hesaplaşmayı göze almaları gerekir. Şiilik ve Sünniliğin oluşmasında referans çerçevesi olan "tedvin devri" yani hadislerin toplanıp kitaplaştırılması siyasi, dini ve ilmi sahalarda kırılmaların gerçekleştiği bir dönemdir. Bu dönemde Allah'ın indirdiği vahiy, akıl ve ilim, iftira ve hurafelerin enkazı altında kalmıştır.

Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkların bilinmemesi İslam dininin kaynağı konusunda büyük bir çelişkiye düşülmüş ve dinin kaynakları çoğaltılarak kavram kargaşası ile iman edenlerin zihni inanç krizine sürüklenerek allak bullak edilmiştir. Yani hadislerin her alanda hayata hakim kılınması neticesinde İslam dini Emevi ırkçılığının kurbanı olmuştur. Allah'ın kitabı Arapların şirk dinine büyük bir darbe vurmuş fakat köklü olarak Emevi zihniyetini değiştirememiştir. Çünkü medeniyetin oluşması ve zihin değişikliği için uzun bir zamanın geçmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla sadece Kur'an'dan hareket ederek yeniden hanif bir inanç ve sağlam bir zihin inşa edilmesi zorunluluk halini almıştır.

İman edenleri, din düşmanlarının İslam'a verdiği zarar değil, Şia ve Ehli Sünnet dininin muhaddis ve müctehidlerinin kendi dinlerine verdikleri zarar ilgilendirmektedir. Her inanç, düşmanlarının saldırılarından değil, en çok bağlularının cehalet ve beceriksizliğinden zarar görmektedir. Müslüman ümmetin huzur ve mutluluk ekseninde gelişmesi ancak dini anlayışların Kur'an'a göre ayarlanması ve yaşadıkları çağın anlayışına göre yenilenmesi ile mümkün olabilir. Tarihsel süreçte geleneksel mezhebi inanç ve anlayışlar hanif İslam'a dönüşmedikçe gelişmeye değil, çürümeye ve yok oluşa şahit olacağız. Kur'an'ın herhangi bir âyetinden çıkardığımız doğru bilgi, o âyetin uygulanmasından daha önemlidir. Çünkü inanç ve ameller sağlam bilgi üzerine inşa edilmeleri şarttır. Sağlam ve sahih bilgi üzerine inşa edilmeyen inanç ve fiiller insanlara ızdırap ve acıdan başka bir şey kazandırmazlar. Ayrıca doğru ve erdemli bilgi, asırları aşar, uygulama ve yaşama ise tarihsel kalmaya mahkumdur.

Dolayısıyla insanların sahip oldukları kaynaklar sağlam ve sahih bilgiye dayanmak zorundadır. Bilgi, çağları aşarak her zaman kendisine manevra alanı bulur. On dört asırdan beri insanların başına musallat olan cehalet ve taklit, yalan ve iftiralar, kaos ve kargaşa, terör ve anarşi bu gerçeğin en büyük kanıtıdır. Evet Kur'an bilgisinin insanlara doğru olarak ulaştırılması onu yaşamaktan daha önemli bir görevdir. Allah Resulü dinin ortağı değil, Kur'an'ın mübelliğidir. Yüce Allah'ın en önemli emri, Rahmân tarafından indirilen ve Resul'ün dilinde hayat bulan vahye tabi olmaktır. Nebi'nin hadislerinin! ve uygulamalarının! Kur'an'ın bazı âyetlerini "nesh ettiği" yolundaki inançları, dinin temeline çirkin bir saldırı olarak değerlendirmek gerekir.

Kur'an'ın yorumlanmasını Ehl-i Sünnet ve Şia'nın oluşturduğu zihin yapısının hakimiyetinden kurtarmak ve onu zaman ve zemine göre güncellemek gerekir. Bu görev, din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka kaynak kabul etmeyen muvahhidlerin sorumluluğundadır.

Muvahhid, din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka kaynak kabul etmeyen, aklını kullanabilme cesaretine sahip olan bireye denir.

Muvahhid, “rüşde” ermiş, Allah'a karşı sorumluluk ve yükümlülüklerini, kendi akli ve Kur'an bilgisi doğrultusunda bizzat kendisinin belirlediği kimsedir. Bu nedenle muvahhid, Allah'tan başka hiç kimsenin hakimiyetini kabul etmeyen kişidir. “Hakimiyet” kelimesi yönetimini hiçbir engele veya denetlemeye bağlı olmaksızın devam ettiren, bağımlı olmayan, hükümler, hakim, sözünü geçiren, üstünlük kazanan, buyruğunu yürütme, hükümlerlik” anlamına gelmektedir. (Türkçe Sözlük- 1, 434; 1- 597- 98 Kamus-i Türki, 1- 313; 1- 462)

“Hakimiyet” kelimesinin aslı h-k-m (hakeme) fiildir. Bu fiilden türetilmiş pek çok kavram Arapçada yer almaktadır. “Hüküm, hükmi, hikmet, hâkim, hükümet, muhkem gibi. Kur'an'ı Mübin “hakeme” fiiline ve türevlerine birçok âyette yer vermektedir. Terim olarak “hakimiyet” “bir devletin milli sınırlar içinde ve dış ilişkilerinde beynelmilel hukuktan doğan kısıtlamalar dışında tam bağımsızlığı, yani özgürlük ve hükümlerliği demektir. Karar alma sürecinde ve bu kararı uygulama aşamasında en üstün otorite olma anlamına “hakimiyet” kavramı, devlet, bağımsızlık ve demokrasi gibi kavramları da yakından ilgilendirmektedir. (Naim- Toward an İslamic Reformation s.81- Ana Britanica- 6, 29)

“Devlet, topluca yaşama durumunda bulunan insanların bir düzen içinde kendi vatandaşlarını koruma ve ortak amaçlarına hizmet etmek için örgütlenmelerinden doğmuştur.” (Ertürk, Diktacı Tutum s. 173)

Başka bir ifadeyle devlet, belirli sınırlar içinde yaşayan insan topluluklarının hakimiyet ve bağımsızlık temelinde oluşturduğu siyasal örgütlenmedir. (Türkçe Sözlük 1- 366; Ana Britanica 7-202-203)

Son vahyin indirilmesinden sonra hüküm ve hakimiyet tartışmasını ilk başlatanlar hariciler olmuştur. Muaviye'ye karşı Ali'nin

tarafında savaşırken “hakem” olayı sebebiyle meşru halifenin yanından ayrılarak farklı bir grup oluşturan hariciler “Hüküm Allah’ındır, insanlar hakem tayin edemez” iddiasında bulunmuştur. Hariciler bu görüşlerini yanlış yorumladıkları âyetlere bağlamışlardır.

Halbuki Kur’an’a baktığımızda “hüküm” ve “hakimiyet” denildiği zaman hanif İslam dininden başka din edinmemek anlamında kullanıldığını görüyorsunuz.

Yani “din ve hüküm olarak Kur’an’dan başka hiçbir kaynağın olmadığını” ortaya koymak istenmiştir. Kur’an’ın “hakimiyet” kavramını kullanması siyasal anlamda yani devleti yönetme ve insanların üzerinde hüküm kurma anlamında değildir. Yüce Allah’ın indirmiş olduğu vahiden başka bir kaynağın rehber olmaması, indirilen vahye beşeri inanç ve fikirlerin ortak yapılmaması, hak olana batılın karışmaması, din ile insanların aldatılması, vahyin eksik olarak muhataplarına ulaştırılmaması, Allah kelâmının gizlenmeden beyan edilmesi, Kur’an’a karşı sınır ve engel konulmaması, Kur’an dışında beşerin helal-haram, farz, vacip, sünnet, mekruh, mubah gibi kavramların dayatılmaması ile ilgilidir. Kur’an’ın indiği coğrafyada özellikle Mekke’de nasıl bir evliya ve İlahlar hegemonyasının olduğunu unutmayalım.

Dolayısıyla Kur’an’da geçen bütün “hüküm” kavramları siyasal anlamda değil, vahyin din olarak tek kaynak kabul edilmesi ile alakalı kullanılmıştır. Bunun en büyük delili “hüküm” kavramının geçtiği âyetlerde devlet adamlarının değil, insanları Allah’ın hidayet yolundan engelleyen din adamlarının muhatap alınmasıdır. Haricilerin, halifeye karşı isyanlarını meşru göstermek için ileri sürdükleri ve Kur’an’daki hüküm âyetlerine dayandırdıkları “Hakimiyet Allah’ındır” ya da “hüküm vermek Allah’a mahsustur” görüşü iman edenlerin siyasi düşüncesini derinden etkilemiş ve harici mezhebine karşı olan Şia ve Ehli Sünnet din adamları bile bu yanlış inancı benimsemişlerdir. Halbuki Kur’an’da var olan “hüküm ancak Allah’a aittir” ifadesi müşrikleri ve atalardan intikal eden inanç ve kaidelere iman eden din adamları hedef alınarak söylen-

miştir. “Hüküm sadece Allah’ındır.” ifadesinin bulunduğu surelerin hepsinin Mekke’de inmesi bunu gösteriyor. (Yusuf- 40; Maide- 44, 45,47, 48, 49, 50) Mekke ve Medine’de kurulmuş bir hukuk ve adalet sistemi ve mahkeme binası bulunmuyordu.

Mekke ve Medine’de evliya ve ilahların dini yani şirk’in inanç ve hakimiyeti ile Yahudi ve Hristiyanların hurafe ve uydurmaları hayata hakimdi. Yani “Hüküm Allah’ındır” sözü, “Allah tarafından indirilen vahiy dışında hiçbir dini kaynak hüküm ortaya koyamaz, vahiy haricinde hiçbir kaynaktan hüküm çıkarılamaz ve göklerde ve yeryüzündeki hakimiyette Allah’ın ortağı olamaz.” demektir.

Dolayısıyla “hüküm Ancak Allah’a aittir” sözünü işittiğimiz zaman aklımıza devlet ve siyaset değil göklerde ve yeryüzünde bulunan hakimiyet ile, hadisler, mezhepler, fırkalar, cemaatler, tarikatlar, içtihatlar gelecektir. Yoksa belli başlı ilkeler ve emirler dışında Allah, idarecilere ve hukukçulara siyasal anlamda çok geniş bir yer ayırmıştır. Nebi(a.s) dan sonra siyasi düşüncede meydana gelen iki ayrı ucu teşkil eden Sünni ve Şii anlayışlar bu konuda aynı inancı paylaşmaktadır. Yani Sünnilere göre yüce Allah siyasal hakimiyetini iman eden toplum vasıtasıyla daha doğrusu devleti idare eden “Kral, halife ve padişah” vasıtasıyla, Şiilere göre ise “masum imamlar” vasıtasıyla gerçekleştirmektedir.

Ehl-i Sünnet ve Şia din adamları hüküm âyetleri ile aslında atalar dininin sorgulandığını düşünemediler. Bu da “Nebi ve Resul’ün” arasında bulunan farklardan ve Kur’an’ın kavramlarından haberleri olmadıkları için rivayetleri din olarak algılamalarından kaynaklanmıştır. Yani Şia ve Ehli Sünnet’e göre “Resul’e itaat etmek” rivayetleri benimseyip din olarak almak anlamına gelmektedir. Mekke’de inen ayetler göklerde ve yeryüzünde bulunan mutlak hakimiyetle ilgili iken, Medine’de inen ayetler sivil hayatla ilgili vahyin hakimiyet ve egemenliğiyle ilgilidir. Yani din ve hüküm olarak Kur’an’dan başka hiçbir kaynak bulunmamaktadır. Bu da din adamlarını muhatap almaktadır. Dolayısıyla bütün iş Kur’an’a karşı olan cehalette gelip düğümleniyor. Şia’ya göre toplumun kendisine özgü bir anlayış ve

gerçekliği yani siyasal bir hakimiyet-i bulunmamaktadır. Çünkü toplum Kur'an'ı tam olarak anlamaktan mahrumdur. Kur'an'ı tam olarak anlama ve hayata aktarma ancak masum kılınmış imamlar tarafından gerçekleştirilir.

Şia “Temiz olmayanlar ona dokunamaz.” (Vakıa-79) âyetini “on iki imamdan başka gerçek olarak kimse Kur'an'ı anlayamaz” olarak okumuşlardır. Onlara göre Ahzab suresi 33. âyetiyle Allah, Ehl-i Beyti her türlü gûnahtan koruma altına almıştır. On iki imamın otoritesini temin eden şey onların Allah tarafından tayin edilen hakları ve hatasız olmalarıdır. Şia'ya göre zamanın imamını tanımayanlar gerçek Müslüman olmazlar. Diğer taraftan Sünni anlayışa göre ise Allah'ın vekili ve gölgesi padişahlar ve devlet adamlarıdır. Yani her ikisinde de Allah'a ait olduğunu inandıkları siyasal egemenlik O'nun vekilleri tarafından kullanılmaktadır. Haricilik mezhebi, isim olarak sevilmemesine rağmen zihniyet olarak Şia ve Ehl-i Sünnet'in anlayışına damgasını vurmuştur.

Yani Şia ve Ehli Sünnet'te, siyasi ve devlet yönetiminde genelde harici anlayış hakim olmuştur. Bugün de hüküm âyetlerinin Hârici yorumu Ehl-i Sünnet ve Şia'nın anlayış ve inancına hakimdir. Sadece hakimiyet meselesi değil, Kur'an'da geçen pek çok kavramın içeriği Ehl-i Sünnet ve Şia din adamlarınca yanlış yorumlanmış ve bu yanlışlıklar hâlâ devam etmektedir. Hakimiyet ile ilgili âyetlerin devletin yönetimi ile yani siyasetle ilgili olmadığı, âyetlerde mutlak güç sahibinin Allah olduğunun vurgulandığı görülmektedir.

Mutlak gücün Allah'a ait olduğu konusunda Ehl-i Sünnet ve Şia arasında bir ihtilaf söz konusu değildir. Esas ihtilaf, yüce Allah'ın, devlete ve insana hükmetme, hakimiyet kullanma gücü olan siyasi egemenliği verip vermediği konusundadır. Kur'an'ı Mübin'e göre siyasi hakimiyetin insana ait olduğu açıkça ortaya konmaktadır. Devlet ve toplum idaresinde Allah'ın emri, topluma ait işlerin toplumsal idare yani Şura tarafından bir düzene sokulmasıdır. (Âli İmran-159; Şura-38)

Adem'in yaratılış gerekçesinde onun yeryüzünde “halife”

olduğu bildirilmiş, hür iradeli ve kendi adına iş yapacak bir varlık olduğu açıkça belirtilmiştir. (Bakara- 30; Enam- 165)

Din adamlarının Allah adına hükmetmesi zandan öte hiçbir değer taşımaz. Şia ve Ehl-i Sünnet'in din ve devlet adamları, siyasi hakimiyetin millete ait bir hak olmasından hiçbir zaman hoşlanmamışlardır.

Aslında Allah'a iman eden ülkelerde hakimiyetin kişi ve ailelerden daha çok halka ait olması siyaset konusundaki birçok sorunu çözebilecek niteliktedir. İşte bundan dolayı iman edenlerin yani Müslüman toplumun özgürlükçü ruha dayalı bir siyasi yapılanmaya geçmesi, Şia ve Ehl-i Sünnet zihninin hatalarını devam ettirmemesi gerekmektedir. Rahman ve rahim olan Allah, özgür olma ya da hürriyeti sonuna kadar kullanma imkanını her insana sunmuş ve insandan hakimiyetini tam olarak kullanmasını istemiştir. İman edenler, buldukları durumdan hoşnut değillerse kendi yönlerini değiştirmek zorundadırlar. (Râd-11; 11 Enfal- 53)

Siyasi ve toplumsal olayların kötü sonuçları ile milletin karşılaşacak olması bile siyasal hakimiyetin millete ait bir hak olduğunu açıkça gösteriyor.

Kur'an, toplumsal ve siyasal ilişkilerin, milletin davranışlarının sonucuna göre şekilleneceğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla siyasi konudaki sıkıntılarımız Allah'ın kitabından değil, Ehl-i Sünnet ve Şia'nın anlayışından kaynaklanmaktadır. Maalesef Şia ve Ehl-i Sünnet geleneği, devleti yönetenlerin arzu ve istekleri doğrultusunda oluşturulmuş, din adamları da hukuk ve adaletin yanında değil, idarecilerin tarafında yer almışlardır. Kur'an'ın manası bozulmuş, sistem dağıtılmış, kavramların yeri değiştirilmiş, vahyin içindeki düzen bozulmuş, dedikodularla yeni bir din inşa edilmiştir. Bu yeni dinin hadis ve icthadlarıyla yöneticiler kutsanmış israf ve yolsuzlukları örtbas edilmiştir.

Dolayısıyla Şia ve Ehli Sünnet din adamları tarafından yaşatılmaya çalıştırılan atalar dininin hakimiyet konusundaki yan-

lış uygulamalarının düzeltilmesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Yüce Allah'ın insana verdiği iradenin de Allah'a ait olduğu yolundaki inanç, hem dinin sömürülmesine hem de müminlerin ahlâken çökmesine sebep olmuştur. İnananlar, idarecilerin kendi vekilleri olduğunu, onların Allah'ın vekili olamayacaklarını kavramak zorundadırlar. Çok ilginç, iman edenleri hayat sahnesinden silen zihniyet her zaman kurtarıcı olarak gösterilmiştir. Bu milletin sorunu Kur'an'ın temsil ettiği hanif İslam dini ile ilgili değildir.

Sorun, Şia ve Ehli Sünnet dininin muhaddis ve müctehidlerinin oluşturduğu mezheplerle ilgilidir. (En'am-159; Rum-30,31,32) Kur'an, vahyi tebliğ eden elçilerin dahi Allah'ın vekili olmadıklarını ve olamayacaklarını açıkça ortaya koymuşken, diğer insanların Allah'ın vekili olabileceklerini ve Allah adına hüküm verebileceklerini yani O'nun adına hareket edebileceklerini söylemek her şeyden önce vahye aykırı düşmektedir. Hiçbir beşer'in -Nebi'ler ve Resuller dahil- Allah adına hüküm koyma ve Allah adına insanları idare etmeye hakkı yoktur. Allah'ın elçileri bile sadece risâlet misyonu ile Allah tarafından indirileni insanlara tebliğ ederler. Kur'an'da bulunan "...Artık aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet..." (Mâide-48) (Sana da şu talimatı verdik): Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet ve onların arzularına uyma..." (Mâide-49)

Ve benzeri âyetler, Allah tarafından indirilen vahiy haricinde kaynak oluşturulmayacağı yani helal ve haram, din ve hüküm ile ilgili inmişlerdir. Allah'ın Resulleri vahyin üzerine, yanına, yöresine kendilerinden bir kelime bile ekleyemezler. (Hakka- 44; İsra- 72)

Dolayısıyla Resuller dahil hiçbir beşer'in Allah adına konuşmaması ve O'nun adına hüküm koymaması için vahiy koruma altında nazil olmuştur. Kur'an'a tek kaynak olarak bağlı olmayan milletin özgürlükçü bir anlayışa sahip olması mümkün değildir. İman eden toplumun, hem dini hem siyasi anlayışı Şia ve Ehli Sünnet'in uygulamalarına dayanmaktadır.

İslam ülkelerinde bulunan siyasi krizlerin sebebi budur. Bu gele-

neksel mezhebi anlayış yok olmadığı sürece iman edenlerin demokratik ve özgürlükçü bir yapıya kavuşmaları mümkün değildir. Öyle görüyor ki devlet, siyaset ve din adamlarımız özgürlükçü yapının gelişmesi için mevcut parçalayıcı mezhepsel zihniyetin değiştirilmesinin önemini henüz anlayamamışlardır. Kur'an'a baktığımızda üç çeşit hakimiyetin olduğunu görüyoruz.

1-) Göklerde ve yerde olan Allah'ın mutlak hüküm ve hakimiyeti. Bu hakimiyette evliya ve ilahlara bir pay yoktur. Allah'ın bunlardan bir şeriki bulunmamaktadır. (Mekki ayetler)

2-) İndirilen vahiy yoluyla kurulan Allah'ın hakimiyeti yani yaşam alanında din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka hiçbir kaynağın olmayacağı ile ilgili hakimiyet. (Medeni ayetler) Kur'an en çok bu iki hakimiyetin üzerinde durur. "...Kim Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse işte onlar kafirlerin ta kendileridir"(Maide- 44) "...Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir." (Maide -45) "...Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir." (Maide- 47)

Yukarıdaki ayetler ikinci şıkta bulunan hakimiyet ile ilgilidir ve devlet adamlarından daha çok din adamlarını ilgilendirmektedir. Yani bu hakimiyette bireysel ve sivil yaşam için Allah'ın indirdiği vahiy dışında hüküm ortaya koyan ve kabul edenler hedef alınmaktadır. Dolayısıyla ilk iki hakimiyetin alanı Allah'a aittir.

3-) Siyasal hakimiyet yani devlet ve halkın idare edilmesi ise, hukuk ve adalet sistemiyle insana aittir. İnsan bu siyasal hakimiyet ile Allah'a karşı sorumludur. Bu hakimiyet, siyaset, din, dil, ırk, kültür, gelenek, inanç, mezhep yani toplumun farklı kesimlerinin haklarının adalet sisteminde eşit olarak karşılanması demektir. Fakat maalesef Şia ve Ehl-i Sünnet devlet ve din adamları, siyaseti kişisel kudret ve hakimiyet alanı kurma ve gücü elde etme olarak değerlendirmişlerdir. Fetö'de bu siyasal anlayış ve inançtan doğmuştur. Siyasi mücadeleyi bir fazilet ve hayır yarışı olarak Allah'ın emri gibi değerlendirmek sadece kan ve kaos, terör ve anarşi, zulüm ve zillet doğurur.

Siyasetin, İslam dininin önemli bir bölümü olduğu yolundaki inanç ilk defa Şii mezhebi tarafından benimsenmiştir. Şii inanç ve anlayışına göre her türlü günah ve hatalardan korunmuş imamlar hem dini hem de siyasi otoritedir. Belli başlı siyasi esaslar iman sisteminin de parçasıdır. (Bill and Williams. Shii İslam and Roman Catholicism. S.91)

Bu inanca göre siyaset, toplumdaki adalet ve hukuku yani insanların haklarını koruma sanatı olmaktan çıkıp kutsal bir inanç ve kimliğe bürünmüştür.

Bu anlayışa sahip olan siyasette, devlet adamlarını ve idarecileri eleştirmek mümkün olmuyor. Çünkü artık siyaset Allah'ın yüce ve kutsal bir emri olarak mübarek bir zırha bürünmüş oluyor. Hatta gücü elde eden siyaset ve devlet adamlarının tasarruflarına karşı gelenler hain damgası yemekten kurtulamıyorlar. Geçmişte Katolik mezhebinin siyaset anlayışı da bundan farklı değildi.

Mesela: Din ile siyasetin birbirinden ayrılması esasına dayanan "laiklik dinsizliktir" anlayışı Şia ve Ehl-i Sünnetten önce Hristiyanlığın Katolik mezhebinin inancını ortaya koymaktaydı. Aslında laiklik bireysel bir anlayış olmadığı için laik olan kişi hiçbir zaman dininden ve imanından bir şey kaybetmez. Laiklik siyasi ve sosyal bir düşünce ve anlayıştır. İman edenler bireysel olarak laik olmayabilirler, fakat kurdukları devletin laik olmasında bir sakınca yoktur.

Aslında Allah'ın sorumluluğu toplum ve cemaat olarak değil de, bireysel olarak yani tek tek insanlara yüklemesinin önemli hikmetleri vardır. Bu hikmetlerin en önemlilerinden biri, vahiy'le Resullere indirilen hükümlerin hayata hakim olmasının uzun süre almasıdır. Yani Allah Resülü'nden hemen sonra insanlar vahiy'den yani Allah'ın hükümlerinden yüz çevirdiklerinde kuracakları devletin esasları hangi kaynağa göre oluşacaktır.

Mesela: Bugün halkı Müslüman olan bir ülkede tamamen Kur'an'ın hükümleri esas alınarak yani Allah'ın kitabının hikmet ve ahlaki öğretilerine göre bir yönetim ve İslami şeriat sistemi kurmak

mümkün olur mu?

Dolayısıyla din ve hüküm olarak Kur'an'ı tek kaynak kabul eden muvahhidlerin sapkın, mezhepsiz, vehhabi, reformist, mason, kafir olarak görüldüğü bir toplumda gerçek olarak İslami bir yönetimin oluşturulması mümkün değildir. İşte bunun için Rahmân ve Rahim olan Allah insanları sadece kendi yaptıkları amellerinden sorumlu tutmuştur.(Necm-39; Yasin-54; Araf-43; Tur-21; Müddessir-38)

Dolayısıyla devletin dindarı ve dinsizi olmaz. Devletin hukuku, adaleti, şefkat ve merhameti yani insan hakları vardır.

Kur'an'ın muhatabı devlet değil, adaleti ve insan haklarını gözeten veya gözetmeyen idareciler ve yöneticilerdir. Yani Kur'an'ın muhatabı ve Allah'a karşı sorumlu olanlar gerçek kişiler olan bireylerdir. Bundan dolayı devletin Müslümanı ve kafiri de olmaz. Aslında "İslam devleti" ifadesi de yerinde bir kullanım değildir.

"İslam Devleti" ifadesi hayatın gerçeklerinden uzak ideolojik bir devlet anlayışını ifade etmektedir. Zaten ideolojik hareket edenlerin gerçekleri görmeleri ve hakkı kabul etmeleri mümkün değildir. Aslında laiklikte devletin ideolojik özelliğinin olmaması gerekir. Fakat maalesef Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günden bugüne kadar laiklik bir ideoloji hatta daha da ötesi baskıcı bir din olarak gelmiştir. Yani devlet idaresi hurafeci bir ideolojinin pençesinden baskıcı başka bir ideolojinin pençesine teslim olmuştur.

Kur'an'da var olan hanif İslam'a göre hiç kimsenin Allah adına konuşma, hareket etme yetkisi olmadığı gibi dini hakimiyeti ve kutsallığı da yoktur. Gelenekçi zihniyetin "Osmanlı döneminde din adamlarının devlet idaresinde söz sahibi oldukları" görüşü doğru değildir. Allah Resulü'nden sonra hanif dini temsil eden din adamları hiçbir zaman devlet idaresinde söz sahibi olmamışlardır. Fakat devlet idarecileri dini değerleri siyasal ihtirasları için kullanmış ve din adamlarından yararlanma yolunu bulmuşlardır. İşte bu nedenle devlet adamları, Allah tarafından indirilen vahiy İslam'ın'ı din adamları eliyle sürekli olarak dejenere etmişlerdir. Bu kötü gelenek

maalesef bugün de devam etmektedir. Eğer vahiy İslam'ı milletin irade ve zihnine hakim olsaydı yani halk Kur'an'ın evrensel hürriyetine sahip bulunsaydı böyle bir şey yapmaları mümkün olmayacaktı. Ümmetin problemlerine değişik çözüm önerileri sunmak için toplumda çeşitli fikirleri temsil eden siyasi partilerin bulunması hiçbir zaman yadırganmamalıdır.

Öneri ve çözümler şura'dan yani çok sesli yapıdan meydana gelir. Şia ve Ehl-i Sünnet devlet ve din adamları yanında sosyal özgürlük, demokrasi, bağımsızlık, siyasal değer ve siyasal kurum kavramları yabancı ve hoş karşılanmayan kavramlardır.

Halbuki çok sesli ve özgürlükçü bir toplumu oluşturmak için bu değerler bir gereklilik olarak önümüze çıkıyor. Ümmeti kontrol etmeye ve hizaya sokmaya çalışan siyasi yapının yerine, ümmetin zihin ve aklını harekete geçiren özgürlükçü bir yapıyı nasıl inşa edeceğimizi çok ciddi olarak düşünmek zorundayız. Geleneksel mezhebi anlayış ve inançlar, sadece hürriyetimiz için değil, bizzat hanif İslam için yani dinimiz açısından da büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Devlet idaresine şura ve istişarenin hakim olmasını ve tam bir özgürlük ortamının yerleşmesine mani olan unsurları iyi tespit etmemiz gerekir. Önemli olan despot ve baskıcı bir sistemin yerine daha despot ve daha baskıcı bir anlayışı seçmek değil, dosdoğru bir anlayışı ikame etmektir. Tarikat ve cemaatlerin, yapıları itibariyle halkın yönetime katılmasını ifade eden hürriyete karşı çıkacakları muhakkaktır.

Geleneksel mezhebi anlayış, bu cemaat ve tarikatların gücünü arkasına alarak demokratik ve özgürlükçü yapının eksikliklerini sürekli olarak dile getirmekte, fakat onun yerine koyacakları bir sistem göstermemektedirler. Demokratik yapıya karşı çıkmak yeterli değildir. Onun yerine alternatif bir sistem ortaya koymak önemlidir. Aslında kurulduğundan beri Türkiye Cumhuriyeti'nde laikçi anlayış ve demokrasi arasında da bir ihtilaf ve kavga devam etmektedir. Yani Türkiye'de demokrasi yalnız geleneksel dinci anlayışlarının değil,

laikçilerin ve kemalistlerin baskısı altındadır.

Dolayısıyla siyasal hakimiyetin ümmete ait olduğunu her düşünce sahibi olan kabul eder ve bu değeri yaşadığı hayata yansıtmaya çalışır. Bütün bu sorunların çözülmesi geleneksel yani taklitçi din anlayışımızı değiştirmekten geçmektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin sağcısı ve solcusu, tarikatçısı ve cemaatçısı, dindarı ve dinsizi aynı baskıcı geleneğin anlayışına sahip buldukları için zihniyetleri arasında hiçbir fark bulunmamaktadır. Rey ehl-i ile hadis ehl-i arasında en önemli tartışma, dini kurallar hakkında aklın kullanılmasının gerekli olup olmadığı ile ilgili olan tartışmadır.

Rey ehl-i dinin emirleri konusunda, özellikle Kur'an'ı anlamada aklın kullanılmasını önemserken, hadis ehl-i din alanında aklın kullanmasına şiddetle karşı çıkmıştır. "Ehl-i hadis, Sünni ve Selefi anlayışa göre dini konuda âyetin, hadisin ve sahabe ichtihadının dikkate alınması, bunlarda delil bulunmazsa Selef âlimlerinin ichtihadlarına tabi olunması gerekir" görüşündedirler. Aslında Rey ehl-i de aynen Şia, Ehl-i Sünnet ve Selefilere gibi din ve hüküm olarak Kur'an'ı tek kaynak alıyor değildir. Rey ehl-i'nin din anlayışı Kur'an ve Sünnet'e dayalı bilginin akıl ve içtihatlarla geliştirilmesi idi. Bu anlayışın ileri gelen önemli şahsiyeti Ebu Hanife'dir. Ebu Hanife, dini düşüncede az da olsa akli kullanmaya değer verdiği için ona karşı büyük bir savaş açılmıştır. Selefi ve Sünni anlayışa sahip olanlar içinde Ebu Hanife'yi kafir, fasık, sapkın ve mürted olarak görmeyen kimse yoktur. Siyasi iktidarların hadis ehlinden yana tavır almaları neticesinde hicri üçüncü asrın ortalarında rivayetçi inanç sahipleri akla değer veren düşünceyi yok etmiştir.

Bu bozguncu cehalet günümüzde de devam etmektedir. Hanif din anlayışını hayat sahnesinden silen mezhebi bağnazlık ümmi insanlara tek hidayet olarak gösterilmiştir. Ehl-i hadis, Selefi inanç ve Sünni anlayış, İslam dininin tek kaynağından sapmış, Kur'an'ı tek kaynak durumundan çıkarmış, birçok kaynaktan biri olarak görmüştür. Ebul Hasan el- Aş'ari, Muhammed bin İdris (Şafii), Ahmed bin Hanbel ve benzeri mezhep imam ve müctehidler, dinin Allah'ın

kitabına ve Resulü'nün Sünnetine uymak olduğunu savunmuşlardır. Ashabul- Hadis' e göre dinde önemli olan Allah Resulü'nün hadisleri ve geçmiş üç neslin (sahabe-tâbiin-tabe'i tâbiin) ictihad ve uygulamalarıdır.

Kur'an'dan kopuk olan Selefi akıl, geleceği planlama ve kurmaya yönelik değil, geçmişin yalan ve iftiralarını gelecek nesillere aktarmaya çalışan tamamen mukallit bir zihin ve inanç şeklidir. Ehl-i hadis, Şii, Sünni ve Selefi düşünceye göre, İslam dini Allah tarafından tamamlanmış değildir. Bu anlayışa göre din ancak Muhammed (a.s) ın söz ve uygulamaları, sahabe- tâbiin-tebe'i tabi-in'nin ictihadlarıyla tamamlanmıştır.

Yani artık geçmişte ortaya çıkan mutlak hidayet ve hakikatin! üzerine hiç kimse bir şey koyamaz, Artık dinde hiç kimsenin söz söyleme hakkı bulunmamaktadır. Bu gerici ve taklitçi anlayışa göre Kur'an'ı Mübin yedinci yüzyılın Mekke ve Medine'sine nazil olmuştur. Yani Kur'an'ın tüm insanları muhatap alması söz konusu değildir. Dolayısıyla gelecek olan insanlar vahyin değil, mezhep imamlarının ve onların içtihatlarının muhatabıdır. İşte bu bozuk din algısı yüzünden insanların orijinal ve heyecanlı fikir üretmelerinin önüne engel konulmuş, Kur'an'ın sesi susturulmaya çalışılmıştır.

Sonuç olarak: Sadece vahyin muhatabı olması gereken insanlar, kurtuluşu ve hidayeti atalarının zehirli dininde bulmaya çalışan hastalıklı bir akıl yapısı ile dünya ve ahiretleri karartılmıştır. Ehl-i Sünnet ve Şia muhaddisleri rivayetler yoluyla Kur'an'la ilgisi bulunmayan yani Kur'an dışından uydurdukları sanal ve hayali bir "Muhammed" hakkında efsaneler geliştirmiştir.

Resul (a.s) adına iftira ettikleri hadislerle Resulün beşeri yönü mitolojik masal kahramanına dönüştürülmüştür. Çok ilginçtir, Şia, Ehl-i hadis, Ehli Sünnet ve Selefiler, Kur'an cahili olduklarından dolayı Muhammed (a.s) ın beşer olma özelliğini, Resul olma niteliğinin önüne geçirmişlerdir. Yani bu ekollerin hepsi Allah Resulü'ne değil, Kur'an'dan koparılmış Muhammed'e itibar ettiler.

Dolayısıyla geleneksel din mensuplarının yanında hadislerle anlatılan Muhammed, Kur'an'da bulunan Allah Resülü'nden daha önemli bir konuma sahiptir. Bu anlayışa göre Allah'ın yüzlerce âyette anlattığı Resul Muhammed diye bir kimse yeryüzünde yaşamış değildir. Buna bağlı olarak gelenekçilerin yanında diğer Allah elçilerinin de itibar gördüklerini söylemek imkansızdır. Sanki yeryüzünde Muhammed, Ebu Bekir, Ömer, Osman, Aişe, Hafsa, Muaviye, Ali, Hasan, Hüseyin ve Fatıma'dan başka hiç kimse yaşamamıştır.

Maalesef bu sakat anlayış günümüzde de devam etmektedir. Kur'an bilinmediği için insanların Allah'ın Resulleri hakkında sahip oldukları bilgi yok denecek kadar azdır. Mevlid kandilleri ve kutlu doğum merasimleri de onun beşeri ve biyolojik kişiliğini "Allah'ın Resülü olma" misyonunun önüne alan inanç biçiminin göstergesidir. Geleneksel dinin meydana gelmesinde köklü kültür ve kadim inançlarla karşılaşmanın rolü büyük olmuştur.

Mesela, geleneksel dinin oluşmasında ortaya çıkan iki ana akımdan biri olan Rey ehl-i, dışa açık, Kur'an ve Sünnet ortak paydası ekseninde inanç geliştirirken, Ashab-ı Hadis ise Nebi (a.s) adına nisbet edilen hadisler ekseninde bir inanç sistemi inşa etmiştir. Rey ehl-i evrenselliği benimserken, Ehl-i Hadis ise yerel kalmayı tercih etmiş, hadis ve Sünnet perdesi altında Arap ırkını üstün tutmuş dolayısıyla yeni olan her düşünceye karşı gelmiştir. Hadis ehl-i her zaman Arap kültür ve geleneğini üstün görmüş, onu muhafaza amacıyla hareket etmiş, Kur'an'a aykırı olan cahiliyenin siyasal ve sosyal ahlakını hadislerle örtmeye çalışmıştır. Hadis Ehl-i'nin inanç ve amellerinde yani ictihadlarında Kur'an'dan bir şey bulmak mümkün değildir. Geleneksel İslam anlayışı olan Şia, Ehli Sünnet ve Selefilik, diğer din mensuplarına İslam'ın evrensel ilkeleriyle örnek olmaları gerekirken, kendi içlerine kapanmış, insanları diğer inanç ve kültürlerin etkisinden korumayı amaçlamış ve din savaşını sünnet ve hadisler adına yapmıştır. Geleneksel din adamları, İslam'ı muhafaza etmeyi, hadis ve sünneti korumak olarak anlamıştır.

Dolayısıyla Kur'an'ın ortaya koyduğu evrensel ahlak ve adaleti

sünnet adı altında hadislerle yerelleştirmiştir. Allah Resulü (a.s) ve sahabe döneminde bilinmeyen hadis ve Sünnet iki asır sonra tamamen Kur'an'ın yerini almıştır. Şia ve Ehl-i Sünnet, Ehl-i Hadis ve Selefilikte, Kur'an teorik ve sözde kaynak olurken, hadisler ve âlimlerin ictihadları ise hayatın her alanına hakim olmuştur. Halbuki Kur'an ile Sünnet'i yani vahiy ile hadisleri yan yana koymak veya aynı yerde mütalaa etmek başta Kur'an olmak üzere ilme ve akla, tefekkür ve sorgulamaya büyük bir hakarettir. Sünnet'çi inanç yapısı Kur'an'dan sonra en büyük darbeyi ilme yapmıştır. Hadis dininin öncüleri, ilmin sadece geçmiş alimlerin tekelinde olduğunu yani Selef alimlerinin ictihadlarından ibaret olduğu inancını yerleştirmiş ve bu fikri din haline getirmişlerdir.

Şia ve Ehli Sünnet mensupları tarafından din atalarının tek ilmi otorite olarak kabul edilmesi, insanların Kur'an'a ulaşmasının önünde en büyük engel en aşılmaz bataklık olmuştur. Fakat Kur'an'ı Mübin'e baktığımızda Allah'tan başka hiç bir ilmi otoritenin olmadığını görebiliriz. "Dinlerine uymadıkça Yahudiler de Hristiyanlar da asla senden razı olmayacaklardır. De ki: Hidayet ancak Allah'ın hidayetidir. Sana gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, andolsun ki, Allah'tan sana ne bir dost ne de bir yardımcı vardır." (Bakara- 120)

Başka bir âyete göre, "Her bilenin üzerinde bir bilen vardır." (Yusuf-76)

Şia ve Ehl-i Sünnet'in selefi zihni, aklın karşısına hadis adı altında sünneti ve âlimlerinin ictihadlarını koyarak iman eden ümmeti akıl ve fikir engelli duruma getirmişlerdir. Selefi anlayışa göre atalarının dinine dayanmayan her ilim bid'attır. Yani sonradan çıkmış hurafe ve uydurmalarıdır. Halbuki kendi atalarından intikal eden her şey bid'attır, yalandır, şirktir.

Çünkü din ve hüküm, helal ve haram olarak Allah'ın kitabına dayanmayan her inanç ve fikir batıldır. Fakat onlara göre ilim edinmenin tek yolu din adamlarının kaynaklarıdır. Atalarının dinine kesin bir şekilde tâbi olmayı öngören bu tavrın uzun bir süreç

sonucunda ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Selefilik, Emevi Halifesi Ömer bin Abdülaziz döneminden itibaren dini bir inanç kimliği kazanmıştır. Ömer bin Abdülaziz döneminde Selefe tâbi olmak, Resulullah'ın sünnetine tâbi olmak olduğunun inancı yaygın hale gelmiştir. Ömer bin Abdülaziz'e göre dinde asıl olan aklın yolu değil, eskilerin yani Selefi salihinin yolunu izlemektir. Bu nedenle hadisler, bid'at ve fasıklık adı verilerek bütün yeni fikirlerin karşısında siper yapılmışlardır. Bu sakat anlayış zaman içerisinde atalardan gelen ve atalara ait olan her şey olumlu ve güzel, Kur'an'a dayansa da yeni olan ve sonradan icat edilen her inanç ve fikir kötü bidat olarak görülmüştür. Bu şekilde mezhep tutuculuğunun merkezine hadis adı altında sünnet savunuculuğu gelişmiştir. Kur'an'dan edinilecek bağlam ve bütünlük yani hikmetin karşısına dinde olmayan başka kaynaklar yerleşip dinin tek kaynağı diskalifiye edilmiştir.

Dini inanç alanında iman edenlerin dramı her zaman ve zeminde böyle olmuştur. Bu şekilde geçmiş atalarına kulluk eden, onların içtihatlarını din ve hüküm kabul eden ve onları sorgulamaktan korkan basit, düşüncesiz, ilimsiz bir iman hayatın her alanına hakim olmuştur. Emevi Devleti zamanında altyapısı kurulan, Abbassiler döneminde gelişen Hadis ve Sünnet dini son vahiy öncesi Arap geleneğinin ve ırkçılığının kurumsallaşmasına zemin hazırlamıştır. Çünkü hadis ve Sünnet geleneği Arap geleneğini ve egemenliğini korumayı esas almaktaydı.

Hayatın her alanına hadisleri egemen kılmanın peşinde koşan bu hastalıklı zihin yapısı, hakkı sadece kendi dininde gören, başkasına ait olanları reddeden, kendi inanç ve aklına göre üstün bir dava için bireyi feda eden, cemaate kudsiyet atfeden, farklı inanç ve düşünceleri büyük bir tehlike olarak algılayan, dışa tamamen kapalı bir toplum modeli doğurmuştur. Özellikle cemaate uyma ve cemaatin önemli olduğu inancı bu rivayetçi inanç yapısında çok önemli bir yer tutar. Şia ve Ehl-i Sünnet'te cemaat olma ilkesi atalarının yolundan sapmamanın garantisi olarak görülmüştür. Çünkü cemaatçi zihin yapısı özgür bireylerin oluşmasının önünde en büyük bir engel en aşılması zor bir bataklıktır.

Dolayısıyla özgür bireylerin yetişmediği toplumlarda erdem ve güzel ahlakın, adalet ve ilmin gelişmesine de imkan yoktur. İşte bu yüzden ataların şirk dinine uyma ve cemaat olma inancı aslında Kur'an'ın saf dinine karşı bir dayanışma çağrısı olarak meydana getirilmiştir. Şia, Ehli Sünnet ve Selefi inancına göre; din, Allah ile Muhammed'in ortak yapımı bir kurumdur. Onların dininde Nebi ve Resul diye bir şey bulunmamaktadır. Daha sonra da sahabe, tabiin ve tabe-i tâbiin olan muhaddis ve müctehidler bu kuruma alt yardımcıları olarak katılmışlardır. Onlara göre dinde önemli olan Kur'an değil Muhammed (a.s) ın sünnetidir, bu yüzden “hadisler Allah'ın indirdiği âyetleri nesheder” inancındadırlar. Tabi hadis dedikleri şey tamamı Allah Resulü'ne iftira olan saçma sapan sözlerden başka bir şey değildir. Yine onların dininde “essünnetü kâdiyetun al el kitébi” “Sünnet kitab'a (Kur'an'a) egemen olarak görülmüştür.

Yine onlara göre; İslam dininde aklın kullanılmasına, tefekkür ve sorgulamaya gerek yoktur. Çünkü Allah'ın muhatabı bireyler değil, müctehidler, mezhep imamaları ve cemaat liderleridir. Yani onların dinlerine göre ümmetin yöneticileri ve idarecileri çoban ümmetin geri kalan ise sürüdür. Sürü çobanının emir ve yasaklarına uymak zorundadır. Şiilik, Sünnilik ve Selefilik anlayışına göre dinin yaşanması için Kur'an'a gitmeye hiç gerek yoktur. Çünkü hadisler Kur'an'ın, içtihatlar da hadislerin açıklamasıdır.

Dolayısıyla İslam dendiğinde sadece din bilgisi olan fıkıh ve ilmihal kitapları akla geliyor. Şia, Ehl-i Sünnet ve Selefi anlayışta Muhammed (a.s) vahiy alan bir Resul değil, din ve hüküm koyan Allah'ın ortaklarından biri olarak görülmüştür. Şia, Ehli Sünnet ve Selefi âlimleri Allah'ın dinini “İslam” değil, Muhammed'ilik olarak benimsemişlerdir.

Ehli Sünnet ve Selefi mantık, yüzlerce âyette Kur'an'ın tek kaynak olması gerektiğini idrak edemediğinden “vahy-i gayri metlûv, hadis-i kutsî” gibi Kur'an açısından tamamen şirk olan kavramlar üretmiştir. Ehl-i Sünnet ve Selefi anlayış, ilim kavramının içini boşaltmış, yani ilim Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğü, onu anlamak

ve yaşamak iken, onu hadislerden ve beşeri ictihadlardan ibaret görmüş, tabiat kitabını, insan âyetini ve vahyin ahlakını arkalarına atmışlardır. Ehli Sünnet ve Selefi düşünce ümmeti geçmiş ataların dinine ve takdirine sığınan, yaşadıkları çağa yabancı ve gelecek zamanı planlamadan uzak kalarak, kaderci bir inanç sistemi geliştirmiştir.

Dolayısıyla geleneksel din anlayışı yani Sünnilik, Şiilik ve Selefilik Müslüman düşünürlerin yetişmesini engellemiştir. İşin doğrusu Şiilik, Sünnilik ve Selefilik Kur'an ahlak ve aklından uzak, sanat ve estetiğe düşman, merhametsiz bir düşünce ve inanç inşa etmiştir. Geleneksel mezhebi anlayış, icat ve medeniyet yarışında kendisine iman eden milletin önünü durağan düşünce ve kokuşmuş inanç sayesinde kesmiştir. Şia ve Ehl-i Sünnet'in din atalarından kaynaklanan bu yozlaşmayı düzeltmek zorundayız.

İman edenler, vahiy, akli selim ve doğru bilgi sahibi olmadan sırat-ı müstakim yani hanif din olan İslam'a sahip olamazlar. Aslında vahyin esas amacı, bir kulluk sistemi, ekonomi veya siyasi bir sistem kurmak değildir. Vahyin esas amacı, hanif İslam'ı yani mala- mülke, kula- kulluğu ortadan kaldırmak, güzel ahlakı inşa etmek, yeryüzünde adaleti ve merhameti gerçekleştirmektir. Din, insanların hayatlarını ve yaşam tarzlarını etkileme gücüne sahiptir. Bireyi değiştirip dönüştürmeden ümmetin değişip dönüşmesine de imkan ve ihtimal yoktur.

Tüm vahiylerle birlikte son vahiy'de bireyin hayatını kolaylaştırmak, ahlakını güzelleştirmek ve yolunu İslam'a doğru açmak için gönderilmiştir. Yani son vahyin amacı, insana problemlerini çözmeye yardımcı olacak bir sistem sunmasıdır. "Allah size bildiklerinizi açıklamak ve sizi, sizden önceki iyilerin yollarına iletmek ve sizin günahlarınızı bağışlamak istiyor. Allah hakkıyla bilendir, yegane hikmet sahibidir.

Allah sizin tevbenizi kabul etmek ister, şehvetlerine uyanlar (şirk'in esiri olanlar) ise büsbütün yoldan çıkmanızı isterler. Allah sizden yükünü hafifletmek ister, çünkü insan zayıf yaratılmıştır."

(Nisa- 26- 27 -28)

Kur'an'ın emir ve yasakları tek tek her bireye yönelik olarak ortaya konmuştur. Yani din cemaat ve gruplar ile değil, bireyde başlar ve bireyde son bulur. İslam dininde toplum için bireyi feda etmek diye bir şey yoktur. Dolayısıyla tek hidayet kaynağı olan vahiy, bireyin kaliteli bir ahlak ve doğru bilgi ile yetişmesine değer verir.

Bireylerin inanç ve fikir dünyası kalite kazanınca toplumsal hayat yaşanır hale gelecektir. Vahiy ehl-i muvahhidler, geleneksel din anlayışına yani mezheplere karşı onurlu hareket etmek ve atalar dinini tüm yönleriyle sorgulamak zorundadırlar. Aslında ataların dinini sorgulamak Kur'an'daki İslam için bir varolma savaşıdır. İslam dini hakkında araştırma ve inceleme yapmak Allah'ın emridir. İslam dininin tek kaynağı olan Kur'an'ı okumak, üzerinde düşünmek Allah'ın ilk ve en önemli emridir.

“(Ey Resul!) Kuran'ı okumayı, tebliğ etmeyi ve ona uymayı sana farz kılan Allah, elbette seni yine dönülecek yere döndürecektir. De ki: Rabbim, kimin hidayeti getirdiğini ve kimin apaçık bir sapkınlık içinde olduğunu en iyi bilendir. Sen, bu kitabın sana vahyedileceğini ummuyordum. Bu ancak Rabbinden bir rahmet olarak gelmiştir. O halde sakın kâfirlere arka çıkma. Allah'ın âyetleri sana indirildikten sonra, artık sakın onlar seni bu âyetlerden alıkoymasınlar. Sadece Rabbine dâvet et asla müşriklerden olma. Allah ile birlikte başka bir İlahı tapıp yalvarma! O'ndan başka ilah yoktur. O'nun zatından başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur ve siz ancak O'na döndürüleceksiniz.” (Kasas- 85, 86, 87, 88) Bu farz Kuran'ı anlamadan asla gerçekleşmeyecektir. Dolayısıyla Kur'an'ı herkes anlamaz inancı Kur'an'ın birçok âyetine aykırı olduğu için Allah'a karşı büyük bir iftiradır. Kur'an'ı herkes kendi bilgi, araştırma, düşünme, akletme, güzel ahlak ve merak seviyesine göre anlayabilir.

Emevilerin birinci halifesi Muaviye, Medine hilafet hükümetine bağlı bir vali iken elindeki devlet gücüne güvenerek meşru otorite olan Ali'ye karşı gelmiş ve hileli bir şekilde iktidarı ele geçirmiştir. Birinci halife Muaviye olmak üzere Emevilerin bütün yöneticileri

devletin kuruluşundaki söz konusu gayri meşruluğun sıkıntısını çekiyorlardı. Yöneticiler, devletin gasp ile geçirildiğini biliyorlardı. Uydurma rivayetlerin henüz yazıya geçirilmediği bir dönemde ümmeti, meşruluğu tartışmalı bir iktidarın idare etmesi problemi, uydurulan hadislere de etki etmiştir.

Mesela: Saçma sapan rivayetlerle hilafetin Kureyşin hakkı olduğu inancı geliştirilmiş en akılsız bir rivayet sahih hadis olarak piyasaya sürülmüştür.

Dünyada hadis ilmi kadar düşüncesizce bir ilim dalı herhalde yoktur. Çünkü Allah Resulü ve sahabe döneminde hiç bir hadis bulunmazken yani din ve hüküm olarak sadece Kur'an hayata hakim ve tek kaynak iken, tâbiin döneminde biraz, tabe-i tâbiin döneminde biraz daha, Emeviler döneminde belki yüzlerle ifade edilirken Abbasi ve daha sonraları binlerce hatta milyonlarca hadis üretilmiş, hadis ilmi ve hadislerle ilgili yüzlerce kavram uydurulmuştur.

Muaviye ile başlayan süreçte bütün Emevi halifeleri kendilerinin Allah tarafından hilâfete getirildikleri dolayısıyla Allah'ın halifeleri oldukları, yeryüzünde Allah'ın gölgesi konumunda buldukları, bu sebeple kendilerine karşı gelmenin, Allah'a karşı gelmek olduğunu söyleyerek takdir-i ilâhiye'ye herkesin razı olması gerektiğini vurgulamışlardır. Daha sonraki yıllarda Ehl-i Sünnet din adamları Emevi- Abbasi yönetimlerinin anlayışı istikametinde hadis üretimi yapıyor ve din tamamen bu hadislere göre şekilleniyordu. Ve böylece bu hadisler yoluyla siyasal idare, sorumluluğu kendi üzerinden Allah'ın üzerine atmayı, kendini aklamayı din adamlarının sayesinde din ve inanç haline getiriyordu. Bundan sonra Ehl-i Sünnet'in siyasi geleneğinde halifeler ve padişahlar kendilerinin Allah'a itaat ettiklerini ve inananların da kendilerine itaat etmeleri gerektiğini itikadını geliştirmişlerdir. Bu inanç çerçevesinde milletin idarecileri denetleme ve sorgulama hakları da gasp ediliyordu.

Çünkü yöneticiler, biat'ın verdiği yetkiyle, kendilerine biat eden insanlara karşı değil, direkt Allah'a karşı sorumlu olduklarını savunmuşlardır. Özellikle itaat kavramı Kur'an'da sadece Allah'a

yani Resulü için (Nebi veya Muhammed değil) kullanılırken, yöneticiye itaat etmek dinin emirleri arasında gösterilmiştir. Kur'an, iman edenleri birleştirirken (Âli İmran-103) siyasal zihin iktidara kilitlendiği için ister istemez bölünme ve ihtilafı beraberinde getirecektir. Dinde tefrika ve ihtilâfı Allah'ın keliması mı, yoksa Şia ve Ehl-i Sünnet'in yüzlerce uydurma kutsal kaynakları mı yaratmaktadır?

Uydurma dinin siyasal zihni ümmeti böler. İnsanlar bir arada yaşamak durumunda olduklarından, bu yaşam biçimi her bireyin uyması gereken kuralların bulunmasını da gerekli hale getirmektedir. Zaman ve zemine göre isyankarlar tarafından adalet ve hukuk kurallarının çiğnenmesini önleyecek sistemlerin kurulması da ümmetin görevidir. Ümmetin üyeleri olan bireyler, siyasal olarak kendilerini yönetecek kişiye, ölünceye kadar değil, adaleti ayakta tuttuğu müddetçe veya belli bir süreye kadar otoriteyi geçici olarak devrederler. Çünkü idareci ile halkın olduğu her yerde siyaset mevcuttur. Yani siyaset, insanın insanı yönetme sanatı ve ahlakıdır.

Ancak idareci ile halk arasında ilâhi ve dini bir ilişki değil, dünyevi ve beşeri bir ilişki bulunmaktadır.

Dolayısıyla yöneticiler hem Allah'a hem de sorumlu oldukları halka hesap vermek durumundadırlar. Rahmân ve rahim olan Allah özgürlüğü tek tek her bireye vermiştir. İşte bundan dolayı kişiler kendilerini değiştirmedikçe Yaratılış yasağı gereği toplumların değişmesine imkan yoktur. (Ra'd- 11; Enfal- 53)

Toplum önderlerinin yanlışları sadece kendilerini değil, tüm ümmetin bireylerini de ilgilendirmektedir. "Öyle bir günden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz (herkesi perişan eder) ..." (Enfal-25)

Yukarıdaki âyete göre, toplumun bireylerinin siyasi ve toplumsal olayların olumlu ve olumsuz sonuçları ile dünya hayatında karşılaşacak olması gerçeği de dinin ve siyasi özgürlüğün ümmete ait bir hak olduğunu açıkça gösteriyor.

Halbuki Emevi-Abbasi Ehli Sünnet dininin muhaddis ve müc-

tehidlerinin geliştirdiği kader anlayışı zalime karşı gelinmesini imkansız hale getiriyor. Bu inanca göre, zalimin zulmünün, mazlumun da çaresizliğinin gerekçesini kaderle yani mutlak adil olan Allah'la ilişkilendirilmektedir.

Dolayısıyla her türlü zulüm ve adaletsizliğin faturası Allah'a kesilmektedir. Şiilik ve Sünnilikten yani uydurma dinle ümmetin başına açtıkları beladan kurtuluş, vahiy ehl-i muvahhidlerin öncülüğü olmaksızın mümkün değildir. Çünkü Şia ve Sünnet âlimleri, sürekli olarak ilâhi bir takdir inancı pompalayarak zulüm ve adaletsizliğin devam etmesine sebep olmaktadır. Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları yalnız zulüm ve adaletsizliğin değil, başarısızlığın da dinselşmesini sağladılar. Onların inancına göre hem fakirlik ve perişanlık hem de zulüm ve merhametsizlik ilahi takdirin bir sonucudur. Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının ortaya koyduğu dini yapı akıl ve zihinleri zehirleyen uyuşturucudan daha tehlikeli ve ölümcül bir yapıya sahiptir.

Siyaseten yapılan zulmün Allah kullanılarak dini alana taşınması, siyasi olanın Kur'an'da var olan kelimelerle kamufle edilip gizlenmesi ruhunu ve haysiyetini satmış din adamlarının uzmanlık alanı olmuştur. Şia ve Ehl-i Sünnet muhaddis ve müctehidleri Muhammed (a.s) in elçilik görevinin, Allah tarafından indirilen vahye bir kelime bile ilave etmeden ve ondan bir şey eksiltmeden olduğu gibi insanlara beyan etmekten ibaret olduğunu (Ra'd-40; Nahl- 35, 82; Maide- 67, 99; Ahkaf- 23 Ankebut- 18 ; Hakka-44) yeterli bulmamışlardır.

İşte bundan dolayı Allah Resulü'ne indirilen vahyin Kur'an'dan ibaret olmayacağını inancını geliştirmişlerdir. Aslında Kur'an'ın manasını etkisizleştirmenin en etkin yolu, yüzlerce âyete aykırı olmasına rağmen Allah kelâmının dışında başka vahiy'lerin de var olabileceğini yaygınlaştırılması olmuştur. Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları Hristiyanlıkta var olan vahiy inancını andıracak bir şekilde "vahy-i gayr-i metlûv" "okunmayan vahiy" fikrini üretmişlerdir. Yani Şia ve Ehl-i Sünnet din adamlarına göre hadislerde Kur'an gibi

vahiy'dir, fakat salat'ı ikame esnasında sadece Kur'an'dan âyetler okunması gerekir.

Onlara göre Kur'an "vahy-i metlûv" "okunan vahiy" hadislerde "vahy-i gayri metlûv" "namazda okunmayan vahiy" dir. Vahiy çeşitliliği meydana getirerek, Kur'an'ın önemini görmezlikten gelme, ümmeti Şiilik ve Sünnilik dininin kaos ve karanlığına mahkum etmiştir. Mezheplerin "Vahy-i gayr-i metlûv" yalanı Kur'an'a yapılmış büyük bir iftira ve ağır bir darbe olduğu zamanla daha iyi anlaşılmıştır. "Vahy-i gayr-i metlûv" fikri din ve hüküm olarak Kur'an'ın yanında başka kaynakların da var olduğu inancını yerleştirmiştir. Artık dünyanın en karanlık cehaletinin eserleri olan rivayetler din ve hüküm olarak Kur'an'ın yanına daha doğrusu Kur'an yerine konmuş oldu. Halbuki din ve hüküm olarak Kur'an'ın yetersizliğini iddia etmek, Kur'an'ın eksikliğini iddia etmek olur. Din ve hüküm, güzel ahlak ve öğüt olarak dinde Kur'an dışında kaynak kabul etmek yüzlerce âyete aykırı olmasına rağmen bu ihaneti yaptılar. Allah'ın kitabını hadislere eşitlemek, mesajın devre dışı kalmasına sebep olmuştur.

Dolayısıyla Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları büyük bir ihanetle Kur'an ile ümmetin arasına hadis ve Sünnet adı altında aşılmaz bir engel, geçilmez bir bataklık yarattılar. Allah tarafından indirilen hidayet'in yolu hadis adı altında sünnetle kesilmiş Allah'ın karşısına uydurma din vasıtasıyla sanal bir "resul" çıkarılmıştır.

Sadece Resul (a.s) ı değil, tüm elçileri Kur'an'dan kopararak Allah ile araları sonsuza kadar açılmıştır. Şia ve Ehl-i Sünnet âlimleri "sünnet" kavramını Kur'an'i bir kavram olmaktan çıkararak ideolojik bir kavrama dönüştürdüler. Şia ve Ehl-i Sünnet dininin muhaddis ve müctehidleri Kur'an'ın mesajını yok etmek, nurunu söndürmek için sadece "vahy-i gayr-i metlûv" ile iktifa etmemiş, "nasih-mensuh, tefsir usul-u ve ilmi hadis, hadis usul-u ile esbab-ı nüzul, mücmel-mufassal, rivayet tefsiri ve fıkıh usul-u" gibi birçok sözde ilim dalları geliştirerek vahyin hidayet ve hakikatını sulandırmaya devam ettiler. Zaman içerisinde sadece vahyin Arapça okun-

masına odaklanarak metin ile manasını ayırmış ve ikisi arasında bulunan bağlantıyı koparmışlardır.

Halbuki vahiy insanın kabiliyetine, tarihi deneyimlerine, bulunduğu zaman ve zemine göre hayatı inşa etmektedir.

Aslında İslam bütün ełçilere indirilen evrensel dinin ortak adı olmakla birlikte şeriat, ümmetin vahyin bağlam ve bütünlüğünden anladığını uygulamasıdır. Tarihte yaşanan ümmetler arasında “hayırda yarış” olması gerektiğinden her ümmetin şeriatı diğerlerinden farklı olmuştur. Yoksa ya hayatı, ya dini rehberliğı dondurma durum ortaya çıkacaktır. İşte Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları hadis ve icthadlarıyla dini hayatı dondurarak İslam dininin gelişimini ve yayılma özelliğini engellemişlerdir. Yani İslam milletini bin dört yüz yıldan beri aynı inanç ve statik fikirlere mahkum etmişlerdir.

Aslında kaderin iman esasları (Allah’a, meleklerine, kitaplarına, Resullerine öldükten sonra tekrar dirilmeye -ahiret’e) arasında olabilmesi için İslam dininin tek kaynağı olan Kur’an’da yer alması gerekmektedir. İman esasları Kur’an’ı Mübin’de geçerken (Bakara-177, 285; Nisa- 136)

Kadere imanın! Kur’an’ın hiçbir âyetinde geçmemesi İslam’da geleneksel olarak inanılan kaderin olmadığını gösteriyor. İman edenlerin Kur’an’dan uzaklaşmasına sebep olan süreç, Emevi döneminde hadisçiliğın teşvik edilmesi ve Abbasiler döneminde hadislerin yazıya geçirilmesi ile başlamıştır. Allah’ın kitabına rağmen Emeviler döneminde kadere imanın öne çıkarılması, hanif İslam dini için kırılma noktası olmuştur.

Özellikle Emevi ve Abbasi devletleri döneminde ortaya çıkan üç batıl inanç, Kur’an’ın akıl ve zihinlerden silinmesine sebep olmuştur. Bu inançlar, Emevilerin “cebiri” inancı, (Cabiri, İslam’da siyasi akıl, s. 510- 514)

Haricilerin “tekfir” inancı, (a.g.e- s.596-611)Şia’nın “imamet” inancıdır. (a.g.e- 515- 585)

Geleneksel din adamlarının iddia ettiğı gibi, insanlar fiillerini

işlerken Allah'ın iradesine bağlı olsalardı yani inanç ve amellerinde özgür bir iradeye sahip olmasalardı, yüce Allah'ın vahiy ve elçiler göndermesinin yani insanlara vahiy'le rehberlik etmesinin ne anlamı kalırdı.

Dolayısıyla birey hürriyet sahibi ve sorumlu bir şekilde hareket ederken, Allah'a veya başka bir güce asla bağımlı değildir.

Kişinin özgürlüğü tam olarak yaşamadan başka bir güce bağımlı olması onu hayata yabancı hale getirecektir. Rahmân ve Rahim olan Allah her bireyin kaderini boynuna bağlamış, kendi eline vermiş, kendi irade ve ameline bağlı kılmıştır. Yani insanın kaderi kendi ellerinde, fiillerinde, amellerinde iradesi ve ameliyle ortaya çıkmaktadır. (İsra-13)

Hadis ilminin Emeviler döneminde Arapların İslam üzerindeki tekellerini kaybetme endişesine karşı geliştirilen bir faaliyet olarak meydana gelmiştir.

Hadisler, Kur'an'ın evrenselliğinin yok edilmesine yani Arap kültürünün İslam dininin içine girmesi ile İslam dininin temeli olan merhamet, tevhid, takva, ihlas ve adalet ilkeleri sarsılmıştır. Kur'an, özellikle hicri ikinci asırdan sonra hadislerin ve sünnetin "vahyi-gayri-metlûv" "namazda okunmayan vahiy" olduğu yolundaki inancın geliştirilmesi ile İslam dininin yegane kaynağı olmaktan çıkarılmış" kaynaklardan biri olarak insanlara aktarılmıştır.

Yahudi ve Hristiyan din adamları vahyin metninde "tahrifat" yapmış, Şii ve Sünni din adamları da vahyin metninde değil, manasında "tahrifat" yapmışlardır. Yani Yahudilik ve Hristiyanlıktan ayrı olarak Allah'ın mesajının yanına yüzlerce beşeri eserler ve kaynaklar eklenmiştir. Dolayısıyla beşeri söz ve uygulamalar ilâhi hükümlere dönüşmüştür. Artık beşer olanların söz ve içtihatları din olarak algılanmaya ve yaşanmaya yani hayata hakim olmaya başladı. Abbasilerin beşinci halifesi olan Harun- Reşid kendisinden sonra hilâfete geçmesi için çocuklarından iki veliaht'ta karar kılmıştır. İlk sıraya Emin'i ondan sonra gelecek kişi olarak da Me'mun-u tayin

etmiştir. Ayrıca Me'mun'u Horasan vilayetine vâli olarak görevlendirmiştir. Hicri- 139 (Miladi- 809)' da Harun Reşid'in ölümü üzerine vasiyeti gereği ilk veliaht Emin altıncı Abbas halifesi olarak göreve başlamıştır. Halife Emin iki sene sonra vâli olan Me'mun'u görevden uzaklaştırmış, bunun üzerine Me'mun isyan etmiş ve halifenin gönderdiği orduyu hezimete uğratmıştır. Daha sonra Me'mun'un ordusu Bağdat'ı işgal etmiş, 24 Eylül 813 tarihinde halife Emin öldürülmüş ve yedinci Abbasi halifesi olmuştur.

Bu kardeşler arası taht savaşında hadis ehl-i Emin'i, ehl-i Rey 'de Me'mun'u desteklemiştir. Kırk yaşında iktidara sahip olan Me'mun, zeki, filozof ve ilme değer veren bir kişilik olarak bilinir. Me'mun, Mu'tezile'ye mensup âlimlerin geliştirdiği kelam ilmine ve bu ilmin konularına ilgi duymuştur. İbn Ebu Duad'ın etkisinde kalarak Haziran Hicri 212- Miladi 833 tarihinde Kur'an'ın mahluk olmadığını düşünen hadisçilerin sorgulanması emrini vermiştir. Karşı mihnenin sebebi olan mihneyi başlatmış, ancak aynı yıl ölmüştür. (Bozkurt, Nahide-"Me'mun. TDV İslam Ansiklopedisi. İstanbul-2004.32.c-s.101-104)

"Mihne": Abbasi Halifesi Me'mun'un "Kur'an mahluktur." inancını zorla kabul ettirmek amacıyla Miladi 833'te başlattığı, hadisçilerin sorguya çekilerek eziyet ve işkenceden geçirildiği olaylara verilen bir isimdir. Toplam yirmi yıl kadar süren mihne süreci H. 237- Miladi 852 tarihinde Abbasi halifesi mütevekkil tarafından kaldırılmıştır.

Dolayısıyla Mütevekkil'in döneminde, yönetim felsefesi terk edilmiş ve "Mütevekkil'in hilâfeti" hadisçilerin zaferi olarak tarihe geçmiştir. (İşcan, Zeki, Selefilik, İstanbul- 2016, s. 165; bkz, Mehmet Kırkpınar "Mütevekkil - Alellâh 847- 861 TDV. İslam Ansiklopedisi 32. c. s. 212- 214)

Ehl-i Rey ile ehl-i Hadis arasında mihneden önce de hadis ve Sünnet'in dindeki yeri ile ilgili çatışmalar olmuştur. Özellikle Emeviler döneminde kaderin imanın şartları içine girmesinin dinin iman esasları arasında olduğunu gösteren hadisler uydurulmuştur.

Bu dönemde yöneticiler hadis uydurmacılığını teşvik etmiş, hatta hadislerin toplanıp kayda geçirilme emrini de halife Ömer bin Abdülaziz vermiştir. Bu dönemde hadis ehl-i “Hristiyanların İsa’ya yükledikleri Resul algısını son Nebi’ye uyarlamışlardır” Yani “İsa Allah’ın özü, kelimesi logosudur” Dolayısıyla Hristiyanlarda (Resul değil) İsa vahyin kendisidir. İsa vahyeder, İsa’ya vahyedilmez. İsa Pavlus’a görünerek vahyetmiştir. İşte hadisçiler bunu İslam’a adapte ettiler. Yani Allah Resulü’nü Kur’an’dan ayırmak suretiyle onun adına iftira edilen hadisleri vahiy olarak kabul ettiler. Ve bunu yaparken, Arap ırkçılığını desteklemek için yaptılar.

Fars olan İbni Kutey’be “Arap olanın, olmayana üstünlüğü” diye bir eser bile yazmıştır. Abbasiler döneminde mihne sürecinde halife Me’mun yönetimine karşı kuvvetli bir direniş gösteren Hadisçiler ve rivayet dinin en fanatik adamı Ahmet bin Hanbel cahil halk nazırında büyük bir şöhrete kavuşmuştur. Aşağı yukarı yirmi yıla yakın süren “mihne süreci”ni hilafet makamına geçen Mütevekkil kaldırmış, ancak o da karşı mihneyi başlatmıştır. Doğası gereği hadisçilik, Kur’an’a dayalı tefekkür ve sorgulama yapabilen entelektüel bir yaklaşım değil, cehalet ve dedikoduya dayanan gelenekçi bir halk hareketidir. Hadis ehl-i, Kur’an ehli gibi özgürlüğü bir değer olarak görmediklerinden, yönetime baskı yaparak Mu’tezile’yi sakıncalı ilan ettirerek yasaklamıştır. Mu’tezile’nin yasaklanması aklı kullanma ve tefekkürün yani Ehl-i Rey’in de yasaklanmasını beraberinde getirmiş, böylece akla değer veren din adamları tarihten silinmiştir.

“Mu’tezile âlimleri, aklına ve düşüncesine değer veren müminleri dünya kültürünün en tepesine yerleştiren özgür bir irade oluşturma konusunda büyük bir fırsattı” (Roger Garaudy, yaşayan İslam, s. 67) Kur’an cahili hadisçi anlayış bu fırsatı tarihe gömmüştür. “Son vahyin tarihinde bir Rönesans olabilecek aklı esas alan bu özgür hareket, hadisçiler tarafından mahkum edilmiştir. Kur’an’ın gelişinden sonra insanların sürekli bir ahlaki bozulma ve çöküşte olduğu yolundaki hadisler ve bu rivayetlerin Müslüman zihinde kabul görmesi tam bir trajedi meydana getirmiştir. Sanki Kur’an, insana doğru yolu göstermeye değil, ölümlerin ruhlarına okunmak için gönderilmiş, manası

olmayan, ulaşılmaması ve anlaşılması imkansız bir kitap durumuna düşürülmüştür. Doğrusu akli kullanmayı mahkum eden mukallit bir zihnin bu durumu görmesi de mümkün olmamaktır” (Atay, Hüseyin, ‘Ehlü’Diraye- Ehlü’r Rivaye” Selefilik, s. 71)

Dolayısıyla 861 yılından itibaren İslam dünyası Kur’an ile birlikte tefekkür ve sorgulamayı tamamen kaybetmiştir. Artık Müslümanlar Rahmân ve Rahim olan Allah’ın değil, uydurma rivayet dininin muhatabı durumuna düşmüşlerdir. Yani hayatlarına yön veren Allah’ın indirdiği vahiy değil, muhaddis ve müctehidlerin rivayet ve içtihatları olmuştur.

Halbuki Kur’an’ı Mübin, dinin Allah’a özel kılınması gerektiğini ve Allah’ın mesajı ile insanlar arasında bir aracı makamın yer almaması gerektiğini çok açık olarak ortaya koymuştur. Aslında Kur’an âyetleri üzerinde düşünme emri belli bir grup insana ve bir aileye özel olarak verilmiş değildir.

Allah bütün insanlara hitap etmekte aklını kullanan herkesi muhatap almakta ve tüm insanlardan kitabı üzerinde düşünmelerini ve rehberliği sadece onda aramalarını istemektedir. Allah Resulü, tâbiin ve tabe-i tâbiin döneminde İslam dininin tek kaynağı Allah’ın kitabı iken mezheplerin kurumsallaşması ile dine ikinci bir kaynak daha eklenmiştir. Arkasından hiç bir zaman gerçekleşmeyen sözde icma ve daha sonra da kıyas dinin delilleri olarak belirlenmiştir. Abbasi halifeleri Mütevekkil, Mu’taz, Mehdi ve Kadirbillâh dönemlerinde hadisçiler dini düşüncenin oluşturulmasında sorgulanamayan tek egemen güç haline geldiler. Karşı mihne sürecinde Mu’tezile, bir düşünce ekolü olarak sindirildikten sonra da hadis ehl-i, Mu’tezile’nin dini anlamada öne çıkardığı akli hedef tahtasına oturtmuştur. Hadisçiliğin oluşturduğu doğru din ve doğru kaynak algısı Kur’an’ın ortaya koyduğu algıların önüne geçmiştir.

Dolayısıyla Müslüman zihinde rivayet inanç ve ahlakının öne çıkarılmasıyla da Allah tarafından indirilen vahiy yerine sünnet adı altında uydurma hadislere ve hadislerin üzerine inşa edilen ictihadlara tâbi olma almıştır. Maalesef bu Kur’an’sız din ve zihinsel körlük

bugün de ümmi halkın büyük çoğunluğunun imanına hakimdir.

Dolayısıyla İslam dininin tek kaynağı, ilâhi rahmet ve hidayetinin yegane eseri ve Resulün mirası olan Kur'an beşeri hezeyanların yanına layık görülmüştür. Halbuki bütün Resuller gibi Nübüvvet'e bağlı son Resulü'n de tâbi olduğu şey vahiy'den başka bir şey değildi. Şia ve Ehl-i Sünnet'in muhaddis ve müctehidleri yalnız Kur'an'ın dindeki konumunu parçalamakla kalmamış, Kur'an'ın muhatabı ve Yüce Allah'ın insanlara verdiği en büyük nimet olan akılı da en önemli tehlike ve tehdit olarak almışlardır. Aslında Allah'ın mesajı açısından akıl vahyin uydusu değil, muhatabı, araştırmacısı ve belirleyicisidir.

Yani vahiy dosdoğru bir yol iken, akıl o yolu bulmaya çalışan bir ışıktır. Fakat Şia ve Ehl-i Sünnet'in rivayet dininde Kur'an'sız ve tefekkürsüz imanın değer olduğu, akılı kullanmaya ihtiyaç kalmadığı algısı yerleşmiştir.

Yüce Allah'ın Kur'an'da Yahudi ve Hristiyan din adamlarına yaptığı uyarıları, Şia ve Ehli Sünnet din adamları kendilerini ilgilendirmiyormuş gibi dikkate almadılar. Mezhep kaynaklarında Kur'an'ın dindeki konumu görmezlikten gelinmiş, dinde kaynak krizinin yolu kıyamet gününe kadar kapanmayacak şekilde açılmıştır. Artık Allah'ın son mesajının yerini uydurma rivayetler almıştır. Bu inanç ve ahlak bugün de Şia ve Ehli Sünnet dinlerinde karşı konulamaz bir hakimiyete sahiptir.

İndirilen vahyin yanına vahye eşdeğer bir kaynağın ilave edilmesi ile ilâhi mesaj ve beşeri kaynaklar arasında var olan tutarsızlıkların sorgulanması bir yana, hadis ve sünnet olmadan âyetlerin anlaşılamayacağı, sünnetin (hadislerin) Kur'an'a egemen olduğu (essünnetü kâdiyetun alel kitébi) ve hatta sünnetin Kur'an'ı neshe-deceğine dair inançlar her tarafı sarmıştır. Kur'an'ın yanına sünnet adı altında uydurma rivayetlerin de dini delil olarak konulması yani hanif İslam'a karşı Şiilik ve Sünnilik inancı asırlardan beri aralıksız ve katı bir şekilde hakimiyetini devam ettirmektedir.

Emevi ve Abbasi devletleriyle başlayan süreçte ilim sahibi olma-

dan iman sahibi olmanın yüceltilmesi ve aklın itibarsızlaştırılması iman eden ümmi insanlara çok pahalıya mal olmuştur. İşin başlangıcında rivayetçiler sadece hadisçilerden oluşmakta iken siyasetin yönlendirmesi ile bu kervana fıkıhçılar da katılmıştır. Uydurma dinin tarihine baktığımızda rivayetçilerin dört sınıfa ayrıldığını görüyoruz.

1-) Allah Resülü'nden direk olarak rivayet eden hadisçiler.

Bunlar, Resulullâhın ölümünden sonra Ebubekir ve Ömer devrinde hadis rivayetinden yasaklandıkları halde daha sonra rivayete başladılar.

2-) Kadim Hint ve İran dinlerine bağlı tasavvufçular ise direk olarak yüce Allah'tan rivayet etmeye başladılar.

3-) Hicri üçüncü asırda Kur'an cahili mukallitler imamlarından rivayete başladılar.

4-) Dördüncü asırda kelamcılar mezhep imamlarından rivayette bulundular.

Bütün bu Kur'an cahillerinin ortak özelliği: Din akılla değil, nakille olur. Tabi "nakil" derken kasdettikleri Allah'tan indirilen vahiy değil, uydurma rivayet ve imamların ictihatlarıdır. Yani onlara göre Kur'an'ı imamlardan başka hiç kimse anlamaz. Bu Kur'an, ilim, hikmet ve akıl düşmanlarına göre imamların ictihatları din ve hüküm olarak kıyamete kadar geçerlidir.

Dolayısıyla mezhep imamlarının ictihadlarını ve ilimlerini öğrenmekle dinde her şey çözülmüş olacaktır. Şia ve Ehl-i Sünnet dininin âlimlerine göre Kur'an'dan bağımsız olarak Nebi (a.s) da Allah ile beraber şeriat ve hüküm koyucudur. Yani uydurma dinin mensuplarına göre hadisler Kur'an'a eşittir ve hatta Kur'an'ın anlaşılması hadislerle bağlıdır. Ehl-i Sünnet dininin meşhur âlimi Evzâi şöyle demiştir. "Essünnetü kâdiyetun alel kitêbi" "Sünnet kitab'a egemendir" Bu küfür ve şirk olan sözün günümüzdeki karşılığı şu şekildedir. "Hadislerin Kur'an'a olan ihtiyacından daha çok Kur'an hadislerine ihtiyaç duyar" Emevi-Abbasi Devletleri döneminden günü-

müze kadar İslam adı altında uydurma rivayet dinini hayata hakim kılan ve acımasızca uygulayan bu Kur'an cahilleridir.

İşte bundan dolayı ümmi insanların Kur'an'ı anlamak için akıllarını kullanmalarına izin ve hidayet bulmalarına yol verilmemiştir. Nebi ve Resul arasında bulunan farkları anlamayan, zihin bunalıklığı içinde kalmaya mahkumdur. Mesala, Nisa suresinin 59. ve Ahzab suresinin 36. ve benzer âyetleri delil olarak gösteren Şia ve Ehl-i Sünnet dininin muhaddis ve müctehidleri, Allah Resulü'nden sonra onun Sünnet'ine (hadislere) uymanın farz olduğunu yani Sünnet'e uymanın Kur'an'a uymak gibi gerekli olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Elmalılı Hamdi Yazır da Nur suresinin 52. âyetinin tefsirinde Resul'e itaatin "Allah Resul'ünün Sünnet'ine ittiba" olduğunu ileri sürmüştür.(Yazır, Elmalılı Hamdi, Hak dini Kur'an dili 5. cilt, 3533)

Aslında Muhammed (a.s) ın Kur'an'dan bağımsız olarak ikinci bir otorite olduğunu ortaya koyan bu şirk anlayış, Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları arasında genel kabul görmüştür. Özellikle mezhep önderi Şafi'i, fıkıh usulunu, "Hadislere dayanarak din ve hüküm olarak" koyan şahsiyettir. Şafi'i, şeriatın kaynaklarını, dört temele oturtmuştur. "Kitap, (Kur'an) Sünnet (hadisler), icma ve kıyas. Halbuki dinin tek kaynağı Allah'ın kitabı olan Kur'an'dır. Kur'an'dan başka kaynağın olmadığı ile ilgili yüzlerce âyet vardır. Daha Resul (a.s) hayatta iken indirilen vahiy ile din Allah tarafından tamamlanmıştır. (Mâide-3; En'am-115)

Dolayısıyla Allah Resulü'nden sonra özellikle Emevi ve Abbasilerle başlayan süreçte Şia ve Ehl-i Sünnet'in oluşturduğu hadis ve sünnet algısı İslam milletini tam bir cehalet, ihtilaf, taklit, kaos ve kargaşa ortamına sokmuştur.

Şia ve Ehl-i Sünnet'in hadis ve sünnet konusundaki yanlışlarının temelinde Nebi ve Resul'ün arasındaki bulunan farkları anlamamaları dolayısıyla Allah'a yani Resulü'nü ayrı ayrı otorite olarak kabul etmeleri yatmaktadır. Rahmân ve Rahim olan Allah'ın

emirlerini bize Resulü bildirmektedir. Yani vahiy Resulün dilinde hayat bulmaktadır. “Resul’e itaat, Allah’a itaattir.” (Nisa-80)

Ehl-i Sünnet’in önderlerinden olan Şafi’i, Nebi (a.s) ın “ Allah’a itaat ile birlikte zikredilen Resul’e itaatın” Nebi’nin kendi düşünce ve tedbiri ile verdiği kararları kapsayıp kapsamadığı sorununu hiç araştırma konusu yapmamıştır. Eğer “Resul’e itaat” emri onun kendi düşüncesi ile vermiş olduğu kararları da kapsıyor olsaydı, Kur’an’a aykırı düşen bazı kararlarının ardından yüce Allah, Nebi’yi tenkit etmez, ona bu kararlardan dönmesini emretmezdi. (Tevbe-113; Tahrim-1; Enfal-67,68)

Bu çerçevede örnek olarak “Nebi (a.s) ın Bedir esirleri konusundaki kararı ile müşrik akrabalarına dua ve istiğfarını” vermek mümkündür.

Dolayısıyla Allah ile Resulü’nün arasını ayırmanın lânetlik bir günah olduğunu Kur’an ortaya koymaktadır. (Nisa-150)

İnsanların Resulü devreden çıkararak Allah’tan emir almaları mümkün değildir. Resul olmazsa vahiy, din, iman ve İslam diye bir şey olmazdı. Muhammed (a.s) ın Resullük görevi, yalnız Allah’ın inzal ettiği vahiy açık olarak tebliğ etmekse, (Âli İmran-20; Mâide-67, 99; Nahl-35, 82; Râd-40)

Resul’e itaat da doğal olarak Allah’ın indirdiği mesaja itaat olacaktır. Yani Resul (a.s) hiçbir zaman Kur’an’dan bağımsız bir misyona sahip veya ikinci bir otorite asla değildir. Yüce Allah Resulü’ne vekalet vermemiştir. (Hud-12; Zümer-62)

Allah hükmünde hiç kimseyi ortak kabul etmez. (Kehf -26; Yusuf-40) Din adına neyin hak neyin batıl, neyin İslam neyin şirk olduğuna karar verecek tek merci Kur’an’dır.

Vahye İhanet:

Yüce Allah Kur’an’ı Mübin’de şöyle buyuruyor. “Ey iman edenler! Allah’a ve Resul’e (vahiy) ihanet etmeyin; bile bile kendi emretlerinize nasıl ihanet ediyorsunuz? (Enfal-27)

“Resul dedi ki: Ey Rabbim! Kavmim bu Kur'an'ı büsbütün terk ettiler.” (Furkan- 30)

Başka bir âyet meali: “De ki: Bu Kur'an büyük bir haberdur. Ama siz ondan yüz çeviriyorsunuz” (Sâd- 67, 68)

Şia ve Ehli Sünnet âlimleri Kur'an'ın halktan koparılması, iyice susturulması, tevhid sisteminin bozulması ve ahlakının dejenere edilerek arka planı atılması yani tamamen terk edilmesi için cildini, yazı şekillerini, müzik ve ahengini ön plana çıkardılar. Ümit ediyoruz ki, bir gün gelecek Kur'an ehli muvahhidler bu tuzağın farkına varacak, Allah'ın kitabını hakkıyla okuyacak ve insanlara mesajını ulaştıracak, ondan ilham alarak, ümmetin arasında inanç ayrılıklarını, düşünce karmaşasını, mezhep belasını, “Allah'ın himayesine sığınarak” (Âli İmran-3) sorunları çözmeye çalışacaklardır.

İşte o zaman İslam yeniden kaynağını Kur'an'dan alarak dirilişe geçip ölümcül hastalığa yakalanmış, mezheplerin şirk tuzağına düşmüş, geri kalmış İslam milletini yeniden vahdete kavuşturur.

Yoksa Kur'an olmadan hayat, hareket, bilinç, sorumluluk, doğru yön ve derin düşünce bulmak mümkün değildir. Şia ve Ehli Sünnet din adamları Kur'an'a öyle kötülükler yaptılar, öyle ihanetler ettiler ki, düşünme, tevhid, adalet, merhamet, onu anlama, onunla aydınlanma, (İbrahim- 1) doğru yönü bulma, onda yeniden dirilme, hem hasenat, hemde salih amel kitabı olan bu hayat kitabını sadece istihâre yoluyla yararlanan ve ölümlere okunan bir sevap kitabı haline getirdiler. Artık ümmi insanların Kur'an'a karşı sorumluluğu, sadece ona kuru bir tazimde bulunma, onu anlamadan yüceltme, üzerinde müzakere yapmadan sadece öpüp koklama, abdestsiz ellememe, güzel bir kılıfa sarmalama, evin en güzel köşesine yerleştirme, bebeğin beşiğine muhafız yapma ve güzel sesle okumaktan ibaret oldu.

Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının yanında Kur'an, nazardan korunma, büyüleri geçersiz kılma ve cinleri uzaklaştırmak için kullanılan tılsımlı bir takım hareket ve ayinler eşliğinde okuma, muska

yapıp yeni doğum yapan kadınların, süt veren ineklerin ve kafadan çatlak adamların yakasına takmak için saçma sapan geleneklere alet edildi. Şia ve Ehli Sünnet din adamlarına göre hiç kimse Kur'an'ı anlamaya çalışmamalıdır. Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının tek bir amaçları vardır. Kur'an'ı açıp okuyan, onu anlamaya çalışan, onun üzerinde düşünen, ondan ders çıkaran ve ibret alan herkesi çeşitli yaftalamalarla karalamak ve Kur'an ehli muvahhidleri mahkum etmeye çalışmaktan ibarettir. Tek gaye Kur'an'ın anlaşılmasının zor olduğunu ümmetin ümmilerine kabul ettirmektir. Şia ve Ehli Sünnet'in âlimlerine göre Kuran, içi muamma dolu, mücmel, şüpheli, çok zor, sırlar dünyasına benzer.

Dolayısıyla insanların onu anlaması mümkün değildir. Şia ve Ehli Sünnet din adamları akli kullanmayı reddettiler. Halbuki akıl olmadan bir sözü, bir kitabı okumak, anlamak ve onunla amel etmek mümkün olmadığına göre, ümmi halkı cehenneme gidersiniz diye korkutarak Kur'an'ın manasını okumaktan, anlamaktan ve onunla amel etmekten alıkoydular.

“İnkâr edenler: Bu Kur'an'ı sakın dinlemeyin, okunurken (aleyhinde) propaganda yapın, umulur ki galip gelirsiniz, dediler.” (Fussilet- 26)

Sonunda Kur'an'ı tamamen kendi rivayet, mezhep ve içtihatlarına göre uyarlayarak manasını tahrif ettiler. Kur'an'ı baştan sona kadar Allah Resulü'nün etrafındaki birkaç kişiyi övmek, onları yüceltmek veya birkaçını tahkir ve kötülemekten ibaret olan bir tapınak olarak tanıttılar. Halbuki Kur'an, hayat, kurtuluş, huzur, diriliş, şuur ve yaratıcılık bağışlayan bir kitap olduğunu açıkça ortaya koyuyordu. “De ki: Onu, Mukaddes ruh, iman edenlere sebat vermek, Müslümanları doğru yola iletmek ve onlara müjde vermek için Rabbin katından hak olarak indirdi.” (Nahl-102) Aslında ümmi olan birinin Kur'an'ı okumadan, bilmeden ve anlamadan kabul etmesi mümkündür.

Ancak ilim sahibi birinin onu açıp okumadan, üzerinde düşünmeden ve anlamaya çalışmadan ondan yüz çevirmesi hakkına sahip

değildir. “Nihayet, (hesap yerine) geldikleri zaman Allah buyurur: Siz benim âyetlerimi, ne olduğunu iyice kavramadan yalanladınız öyle mi?

Değilse yaptığınız neydi? (Neml- 84)

Şia ve Ehli Sünnet din adamları Kur'an'la konuşmayı, ruhunu, fikrini, tevhid sistemini, bağlam ve bütünlüğünü bırakıp şekline, sesine, tecvidine kulluk etmeye başladıkları günden itibaren hurafelere tapmaya başladılar ve toplumsal gerilim, fikri donukluk, mezhebi taassup, ilmi, iktisadi ve siyasi yozlaşma ile karşı karşıya kaldılar. Biz iman toplumunu şirk, sömürü, hurafe, tefrika, bencillik, kör taassup ve cehaletin karanlığından kurtaracak tek şey, Kur'an'ın tek kaynak olarak kabul edilmesi ve yegane kitap olarak merkeze konması olacaktır.

Kur'an, din ve hüküm olarak hem Diyanette, hem Milli Eğitim'de, hem medreselerde hem de bütün kamuoyunda tek eser olarak ortaya konsun. Diyanetin kurslarında ve okullarda Kur'an dersleri, imamlar arasında Kur'an araştırmaları, ilahiyatçılar arasında Kur'an meseleleri, daha ilkokullardan başlayan Kur'an eğitim ve öğretimi hayati ve asli bir görev olarak ele alınmalıdır. Bu bilinç ve hayırlı faaliyet her geçen gün yayılmalıdır. İşte o zaman Kur'an'ın rehberliğinde ümmet uyanışa, direnişe, sorumluluk bilincine, güç ve birliğe ulaşmış olacaktır.

“Hep birlikte Allah'ın güç ve himayesine sığınan yani parçalanmayın, Allah'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve onun nimeti sayesinde kardeş kimseler olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi o kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle açıkları ki doğru yolu bulasınız.” (Âli İmran- 103)

Yoksa bu ümmet şirk, tefrika, karanlık, zillet dolu, utanç verici bir hayata mahkum olarak kalacaktır. Kur'an, bize ahirette kurtuluş yolunun dünyadan geçtiğini, dünyada kurtuluşa ve refaha ermeden

ahirette kurtulmanın mümkün olmadığını öğretiyor.

“Kim de benim zikrimden (Kur'an'dan) yüz çevirirse şüphesiz onun sıkıntılı bir hayatı olacak ve biz onu, kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz. O: Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Oysa ben, gerçekten görür idim! der. Allah buyurur ki: İşte böyle, çünkü sana âyetlerimiz geldi, ama sen onları unuttun. Bugün de aynı şekilde unutuluyorsun.” (Tâhâ- 121, 125 ,126)

Çare:

Kutsallık ve yüceltme raftan indirilip eğitim ve tefekkür, rahmet ve inancın dayanağı olacak. Kur'an bize, özgürlük, uyanıklık ve izzet sahibi olmanın yolunun ilim ve akli kullanmaktan geçtiğini öğretti.

Dolayısıyla bu dünyada zelil olarak ölen ahirette zillet içinde dirilir. Yani müntesiplerini bu dünyada rezil rüsvay eden bir din, ahirette kurtuluşa vesile olamaz. Şia ve Ehli Sünnet dininin âlimleri şunu iyi anlaması gerekir. Bir din ve inanç dünya hayatında hayırlı ve bereketli bir işe yaramıyorsa, âhirette hiçbir işe yaramaz.

Allah'a yakın olmanın yolunun alışkanlık haline gelen ibadetlerde değil, tefekkürden geçtiğini Kur'an öğretti. İbadet eden cahilin değırmene bağlanan eşek gibi olduğunu da Kur'an öğretti. Kur'an istikâmetinden uzak kalan bu ümmet bir adım ilerlemeden yerinde döner durur. Kerim ve Aziz Kur'an'ı dinleyelim. “Kendisine Rabb'inin âyetleri hatırlatılıp da ona sırt çevirenden, kendi elleriyle yaptığını unutandan daha zalim kim vardır! Biz onların kalplerine Kur'an'ı anlamlarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırılık verdik. Sen onları hidayete çağırırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir.” (Kehf-57)

Şia ve Ehli Sünnet din adamları Kur'an'ı teberrük edilen, ölü kitabı olmaktan çıkarıp hakkıyla okunan ve anlaşılan bir kitap olduğunu anlamak zorundadır. Kur'an kulak verilmesi gereken bir kitaptır. Kuru kuruya tapılması gereken bir “fetiş” değildir. Kur'an eğer anlamsız bir zikir kitabı, ahiret için okunan bir sevap kaynağı ya da ölmüşlerin ruhuna hediye edilmek için okunan, dokunulmaz,-

bir “kutsal” değil de bir hayat ve şuur, aydınlanma ve adalet kitabı olarak okunursa insana uyanma ve direniş hissi, hareket kabiliyeti, izzet, rahmet ve bilinç bahşedecektir. Böylece iman gücü zulme, zillete ve cehalete karşı bir kudrete, bir baş kaldırışa bir basiret ve isyana dönüşür. Ama maalesef geçmişte olduğu gibi, Kur'an bugün, cehaletin ve düzenbazların elinde bir rant ve menfaat aracı, uğurlu ve teberrük edilen bir nesne olmuştur.

“Allah, kendilerine kitap verilenlerden, “Onu mutlaka insanları açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz” diyerek söz almıştı. Onlar ise bu emri kulak ardı ettiler, onu az bir dünyalığa değiştirdiler. Yaptıkları alışveriş ne kadar kötü oldu.” (Âli İmran-187) Tıpkı dün Emevi zulüm ve istibdadının mızraklarının ucunda sömürü ve nifak vesilesi olduğu gibi. Hayret edilecek şey Şia ve Ehli Sünnet din adamları Kur'an'a karşı gelmede, ona saldırı yapmada, onunla alay etmede, onu rant yapmada, onun gerçeklerini gizlemede, kulak ardı etmede nasıl topyekun bir icma ve ittifak içine girdiler. İlk vahiy'den son vahiy olan Kur'an'a kadar elçilerden sonra gelen din adamları nasıl bu emrin tam tersini icra ettiler.

Allah “Onu yalanlamayın buyurdu.” yalanladılar, onun gerçeklerini gizlemeyin” buyurdu, gizlemek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar. “Ona ihanet etmeyin” buyurdu her türlü ihaneti gösterdiler. Yani anlayacağınız kadim vahyin sahipleri gibi, Şia ve Ehli Sünnet din adamlarında da Kur'an ilmi ve hikmeti, rahmet ve ahlakı namına hiçbir erdem bulunmamaktadır. Şia ve Ehli Sünnet dininin âlimleri vahye ihanet edince bütün güzelliklerini ve değerlerini kaybettiler. Şia Ehli Sünnet din adamları hakkıyla Kur'an'a iman etmediklerinden dolayı Allah Kur'an'ın anlaşılmasını onlara imkansız kılmıştır.

Yani anlayacağınız, Şia ve Ehli Sünnet din adamlarına Kur'an'ın hidayet ve rahmet kapıları sonuna kadar kapanmıştır. “Allah'ın âyetlerine inanmayanlar yok mu, kuşkusuz Allah onları doğru yola iletmez ve onlar için elem verici bir azap vardır. Allah'ın âyetlerine inanmayanlar ancak yalan yere iftira ederler. İşte onlar yalancılardan

kendileridir.” (Nahl-104, 105)

MUVAHHİDLER - MUKALLİDLER

Dinin en temel kavramlarının bile doğru bilinmediği bir dünyada ayrışmaların ve tartışmaların, fırkalaşmaların ve mezheplerleşmelerin bu denli yaygınlaşması şaşılacak bir şey değildir. Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğü, kendi içinde bulunan çözümü, Kur'an'ın sistemi olan hikmetin de ne anlama geldiği bilinmeyince fıkıh usulümüz Kur'an'a uymaktan ziyade kitabına uydurma sahtekarlığına dönüşmüştür. ilahların ve evliyanın şirk dininin yanlış kavramları ve hurafe algılarıyla çürümüş zihinlerle aynı frekansta iletişim kurabilmek imkansız bir olaydır. İki kişinin değişik dillerle aralarında anlaşmaları imkansızdır. Eğer bu tartışma alanı din olursa imkansızlık yüz bin kat daha artacaktır. Belki de dünya hayatında en zor şey ataların uydurma dinine bağlı olarak yaşayan gelenekçi hurafecilerle Allah tarafından indirilen orijinal vahiy dinine iman eden muvahhidlerin bir araya gelmesidir. Bu yüzden insanlık tarihinde hiç bir Allah Elçisi gönderildiği küfür milleti ile ortak bir zeminde buluşma imkanını yakalayamamıştır.

Dolayısıyla Allah tarafından indirilen vahiy dini ile uydurulan Emevi Abbasi Ehli Sünnet ile kadim İran inançlarının taşeronluğunu yapan Şia mezhebinin kaynaklarındaki yalan ve uydurma rivayetlerle oluşturulan ilahların ve evliyanın şirk dini hiç bir zaman bir araya gelme ve iki din arasında ortak bir zeminde buluşma ihtimali doğmayacaktır.

Çünkü indirilen tevhid dini ile uydurulan beşeri din arasında kalın duvarlar, aşılabilir engeller, geçilemez bataklıklar vardır. “Andolsun, senden önceki Şialar içinde bir Elçi gönderdik. Onlara bir Elçi gelmeyedursun, hemen onunla alay ederlerdi.” (Hicr-10,11)

“İşte böylece, onlardan öncekilere herhangi bir Elçi geldiğinde hemen: O, bir sihirbazdır veya delidir, dediler. Bunu nesilden nesile birbirlerine vasiyet mi ettiler? Doğrusu onlar taşkın(haddi aşan) bir topluluktur.” (Zâriyat-52, 53)

Kur’an bu iki ayrı dünya ve anlayışı şu şekilde ortaya koymaktadır. “Şimdi (bir düşünün), yüz üstü kapanarak yürüyen mi varılacak yere daha iyi ulaşır, yoksa Sırat-ı Müstakim üzerinde dümdüz yürüyen mi? (Mülk-22) Peki, bunlardan hangisi hüsrân ve sapkınlık içindedir. Kur’an ehli muvahhidler mi? Ataların dininden taviz vermeyen gelenekçi mukallitler mi? Ona da Kur’an cevap versin.

“(Ey Resul!) De ki: Göklerden ve yerden size rızık veren kimdir? De ki: Allah’tır! O halde biz veya siz, ikimizden biri, ya doğru yol üzerinde veya apaçık bir sapkınlık içindedir.” (Sebe-24)

Bu yazılarımızda uydurulmuş paralel din ile Allah tarafından indirilen din arasında örülen kalın duvarları ve zor engelleri görmeye çalışacağız. Vahyin ilk nazil olmaya başladığı yıllarda Kur’an’ın evliya ve ilahlara yaptığı saldırılardan dolayı, Mekke müşrikleri de evliya ve ilahlarını koruma amaçlı olarak Kur’an’a ve Allah Resulüne karşı saldırılara başladılar. Kur’an etkin belağat ve edebiyatıyla batıl ve zulüm olan inançları üzerinde yoğun bir baskı kurmaya başlayınca, Mekke müşrikleri de Kur’an’a ve Allah Resulü’ne karşı hakaret ve iftiralarını artırmaya başladılar.

Mesela: Allah Resulü’ne “Sen Resul (Elçi) değilsin” dediler. Allah da onlara karşı şöyle cevap verdi. “De ki: Benimle sizin aranızda şahit şahit olarak Allah ve yanında kitabın bilgisi olan (Kur’an ehli muvahhidler) yeter” (Ra’d-43)

Mekke müşriklerinin her iftiralarına Kur’an tarafından cevap veriliyordu. Yüce Allah hiç bir zaman müşriklere karşı Resulünü tek

başına bırakmıyordu.

Mesela: “Kur’an’ı kendisi iftira etti, uydurdu.” diyorlardı. Allah da Kur’an’da onlara şöyle cevap veriyordu. “De ki: Eğer doğru iseniz Allah’tan başka çağırabildiklerinizi yardıma çağırın da siz de onun gibi iftira edilmiş ve uydurulmuş on sure getirin.” (Hud- 13)

Mesela: “Kur’an’ı ona ancak bir beşer öğretiyor” diyorlardı. Yine cevaplarını Allah’tan alıyorlardı.

Mesela: “Sen ancak bir iftiracısın” diyorlardı. Allah ise “onların çoğunun hiçbir şey bilmediklerini” söylüyordu. (Nahl-101)

Mekke müşrikleri Allah Resulü’ne “Sen delisin.” diyorlardı. Yüce Allah yine Kur’an ile cevap veriyordu. (Ey Mekkeliler!) Arkadaşınız (Muhammed) deli değildir.” (Tekvir, 22) diye cevap veriyordu.

Sürekli hakaret, iftira, istihza ve yalanlama geliyor, her zaman Allah da onların iftiralarına karşılık Allah Resulü’nü teselli ediyor, sabretmesini tavsiye ediyordu. Bu kavga ve tartışmalar, karşılıklı münazaralar ve cedelleşme yüzlerce âyette haber verildiği gibi hergün devam edip gidiyordu. Tam on üç sene Mekke müşrikleri ile gerçek anlamda, aynı zaman ve zeminde, karşı karşıya gelerek bunlar oluyordu. Yani sanal alemde değil, gerçek bir hayatta bu olaylar ve tartışmalar gerçekleşiyordu. Karşı karşıya, yüz yüze, kolay değil tam karşınızda Ebu Cehil ve Velid bin Muğire Allah Resulü’ne hakaretler ediyor, küfrediyor, alay ediyor yani hakkı reddediyorlardı.

Allah’da onlara cevap veriyor, Resulü’nü teselli ediyordu. “Onların söylediklerinin gerçekten seni üzmemekte olduğunu biliyoruz. Aslında onlar seni yalanlamıyorlar, fakat o zalimler açıkça Allah’ın ayetlerini inkar ediyorlar.” (En’am-33)

“Andolsun ki senden önceki Resuller de yalanlanmıştı. Onlar, yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine karşılık sabrettiler, sonunda yardımımız onlara yetişti. Allah’ın kelimelerini değiştirebilecek yoktur. Muhakkak ki elçilerin haberlerinden bazısı sana da geldi.” (En’am-34)

Yani Allah Resulü ile Mekke’li müşriklerin yapmış oldukları münazara sanal bir âlemde yapılmıyordu. Karşınızda, batıl din adına size hakaret eden adamı silemiyor, ona engel koyamıyordunuz.

Dolayısıyla Mekke ve Medine’nin sert ortamını bilmeyen günümüz insanları bazı Kur’an âyetlerini şiddet içerikli bulabilirler.

Mekke müşriklerinin dinlerine olan aşırı bağlılıkları, Medine’ye Allah Resulü ile münazaraya gelen Hristiyanların küfür ve inatları, Medineli Yahudilerin kendilerini Araplardan üstün görmeleri, kibir ve gururları, hakaret ve Allah Resulü’nü yalanlamaları, Kur’an âyetleri üzerinde sert söylemlere sebep oluyordu. Yani şimdi siz hanif bir Müslüman olarak sadece Kur’an okuyor, yalnız Kur’an’a iman ediyor ve tek Kur’an’dan beslenen biri olarak ataların uydurma dinine bağlı yaşayan biri olarak Kur’an’ı tek kaynak olarak kabul etmeyen ve Dinin Allah tarafından tamamlandığına inanmayanlarla Mekke gibi bir yerde her gün karşı karşıya geldiğinizi bir düşünün.

Günümüzde bulunan din adamları Allah Resulü’nün döneminde yani Mekke ve Medine’de yaşamış olsalardı, haklarında en az iki bin âyet nazil olurdu. Kur’an’ı tek kaynak olarak kabul eden biz muvahhidler, ataların dinine uyanlarla gerçek bir dünyada karşı karşıya gelmiyoruz. Gelmiş olsak bile bizim yol değiştirme ve onlarla karşı karşıya gelmeme imkanımız vardır. Kur’an’a karşı olan inatlarından dolayı onlarla münazaradan çekilme imkanı vardır.

Fakat Allah Resulü kendisine indirilen vahyi tebliğ etme, gelen âyetleri herkese okuma ve duyurma emrine muhataptı. Allah Resulü’nün bir kenara çekilme ve onlardan uzaklaşma gibi bir alternatifi bulunmuyordu. Aslında ben sözü şuraya getirmek istiyorum.

Mekke müşrikleri inançlarını ve ataların dinini korumaya çalıştıkları gibi 1400 seneden beri Kur’an karşısında alternatif, paralel bir din çıkaran Ehli Sünnet ve Şia din adamları da kendilerine göre bazı argümanlar geliştirerek, uydurma rivayetlerle oluşturulan dinlerini korumaya çalışıyorlar. Yüce Allah’ın izniyle, bu uydurma ve batıl dinlerine karşı, Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğü, kendi içinde

bulunan sistemi yani vahyin hikmetiyle cevap vereceğiz. Allah Resulü'nün dönemindeki müşriklerle günümüzün müşrikleri arasında aleyhimize görünen tek bir şey vardır.

Yani Allah Resulü'nün dönemi daha zor ve çetin olmakla beraber Mekke müşriklerinin atalarından kendilerine intikal etmiş bir kitapları bulunmuyordu. "Yoksa size ait bir kitap varda, (bu batıl inançları ve fikirleri) ondan mı okuyorsunuz? (Kalem-37)

Fakat bizim başımıza musallat olan müşriklerin atalarından intikal eden yüzlerce hadis ve fıkıh kitapları vardır.

Bizim tek dezavantajımız budur. Şimdi gelelim Kur'an'ı anlamak istemeyen mezhepçi müşriklerin argümanlarına:

"Allah'a yani Resulüne itaat edin..."

Kur'an'ı anlamak istemeyenlere göre Allah'ı Kur'an, Resul'ü de hadisler temsil etmektedir. Hadisleri inkar eden Allah Resulü'nün sözlerini inkar etmiş olur.

Dolayısıyla Allah Resulü'nün düşmanı bir kafirdir.

Cevap: Kur'an'ın hiç bir âyetinde Nebi'ye ve Muhammed'e itaat edin diye bir emir bulunmaz.

Dolayısıyla Resul'ün görevi vahyi tebliğ etmek, onu duyurmak olduğu için ona itaat Allah'a itaat olarak kabul edilmiştir. Elçi konuşan Kur'andır. Elçiyi hidayete ulaştıran vahiydir, ancak Resul olmadan da vahiy hayat bulamaz. Vahiy elçinin dilinde hayat bulur. Elçi olmazsa vahiy, din diye bir şey olmaz. Elçiyi değerli kılan şey vahiy'dir. Elçi kendisine Allah'tan indirilen vahiy sayesinde değerlidir. Fakat Nebi ve Resul arasında bulunan farkları bilmeyen mukallit mezhepçilere hadislerin Resul (a.s) ı temsil etmediklerini anlatmak oldukça zor görünüyor. Çünkü Nebi ve Resulün arasında bulunan farklar gibi, Kur'an'ın bir çok konusu hâlâ atalarının dinine bağlı olan hurafecilere kapalıdır.

Uydurma dinlerine körü körüne bağlılıklarından dolayı mukallitler hiçbir zaman Kur'an'ı anlayamayacaklardır. Rahman ve rahim

olan Allah şöyle buyuruyor;

“Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılıp da ona sırt çevirenden, kendi elleriyle yaptığını unutandan daha zalim kim vardır? Biz onların kalplerine, bunu anlamalarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırlık verdik.

Sen onları hidayete çağırırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir.” (Kehf-57)

Kur’an’ın çok ilginç bir ahlakı vardır.

Mesela: Kur’an kendisi ile beraber bir kitap kabul etmediği için, kendisini din ve hüküm olarak tek müracaat edilecek kaynak kabul etmeyenlere karşı kendisini kapatır. İster inanın ister inanmayın Ehli Sünnet (Diyamet, Cemaat, Tarikatlar) ve Şia istedikleri kadar Kur’anı okusunlar hiçbir zaman onu anlayamayacaklardır. Bu mümkün değildir. Dillerinden kalplerine bir şey intikal etmeyecektir. Bu Kur’an’ın en önemli kanunudur. Allah’ın yasasında hiç bir zaman değişme olmaz. Şia ve Ehli Sünnet alimleri maalesef Kur’an’ın bütün kavramlarını tahrif ettikleri gibi Kur’an’ın en önemli kavramı olan “Resul” (elçi) kavramını da tahrif etmişlerdir. Resul kavramı tahrif edilince onu Kur’an’dan koparmaları ve ona başka anlamlar yüklemeleri kolaylaşmış oldu. Aslında paralel din adamlarının cinayet ve küfürlerini anlatmakla bitiremeyiz.

Dolayısıyla geleneksel din adamları Kur’an’ın en önemli kavramları olan Nebi ve Resûl’ü anlayamamışlardır. Allah için söyleyin, Kur’an’ın en önemli kavramı olan “Resul” ibaresinin hangi anlama geldiğini bilmeyenlerle neyi oturup konuşacaksınız. Bundan dolayı mukallit mezhepçiler eğer Kur’an’a iman ediyorlarsa Kur’an’daki kavramları yine Kur’an’ın kendisinden çözmeye çalışmaları gerekir. Yani aydınlıkta kaybettiklerini karanlıkta arama akılsızlığına düşmeyeceklerdir. Kur’an’da geçen bir kavrama onun bağlam ve bütünlüğünden başka hiç bir kaynak sağlıklı bir açıklama getiremez.

Eğer kavram Kur’an’da tek bir yerde geçiyorsa, işte o zaman

diğer kaynaklara bakılabilir. Yani bir kavram Kur'an'da yeteri kadar geçiyorsa onun gerçek çözümünü bağlam ve bütünlüğünden çıkarabilirsiniz. Dinde en büyük yıkım "Nebi" ve "Resul" kavramlarının anlaşılmasında olmuştur. Bu iki kavramın tahrif edilmesi dinin tamamen değişmesini beraberinde getirmiştir. Allah Resulü'nden sonra ilk büyük cinayet "Resul" kavramlarını hadislerle Kur'an'dan koparmaları olmuştur.

İkinci büyük cinayet ise İran'ın fethinden sonra "Nebi" ve "Resul" kavramları yerine kullanılmaya başlanan "Peygamber" kelimesi ile olmuştur. Kur'an'ı önemsemeyen, onun anlaşılmasını engelleyen, onun yerine uydurulmuş dine tâbi olan mukallit mezhepçilerin, ikinci argümanları ve Kur'an'dan kaçış bahaneleri Necm suresi 3 ve 4. âyetleridir. Mukallitlerin ataları bu iki âyeti şu şekilde anlamışlar. "Allah Resulü (aleyhisselam) ın hadisleri de birer vahiy'dir!! Çünkü o hevasından konuşmaz.

Dolayısıyla ondan rivayet edilen bütün hadisler de Kur'an gibi Allah'tan gelmiş vahiy gibi kabul edilmeleri gerekiyor" Onları kabul etmeyen Resulullâhı reddetmiş olacağından dolayı dinden çıkmış olur!"

Cevap: Peki, Necm suresi 3.ve 4.âyetleri Kur'an'ın bağlamına göre hangi anlama geliyor. Daha önceki yazılarımızda geleneksel din adamlarının Kur'an'dan hiçbir şey anlamadıklarını yazmıştık. Hatta bu din adamlarının Yahudi ve Hristiyan din adamlarından daha bozuk bir din oluşturduklarını da sürekli olarak söylüyoruz. Yani Şia ve Ehli Sünnet din adamları Kur'an'da manasını bozmadıkları bir kavram bırakmadıklarını da sürekli olarak tekrar ediyoruz.

Şimdi Sünni ve Şii din adamlarının şu karanlık üstüne karanlık cehaletlerine bir göz atalım. Necm suresinin, "O, kendi heva ve arzusuna göre nutuk atmaz (konuşmaz) onun bildirdikleri vahyedilenden başkası değildir." mealindeki âyetler delil gösterilerek, Resul (a.s) dan asırlar sonra onun adına iftira edilen hadislerin de vahiy mahsulü olduğu iddia edilmiştir.

Oysa bu âyetlerde “vahiy ürünü” olduğu bildirilen sözler, Nebi (a.s) den sonra onun adına iftira edilen sözleri (hadisleri) değil, Resul’ün okuduğu, onun dilinde hayat bulan yani Allah’tan gelen âyetlerdir. Yani onun Allah’tan getirdiği Kur’an âyetleridir, Allah tarafından indirilen vahiy’dir. Bu kadar basit ve kolay anlaşılması gereken âyetler nasıl başka bir şekle sokulup çarpıtılır?

Olay şudur: Mekke müşrikleri iftira ederek Nebi (a.s) ın, Resul olarak okuduğu sözlerin Allah’ın âyetleri (Allah’tan aldığı vahiy’ler) olmadığını ve bunları kendisinin uydurduğunu yani kendi (heva ve hevesi ile söylediğini) iddia ettiler. İşte Mekke müşriklerinin bu iddiaları ile alakalı Necm suresindeki âyetlere benzer bir çok âyet nazil olmuştur.

Mesela: “Yoksa, Onu (Kur’an’ı) kendisi iftira etmiş mi?” diyorlar. De ki: Eğer doğru iseniz Allah’tan başka çağırabildiklerinizi yardıma çağırın da siz de onun gibi iftira edilmiş on süre getirin.” (Hud-13) “Yoksa, Onu (Muhammed) iftira etti mi diyorlar? De ki: Eğer sizler doğru iseniz Allah’tan başka, gücünüzün yettiklerini çağırın da hep beraber onun benzeri bir süre getirin.” (Yunus-38)

İşte müşriklerin bu iddialarına cevap olarak Necm suresinin ilgili on beş âyeti nazil olmuştur. Şimdi Şia ve ehli Sünnet âlimlerinin ne kadar Kur’an cahili olduklarını anladınız mı? Şiilik ve Sünnilik, insanın düşünmesini engelleyen, akli dumura uğratan, statik, durağan iki batıl dindir. Akıllı bir mümin elinden geldiği kadar inancını, aklını, zihnini Ehli Sünnet ve Şia’nın karanlık dininden korumaya çalışır.

Ehli Sünnet ve Şia âlimlerinin manasını bozdukları âyetlerden bir tanesi de şudur. Bu âyeti örnek göstererek hadisleri dini bir kaynak ve Allah Resulü’nün hayatına örnek metinler olarak kullanıyorlar.

“Andolsun ki, Resulullah, sizin için Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.” (Ahzab- 21)

Şia ve Ehli Sünnet âlimleri bu âyeti tamamen tahrif ederek şöyle yorumlamışlardır. “Andolsun ki, (Hadislerde anlatılan) Resulullah, sizin için Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok ananlar için güzel bir örnektir.”

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları, Resulullah’tan asırlar sonra ona iftira edilen rivayetleri onun örnekliğini gösteren kaynaklar olarak görmüşlerdir. Peki bu âyette anlatılmak istenen gerçek nedir?

Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğü, kitabın hikmeti, vahyin çözümü ne buyuruyor? Kur’an’da aktarıldığı gibi Resulullah’ın bizim için örnek olduğu, (Ahzab- 21) fakat Resulullah (a.s)a dair bilgiler için tek geçerli ve yeterli kaynağın Kur’an olduğunu kesin olarak söyleyebiliriz.

Mesela: Yüce Allah, Mümtehine suresi 4.âyette şöyle buyuruyor. “İbrahim’de ve onunla beraber olanlarda, sizin için güzel bir örnek vardır. Onlar kavimlerine demişlerdi ki: “Biz sizden ve Allah ile beraber taptıklarınızdan uzağız. Sizi inkâr ediyoruz. Siz bir tek Allah’a iman edinceye kadar, sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve kin baş göstermiştir...” Şimdi bu âyet İbrahim (a.s)’ın örnekliğini, geleneklerin ve ona atfedilen uydurma sözlerin arasından seçeceğimizi mi söylüyor?

Kesinlikle hayır, bu âyet öyle söylemiyor. Âyette anlatılmak istenen İbrahim (a.s)’ın davranışlarının, tevhid mücadelesinin ve ahlakının Kur’an’da açıklanan şeklinin inananlar için örnek olduğu ve inananların onun örneğinde olduğu gibi hareket etmeleri gerektiğidir. Aynı şekilde Resulullâh (a.s) da bu âyette iman edenlere (Ahzab- 21) örnek gösterilmiştir. Yani Kur’an’da iman ve güzel ahlakı anlatılan Allah Resulü sizin için en güzel örnektir.

Yoksa Kur’an haricinde bulunan hiçbir eserde anlatılan bilgilerden örneklik çıkarılamaz ve onlardan Allah Resulü örnek alınmaz. En akılsız kişi bilir ki Resulullah (aleyhisselam) dan yüzlerce yıl sonra uydurulan ve bir çok iftira içeren hadislerle Elçi örnek alınmaz. Örnekli Kur’an’daki Elçinin tevhid, ihlas, iman ahlak ve

hayatıdır.

Aynı zamanda beşer olan Resul'ün vefatından sonra Kur'an'ın ebedi bir örneklik teşkil ettiğini ortaya koymak içindir. Yani "üsve'i hasene" (güzel örnek) olarak "Muhammed ve Nebi" değil de, Resul kavramının seçilmesi muhteşem bir seçimdir. Çünkü Nebi tarihseldir, Resul evrenseldir. Tarihsel ve bölgesel, yerel ve çevresel olan tüm insanlığa örnek olamaz.

Şia ve Ehli Sünnet din adamları uydurma dinin rivayetlerine yani hadislere alan açmak ve yol vermek için manasını değiştirdikleri âyetlerden bir tanesi de Nahl suresi 44. âyettir. Âyet şöyledir.

"Apaçık deliller yani kitaplarla (gönderildiler). İnsanlara, kendilerine indirileni" açıklaman için" ve müzakere etsinler diye sana da bu Kur'an'ı indirdik."

Şia ve Ehli Sünnet âlimleri yani müfessirleri ve muhaddisleri Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğüne kör, Kur'an'ın sistemine sağır, Kur'an'ın hikmetine dilsiz ve duygusuz bir şekilde onlarca âyete rağmen söz konusu âyette geçen "litubeyyine" (açıklaman için) kelimesini "tefsir etmen" olarak yorumlamışlardır. Yani Ehli Sünnet ve Şia'nın din adamlarına göre kendisinden asırlar sonra onun adına yalan ve iftira edilen hadisler Kur'an'ın tefsiri sayılırlar. Peki gerçekte yukarıdaki âyette bulunan "litubeyyine" "açıklaman için" kelimesi, "tefsir etme" anlamına mı, yoksa "duyurma, tebliğ etme, ilan etme, gizlemeden açıklama, onu okuma ve dile getirme" anlamına mı geliyor? Bu konu Kur'an'da çözülecek çok kolay bir konudur. Çünkü bununla ilgili onlarca âyet mevcuttur. Yani âyette geçen "litubeyyine" (açıklaman için) kelimesi "tefsir etme" anlamında değil, "duyurma, tebliğ etme, ilan etme, onu okuma ve dile getirme" anlamında kullanılmıştır. Yani "vahyi olduğu gibi aktarma, gizlememe" anlamına geldiği çok açıktır. Nahl 44.âyetin vahyi gizlemeden aktarma, beyan etme anlamına geldiğini en güzel gösteren Âli İmran 187. âyetidir.

Âyet şöyledir. "Allah, kendilerine kitap verilenlerden "Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, "letubeyyinunnehu linnési" onu

gizlemeyeceksiniz “velé tektümünehu” diyerek söz almıştı. Onlar ise bunu (emri- vahyi?) kulak ardı ettiler, onu az bir dünyalığa değiştiler. Yaptıkları alışveriş ne kadar kötü olmuştur” “Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz” cümlesi, Nahl 44.âyette bulunan “litubeyyine” (açıklaman için) kelimesinin hangi anlama geldiğini gösteriyor. Kur’an’ın bir çok âyetinde vahyin Allah tarafından gönderildiği gibi Allah tarafından açıklanıp detaylandırıldığı ortaya konmuştur.

“...Ayrıca bu Kitab’ı da sana, her şey için bir açıklama, bir hidayet ve rahmet kaynağı ve Müslümanlar için bir müjde olarak indirdik.” (Nahl-89) “Andolsun onların (geçmiş elçilerin ve ümmetlerinin) kıssalarında akıl sahipleri için pek çok ibretler vardır. (Bu Kur’an) uydurulabilecek bir söz değildir. Fakat o, kendinden öncekileri tasdik eden, her şeyi açıklayan (bir kitaptır), iman eden millet için bir rahmet ve bir hidayettir.” (Yusuf- 111)

“Elif. Lam. Ra. (Bu sana indirilen) hikmet sahibi (ve) her şeyden haberdar olan Allah tarafından âyetleri muhkem kılınmış, sonrada detaylandırılmış bir kitaptır.” (Hud- 1) “Onların sana getirdikleri hiçbir temsil yoktur ki, (onun karşılığında) sana daha doğrusunu ve daha açığını getirmiş olmayalım.(tefsiran) (Furkan-33)

Dolayısıyla Elçinin görevi sadece vahyi tebliğ etmek, onu okumak, muhataba ulaştırmak ve vahiy ile ikaz etmektir. Elçilerin vahyi tefsir etmek gibi bir görevleri yoktur. Elçiler indirilen vahye bir şey ekleyip içinden bir şey çıkaramazlar. Onlar vahyi geldiği gibi aktarmak zorundadırlar. Ehli Sünnet ve Şia’nın Kur’an’da manasını değiştirmedikleri ayet bırakmamışlardır. Hem de manası en açık olan, manası en basit ve kolay olan âyetlerin manasını bozmuşlardır. Hatta tek manası olan, başka bir manaya gelmesi mümkün olmayan âyetlerin mealini bozmuşlardır. Yani müteşabih değil, muhkem olan, tek anlamı bulunan âyetleri tahrif etmişlerdir.

Bunu yapmalarının bir çok sebepleri vardır. İslam karşısında mağlup olduklarından dolayı düşmanlık diyebilirsiniz. Cehalet, akılsızlık ve mantıksızlık olarak adlandırabilirsiniz. Kur’an ilmin-

den ve tevhid ahlakından uzak olduklarını söyleyebilirsiniz. Ancak bunun en büyük sebebi uydurma hadis dinlerini meşru göstermek için bu korkunç cinayeti işlemişlerdir. Manasını tahrif ettikleri âyetlerden bir tanesi de şudur. “...Resul (Elçi) size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının. Allah’tan korkun, çünkü Allah’ın azabı çetindir.” (Haşr-7) Şia ve Ehli Sünnet din adamları o derece cahiller ki, Resul (Elçi) ve Nebi’nin arasında bulunan farkları bilmediklerinden dolayı bu âyette geçen “Resul” kavramını es geçerek, bu meali apaçık olan âyete şöyle bir mana vermişlerdir. “Peygamber” size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının...” Yani onların anlayışlarına göre uydurma rivayetlerle kendilerine intikal etmiş bütün hadisler, “peygambere” gelen vahiy mesabesinde Allah’ın kesin emirleri gibidir.

Dolayısıyla onlara göre “peygamber heva ve hevesine göre konuşmayacağı, Kuran’ı tefsir etme görevi de olduğu için” artık Allah Resulü adına yalan ve iftira olan bütün rivayetlerle Kur’an’a paralel hatta ondan daha da önemli bir din oluşturmuşlardır. Halbuki yukarıda söz konusu edilen Haşr suresinin 7.âyetinin gerçek meali şöyledir. “Resul (Elçi) (Allah tarafından kendisine indirilene size tebliğ ettiği için) o size ne verdiyse alın, size (Elçi sıfatıyla) neyi yasakladıysa ondan da sakının!” demektir. Yani âyetin manasını esas belirleyici unsur Allah’ı temsil makamında bulunan “Resul” kavramı oluyor. Resul (Elçi) kavramına “peygamber” kelimesi ile mana verilince Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğü, Kur’an’ın çözümü, Kur’an’ın sistemi darmadağın oluyor.

Dolayısıyla benim Kur’an ehli muvahhidlerden ricam Kur’an’ın manasını korkunç bir şekilde bozan, anlamını tahrif eden, anlaşılmasını son derece zorlaştıran en tehlikeli kelime olan “peygamber” kelimesini kullanmamalarıdır. İşte Şia ve Ehli Sünnetin sözde âlimleri “Resul” ibaresinin hangi anlama geldiğini bilmediklerinden dolayı Allah Resulü’nden asırlar sonra uydurulan bütün hadisleri ondan gelmiş ilâhi vahiy olarak kabul etmişlerdir. Cehaletin böylesi ancak tahsil ile elde edilir. Allah’a yemin ediyorum tahsil haricinde böyle bir cehalet elde edilmez. Onların tahsil ettikleri tek şey, Emevi-

Abbasi Ehli Sünnet dini ile kadim İran inançlarının taşeronluğunu yapan Şia'nın kaynaklarındaki yalan ve uydurma rivayetlerle oluşturulan ilahların ve evliyanın batıl ve şirk dindir.

Resul insanları, sadece vahiy'le uyarır, vahyi verir, vahiy ile helal ve haram kılar. Yani belirleyici olan, aslında helal ve haram kılan sadece Allah'tır. Allah'ın helal ve haram kılması da ancak vahiy ile olur. Vahiy sözcüsü ve duyurucusu da Resul'dür.

“Vahiy Gayri Metlüv” Meselesi

“Nebi (a.s) eşlerinden Hafsa'ya bir sır söyledi. O ise sırrı bir diğer şahsa ifşa etti. Nebi (a.s) bu sırrın eşi tarafından ifşa edildiğini öğrenince ondan bir açıklama istedi. Eşi, Nebi (a.s) a bu sırrın ifşa edildiğini kimden öğrendiğini sordu.

Nebi (a.s), bunun Allah tarafından haber verildiğini söyledi.” Bu olay Kur'an'ı Mübin'de şu âyetle haber veriliyor. “Nebi, eşlerinden birine gizlice bir söz söylemişti. Fakat eşi, o sözü başkalarına haber verip Allah da bunu Nebi'ye haber verince, Nebi bir kısmını bildirmiş, bir kısmından da vazgeçmişti. Nebi bunu ona haber verince eşi: Bunu sana kim bildirdi? dedi. Nebi: Bilen, her şeyden haberdar olan Allah bana haber verdi, dedi.” (Tahrir-3)

Ehl-i Sünnet'e göre, yukarıdaki âyette geçen “Bilen, her şeyden haberdar olan Allah bana haber verdi” ifadesi, söz konusu sırrın ifşa edildiğini Nebi (a.s) a yüce Allah tarafından haber verildiğini göstermektedir. Bu haber verme olayı Kur'an'ın hiç bir yerinde geçmez.

Dolayısıyla bu âyet, Allah Resulü'nün Kur'an'da yer alan vahiy dışında Allah'tan başka vahiy aldığına da bir göstergesidir.”

Kur'an ehli muvahhidler her ne kadar “Kur'an'dan başka hiçbir kaynağın ümmeti bağlamadığını, ümmetin sadece vahiy'den sorumlu bulunduğunu” delilleriyle ortaya koysalar da sıra mukallit mezhepçilere geldiğinde, hadislerin üzerine inşa ettikleri dinlerine alan açabilmek yani dinlerini halkın yanında meşru göstermek için bunun gibi deliller ileri sürüyorlar. Bu durum Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının hiç bir zaman Allah'ın kitabına itibar etmediğini

açık olarak gösteriyor. Öncelikle Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının mezheplerinde “vahyi gayri metlûv” inancıyla ne kastedildiğini anlamaya çalışalım. “Allah Resulü’ne genel olarak tatbikatta ortaya çıkan bazı konularda hüküm ve karar yetkisi verildiği gibi, Kur’an’da olmayan hususlarda ona haram ve helal koyma yetkisi de verilmiştir.” (Hayrettin Karaman, “Kur’an’ın Hz. Peygamber’in sünnetine verdiği değer, sünnetin Dindeki yeri, tartışmalı ilmi toplantılar dizisi, s, 68, Ensar yayınları)

Ehli Sünnet ve Şia din adamlarının anlayışına göre dinde hükümlerin kaynağı “vahyi metlûv” ve “vahyi gayri metlûv” olmak üzere iki çeşittir. “Vahyi metlûv” “okunan vahiy” demektir.

Ehl-i Sünnet ve Şia din adamları, Namazda okunduğu için Kur’an âyetlerine “Vahyi metlûv” (okunan vahiy) namazda okunmadığı halde aynen Kur’an âyetleri gibi insanları bağlayıcı farzlar, hükümler, haramlar ve helaller bildiren hadislere de “vahyi gayri metlûv” “okunmayan vahiy” adı vermişlerdir. Aslında İslam tarihine baktığımızda Ehli Sünnet ve Şia din adamlarının itikadi ve ameli olarak bütün konuları “vahyi gayri metlûv” dedikleri rivayetlerin üzerine bina ettiklerini görüyoruz.

Dini hayatlarını sözde Kur’an, özde “vahyi gayri metlûv” yani uydurma hadisler şekillendirmiştir. Mezhep âlimleri, Resul (as)’a Kur’an dışında hükümler verildiğine dâir Tahrim suresinin 3.âyetini delil olarak gösterirler. Oysa daha ilk bakışta bu âyetin “gayri metlûv” vahiy ile hiçbir alakasının olmadığını görmeleri gerekirdi. Çünkü âyette şöyle bir ifade geçiyor; “...O da onun birazını eşine anlattı, birazını da anlatmaktan vazgeçti...” (Tahrim-30)

Eğer bu âyette geçen olay, Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının iddia ettiği gibi “gayri metlûv vahiy” olayına bir örnek olsaydı Allah Resulü’nün birazını anlatmaktan vazgeçmesi mümkün olur muydu? Bir elçinin kendisine gelen vahyi insanlara tebliğ etmemesi olacak bir şey midir?

Allah Resulü’nün kendisine gelen vahyi insanlara bildirmemesi

mümkün değildir. Yüce Allah şöyle buyurur. “Ey Resul! Rabbin’den sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan O’nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Doğrusu Allah, kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez!” (Maide-67)

Tahrim suresinde anlatılan olayda ise Nebi (as)’ın kendisine gelen haberin sadece bir kısmını anlatıp kalanını gizliyor. Zaten bu olay bir aile meselesi yani özel bir durum olduğu ve aile içinde gizli kalması gerektiği için, âyette hep “Nebi” kavramı kullanılmıştır. Bu olay, tüm insanlık için bağlayıcı olduğu iddia edilen “gayri metlûv vahye” nasıl örnek olabilir? Bu örneğin baştan sona kadar hatalı olduğu çok açıktır.

Ancak vahiy konusunu Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğü içinde, Allah’ın tarif ettiği şekilde anlamamış zihinlerin böyle çok basit hatalara düşmeleri normaldir.

Onlar bir şekilde iddialarındaki çelişkiyi görseler bile kafa karışıklığı ve bilgi kirliliği içerisinde bocalamaktan kendilerini kurtarmayı başaramazlar. Bu kafa karışıklığını gidermenin tek yolu “vahiy” meselesini âyetler arası ilişkileri kurarak konuları saf bir şekilde anlamaktan geçer.

Sonuç olarak: “Nebi, eşlerinden birine gizlice bir söz söylemişti. Fakat eşi, o sözü başkalarına haber verip Allah da bunu onun için açığa çıkarınca, Nebi bir kısmını bildirmiş, bir kısmından da vazgeçmişti. Nebi bunu ona haber verince eşi: Bunu sana kim bildirdi? dedi.

Nebi: Bilen, her şeyden haberdar olan Allah bana haber verdi, dedi.” (Tahrim-3)

Aslında bu âyette ümmeti ilgilendiren bir şey yoktur, fakat yüce Allah, vahiy ile nebilerin beşeri özelliklerini ortaya koyması gerekir ki, insanlar âlimlerini ve liderlerini yüceltmesinler. Aslında bu olayda kastedilen haberi Nebi (a. s)’a yüce Allah haber vermemiştir. Nebi (a. s)’ın hanımları tarafından olay yayılınca Nebi (a.s) da başkalarından duymuştu. Fakat Nebi (a.s) yüksek ahlakı gereği

kendisine dedikodu yapmayı yakıştırmadığı için bu duyma ve haber almayı yüce Allah'a izafe etmiştir. Kur'an'da bu güzel ahlaka işaret eden âyetler vardır.

Mesela: “Her ne zaman Zekeriya Meryem’in yanına gidip onun yanında bol bol rızık gördüğünde “Ey Meryem, bu sana nereden geliyor?” diye sorduğunda, Meryem, “Bu, Allah tarafından. Allah dilediğine sayısız rızık verir, derdi.” (Âli İmran-37)

Yani Meryem insanların kendisine hediye olarak getirmiş oldukları yiyecekleri, nimetlerin esas sahibi olan yüce Allah'a izafe etmiştir. Yoksa sürekli olarak Allah tarafından Meryem'e yiyecek gelmiyordu.

Mesela: Nasıl ki çalışıp çabalayarak, emek sarfederek ekonomik bakımdan durumu yerinde olan birine, “Hayırdır, bu variyet nereden? diye sorulduğunda, nezaket ve güzel ahlak gereği, “Allah tarafından” demesi gerekiyorsa. Allah tarafından bu olay (Tahrim-3) ile alakalı Nebi'ye bir haber veya vahiy gelmiş değildir.

Dolayısıyla Ehli Sünnet ve Şia din adamlarının bu âyeti vahiy gayri metlûv için delil göstermeleri tam bir cehalettir.

KUR'AN'DA BİR KONUYU ANLAMADA PRENSİPLER

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları uydurma hadis ve yalan ictihatlarla Kur'an'ın anlamını tahrif ettiklerinden ötürü aslında apaçık olan bir çok konu anlaşılmasız hale gelmiştir. İşte bu yüzden Kur'an ehli muvahhidlerin bazı gerçekleri açıklamaları bir zaruret halini almıştır. Dinin tek kaynağının Kur'an olduğu yani "Din = Kur'an" olduğu hiç bir zaman unutulmamalıdır. Kur'an'ın Allah kelamı olduğu ve bizim tevhid dinini anlamamız için indirildiğini de devamlı aklımızda tutmak zorundayız. Konular, Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğü içinde düşünölmeli ve çözümlenmelidir.

Bir kere Kur'an'ın anlaşılması için Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkların bilinmesi hayati bir öneme sahiptir. Bir konuyla ilgili Kur'an'da geçen ne kadar âyet mevcut ise, o âyetler siyak ve sibaklarıyla ele alınmalıdır. Kur'an'ın her türlü ihtilaftan koruma altında bulunduğunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız. Din ve hüküm, güzel ahlak ve öğüt olarak Kur'an kesinlikle yeterli bir kaynaktır. Kur'an'ın bir yerinde geçen bir konunun, bir fikrin Kur'an'ın başka bir yerinde geçen bir konuyla çelişmeyeceğini kesin olarak bilmeliyiz. Çünkü Kur'an âyetleri aynen galaksilerin, yıldızların ve gezegenlerin konumları gibi Allah tarafından bir sistem (hikmet) üzerine indirilmiş ve birbirlerine bağlanmıştır.

“Gerçekten onlara, inanan bir toplum için yol gösterici ve rahmet olarak, ilim (sistem) üzere açıkladığımız bir kitap getirdik” (Âraf- 52) Kur'an'da yer almayan bir konunun, dinde de yer almayacağı kesin olarak anlaşılmalıdır.

Zor ve karışık bir konu ile karşılaştığımızda, samimi olarak Kur'an'ı tek kaynak olarak kabul eden, aklını kullanan ve üzerinde tefekkür edenlerle çözmeliyiz. Bu kişilerin samimiyetine en önemli gösterge, ön yargılardan uzak, dinin Kur'an ile tamamlandığını kabul etmeleri olacaktır.

SAKIN KUR'AN'I DİNLEMİYİN

Siz siz olun, atalarınızın kitaplarını bırakıp da sakın Kur'an'ı dinlemeyin! Sakın Kur'an'ı okumayın! Aslında dünya hayatı ve ahiretiniz için ondan daha önemli bir kitap yoktur. Hayat kitabıdır, içerisi rahmet ve hidayet, güzel ahlak ve öğüt ile dolu bir kitaptır. Ama olsun, siz bizim gibi gariban cahillere! Kanıp da sakın bu kitabı ciddiye almayın! Müşrik atalarınızdan emir var! "Sakın Kur'an'ı dinlemeyin. Ona karşı propaganda yapın. İşte o zaman ona karşı galip olursunuz! (Fussilet-26)

Aslında bu kitap ölü olan kalpleri diriltten, topluma hayat veren aydınlık bir kitaptır. Ama olsun, din atalarınız Buhari, Müslim, Ebu Davud, Nesai, İbni Mace, Tirmizi, Gazali, Celaleddin'i Rumi, Said Nursi'nin kitapları ondan daha değerli iken!! sakın bu kitapla vaktinizi geçirmeyin! zamanınızı telef etmeyin! Bin dört yüz yıl önce inmiş! İsmi Kur'an-ı Mübin, yüce Allah'ın kelamı olan bu son kitap, gerçekte tek kurtuluş reçetesi ve yol haritasıdır, ama size lazım olan bir kitap değildir! Siz, muhaddislerinizin, müctehidlerinizin, gavslarınızın, mehdilerinizin, on iki imamınızın sözlerine ve inançlarına tapmaya devam edin, bu kitap size gerekmiyor! bir gömlek fazla geliyor! Siz atalarınıza, heva ve hevesinize, keyfinize bakın!

Sizin yanılmaz ve hata etmez mezhep imamlarınız ve mâsum efendileriniz varken, on dört asır önce Allah'tan indirilmiş bir kitabı ne diye okuyasınız!

Siz o kadar akılsız mısınız! Dünyanın en çok satılan ama anlaşılacak için hiç okunmayan bir kitabı okumak ve anlamak sizin gibi kodamanlara yakışır mı! Ağababalarınız”sevad’î âzam’a” “çoğunluğun yanında yer alın, çoğunluğun yolu doğrudur” demediler mi? Artık din atalarınızın sözünü dinlemeyip “Çoğunluğun Allah’a iman etmeleri şirkle beraberdir.” (Yusuf-106) diyen Kur’an’a tâbi olmak size caiz olur mu?

Demek ki Kur’an’ı okumaya ve anlamaya hiç gerek yok! Ama illa ki okumak istiyorsanız manasına ihtiyacınız yoktur, onun kutsal ve mukaddes metnini okumanız daha makbuldür, anlamını değil, akıllı olun, sapkın mezhep düşmanlarına zinhar kulak asmayın!

Atalarınızdan gelen ve din namına her şeyi açıklayan hadis ve tefsir kitaplarınız, fıkıh ve ilmihal kaynaklarınız mevcut iken, anlaşılması zor olan bir kitapla kafanızı karıştırmanızın âlemi var mı? Kur’an haricinde her türlü kaynağı okuyun, fakat Kur’an ile sakın aklınızı ve zihninizi bulandırıp zehirlemeyin! Gerçi Allah’ın Resulleri sadece indirilen vahyi tebliğ etmiş ve Nebiler sadece vahye tâbi olmuşlardır, ama olsun Allah’ın elçileri imam ve muctehidlerinizden daha mı değerli!

Siz ancak âlimlerinizden gelenleri anlarsınız, Allah’ın yüce ve kutsal kitabını anlamak, onu idrak etmek mümkün değildir! Siz Allah’ı ve O’nun kitabını boş verin, din atalarınızın kitapları size yeter ve artar bile! Çünkü Allah’ın kitabına bakar ve hükümlerine uyarsanız mezhepsiz ve sapkın olur, atalarınızın dinine ihanet etmiş olursunuz! Çok dikkatli olun ve sakın “dinde Kur’an tek hüküm kaynağıdır” diyen Kur’an sapkınlarına kanmayın, onlar yeni piyasaya çıkmış çağımızın en büyük fitnesidirler. Dahası bu Kur’an sapkınları, usulü hadis ve usulü fıkıh bilmeyen zındıklardır. Siz, siz olun, din atalarınızı dinleyin! Size bir konu hakkında beş yüz âyet de getirilse, yelkenleri hemen indirmeyin. Selefî salihin olan atalarınız ne diyor, asıl ona bakın.

Abdestsiz ve cünüp, hayız ve nifas hallerinde sakın Allah’ın kutsal kitabına dokunmayın, yoksa çarpılırsınız!

Aslında Kur'an hayat kitabıdır, hayatta olanlar için inmiştir, ama olsun sizin ölümleriniz yaşayanlardan daha değerlidir! Kur'an'ı ölümlere okumaya devam edin! onu güzelce sarıp sarmalayın, sakın belden aşağı gelmesin, özellikle çocukların ve gençlerin ulaşamayacağı yüksek bir yere asın, güzel bir çeyiz hediyesidir haberiniz olsun, tecvidle okumayı ihmal etmeyin, okunurken ağlayın, ağlamazsanız ağlar gibi yapın, sizden istenen en kutsal görev işte budur. Kur'an'ın anlaşılması önünde atalarınızın gürültü olarak bunca emek ve çaba ile meydana getirdikleri kaynaklara ihanet etmek reva mıdır?

Onun için sakın Kur'an-ı okumayın ve anlamaya çalışmayın, haddinizi bilin! Kralların, sultanların, halifelerin ve devletlerin ihtişamlı, resmi dini dururken, üç beş garip gurabanın, fakir fukaranın hanif tevhid dini sizin klasınıza uyar mı? Sakın ha karizmanızı çizdirmeyin, atalarınızın dininden yan çizmeyin, akıllı olun! Gerçi Allah katında hak birdir, o da hanif olan İslam dinidir.

Fakat siz Kur'an'ın ne dediğine bakmayın, sakın Allah'ın kitabını ciddiye almayın! Siz, bir değil, tam dört hak!! mezhebe sahipsiniz, yanlış mı söylüyoruz ? Birde cemaat ve tarikatlarınız, onlar da hak yolda size ekstra bir zenginlik kazandırmıyor mu? Sizin Kur'an'a hiçbir ihtiyacınız kalmadı, dünya hayatında ve âhirette belanızı buldunuz!

KUR'AN YETER Mİ, YETMEZ Mİ?

Kur'an'a biraz ağırlık verdikleri için veya hurafeci müşrikler tarafından hedefe konulduklarından dolayı değer verdiğimiz din adamları vardır. Bu değer verdiğimiz arkadaşlara ara sıra hatırlatmada bulunmak zorunda kalıyoruz.

Çoğu zaman “Kur-an apaçıktır, onun tefsirini yüce Allah yapmıştır” diyorsunuz. Allah sizden razı olsun, doğrusu da budur. Fakat ne hikmetse, gerek yazılı ve görsel medyada, gerek derslerinizde, “amalarla, fakatlarla” Allah'ın mesajını sakatlamaya ve ona anlaşılmaz muamelesi yapmaktan da hiç kaçınmıyorsunuz.

Sayın Hocalarım! Yüce Allah'ın, din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka hiçbir bir referans vermediğini gösteren yüzlerce âyetten hangisiyle sizleri uyaracağımızı gerçekten şaşırıp kalıyoruz. Sizler meal ve tefsir yazan, araştırma yapan akli başında insanlarsınız. “Peygamber efendimiz, sünnet, Kur'an'a uygun, onu açıklayan bir rivayet” gibi konuşmalardan ne zaman vazgeçerek dilinizi şirk ve hurafe kirlerinden temizleyeceksiniz.

“Peygamber” kavramının Kur'an'ın metninde geçmediğini, meal için ölümcül bir mikrop ve korkunç bir tahrif içerdiğini, Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkları yok edip, Kur'an'ın sistemini dağıttığını ve bir çok kavramın anlaşılmasını zorlaştırdığını size nasıl kabul ettireceğiz?

Halbuki ruhbanların kelime oyunları yaparak vahyi nasıl tahrif ettiklerini de pekala biliyorsunuz. Âyetleri bir daha hatırlayalım. “Şimdi (ey müminler) onların size inanacaklarını mı sanıyorsunuz? Oysa ki onlardan bir zümre Allah’ın kelimasını iştirirler de iyice anladıktan sonra, bile bile onu tahrif ederlerdi.” (Bakara- 75)

“Yahudilerden bir kısmı (din adamları) kelimeleri yerlerinden değiştirirler, dillerini eğerek, bükerek ve dine saldırarak “iştittik ve karşı geldik, dinle dinlemez olası” (râine) derler...” (Nisa-46)

“Sözlerini bozmaları sebebiyle onları lanetledik ve kalplerini katılaştırdık. Onlar kelimelerin yerlerini değiştirirler (kitaplarını kelimelerle tahrif ederler) Kendilerine öğretilen vahyin önemli bir bölümünü de unuttular. (önemsemediler) İçlerinden pek azı hariç, onlardan daima bir hainlik görürsün. Yine de sen onları affet ve aldırış etme. Şüphesiz Allah güzel ahlak sahibi olanları sever.” (Mâide-13)

“Ey Resul! Kalpleri iman etmediği halde ağızlarıyla “inandık” diyen kimselerden ve Yahudilerden küfür içinde koşuşanların hali seni üzmesin. Onlar durmadan yalana kulak verirler ve sana gelmeyen bazı kimselere kulak verirler; kelimeleri yerlerinden kaydırıp değiştirirler...” (Mâide-41)

Rivayetlerden sonra dinde bozulmaya sebep olan en önemli şeyin “peygamber” kelimesinin olduğunu anlayacak bir ilim ve akli donanımına sahip olduğunuzu da biliyoruz. Ümmi toplumun size “peygamber düşmanı!” demesinden korkmayın, Allah’tan korkun. (Ahzab-38 ; Mâide-44)

Şunu kesin olarak bilin ki: Nebi ve Resul’ün arasında var olan onlarca farkın, farkına varmadan yazacağınız meal ve tefsirlerin kısmı azamı çöplük olmaktan öteye gitmeyecektir. Bu ümmetin size olan güven, saygı ve muhabbetine ne olur ihanet etmeyin.

Sayın arkadaşlar! Bir dost tavsiyesi olarak: “Peygamber, hadis, sünnet, Kur’an ile uyumlu, Kur’an’ı açıklayan” gibi kelimeleri kullandığınız müddetçe, “Kur’an’ın yeterli olduğu” ile ilgili sözlerinizin

hiç bir değeri olmayacak, sizi dinleyen ve size güvenen insanların inanç ve fikirleri darmadağın kalmaya devam edecektir.

Allah rızası için, lütfen biraz mantıklı ve tutarlı olun. “İtaat, isyan, tekzib (yalanlama), ittiba, küfür, şikak, tebliğ, üsve’i hasene (en güzel örnek), her verdiğini alma, yasakladığından vazgeçme (Haşr-7) emanet, sıdk, kerim, aziz, nur, hak, helal ve haram kılma, gönderilmeden azap etmeme, âyetleri tilâvet, davet, mübin, tebyin, ihanet” gibi bir çok kavram, neden Allah, vahiy ve Resul veya sadece vahiy ve Resul bağlamında kullanılmıştır?

Şu sorulara cevap verin. “Resul’e mutlak itaat” emredilmişken, (Nisa-80) Kur’an’ın hiçbir âyetinde neden Nebi’ye itaat etme emri yoktur ? Nebi ve Resul’ün arasında bulunan farkları bilmeden, Nisa-65. âyette bulunan “hakem” in kim olduğunu nasıl bileceksiniz? Hakem olan Muhammed mi? Nebi mi? Resul mü? Neden “Resul’ün her verdiği alınıyor da, (Haşr-7)

Nebi’nin her verdiği alınmıyor? “Üsve’i hasene” (Ahzab-21) (en güzel örnek) olan neden Muhammed ve Nebi (a.s) değil de, Resul (a.s) olarak gösterilmiştir? Âli İmran suresi 31. âyette bulunan “fet-tebiuni” (bana tabi olun) sözü kiminle ilgilidir? Muhammed mi? Nebi mi? Resul mü?

Kur’an’da onlarca âyette var olan Nebi ve Resul farkını görmek istemeyenler, Emevi-Abbasi rivayetlerinin Muhammed’ine mahkum olurlar. Resul’e karşı gelmek yani ona isyan etmek apaçık sapkınlık iken, (Ahzab-36; Cin-23; Nisa-1) neden Nebi’ye karşı gelmek günah bile sayılmamıştır? (Ahzab-37)

Din ve hüküm, ibadet ve güzel ahlak olarak Kur’an’ın yeterli olduğunu gösteren yüzlerce âyeti kabul etmekten sizi engelleyen şey ne olabilir? Sakın gurur ve kibir olmasın !

Muhammed (a.s) “Doğumundan kendisine vahiy gelinceye kadar Ebubekir, Ali ve Ammar gibi, kitap nedir, iman nedir? bilmeyen normal bir Mekke vatandaşıdır. (Kehf-110; Fussilet-6 ; Şura-52)

Nebi: Kendisine vahiy indirildikten vefat edinceye kadar, yirmi

dört saat, gece gündüz, her an, bütün özel hallerinde hatta ahirette bile (Nisa-69) Nübüvvet makam ve mertebesine sahiptir. Nübüvvet makam ve mertebesi ondan asla ayrılmaz.

İşte bundan dolayı Nebi'ler Allah'a karşı hata ederler.

Mesela: “Nebi müşrik akrabalarına istiğfar ediyor ve Allah tarafından engelleniyor” (Tevbe-113) Risâlet ve Resul : Allah'tan indirilen vahyin insanlara tebliğ edildiği an ve tebliğ eden kişiyi ifade eder. İşte bu yüzden Kur'an'ın dininde vahiy ve Resul arasında bir fark bulunmamaktadır.

Kur'an'da bulunan vahiy ve Resul kavramları etle tırnak gibi birbirinin içine karışmış tek bir mana olmuşlardır. Vahiy ve Resul eşit bir konuma sahiptir. Yani Resul Emevi - Abbasi yalan ve iftiraları kadar değil, vahiy kadar değerlidir. Hadisler, Allah Resul'üne karşı hakaret ve iftiradan başka bir şey değildir.

KUR'AN NASIL OKUNMALI?

Her muvahhid bilir ki, Kur'an'ın esas hedefi insanlığı karanlıklardan aydınlığa çıkarmaktır. Yüce Allah şöyle buyuruyor: “Bu Kuran Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa her şeye galip ve övgüye layık olan Allah'ın Yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.” (İbrahim- 1) Bir başka âyette, “Şüphesiz ki bu Kuran tek olan doğru yola iletir. Ve salih amellerde bulunan müminlere kendileri için büyük bir mükafat olduğunu müjdeler.” (İsra- 9)

Diğer bir âyette “O Elçi'nin söyledikleri ancak Allah'tan gelmiş bir öğüt ve apaçık bir Kur'an'dır. Diri olanları uyarsın ve kafirler cezayı hak etsinler diye” (Yasin- 69, 70) buyrulmaktadır. Başka bir âyet” İşte bu Allah'ın size buyruğudur. Kim Allah'tan korkarsa Allah onun kötülüklerini örter ve onun mükafatını arttırır.” (Talak- 5)

Başka bir âyet “(Ey Nebi!) Sen sana vahyedilene sımsıkı sarıl, Şüphesiz sen dosdoğru bir yol üzerindesin. Doğrusu Kur'an sana ve ümmetine bir öğüttür. İleride ondan sorumlu tutulacaksınız.” (Zuhruf- 43 44)

Başka bir âyette yüce Allah şöyle buyuruyor. “Biz onların söylediklerini çok iyi biliriz. Sen onların üzerinde bir zorlayıcı değilsin. Tehdidimden korkanlara Kur'an ile öğüt ver.” (Kaf- 45)

“Dinlerini bir oyuncak ve bir eğlence edinen ve dünya hayatı-

nın aldattığı kimseleri bir tarafa bırak. Kazandıkları sebebiyle hiçbir nefsin felakete düşürülmesi için Kur'an ile nasihat et. O nefis için Allah'tan başka ne dost vardır, ne de şefaati..." (En'am-70)

"Ey iman eden akıl sahipleri! Allah'tan korkun. Allah size gerçekten bir uyarıcı kitap indirmiştir. İman edip salih amel işleyenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın apaçık âyetlerini okuyan bir Resul göndermiştir." (Talak- 10, 11)

Dolayısıyla Kur'an, insanların hem dünya hem de ahiret hayatlarını imar etmek üzere diri olan insanlara gönderilmiştir. Adalet: Eşyayı yerli yerinde kullanmaktır. Amacının haricinde eşyayı kullanmak zulümdür. Kur'an'ın konusu tamamen diri olan, aklı başında ve tefekkür eden insanlardır. Kur'an, ancak aklını kullananların kendisinden istifade edebileceklerini haber verir. "İşte bu Kur'an kendisiyle uyarılınsınlar. Allah'ın ancak bir tek ilah olduğunu bilsinler. Ve akıl sahipleri iyice düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiş bir bildiridir." (İbrahim- 52)

Kur'an'ın ölmüş kimselerle hiçbir ilişkisi yoktur. "Cebrail Allah Resulü ile Kur'an'ı mukabele etmiştir" türündeki rivayetler Kur'an'a aykırıdır. Çünkü Kur'an, Allah tarafından Resulullah'ın kalbine onu unutmayaacağı bir şekilde yerleştirilmiştir. Allah Resulü'nün Kur'an'ı unutmamak için tekrarlaması üzerine şu ayetler nazil olmuştur.

"(Ey Nebi!) Onu (vahyi) çarçabuk almak için dilini kıvılda, Şüphesiz onu toplamak. (senin kalbine yerleştirmek) ve onu okutmak bize aittir. O halde, biz onu okuduğumuz zaman, sen onun okunuşunu takip et, sonra şüphen olmasın ki onu açıklamak da bize aittir." (Kıyamet- 16/ 19)

Rahmân ve Rahîm olan Allah, Kur'an-ı çok okuyup okumadığımızdan veya güzel okuyup okumadığımızdan dolayı değil, onu yaşayıp hayata aktararak dinamik hale getirmedığımızdan ötürü hesaba çekecektir. Kur'an'da bulunan kıraat, tilâvet ve tertil ile ilgili bütün âyetler onu anlamak ve üzerinde tefekkür etmek ile ilgilidir.

"Düşünesiniz diye gerçekten size âyetleri açıkladık." (Hadid- 17)

“De ki: Bana Müslümanlardan olmam ve Kur'an okumam emredildi. Artık kim doğru yola gelirse yalnız kendisi için gelmiş olur. Kimde saparsa ona de ki, ben sadece uyarıcılardanım.” (Neml- 91, 92) Âyette görüldüğü üzere okunan Kur'an'ı muhatap anlayabilmeli ki hidayetine vesile olabilsin.

“Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün, bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz” (Haşr- 21)

Kur'an'ı, manasını bilmeden, onun üzerinde tefekkür etmeden, ona yoğunlaşmadan sadece düz bir okumadan dolayı kişi sevaba değil, azaba nail olur. Yani Kur'an'ı düşünmeden, manasını merak etmeden okumak ibadet değil, tam bir cehalettir. Kendisini zorlayarak, boğazı patlatırcasına bağırarak, kan-ter içinde kalarak kişinin Kur'an okumaya çalışması okuyana ve dinleyene haramdır. Kur'an, Allah'ın bize verdiği en büyük bir emanet, en önemli bir sorumluluk ve ağır bir yasadır. “Doğrusu biz sana taşıması ağır bir yasa ilka edeceğiz.” (Müzzemmil- 5)

Takdir edersiniz ki, Kur'an'ın üzerinde düşünüp, hayata aktarmak yani onun sorumluluğu ile hareket etmek, onun emir ve yasaklarına riayet etmek çok önemli bir görevdir. Çıplak ses haline getirip onu bir müzik eseri gibi okumak ve güfteye malzeme yapmak azapların en büyüğüdür.

Kur'an huşu içinde, manası düşünülerek, zorlanmadan, sakın yani konuşma üslubuyla, ihlas ve bilinçle okunması gerekir. Kur'an'ın manası, sese, makama, gösterişe boğularak, kurban edilmemesi çok önemlidir. Kur'an okunduğu zaman, onu dinleyen hemen manasını merak edip acaba benim Rabbim burada ne buyuruyor? demeli, bu düşünce ve merak kendisinde uyanmalıdır. Kur'an, bu şekilde sade bir dille tilavet edilmesi Allah'ın rızasına daha uygundur. Allah'ın kitabını okumak ayrı şey, ses sanatçılığı ve gösteriş yapmak ayrı şeylerdir. Bundan dolayı Kur'an'ı güzel okuma ve hafızlık yarışmaları düzenlemek son derece mahzurlu ve sorumluluk gerektiren bir uygulamadır. Her mümin, Kur'an'ın tümünü kendi bütünlüğü içinde

âyet âyet tertil üzerine okumalı ve doğru anlaması gerekmektedir. Göklerde ve yerde bulunan hassas dengeler gibi Kur'an'ın âyetleri arasında da hassas bir denge mevcuttur.

Mesela: Her canlının varlığı başka bir canlıya bağımlı olduğu gibi, her âyetin doğru olarak anlaşılması başka bir âyete bağlıdır.

Bu Allah'ın bir yasası, değişmeyen bir kanunudur. Sadece böcek çeşitlerinin bir cinsi yok olacak olursa ekolojik denge bozulur. Her canlı komşusunun sayesinde hayatta kalır. Kur'an'ın bir âyeti bile yanlış yerde kullanılırsa, hassas denge bozulacak, zincirleme olarak, Kur'an'ın hepsi zamanla dinamik hayatın dışına itilmiş olacaktır. Bundan dolayı Kur'an'ı ölümlere okumak, Kur'an âyetleri arasında bulunan hassas denge açısından bir zulümdür. Bunları şunun için söylüyorum.

Maalesef bugün, Kur'an'ın mesajına inanmaktan daha çok onu güzel okumaya iman etmişiz. Halbuki Kur'anı güzel okumanın Allah katında zerre kadar bir değeri yoktur.

“(Ey Resul!) Sana bu mübarek kitabı âyetlerini düşünsünler ve aklını kullananlar müzakere etsinler diye indirdik.” (Sâd 29)

Hatim indirmenin, cenaze merasimlerinde Yasin ve Fatiha okumanın Allah Resulü ile hiçbir alakası yoktur. Allah Resulü (a.s) hayatı boyunca hiçbir zaman ölümlere Kur'an okumamıştır. Bu konuyla ilgili rivayetlerin hepsi iftiradır, uydurma ve hurafeden ibarettir.

İslam toplumu eğer Kur'an'ı makamla okuma yerine, mesajına ve mânâsına göre okumuş olsaydı, Müslümanlar olarak daha onurlu ve mantıklı bir konumda olurduk. Manasını bilmeden ve üzerinde müzakere etmeden okuduğumuz Kur'an ile Hristiyanların okumuş olduğu incil arasında hiçbir fark yoktur. Manası bilinmeden Kâbe'nin yanında okunan Kur'an ile ağlama duvarının yanında okunan Tevrat arasında hiçbir fark yoktur. Bugün Türkiye, Mısır, İran, Fas başta olmak üzere Şia ve Ehl-i Sünnet ülkelerinde icra edilen Kur'an okumaları müzik konserlerini aratmamaktadır. Kur'an, tamamen güzel okunmaya, ihlas ve bilinçten uzak bağırıp çağırma

ve gösteriş yapma aracına indirgenmiştir. Şia ve Ehl-i Sünnet ülkelerinde okunan Kur'an değil, ses sanatkarlığıdır. Bugün artık tecvidli, makam üzere Kur'an'ı okumak tek amaç haline gelmiştir. Üzülerek söylemek gerekirse, herkesin bilmesi gereken kısa sürelerin manası bile, bir çok din görevlisi tarafından bilinmezken, Kur'an okuyan birinin yapacağı bir tecvit hatası çok büyük bir ayıpla karşılanmaktadır.

Aslında cahil birisi tarafından manası önemsenmeden, gösterişli bir şekilde okunan Kur'an'ı dinlemektense müzik dinlemek daha iyidir. Çünkü müzik dinlemenin bir sorumluluğu yoktur. Bir ilaç küpürünün üzerindeki yazıları okumak ne kadar sevap ise, Kur'an'ı anlama dışında okumak da o kadar sevaptır. Kur'an sanki yeni iniyormuş gibi okumak, Resulullah (a.s) onu Mekkelilere okuyormuş gibi, onun Allah kelamı olduğuna odaklanarak okumak gerekmektedir.

Maalesef tecvidli okuma, Kur'an'ın anlaşılmasını imkansız kılmaktadır. Manasından habersiz olan ümmi insanlar Kur'an'ın bu şekilde okunması gerektiğini zannediyorlar. Tecvid kaidelerini öğrenmeyi farz olarak aktaranlar yüzünden birçok insan zamanın yokluğu ve tecvidin zorluğu yüzünden Kur'an'ı öğrenememektedir. Tecvid ilmi Kur'an'ın anlaşılması önünde gerçekten büyük bir engel teşkil etmektedir.

Sonuç olarak: Kur'an'ı, Allah'a şirk koşmamak, ana babaya isyandan sakınmak. Ğulul (yolsuzluk) yapmamak, hırsızlıktan uzak durmak, sadece Kur'an'ın dediklerini hüküm olarak kabul etmek, kumar oynamamak, Allah'a ve Resulüne itaat etmek, Yahudileşmemek ve Hristiyanlaşmamak, fakir, miskin, kimsesizlerin kimsesi olmak, cömert olmak, infak ve sadaka ehli olmak, akraba, dost ve yakın arkadaşına iyilik yapmak, sadece Allah'a teslim olmak, her zaman ve her yerde Allah Resullerinin şeref ve onurunu korumak, onları birbirinden ayırmamak, onları üzecek hareketlerden kaçınmak, onların elçilik makam ve mertebesini muhafaza etmek, müşrik ve münafıklara karşı yumuşak olmamak, Müslüman ve Kur'an ehli

olanlara karşı sevgi göstermek için Kur'an okumak.

Dedikodu, fitne, gıybet, iftira etmemek, Allah'a din öğretme edepsizliğini göstermemek, Allah ile kendisi arasında aracı edinmemek, Allah'ın kendisine şah damarından daha yakın olduğunu bilmek, geçmiş ümmetlerden ders almak, Allah'ın yarattığı her şeyden ibret almak, göklerde ve yerde bulunan ince ayar ve hassas dengeyi tefekkür etmek, akıl ve ilme değer vermek, insan ve cin şeytanlarından Allah'a sığınmak, her türlü gurur ve kibir belasından Allah'a iltica etmek, kafir ve münafıklardan yüz çevirmek, dünyaya ve içindeki hiç bir maddi menfaate takılı kalmamak. Öfkeyi kontrol altına almak, insanları affetmek, adam öldürmekten kaçınmak, her türlü şiddet ve teröre bulaşmadan, fitne ve fesattan kaçınarak Kur'an okumak. Doğal dengeyi bozmadan, insan, hayvan ve tabiatın hakkını koruyarak Kur'an okumak.

Hasıl-ı kelam: Kur'an'ın ve Allah Resulü'nün güzel ahlakına sahip olmak için Kur'an'ı okumak gerekir.

MÜMİNİN KUR'AN TASAVVURU

Kuran'ı Mübin, muvahhid mü'minin hayatına hiç bir kitabın ve şahsiyetin yapamadığı tesiri yapmıştır. Muvahhid, İlâhi hitaba yeni Müslüman olmuş birinin yönelişi ile yönelmiş, Kur'an'ı atalarından mal mülk şeklinde devralan bir mirasyedi tavrında hiç olmamış, dünyada pek çok kimsede bulunmayan bir araştırmacılık ve sevgiyle Kur'an'ı okumuş ve anlamıştır. (Râd-36)

Muvahhid mü'min, Kur'an âleminde yaşayıp yeni şeyler göremeyen ve keşfedemeyen Müslümanlara hayret ediyor, Kur'an'ın manalarının her an keşfedileceğini hatırlatıyordu. Muvahhid mü'minin Kur'an âlemindeki keşif ve buluşu, kaybolmuş insanlığın keşfedilişi ve zâyi olmuş insani değerlerin buluşudur. Zira ister dün olsun isterse bugün olsun insanlığı kaybolmuş ve insanlığın değeri yok olmuş dünyada hayır oktur. Oysa dünyanın Kur'an insanına olan ihtiyacı yeni kıtalar ve meçhul topraklara olan ihtiyacından çok daha elzemdir.

Muvahhidlere göre aranan ve özlenen nesil Kur'an Müslümanlarıdır. Akif'in deyimiyle

“Doğrudan Kur'an'dan alarak ilhamı,

Asrın idrakine söyletmeliyiz İslamı”

idealini özlüyor ve bunu kendisine tam olarak dert ediniyordu.

Zira Kur'an gerçeği, Müslüman aleminin değişmeyen sabit hidayet, rahmet ve gerçeğidir. Onun imanı hak dairenin sabit noktasıdır. Onun dışındaki her şey, kaybolan, solan, köpük, hayal, aldatan, serap gibidir.

Başka bir ifadeyle maddi âlemde onun dışında her şey bir vehim, bir tılsım bir mecazdır. Doğrusu Kur'an âleminde Müslüman, hakkın sırlarından bir sır, dünyanın direklerinden bir direk ve insanlığın muhtaç olduğu hayati bir ihtiyaçtır. Muvahhid mümin yaşamaya, zafere ve yücelmeye müstahaktır, hatta onun yaşaması ve büyümesi bu alem durdukça en önemli şarttır, farzdır. Bu yüzden muvahhid müminin dünyadan kopması ve helak olması Allah'ın izniyle asla mümkün olmayacaktır. "...Allah kâfirler için müminler aleyhine yol vermez." (Nisa-141)

"Hiç şüphesiz Resullerimize ve iman edenlere hem dünya hayatında, hem de şahitlerin şahitlik edecekleri günde yardım ederiz." (Mümin- 51)

Hayatın şekil kazanması muvahhid müminin, yerine getirmek ve uğrunda çaba sarf etmekle görevlendirildiği ulvi gayeler, iman ve seciyelere bağlıdır. Bu unsurlara sahip olan muvahhid mümin ışık saçan güneş ve ölümsüz bir gaye için yaşamaktadır.

Muvahhid mümin, hayatı boyunca Kur'an ikliminden dışarı çıkmamış, hep onun aydınlığında kalmış ve onun ufuklarında gezinmiştir. Araştırmaları geliştikçe, düşünce ufku derinleştikçe Kur'an'ın ölümsüz bir kitap, ebedi bir irfan kaynağı, mutlulukların temeli, açılmaz kilitlerin anahtarı, çözülmez meselelerin cevabı, hayatın kanunu, karanlıkları aydınlatan meşale olduğuna imanı artmıştır.

O, müminleri ve diğer bütün insanları Kur'an üzerine düşünmeye, onu gerçekten anlamaya, araştırmaya, asrın problemlerini onunla halletmeye, medeniyetin buhranlarını onunla çözmeye bu hayatın hikmetleriyle düzenlemeye davet eder. Merhamet ve adalet bahşetmek üzere indirilmiş bu kitaba gereken ilgiyi göstermeyen-

leri yüce Rabbimiz bir çok âyette kınar. Hayatı doğrudan doğruya Kur'an'ın hikmetiyle düzenlemeyen milletlerin hep zelil olduğunu haber verir. Muvahhid Mü'mine göre Kur'an, hakkı arayanların ve hak peşinde koşanların en büyük sermayesidir. Muvahhid'in her şeye can ve kemal veren hayat kitabını okuyuşu mukallid insanların okuyuşundan farklı olmuştur.

Muvahhid müminin Kur'an okuyuşunun ilâhi sözün işitilmesi ya da vahyin kalbe inişi şeklinde kalbî ve tecrübi bir anlayışa dayandığı gayet açıktır. Muvahhid, lafızlarıyla yetinen insanların Kur'an'ın ahenk ve musikisiyle meşgul olacağını, halbuki Allah'ın kelimasının âdeta Rahman ve Rahim olan Yüce yaratandan işitiliyormuş gibi bizatihi tecrübe edilmesini arzu eder. Muvahhid, Kur'an'a hikmet, akıl ve tefekkür ile yoğunlaşmadıkça ne Râzi ne de Keşşaf yazarının hatta hiç kimsenin Kur'anın kilidini açamayacağını bilir. Muvahhid mü'min, Kur'an'ın sadece Müslümanların değil, insanlığın tek rehberi olduğuna iman eder.

Kur'an ilâhi kelimadan ibaret olduğu için, potansiyel olarak bütün evrensel hikmetleri ihtiva eder. Muvahhid Müslüman, Kur'an'ın Allah'ın ilmiyle nazil olduğunu bildiği için muhteşem bir örgü ve şaşmaz bir sisteme sahip bulunduğunu yakinen kavramıştır. Muvahhid, Kur'an'ın evrensel hikmetinin ahlaki anlamda insanlığa yol göstericilik yaptığına kesin olarak iman ve ilan eder. Nitekim muvahhid, Kur'an'ın metafizik bir kitap olmadığını aksine hem bu dünya hayatından hemde ana vatan olan âhiretten haber veren bir kitap olduğuna inanır. Bu manada Kur'an'ın amacı insanlığın sosyal hayatını tedrici ama kökten bir ıslah hareketiyle değiştirmek, ulusal ve ırki teamüller yerine insan hak ve bilincini tamamlamak ve geliştirmeyi hedef almaktadır.

Dünyadaki mevcut anlayışları inceleyen birisinin Kur'an'a yöneldiğinde O'nun bütün hususlardaki ilkelerinin ve görüşlerinin emsalsiz olduğunu görecektir. O halde yapılacak tek şey akıl ve tefekkür ehline, Kur'an'ın hikmetiyle beraber mükemmel bir kitap olduğunu göstermektir. Bunun için de müminlerin Kur'an ile her

daim hemhal olmaları çok önemlidir. Bu hal olmaksızın Kur'an'ın hayat bahşeden ruhunun kavranamayacağı açıktır. Muvahhid Mü'mine göre Kur'an müminler için sadece bir uyarıcı ve dinamizm mesajı değil, aynı zamanda adalet ve insan haklarının da kaynağıdır. Gerçekten ıslahatçı karakteri ışığında Kur'anın muhtevası varoluşun ya da insan hayatının tüm yönlerinin kapsayacak şekilde ezeli geçerliliğe sahip ilkeler ve yol göstericilikle doludur.

Bu husus, Kur'anda kendisini sık sık tavsif ettiği üzere, rahmet ve yol göstericilik (Hidayet) niteliğine işaret eder. Zaman içerisinde imkan alanları değiştikçe ve geliştikçe Kur'an'ın gerçekleri de değişikliğe uğramakta ve yaşanılan yeni varoluş tarzı olmaktadır. İşte Kur'an'ın insan önünde açtığı bu canlı, dinamik, diyalektik varlık imkanları, sabit değil, Kur'an'ın oluşturduğu sembolik yapıya uygun zaman, zemin ve fertlerin durumuna göre değişiklik arz edebilecek farklı varlık tarzları, yeni imkanlar sunmaktadır. Bu durum, yaratılışın sürekli oluşuna, hayatın dinamik akışının Kur'an'ın tekrar tekrar yorumlanacağına işaret eder. Bu süreçte cihad ve tefekkür Kur'an'ın dinamik ve uyarıcı görünümlerini ortaya çıkartır. Kur'an, hikmetini bulma güç ve kuvvetini aklını kullanan mümine bahsetmiştir.

Mümin, Kur'an'ın maddi- manevi hayatın gerçek sorunlarını çözmek için geldiğini sürekli olarak ortaya koymaya çalışır. Kur'an'ın ilahi bir gönül sedası, dini bir kalp terbiyesi olarak kabul eden muvahhidin tüm hedefi, statik Kur'an anlayışını benimseyen mezhepçilere ve Kur'an'ı sadece yüzünden okuyanları, Kur'an'ı yürekte okumaya davet etmektedir. Mü'min hayatı boyunca tüm hedefi İslam dünyasının yeniden uyanışına katkıda bulunmak olmuştur. Muvahhid bu yolda pek çok orijinal fikir ortaya koymuştur. Çünkü orijinallik yeniden doğuşun şartlarından birisidir.

Muvahhidlere göre orijinal olan Kur'an'ın gösterdiği, onun çizdiği ve ortaya koyduğu hidâyet ve hayat şeklidir. Zaten o her fırsatta başkalarını taklit etmek yerine yeniden Kur'an'a, İslam'ın temel ilkelere dönmenin, tevhid akidesini anlamanın ve yaşamının gerek-

liliğini vurgular. Mümine göre insanlar, Kur'an'ın güzel ahlak ve tevhid akidesinden uzaklaştıklarından dolayı sorunlar çoğalmıştır. Din adamlarının akıl ve kalbinde Kur'an ve tevhid ateşi yanmıyor, hayatlarında Resulün örneği yaşamıyordur. Nitekim İslam aleminde görülen durgunluk, tembellik, anarşi ve kaos kendi suçlarıdır. Onlar Kuran'ın gerçek manasını, yani nimetlerinin önemini anlamaktan uzak kalmışlardır.

Eğer Müslümanlar dünyanın nizamını yeniden kurmak istiyorlarsa, ruhu her daim yeni olan kitapların anasına yönelmelidirler.

Sonuç olarak: Bu ümmetin ve bütün insanlığın kurtuluşu ancak Kur'an'ın anlaşılması ile mümkündür. Bununla beraber Muvahhid, Kur'an'ın ve İslam'ın temel ilkelerinin anlaşılması için modern düşünceden yararlanmanın, bilimi bu esasların hizmetinde kullanmanın gereğini idrak eder. Muvahhidlere göre Kuran tasavvurunun ana noktasında yazılı bir metin yoktur. Muvahhid, hayattan fıskıran, kalplerde ve hafızalarda taşınan (mahmul fil kulub) ve insanın hayatında ve fiillerinde tezahür eden bir Kur'an anlayışının sahibidir. Buna göre Kur'an varlığın özünden gelen bir sesleniş, vicdan ve merhameti harekete geçiren bir hitap, mükemmel bir ahlak, bağlam ve bütünlüğü ile tek bir söz gibidir. (Casiye-6; Mürselât-50)

KUR'AN CANLI HAYATA OKUNMALI

Kur'anı, ancak uygulamaya dönük bir bilgi edinme şuuruyla kendine yönelenlere hazinelerinin kapılarını açar. Okuyucu, mesajın emir ve yasaklarını pratiğe aktarmadıkça Kur'an'ın ruhunu kavrayamaz. Çünkü Kur'an yaşandıkça anlaşılacak bir kitaptır. Onu kavrayabilmek ancak hayatın onunla tanzim edilmesiyle, hak ile batılın çatışmasında etkin bir rol alması ile mümkün olabilir.

Kur'anı hayata taşımak, sahibini şerefli kılar, temiz mizaçlı kimseleri kendine çeker ve onlara sahip olduğu ruhu ve canlılığı aktarır. İşte o zaman yanık bağırlara bir nefes, ilahi esintilere yol açar. Kur'an statik bir düşünceyi hedeflemez, dinamik bir zihin yapısı, aktif bir düşünce, aksiyon ve salih amel ister. Amacı, düşünceyi ve hayatı tanzim eden kurallarının hayata geçirilmesidir. Kur'an'ın mesajını alan kimsenin, hayatını Allah'ın koyduğu ilkelere dayandırma gibi manevi, ahlaki bir yükümlülüğü vardır.

Dil kalbin tercümanı, ameli salih de imanın delilidir. Söz cesettir, ruhu ve ışığı samimiyettir. Yüce Allah, gereği yerine getirilen söze tesirini halkeder. "Rabbinizden size indirilenin en güzeline (Kur'an'a) tabi olun." (Zümer- 55) "Biz Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir." (İsra -82) "Ey insanlar! Size rabbinizden bir öğüt, gönüllerdekine bir şifa, müminler için yol gösterici ve rahmet gelmiştir." (Yunus- 57)

Kur'an kadar aktif, akli ve fikri harekete geçiren, hayata anlam kazandıran, canlı bir eser yer yüzüne gelmemiştir. Kur'an dinamik bir yapıya sahip olduğu için yenilenmenin yollarını sonuna kadar açar. Kur'an canlı bir organizmadır. İman edenler, Kur'an'ı mutlaka anlamak ve uygulamak amacıyla okumalıdır. Uygulama esas alınmalı, hayat tarzı kazanılmalıdır.

Kur'an günlük hayatı, inancı, düşüncüyü, fikir yapısını tanzim edince asıl fonksiyonunu icra etmiş olur. Kur'an inanca hakim olunca, hayat Kur'an'a göre biçimlendirilince okuyucusunu Müslüman ve gerçek mümin yapar. Kur'an günlük sivil hayata hakim olmak için inmiştir. Kur'an incelenirken, okunurken bir yandan da tavsiyelerine, emir ve yasaklarına uyulmaması anlamayı imkansız kılar. Kur'an nazari yani teorik bir kitap değildir. Yaşanılarak, olaylar üzerine, hayatın tam merkezine, güzel ahlak için inmiştir.

Dolayısıyla Kur'an yaşanılarak öğrenilir. Kur'an teori ile pratiği birbirinden ayrı görmez, bir takım itikadi, akidevi iman esaslarına inanılmasını emrederken, sadece inanç noktasında kalmayıp, infak gibi salih amellerle de tezahürünü ister. Çünkü her iddianın ispat zemini vardır, mümin olmak iddiası da ispat gerektirir. İncancın hayata aksetmesini ister. Kısaca Kur'an bir hayat tarzı takdim eder. Kur'an insan hayatına Allah'ın müdahalesini tanzim eder. "Dinleyip de sözün en güzeline uyan kullarımı müjdele." (Zümer 17)

Kur'an ile irtibatlı olan kişi ana çizginin dışına çıkamaz. Nerede, nasıl davranacağını Kur'an'a göre düzenler. Bunu yapınca Kur'an muhatabını nefsiyle hesaplaşmaya sokar, terbiye eder, talebesini eğitip yetiştirir. Kur'an'ın esas gayesi olan tevhid ve iman ile ilgili eğitimi sonuçta mükemmel terbiyeye ve evrensel ahlaka dönüşür. Kur'an'ın ilk talebesinin Allah Resülü Muhammed (a.s) olduğunu unutmayalım. (Sebe-50; Şûra-52)

Ancak Kur'an'ı yeterli bir hidayet ve eşsiz bir kaynak olarak görmeyenler ondan yararlanamazlar. Bu da Kur'an'ın en önemli bir kanunu ve kuralıdır. Kur'an zariftir, naziktir, duygusaldır, kıskançtır, kendisiyle beraber aynı seviyede bir sevgili ve eğitici kabul etmez.

Buna da hakkı vardır. Çünkü gerçekte de Kur'an ayarında bir sevgili, kapsamlı bir rehber, usta bir öğretmen ve mutlak hidayet edici yoktur. Kur'an din ve hüküm olarak tek kaynak kabul edilmediği takdirde pratik hayatta itici güç haline gelmeyecektir. Nasıl ki Allah, kendisiyle beraber bir İlah ve Rab kabul etmiyorsa, Kur'an'da, kendisine denk, hüküm koyucu bir kaynak asla kabul etmeyecektir.

Dolayısıyla zamanla Kur'an'ın ortaya koyduğu tevhid akidesi ve inanç sistemi, sadece bir fikirden ibaret kalmayacak, evrensel bir ahlâk ve hayat sistemine dönüşecektir. Yüce Allah şöyle buyuruyor. "De ki: Bu Kur'an büyük bir haberdir. Ama siz ondan yüz çeviriyorsunuz." (Sâd- 67, 68)

Maalesef Ehl-i Sünnet ve Şia din adamları Kur'an'ı terkedince, Kur'anda onları yalnız bırakarak, korkunç bir âkıbete mahkum etmiştir. "Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte bunlar için büyük bir azap vardır" (Âl'i İmran-105) Mesaj, hayat için okunmalı, vahiy anlaşılmalı ve hayata geçirmek esas amaç olmalıdır. Manasını merak etmeden Kur'an'ı okumak ve hatim yapmak utanılacak bir durumdur.

Rahman ve Rahim olan Allah şöyle buyuruyor. "Onlar Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? yoksa kalpleri kilitli mi?" (Muhammed- 24) Günlük yaşantısında karşılaştığı güçlükleri ve sorunları aşmada sadece Kur'an'dan çare bulmaya çabalayanlarda büyük bir huzur bağışlayacaktır. Bugün kendini İslam'a nisbet edenlerin içine düşükleri sorunların temel sebebi Kur'an'ın tevhid ruhundan ve evrensel ahlakından uzak kalmalarıdır. (Âli İmran-103; Hac-31)

Bu maddi ve manevi sefaletten kurtulmanın tek yolu Kur'an'ı kendi bağlam ve bütünlüğü içinde onu tefekkür ederek, anlayarak okumaktan ve sadece Kur'an etrafında birleşmekten geçer. Yüce Allah şöyle buyuruyor.

"Size azap gelmeden önce Rabbinize (Kur'an'a) dönün. Ona teslim olun, sonra size yardım edilmez. Siz farkında olmadan, ansızın başınıza azap gelmezden önce, Rabbinizden size indirilenin en güze-

line (Kur'an'a) tâbi olun.” (Zümer-54, 55) Kur'an sisteminde sadece vahiy ve Resul Allah'ı temsil ederler.

Yani “Allah'ın yolu, Resul'e itaat, Allah'ın himayesi, Rabbinin yolu, Resul'e tâbi olmak gibi, bütün çağrı ve uyarılar vahye, Kur'an'ın tek kaynak ve hidâyet olduğu ile ilgilidir. (Yusuf-108; Nahl-125; En'am-153; Ankebut-50, 51; Enfal-20,24)

Bundan dolayı iki şey çok önemlidir. Allah'a ve Resulüne itaat, sadece Allah tarafından indirilen vahye tâbi olmak. Bu inzal kavramı o kadar önemli ki, Allah bizi kendi tarafından inzal edilmeyen hiç bir şeyden sorumlu tutmayacaktır. Bu yüzden Kur'an sisteminde (inzal edilen) indirilen emir, yasak, helal haram, vahiy, ayetler ve Kur'an ile ilgili yüzlerce âyette dikkat çekilir.

Dolayısıyla Kur'an'ı itina ile okuyanlar Allah'ın kendilerini Kur'an'dan başka hiçbir kaynakla sorumlu tutmayacağını çok açık bir şekilde görürler. “De ki : “...Ben Allah'ın indirdiği kitaba iman ederim...” (Şura- 15) Yani Allah'tan gelmeyen bir şeye iman etmem. Bir de bu çerçevede Kur'an'ı okuyalım. Dünya ve ahiret kurtuluşumuz, hayat kitabı olan bu kutsal vahyi ölümler kitabı olmaktan kurtarır, onu yaşayanların kılavuzu kılmaktan geçer.

Kur'an'ı hakkıyla okuyan her mümin, bugünkü hayatını, yarının dünyasını kendi kimliğini, kitabın satırları arasında bulur. Yaşadığı çağa uygun çözümlerle karşılaşır. Kur'an için her türlü ilacın bulunduğu bir eczane ve Allah'ın rahmet hazinesidir. Kur'an'ı hakkıyla okumak gerçekten çok önemlidir.

“Dinlerine (şirk) uymadıkça Yahudilerde Hristiyanlarda (Şia'da, Ehli Sünnet'de) asla senden razı olmayacaklardır. De ki: Doğru yol (İslam-tevhid-hidayet) Ancak Allah'ın yoludur. Sana gelen bu ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, andolsun ki, Allah'tan sana ne bir dost ne de bir yardımcı vardır. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu hakkıyla okurlar. Onlar ona iman ederler. Ama her kim onun gerçeklerini örterse, işte gerçekten zarara uğrayanlar bunlardır.” (Bakara-120, 121)

“Allah’a ancak güzel sözler yükselir. Onları da Allah’a salih ameller ulaştırır.” (Fatır- 10)

Kur’an’a gücüne ve himayesine sığınmak, sabır yani dayanma, ciddiyet, kesin inanç ve devamlılık gerektirir.

Kur’an’ı Mübin’in bugünkü insanlığa yönelik amacı, indiği günkü amacın aynıdır. İslam çağrısının ilk hareket noktasında bulunduğumuzu hissederek, Kur’an’ı ilk kez bize iniyormuş gibi okursak, Kur’an atmosferini algılar, canlılar aleminin onurlandırılmış, şerefli bir varlığı oluruz. Çünkü Kur’an’ın mesajı gerçek bir dava, maddi-manevi büyük bir zenginliktir. Samimi ve değerli bir okuyucu Kur’an’ın kendine özgü kişiliğini ve anlatım tarzını rahatlıkla fark edecektir. İşte o zaman Kur’an’ın yöntemini, mesajlarını, tasvirlerini, bağlam ve bütünlüğünü kuşatan atmosferini, süreklilik sağlayan işlevini anlar, tekrarlanmış ifadelerden istifadesini attırır. Kur’an’ın çarpıcı orijinalliği o zaman okuyucunun vicdanın ihya eder, duygularını kendi kontrolüne alır, nefesini keser, okuyucu çarpılmışsa döner. Dalgaları üst üste gelen coşkun bir nehir gibi insanı tevhid gerçeği, inanç sistemi vurguları altında donatır ve eğitir. İnsanın vicdanını çepeçevre kuşatır ve abluka altına alır.

DİN VE HÜKÜM OLARAK KUR'AN TEK KAYNAKTIR

Allah Resülü (a.s) Kur'an dışında herhangi bir şey yazdırmayacağı, yazdırmasının de mümkün olmadığı, zaten âyetle sabittir. “Eğer o (Nebi) bize karşı bazı sözleri uydurup söylemiş olsaydı. Muhakkak onun sağ elini (bütün güç ve kudretini) çekip alıverirdik. Sonra onun can damarını elbette keserdik.” (Hakka- 44, 45, 46)

Âyetler çok açık “Eğer elçimiz, kendi sözlerini, Allah’a isnat edip, bunlar da Allah katındandır, dininizi yaşamak için gereken hükümlerdir” demiş olsaydı, açıkça onun canını alırdık diyor. Sizce böyle bir uyarıdan sonra, Kur'an'da var olan konuların dışında “bunlar da Allah katındandır” diye, Resul (aleyhisselam) bir şey söylemiş ya da yazdırmış olabilme ihtimali var mı? Hala var diyenlere, sözüm meclisten dışarı!!!

Bizler için Kur'an'da örnek gösterilen (Ahzab-21) Allah Resülü, Ahkaf suresi 9. âyetinde, “onlara de ki” diye başlayan, “bana vahyedilenden başkasına uymam” diyorsa, Kehf 26. âyetinde, “Allah kendi hükmüne kimseye ortak etmez” diye hükme bağlamışa, Casiye 6. âyetinde “Allah'tan ve onun âyetlerinden sonra hangi söze inanacaklar” diye emreden âyetleri alıp, ümmetine tebliğ eden Allah elçisi, Kur'an'ın dışında dine ilaveler yapmış olabileceğini nasıl düşünebiliriz? Yüce Allah Elçisine hitaben bakın ne buyuruyor.

“(Ey Nebi!) Sana vahyolunana tâbi ol ve Allah hükmünü verinceye kadar sabret. O hüküm verenlerin en hayırlısıdır.” (Yunus- 109) Yüce Rabbimizin âyetlerini, batıl inançlarını yaşamaya devam etme adına, görmezden gelenlere, yalan ve iftira dinlerini doğrulama adına, kelimelere farklı anlamlar yükleyenlere, Furkan 30. âyetin öncesinde, “hesap günü yaptıklarına pişman olanların feryat ve figanlarını” hatırlatıyoruz. “Yazıklar olsun bana, keşke falanı dost edinmeseydim! Andolsun, Kur’an bana geldikten sonra beni ondan saptırdı. Zaten şeytan insanı yardımcısız perişan bırakır.” (Furkan-28-29)

Birileri bizlere” Namazın nasıl kılınacağı, orucun nasıl tutulacağı, zekatın nasıl verileceği Kur’an’da açıklanmamıştır” diyorsa, lütfen kulaklarına atılan bu iftiralara inanmayalım. Şunu sakın unutmayalım, yüce Allah Kur’anda açıklamadığı, detay vermediği hiçbir şeyden bizleri sorumlu tutmaz. Yüce Allah bir hüküm verdiyse, onu mutlaka gerektiği kadar anlatmış, izah etmiş ve açıklamıştır. Şia ve Ehl-i Sünnet âlimleri öyle büyük hatalar yapıyor ve öyle uydurulmuş bir dini yaşatıyorlar ki, gerçekten Allah Resulü’nün Mekkeli müşrikler için söylediği, “Benim kavmim bu Kur’an’ı mehcür bıraktı.” (Furkan-30) sözü, ne yazık ki, onların hakkında da gerçek oldu.

Çünkü Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları Kur’an’ın özet bilgileri verdiğini ve herkesin onu anlayamayacağını söyleyerek, Allah’ın âyetlerini devre dışı bıraktılar. Allah yerine veli edindikleri muhaddis ve müctehidlerin hadis ve ictihadları ile bir din yaşadılar. Yüce Allah bu iftira ve uydurma din ile onları affeder mi? Onlara bir âyet daha hatırlatmak istiyoruz. Allah Resulü(a.s) bu âyeti ümmetine tebliğ ettikten sonra, “bunlar da Kur’an dışından, Kur’an’da olmayan bilgilerdir, bunlardan da sorumlusunuz” diye Kur’an’ın bahsetmediği bilgileri yazdırmış ve nakline izin vermiş olabilir mi?

“Doğrusu o Kur’an, senin için de, kavmin için de bir öğüttür ve ileride ondan sorguya çekileceksiniz.” (Zuhruf- 44) Kur’an’a müracaat eden, onun nuruyla nurlanan, gerçekleri hemen anlayacaktır.

Allah sizleri Kur'an'dan hesaba çekeceğim buyurduysa (Zuhuruf-44) ve Allah Resulü (a.s) bu âyeti ve buna benzer yüzlerce âyeti topluma tebliğ ettiyse, Allah Resulünün Kur'an dışında bir yolu ve rehberi vardır denilmesi, büyük bir cürüm, affedilmez bir günah, korkunç bir vebal, ağır bir sorumluluk, lanetlik bir zulüm, altından kalkılamaz bir yük olmaz mı? Yüce Allah, Zuhuruf 36. âyetinde, "Kim Rahman'ın zikrini (Kur'an'ı) görmezden gelirse, ona bir şeytani musallat ederiz" buyuruyor.

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları batıl itikadlarına kanıt olsun diye, Muhammed (a.s) a öyle yetki ve sorumluluklar yüklüyorlar ki, bu hataları onları Kur'an'dan dolayısıyla hanif İslam dininden saptırdığının farkına bile varamıyorlar. Yüce Allah, Resullere verdiği yetki ve sorumluluklardan birkaç âyeti hatırlatmak istiyorum. "Eğer siz yalanlarsanız bilin ki, sizden önce geçen bütün ümmetler de yalanlamışlardı. Resullere düşen apaçık tebliğden başka bir şey değildir." (Ankebut-18)

"Biz Resullerimizi sadece müjdeleyici ve uyarıcı olarak göndeririz. Kafir olanlar ise hakkı yerinden kaydırıp ortadan kaldırmak için batıl uğruna mücadele verirler. Âyetlerimizi ve kendilerine yapılan tehditleri de alay konusu edinirler." (Kehf- 56)

(Ey Resul!) "Artık sen öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin" (Gaşiye- 21)

"Dediler ki: Ona rabbinden mucizeler indirilmeli değil miydi? De ki: Mucizeler ancak Allah katındadır ve ben ancak apaçık bir uyarıcıyım. Kendilerine okunmakta olan kitabı sana indirmemiz onlara yetmemiş mi? Elbette iman eden bir kavim için onda rahmet ve ibret vardır." (Ankebut- 50, 51)

"Ve (Allah tarafından) Kur'an okumam emredildi. Artık kim doğru yola gelirse, yalnız kendisi için gelmiş olur, kim de saparsa ona de ki: Ben sadece uyarıcılardanım." (Neml- 92)

Demek oluyor ki, hidayet sadece Kur'an ile sağlanıyormuş. Tek hidayet kaynağı Allah'ın kitabı Kur'an mış. Son vahiy sayesinde

Allah'ın elçisine verdiği yetki ve sorumlulukları biliyoruz. Son vahyin muhatabı olan Muhammed (a.s) Kur'an dışında dine ilave tek bir söz söylemiş ya da yazdırmış olabilir mi?

Hepimiz bu dünyada imtihandan geçiriliyoruz. Yüce Rabbinin yegane emri, O'nun himayesi olan Kur'an'a sığınmak ise, (Âli İmran-103) bizlere düşen en önemli görev, beşer'in himayesine değil, sorumlu olduğumuz Allah'ın güç ve himayesine sığınmak olmalıdır.

Dilerim hesabın görüleceği o çetin gün, yaptıklarından pişman olup da, "Keşke falanı dost edinmeseydim." (Furkan-27,28) diye feryat etmeyen, yalnız Allah'ın himayesi olan Kur'an'a sığınan, Rahman ve Rahim'in has kullarından oluruz. Dini konularda yapılan tartışmaları takip ettiğimizde çoğu zaman dikkate alınmayan önemli bir hususun göz ardı edildiğini görmekteyiz. Bu husus yöntem sorunudur. Din adına farklı doğruların olabileceğini iddia eden anlayışa göre, din adına hüküm çıkartırken Kur'an'ın yanında başka kaynaklardan yararlanmak mümkündür. Peki gerçekte dinin kaynağı nedir? Bu soruya verilecek cevap, hem yüzlerce temel sorunun cevabı olacak hem de dini anlamadaki yöntemimizi belirleyecektir.

Kur'an âyetleri incelendiğinde dinin tek geçerli kaynağının Kur'an olduğunun her fırsatta vurgulandığını görmekteyiz. Din adına tek hüküm sahibinin yalnız Allah olduğu, Allah'ın dininin Kur'an'ın indirilmesiyle tamamlandığı, Allah'ın sözünden başkası söz arayanların şiddetle kınandığı, Allah Resulü'nün görevinin Allah'ın âyetlerini tebliğ etmek olduğu, Kur'an'ın detaylandırılmış ve apaçık bir kitap olduğu, hesap günü herkesin kitaptan sorumlu tutulacağı gibi ifadeler birçok âyette yer alır.

Şiilik ve Sünnilik

Kur'an'ın ortaya koymuş olduğu dinin dışında, din adına Kur'an'ı yetersiz kabul eden, dinin tam anlamıyla anlaşılıp açıklanması için Kur'an'ın yanında Resulullah'a ait olduğu iddia edilen ve sayısı milyonları bulan kirli, şaibeli, sabıkalı, karanlık rivayetleri, kendi keyfi kabul ve anlayışları ile seçen mezhep imamlarının inanç

ve yorumlarının Allah'ın vahyinin üzerine çıkarırcasına dinin kendisi haline getirilmesidir. Şimdi Allah'ın kitabından hareketle neden dinin yegane kaynağının Kur'an olması gerektiğini görmeye çalışalım.

Din Adına Kur'an'ın Yeterliliği:

“Biz bu kitabı sana, her şeyin ayrıntılı açıklayıcısı, doğruya ile-tici, bir rahmet, Müslümanlara bir müjde olarak indirdik.” (Nahl- 89)

“Rabbinden ona mucizeler indirilmeli değil miydi? derler. De ki mucizeler ancak Allah'ın katındadır. Ben ise apaçık bir uyarıcı-yım. Kendilerine okunmakta olan kitabı sana indirmemiz onlara yetmemiş mi? Elbette iman eden bir kavim için onda rahmet ve ibret vardır.” (Ankebut- 50, 51)

Hüküm Yalnız Allah'ındır:

“...Hüküm yalnız Allah'ındır. O kendisinden başkasına kul-luk etmemenizi emretmiştir. Dost doğru olan din işte budur. Ama insanların çoğu bilmiyorlar.” (Yusuf- 40) “Allah Kendi hükmünde hiç kimseye ortak kılmaz. Rabbinin kitabından sana vahyedileni oku. Onun kelimelerini değiştirebilecek hiçbir kudret yoktur.” (Kehf- 26,27)

“Hüküm Yalnız Allah'ındır.” cümlesinin iki anlamı vardır.

1- Göklerde ve yeryüzünde Yüce Allah'tan başka İlah ve Rab yoktur. Hakimiyet, egemenlik ve tasarruf sahibi yalnız O'dur. O'nun göklerde ve yerde ortağı yoktur. Mekke'de inen ayetlerde genellikle bu hakimiyetle ilgilidir. Yani müşriklere cevaptır.

2- Din ve hüküm yani hayat için Kur'an'dan başka kaynak yok-tur.

Kur'an'ın indirilişinin tamamlanmasıyla din de tamamlan-mıştır. “...Bugün dininizi ikmal ettim. Üzerinize (tevhid) nimetimi tamamladım ve sizin için İslam'a razı oldum...” (Mâide-3)

“Rabbimin sözü hem doğruluk, hemde adalet bakımından tamamlanmıştır. Onun sözlerini değiştirebilecek hiçbir kuvvet yoktur.” (En’am- 115)

Kur’an’ın İndiriliş Sebebi:

“Bu bir kitaptır ki, Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, övgüye layık, aziz olan Allah’ın yoluna çıkarman için sana indirdik.” (İbrahim- 1)

“Bu Kur’an; kendisiyle uyarılınsınlar, Allah’ın ancak bir tek ilâh olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar de insanlara gönderilmiş bir belâğ’dır.” (tebliğdir--bildiridir) (İbrahim- 52)

“Bu Kuran, insanlar için bir beyan (açıklama), Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için (sorumluluk bilincini veren) bir hidayet ve bir öğüttür.” (Âli İmran- 138)

“Ey Resul! De ki: İman edenlerin (kalplerini imanda) sağlamlaştırmak, Müslümanlara hidayeti göstermek ve onlara müjde olmak üzere onu Rabbinden hak (bir amaca yönelik) olarak indirdi.” (Nahl- 102) Kur’an din adına gerekli olan her detayı içerir: “Allah size kitabı detaylandırılmış bir halde indirmişken, Allah’ın dışında bir hakem mi arayayım? (Enam-114)

“Ey iman edenler! Size açıklanınca hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Kur’an indirilirken onları sorarsanız size açıklanır. Allah onları affetti. Allah bağışlayandır, merhamet edendir” (Maide- 101) Bir konu Kur’an’da yer almıyorsa bu, Allah unuttuğu için değildir : “Rabbin asla unutkan değildir.” (Meryem- 64)

Kur’an dini konularda eksiksiz bir kitaptır: “Kitap’ta hiçbir şeyi eksik bırakmadık.” (Enam- 38) “O yalnızca bir öğüt ve apaçık bir Kur’an’dır.” (Yasin- 69)

Kur’an Din Adına Hüküm Koymaya Kalkanlardan Delil İster:

“Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz? Hiç mi öğüt almı-

yorsunuz? Yoksa sizin apaçık olan bir kitabınız mı var? Şayet doğru söylüyorsanız kitabınızı getirin.” (Saffat- 154,156,157)

“Neyiniz var? Nasıl hüküm veriyorsunuz? Yoksa okuyup, ders almakta olduğunuz bir kitabınız mı var? içinde keyfinize uyanın sizin olduğu.” (Kalem- 36, 37)

Yüce Allah, tüm Resullere indirdiği ile hükmetmelerini emretmiştir: “Sen de (Ey Resul!) aralarında, Allah’ın indirdiğiyle hükmet...” (Maide- 49)

Kur’an’a uyan, Allah Resülü’ne uymuş olur. “(Ey Nebi!) De ki: Ben sizi ancak vahiyle uyarıyorum...” (Enbiya- 45)

“Böylece biz seni, kendilerinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir ümmete, sana vahyettiklerimizi okuman için gönderdik.” (Ra’d- 30) “Bu Kuran, bana, sizi ve kime ulaşırsa ulaşsın onunla uyarmam için vahyolundu.” (Enam- 19)

“Onlara âyetlerimiz apaçık belgeler olarak okunduğunda bizimle karşılaşmayı ummayanlar derler ki: “Bundan başka bir Kur’an getir veya onu değiştir.” De ki: “Benim onu kendiliğimden değiştirmem asla mümkün değildir. Ben sadece bana vahyedilene uyarım, Eğer Rabbime isyan edersen büyük günün azabından korkarım.” (Yunus-15)

Kur’an Detaylandırılmış ve Allah Tarafından Açıklanmıştır:

“Andolsun ki size açıklayıcı âyetler, sizden önce gelip geçenlerden örnekler ve korunup, sakınanlar için de bir öğüt indirdik” (Nur- 34) “Bunları Kur’an’da türlü türlü şekillerde açıkladık ki öğüt alıp hatırlasınlar. Fakat bu sadece kaçışlarını arttırıyor.” (İsra-41)

“Andolsun bu Kur’an’da her örnekten insanlar için türlü türlü açıklamalarda bulunduk insanların çoğu ise bunu tanımamakta ayak diretmediler.” (İsra- 89) “Bak iyice kavramaları için âyetleri nasıl türlü türlü şekillerde detaylandırıyoruz.” (En’am- 65)

“Bir ilim üzerine uzun uzadıya, etraflıca açıkladığımız, inanan bir toplum için doğruya iletici ve rahmet kaynağı olan bir kitabı

onlara getirdik.” (Araf- 52)

“Bu Hakim ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından âyetleri hüküm ifade edici kılınmış ve sonra detaylandırılıp açıklanmış bir kitaptır. Allah’tan başka kimseye kuluk yapmayasınız diye.” (Hud-1,2)

Allah Resulünün Görevi:

Allah Resulü’nün ve bütün Elçilerin görevi Allah’ın kitabını insanlara ulaştırmaktır. Resulün görevi vahyi tebliğ etmek, vahyi duyurmak ve olduğu gibi ilan etmektir.

Bu mesaja müdahalede bulunmak, ilaveler ya da değişiklikler yapmak Resullerin vazifeleri olmadığı gibi, böyle bir eylemi gerçekleştirdikleri de düşünülemez. Nebi ise, elçi olan şahsiyetin özel hayatını temsil ettiği için onur ve şerefi, aile hayatı koruma altına alınmıştır. Dokunulmazlığı vardır. Fakat sözleri bağlayıcı değildir. Çünkü Nebi makam ve mertebesinde olan şahsiyet bazı söylem ve eylemleriyle Kur’an tarafından bir çok yerde uyarı almıştır. Bizi bağlayan ve sorumlu olduğumuz tek şey Allah Resulü’nün dilinde hayat bulan vahidir. Bu küçümsenecek ve basite alınacak bir görev değildir. Kuran’ın hiçbir âyetinde “Nebi’ye veya Muhammed’e itaat edin.” diye bir emir bulunmaz. İtaat sadece Allah ve Resulü ilgili bir emirdir.

Çünkü Resul, Allah’ın mesajlarını bize ulaştıran resmi görevli kişidir. Görevi sadece vahyi tebliğ ve beyan etmek, âyetleri okumak, ve ilan etmektir. “Allah’a itaat edin yani Resul’e itaat edin, sorumluluk bilincine sahip olun. Eğer yüz çevirirseniz şunu bilin: Bizim Resulümüze düşen sadece apaçık bir tebliğdir.” (Maide- 92) “Resul’e düşen, tebliğden başka bir şey değildir. Allah sizin açığa vurduklarınızı da gizlediklerinizi de bilir.” (Maide- 99)

“Ya onlara vaad ettiğimiz şeylerin bir kısmını sana gösteririz yahut da seni vefat ettiririz. O halde tebliğ etmek sana, hesap sormak bize düşer.” (Ra’d- 40)

“...Resullere düşen, apaçık tebliğden başkası değildir.” (Nahl- 35)

“Yine de yüz çevirirlerse artık sana düşen açık bir tebliğden başka bir şey değildir.” (Ankebut- 82)

“Eğer yalanlarsanız bilin ki, sizden önceki ümmetlerde yalanlamıştı. Resule düşen, açık bir tebliğden başka bir şey değildir.” (Ankebut- 18) “Yüz çevirirlerse, biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. sana düşen tebliğden başkası değildir.” (Şura- 48)

Âyetleri incelediğimizde, Kur'an'ın din ve hüküm olarak yeterli olduğu, Kur'an'da geçen konuların ise detaylı ve anlaşılır bir biçimde ifade edildiğini görüyoruz. Allah resulü hayattayken de vefatından sonraki ilk yıllarda da din adına sadece Kur'an tek kaynak olarak kabul edilmiştir.

Resulullah (a.s) ve etrafındaki Müslümanlar din adına anlatıp yaşadıkları Kur'an âyetlerinden başka bir şey değildi. Mevcut hadis kitaplarını inceleyen ilim ve insaf sahibi her kişi, Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğüne, vahyin akıl ve mantığına, Resulullah (a.s)ın mükemmel ahlakına muhalif binlerce hadis bulacaktır.

Dolayısıyla bu kitapları dinin kaynağı olarak kabul etmenin Kur'an'a ve Allah Resulü'ne iftira olduğunu anlayacaktır. Hadisler yüce İslam dinini yaşanmaz, Allah Resulü'nü tanınmaz hale getirmişlerdir. Resulullah (a.s) hadislerde (Haşa) sanki bir Yezid, Haccac, Mervan, F. Gülen gibi dengesiz ve gaddar, Said Nursi gibi şizofren biri olarak gösterilir.

Hadislerin dinin kaynağı olamayacağını, sadece içlerinde saçma sapan ya da tutarsız olanlar var oldukları için değil, en temel olarak Kur'an'a göre, Kur'an'ın dinin tek kaynağı olduğu için reddediyoruz. Yukarıda ele aldığımız âyetlerle bunu gösterdik. Nebi'ye nisbet edilen yalan hadislerle sadece Kuran'ın anlattığı dine ilaveler yapılmakla kalınmamış, Kur'an'ın kimi hükümleri iptal edilmeye de (nesh edilmeye de) çalışılmıştır.

Çarpıcı bir örnek vermek gerekirse çok açık olarak Kur'an'da zinanın cezası yüz celde (cilde vurulan sopa) olarak ifade edilmişken ve bunun uygulanması içinde zina eden kişileri en az dört kişinin

görmesi gibi bir şart konulmuşken (yani bu günah ancak alenen işlenirse bu ceza uygulanabilir iken), uydurma hadislerle, zina eden evlilerin ve dulların recmedilmeleri (taşlanarak öldürülmeleri) gerektiği iddia edilmiştir. Hatta bu iftira hükmü doğru çıkarmak amacıyla, recm ile ilgili âyetin bir keçi tarafından yenildiği için Kur'an'da bulunmadığını, hükmünün ise devam ettiğini savunmuşlardır. Bunlar şaka değil, recm âyetini keçinin yemesi ile alakalı hadisler Kur'an'la eşdeğer olarak görülen hadis kaynaklarında onlarca kitapta yer almaktadır. Sonuçta uydurma hadislerle hem Kur'an'la çelişkili, hem Kur'an'a hakaret içeren, hem mantıksız, hem de bu sebeplerden dolayı Allah Resulüne karşı iftira olan birçok ifade din haline gelmiştir.

Allah Resulü sosyal yaşam içinde veya devlet başkanlığı kişiliğiyle mutlaka dünyevi bir takım kararlar almış ve sözler söylemiştir. Ancak bunlar içinde buldukları dönem ile sınırlı kararlardır ve dini açıdan bir bağlayıcılığının olması söz konusu değildir. Dini konularda Yahudi ve Hristiyan din adamları da aynı hatayı yapmış ve kutsal kitapların yanına çeşitli hadis ve fıkıh kitaplarını da ilave etmişlerdir. Bu yolla uydurmacılık yayılarak meşru kılınmıştır. Ancak Allah'ın yardımını sayesinde Kur'an'ın metni bozulmadan, değiştirilmeden günümüze kadar ulaşmıştır. Bu yüzden Yahudi ve Hristiyan din adamlarının düştükleri hatalardan ders almak ve aynı hatalara düşmemek için Kur'an'ın yanına din adına başka bir kaynak ilave etmemek gerekir. Dinin emir ve yasakları sadece Kur'an âyetlerindedir. Allah Resulü bunları tebliğ etmiş ve Nebi(a.s) bunlara uymuştur. Yazımızın başında da dikkat çektiğimiz gibi bu konuda pek çok âyet bulunmaktadır.

Mesela, şu âyete bakın yüce Allah ne buyuruyor? “De ki: Gelin Rabbinizin size neleri haram kıldığını okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, anne-babaya iyilik edin, fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin, sizin de onların da rızkını biz veririz, kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayın ve Allah'ın yasakladığı cana kıymayın! İşte bunlar Allah'ın size emrettikleridir. Umulur ki düşünüp anlarsınız “ (En'am- 151)

Bu âyetteki “Deki : Gelin Rabbinizin size neleri haram kıldığını okuyayım” cümlesi önemlidir. Demek ki başka hiç kimse bir şeyi haram veya helal kılamaz.

Dolayısıyla âyetlerin arka planda kalan manaları önemlidir. Kur’an’da bir çok âyette geçen “Resul’e itaat”ın hangi anlama geldiğini açıklayalım. Ehl-i Sünnet ve Şia’nın Kur’an’ı tahrif ederek eksik göstermeye çalıştığının aksine, güvenilir tek kaynak olarak yalnız Allah’ın kitabını benimsemek hiç bir şekilde elçiye uymamak anlamını taşımaz. Yani iftiralarla dolu hadislerin, ilim ve akıl dolu hanif dinin kaynağı olamayacağını söylemek aslında, Resulullah (a.s) ı iftiralarla korumak demektir. Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğünde yani Kur’an’ın sisteminde Muhammed’e veya Nebi’ye itaat emredilmemiştir.

Resul, Allah’tan gelen vahyi tebliğ eden, onu duyuran, okuyan, aktaran, bildiren, ilan ve beyan eden kişi olduğu için ona itaat Allah’a itaat sayılmıştır. Resul Allah’tan gelen vahyi, içinden bir şey çıkarmadan ve içine bir şey eklemeyen olduğu gibi insanlara açıklar. Bundan dolayı Resul’e itaat Allah’a itaat olarak kabul edilmiştir. (Nisa-80)

Hatta Kur’an sisteminde, küfür, şikak, ihanet etmeme, sıdk, emanet, itaat, tebliğ, gönderilmeden azap etmeme, tezkib, kerim, aziz, mübin, üsve-i hasene (en güzel örnek) helal ve haram kılma, tezkiye, kendisine karşı gelmeme, isyan gibi kavramların hepsi “elçi” bağlamında kullanılmıştır. Nebi için bu kavramlar kullanılmamıştır. Yani Elçi ve vahiy Allah’ı temsil ederler. Vahiy Elçinin dilinde hayat bulur, elçi olmazsa vahiy dış dünyada hayat alanı bulamaz.

Dolayısıyla Resul vahye eşit bir konuma sahip kılınmıştır. Kur’an’ın bir çok âyetinde, “Allah’ın apaçık âyetlerini okuyan “Resulen” (Resul) Resulümüz “Resulüne” (Resulümüz) veya “Rüsülüne” Resullerimiz kelimeleri geçmektedir.. Hiç bir yerde Allah’ın âyetlerini okuyan Nebi-Nebimiz veya Muhammed geçmez. Çünkü Allah ile Allah’ın kitabına muhatap Resuldür.

Nebi vahyi alır, Resul olarak muhataplara iletir. Din, Allah ve Nebi ortak yapımı değildir. Din adına hükümü yüce Allah, Resullerine gönderir. Resuller de bu hükümlere Nebi olarak tâbi olur (Ahzab-1,2) ve Resul olarak insanlara aktarırlar. (Mâide-67) Bu olağanüstü ve kutsal bir vazifedir. Risâlet görevi, Allah Resulün'den iki üç asır sonra iftira edilen Emevi-Abbasi rivayetleriyle kıyaslanamaz. Allah Resulüne gerçekten kıymet verilecekse, vahye odaklanılmalı ve onun Allah'ın Elçisi olduğu bilinmelidir. O Allah'ın kelamının hayat bulduğu bir şahsiyettir. Bundan daha büyük bir şeref ve onur olur mu? Bu onur ve şeref, Buhari'nin, Müslim'in, Nesai'nin, Ebu Davud'un, İbni Mace'nin, Tirmizi'nin, İmam-ı Malik'in,(Muvatta) Ahmed bin Hanbel'in (Sünen) yalan ve uydurmalarıyla bir tutulabilir mi?

Bunun dışında, Nübüvvet makam ve mertebesini, Risâlet misyonunu aşan yetkilerin Allah Resulü'ne isnat edilmesi, büyük bir zulüm ve korkunç bir suç olarak müfterilere yeter. Şayet çoğunluğu temsil eden geleneksel anlayış doğru olsaydı Resulullah'ın şikayeti "...Kavmim bu Kur'an'ı terketti." (Furkan-30) şeklinde olmaz, "Ümmetim sözlerimi (hadislerimi) terketti." şeklinde olurdu. Din adına sadece Kur'an'ı kaynak kabul edenlerin Allah Resulü'nü önemsiz! görme gibi bir düşünceleri olması mümkün değildir. Bu muvahhidlere karşı yapılmış çirkin bir iftiradır. Vahiy kadar değerli olan Allah Resulü'nü önemsiz görmek, onu takdir etmemek mü'min olana yakışmaz. Müşrikler, neden "Muhammed'i dinlemeyin." değil de, Kur'an'ı dinlemeyin (Fussilet, 26) demişlerdir. Biraz düşünmek gerekir. Kur'an konuşur mu? Demek ki Allah Resulü onlara sadece Kur'an ile uyarı yapıyordu.

Dolayısıyla, bizim dert ve davamız Allah Resulü'nün üzerinden ortaya atılmış olan uydurmalarından dinimizi kurtarmak ve din adına sadece Kur'ana uymaktır. Allah'ın muradı budur. Allah Resulü'ne gösterilecek en büyük saygı ve sevgi, ondan bize miras kalan Allah'ın kitabı olan Kur'an'ı takip etmektir. İşte o zaman gerçek anlamda dini yalnız Allah'a özel kılmış ve Allah Resulü'nün gerçek yolunu takip etmiş oluruz. "Biz elçileri ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar

olarak göndeririz. Kim iman eder ve kendini düzeltirse onlara korku yoktur, onlar üzüntü de çekmeyecekler.” (En'am-48) “Âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, yoldan çıkmalarından dolayı onlar azap çekeceklerdir.” (En'am-49)

Yukarıdaki iki âyet, “Resul” ile “vahyin” aynı şeyler olduğunu açıklamaktadır. Yani vahiy dışında elçiyi, elçinin görevini, ahlakını ve inancını ortaya koyacak hiçbir kaynak yoktur. Ehli Sünnet ve Şia âlimlerinin uydurmaları Allah Resulü'nü asla temsil edemez. Emevi-Abbasi Ehli Sünnet'in uydurma hadisleri ve Şia'nın absürt yalanları, Kur'an ahlakından ve tevhid akidesinden son derece uzak, baştan sona kadar şirk ve küfür olan batıl dinin kaynaklarıdır. Elçilerin en önemli görevi, kavimlerini vahiy ile uyarmak ve sadece Allah'a davet etmektir.

“Rablerinin huzurunda toplanacak olanları (o güne iman edenleri) Kur'an ile uyar. Onlar için Rablerinden başka ne bir veli, ne de bir şefaathî vardır, belki sakınırlar.” (En'am- 51)

“Böylece suçluların yolu belli olsun diye âyetleri iyice açıklıyoruz.” (En'am-55)

“De ki: Şüphesiz ben Rabbinden gelen apaçık bir delille dayanıyorum. Siz ise onu yalanladınız. Çabucak gelmesini istediğiniz azap benim yanımda değildir. Hüküm ancak Allah'ındır. O hakkı anlatır ve O, doğru hüküm verenlerin en hayırlısıdır.” (En'am- 57)

“İşte o bütün elçiler Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Sende onların yoluna uy. De ki: Ben buna (elçilik görevime) karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Bu Kur'an âlemler (insanlar) için ancak bir öğüttür.” (En'am- 90)

Yukarıdaki âyet elçilerin yoluna uymak isteyenlerin Kur'an'a gitmekten başka yollarının olmadığını öğretiyor. Allah'ın tek bir dini, yolu ve hidayeti mevcuttur. O da Kur'an'dır. Dolayısıyla Allah Resulünden sonra üretilen bütün hadisler ve ictehadlar sapkınlık, şirk, isyan, cehalet, tuğyan ve küfürdür. Onlardan meydana getirilen din ve mezheplerin hepsi batıldır. Allah tarafından indirilmeyen bir

kaynakta hidayet arayanlar hem cahil hemde ahmaktırlar. “Böylece biz âyetleri geniş geniş açıklıyoruz ki, “Sen iyi ders almışsın desinler de bizde anlayan bir toplum için Kur’an’ı iyice açıklayalım.” (En’am-105) “Rabbinden sana vahyedilene tabi ol. O’ndan başka ilah yoktur. Müşriklerden yüz çevir.” (En’am-106)

(Ey Elçi!) De ki: İşte bu(Kur’an), benim yolumdur. Ben Allah’a davet ediyorum, ben ve bana uyanlar aydınlık bir yol üzerindeyiz. Allah’ı şirkten tenzih ederim ve ben müşriklerden değilim.” (Yusuf-108)

Sonuç olarak: Kur’an’ı Mübin, Allah tarafından indirilmiştir. Bütün elçilerin dini olan tevhid akidesi Allah tarafından tamamlanmıştır. “Bugün size dininizi mükemmelleştirdim, üzerinize (tevhid) nimetimi tamamladım yani sizin için din olarak İslam’a razı oldum.” (Maide-3)

“Rabbinin sözü, doğruluk ve adalet bakımından tamamlanmıştır. O’nun sözlerini değiştirecek kimse yoktur. O iştir, bilendir.” (Enam-115)

Yüce Allah, din ve hüküm olarak başkasının tamamlayabileceği veya bir şey ekleyeceği bir boşluk bırakmamıştır. Muvahhidlerin yaptığı şey ise, Kur’an’ın sistemi, bağlam ve bütünlüğü, Kur’an hikmeti üzerinde çalışarak bu zikrin üzerinde tezekkür ve tefekkür etmelerinden başka bir şey değildir. Yani Rabbimiz olan Allah ve Elçisi olan Kur’an’dan başka övülecek ve yüceltilecek hiç kimse yoktur. Bizim bu derece kolay ve apaçık bir şekilde detaylandırılmış olan Kur’an üzerinde konuşmamızın sebebine gelince.

1-) Rivayetler ve içtihatlarla Kur’an’ın manasının bozulması, tevhid akidesinin dejenere edilmesi, Şia ve Ehli Sünnet din adamlarının insanları Allah’ın dosdoğru yolunda saptırmaları.

2-) Kur’an’ın çok yönlü bir hikmetinin bulunması, konularının dağınık olması, vahyin sistemli oluşu.

3-) Zor olan konuların Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğüne, Kur’an ehli muvahhidlere götürülmesinin Allah tarafından emredilmesinin

den kaynaklanmaktadır.

Mesela: “Biz, senden önce de, kendilerine vahiy verdiğiniz kişilerden başkasını elçi olarak göndermedik. Eğer bilmiyorsanız zikir (vahiy) elinden sorunuz.” (Enbiya-7)

“Onlara güven ve korkuya dair bir haber gelince hemen onu yayarlar, halbuki onu, Resul’e (Kur’an’a) ve aralarında yetki sahibi kimselere götürselerdi, onların arasından işin içyüzünü anlayanlar, onun ne olduğunu bilirlerdi. Allah’ın size lütuf ve rahmeti olmasaydı, pek azınız müstesna, şeytana uyup giderdiniz.” (Nisa-83)

“Ey iman edenler! Allah’a itaat edin. Resul’e itaat edin ve sizden olan ulul emre de. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz- Allah’a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız- onu Allah’a ve Resul’e (Kur’an’a) götürün (onların Kur’an’dan anladıklarına göre çözümleri) bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir.” (Nisa- 59)

Yüce Allah Kur’an’ı indirirken beraberinde hikmetini ve ilmini de indirmiştir. “Andolsun onlara, inanan bir toplum için yol gösterici ve rahmet olarak, ilim (sistem) üzere açıkladığımız bir kitap getirdik.” (Araf-52)

“...Allah’ın âyetlerini eğlenceyi almayın, Allah’ın sizin üzerinizdeki nimetini, size öğüt vermek üzere indirdiği kitabı ve hikmeti hatırlayın. Allah’tan korkun...” (Bakara- 231)

Kur’an hiçbir kaynağa ihtiyaç bırakmaz. Ancak vahiy ehli muvahhidler Kur’an’ın hikmeti, bağlam ve bütünlüğü üzerinde eşit bir anlayışa sahip olmayabilirler. Kur’an’ın hikmeti üzerinde birbirlerinden yaralanmalarının hiçbir sakıncası yoktur. Yalnız bütün övgülerin Allah’a ait olduğunu ve Allah elçilerinden başka hiç kimsenin ahirette cennet garantisinin olmadığı kesin olarak bilinmesi gerekir. Allah’ın rahmet ve mağfireti, bağış ve fazileti olmazsa mahvolmuşuz demektir. Allah cümlemizi her türlü kibir ve gururdan muhafaza buyursun.

Dolayısıyla Allah günahlarımızı bağışlasın, ahirette rezil rüsvay etmesin diye dua etmek son derece önemlidir. Ancak muvahhidler konuştuıkları zaman sadece Kur'an'dan konuşacaklar. Ümmi halka din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka hiçbir kaynağın olmadığını anlatacak, dinin Allah tarafından indirildiğini ve Allah tarafından tamamlandığını ısrarla vurgulayacaklar.

KÖTÜLÜKLERİN ANASI KUR'AN'DAN YÜZ ÇEVİRMEKTİR

Halife, komutana neden savaşı kaybettiklerini sorar. Komutan, bunun yüz tane nedeninin olduğunu söyleyince, halife, saymasını emreder. “Bir! der, barutumuz bitmişti” Komutan “barutumuz bitmişti” deyince, halife “Gerisini saymana gerek kalmadı” demiş. Kıyamet koştuktan, hesap ve kitaptan sonra cennet ve cehennemde yerlerini aldıktan sonra hakimler hakimi olan yüce Allah, cehenneme girecek olanlara ilk soracağı soru şu olacaktır. “Size ayetlerim okunurdu da, siz onları yalanladınız değil mi? (Müminün- 101, 102, 103, 104, 105)

Bütün Kötülüklerin Anası Nedir?

Bütün kötülüklerin anası nedir? diye bize soracak olursanız. Bütün kötülüklerin anasının Allah'ın rahmet ve hidayet mesajından yüz çevirmek olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Çünkü yüce Allah tarafından indirilen apaçık delillerin ve hidayetin üstünü örtmenin Kur'an'a göre cezası “ebediyen lanet üstüne lanet” olduğunu görüyoruz. (Bakara- 159, 160 ,161, 162, 174, 175, 176) Kur'an'a ihanet ve Kur'an'dan yüz çevirme bize yolumuzu aklımızı, ruhumuzu, inancımızı, ahlakımızı, kaybettirdi. Kur'an'ın ilim ve ahlakından sapma olunca adalet, eşitlik ve özgürlük gibi değerlerin yerine anlamsız zikirler ve merasimler oturtuldu.

Kur'an'ın hikmeti olmayınca merhametsiz ve tembel bir ümmet olduk. Halbuki Allah'ın âyetleriyle her türlü kirlilikten temizlenme imkanımız vardı. Kur'an'dan uzaklaşma ve ona sırt çevirmenin en kahredici cezası, Allah'ı hakkıyla takdir edememe ve onu hakkıyla tanımama belasını beraberinde getirmiştir. Kur'an kaybedilince ümmetin yanında karanlık doğru, aydınlık tehlike, batıl hak, hak batıl oldu. Kur'an'a karşı kör olunca eşkiya evliya, Allah'ın gerçek dostları eşkiya sayıldı. Kitaba ihanet edilince hak ve vahyin yerini batıl, safsata, hezeyan ve zan işgal etti. Allah'ın yüzlerce âyetinde kendisini bize tanıttığı kitap olmayınca Allah'ı hakkıyla takdir edemedik. Kur'an'ı inkar ve onu yalanlama hastalığı, Allah elçilerinin ne kadar değerli olduğunun bilincini ve şuurunu kaybetti. Halbuki Kur'an'ın dörtte biri Allah elçilerinin inanç, ahlak, edep ve hayat mücadelelerine ayrılmıştı. Yüce Allah tarafından indirilen son vahiy bilinmeyince, Nuh (a.s), İbrahim (a.s), Musa(a.s), İsa (a.s) ve Muhammed (a.s) ı gerçek anlamda tanıyamadık. Bizim hayatımızda tevhid dininin büyük babası olan İbrahim(a.s) var mı? Bizim inancımızda Nuh (a.s) nerede duruyor?

Allah'ın çilekeş elçileri Musa ve İsa (a. s) bizim ahlak ve aklımızın neresinde yer alıyorlar? Hani bizde Yusuf'un haya ve edebi? Yakub ve Eyyüb'ün sabrının yüz binde biri bizde mevcut mu? Allah'ın dostu, muvahhidlerin önderi İbrahim'in tevhid hassasiyeti nerde kaldı? İndirilen kitap olmayınca bize enjekte edilen bütün bölücülük ve mezhepçilik hastalıklarına maruz kaldık. Allah'ın âyetleri, bizi karanlıklardan aydınlığa çıkararak hidayet ve rahmet, sırat-ı müstakim ve apaçık deliller değil miydi? Din ve hüküm, ahlak ve ibadet olarak Kur'an'dan başka bir kaynağa ihtiyaç var mıydı? Allah'ın hidayet mesajı olmayınca bölündük, parçalandık, birbirimizi vahşice katlettik, İslam düşmanlarına karşı çok kolay yutulur bir lokma olduk. (Hac-31) Allah'ın kitabı önümüzü aydınlatan basiret nurları değil miydi? (Yusuf-108; Casiye- 20) Allah'ın âyetleri dünya ve ahiret için bize yeterli olan her şeyi açıklamıyor muydu? (Nahl-89; Yusuf-111) Ey Şii ve Sünni din adamları! Allah'ın himayesi olan son vahiy bizi bir arada tutan, karanlıklı uçurumlardan

ve cehennemden koruyan bir sığınak değil miydi? (Âli İmran- 103)

Hani Allah'ın kitabından başka hiçbir kaynağa uyulmayacaktı? (Âraf-3; En'am-153-155)

Din daha Allah Resulü hayatta iken Allah tarafından tamamlanmamış mıydı? (Mâide- 3; En'am-115)

Allah'ın sözünden ve âyetlerinden başka bir şeye iman küfür değil miydi? (Casiye- 6)

Allah'ın Nebiler vahiyden başka bir şeye ne zaman tâbi oldular? (En'am- 106; Yunus-109; Ahkaf- 9)

Allah Resulü vahiy'den başka bir şeyle uyarı ve ikaz yaptığını gösterebilir misiniz? (Enbiya-45; Kaf- 45; En'am-51)

Hani Allah'ın indirdiği kitab rant ve menfaat aracı yapılmayacaktı. (Âli İmran- 187; Bakara- 41)

İctihatlarınızda kullanmış olduğunuz tek bir âyet gösterebilir misiniz? Allah'ın indirdiği kitaba sımsıkı sarılması, (Zuhruf, 43) onun üzerinde tedebbür edilmesiyle ilgili Allah'ın ne kadar emirleri vardı? (Nisa-82; Sâd- 29)

Allah kitabı bizim için hayat ve şifa kaynağı olduğu, (Enfal-24; Yunus-57) Nebi ve Resul arasındaki olan farkları bize Kur'an öğretmedi mi? Fakat sizler, Allah yerine yalancıları rabler edindiniz. Bu ümmeti Allah'tan başka herkese kul ve köle ettiniz. Kur'an'ı terkederek, Nebi adına iftira edilen yalan sözleri tek rehber edindiniz. Siz var ya, siz! Allah'a yani Resulü'ne iftira üzerine iftira ettiniz. Siz Allah'a yani Resulü adına yalan söylediniz. Siz batılı hakka bulaştırdınız, bile bile hakkı gizlediniz. (Bakara- 42)

Allah adına insanları aldattınız, ümmetin inancını, ahlakını, ruhunu, irfanını, vicdanını kirlettiniz. Kısaca ümmete her türlü güzelliğini kaybettirdiniz. Ey Şia ve Ehli Sünnet dininin muhaddis ve müctehidleri! İnsanlık tarihinde Allah'ın indirdiği vahye hiçbir toplum sizin kadar düşman olmadı. Hiçbir millet sizin gibi vahye böyle acı darbeler indirmede. Hiçbir zaman vahiy böyle yoğun bir

ihanetle karşılaşmadı.

“De ki: Ben, sadece, vahiy ile sizi uyarıyorum. Fakat sağır olanlar ikaz edildikleri zaman bu çağırımı duymazlar.” (Enbiya-45)

“Yoksa sen, onların çoğunun gerçekten söz dinleyeceğini yahut akıllarını kullanacaklarını mı sanıyorsun? Hayır, onlar hayvanlar gibidir, hatta onlar yolca daha da sapkındırlar.” (Furkan-44)

İLHAD NE DEMEKTİR?

Çukur anlamındaki “lahd” kökünden gelen ilhad sözlükte “haktan ayrılmak ve batıla sapmak” demektir. Dini literatürde ise “ilhad” “hakikatten sapmak, âyetlerin manalarını kendi mezhep ve meşrebi istikametinde yorumlamak” gibi anlamlara gelmektedir. İslam’ın ilk yıllarında Kur’an’a aykırı düşen davranışlara “İlhâd” denirken, günümüzde ortaya çıkan bu tür hareketlere kelim ve felsefe açısından “ateizm” yani “dinsizlik” denmektedir. Kur’an’da “ilhad” kelimesi türevleri ile birlikte altı yerde geçmektedir. “Âyetlerimiz hakkında doğruluktan ayrılıp batıla sapanlar (âyetlerimizi saptıranlar) bize gizli kalmaz. O halde ateşin içine atılan mı daha iyidir, yoksa kıyamet günü güvenle gelen mi? Dilediğinizi yapın! Şüphesiz Allah yaptıklarınızı görür.” (Fussilet- 40) İslam dininden çıkma sonucunu doğuracak inanç ve görüşleri savunmak anlamında Kur’an’i bir terim olan “ilhad” İslam dışı sapkın, inkârcı görüş ve yönelişleri ifade eden geniş bir kapsama sahiptir.

İlhadi Tefsir

Doğruyu yansıtmayan, âyetleri gerçek amacından saptıran, hakkı kabul etmeyip onu örtbas eden Şia ve Ehli Sünnet âlimlerinin veya tasavvuf ehlinin Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğünü yani İslam’ın temel ilkelerini esas almadan gerçekleri ters yüz eden, hakka batılı karıştırıp dinde ihtilaf ve kargaşa yaratan bir tarzda âyetleri yorumlamaları ilhâdi tefsir konumuna giriyor.

İlhâdi tefsirde Kur'an'ın ilim, hikmet ve ahlaki yoktur. İlhâdi tefsirde esas amaç Kur'an'ın yetersizliğini ortaya koyarak insanları Kur'an'a gitmekten engellemek, şirk dinine ve batıl mezhebine alan açmaya çalışmaktır.

İlhâdi Tefsire Örnekler

1-) “Ey Resul! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan O'nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Doğrusu Allah hakikatin üstünü örten kâfirlere hidayet'in yolunu (vahiy'den bağımsız olarak) göstermez.” (Maide-67)

Şia muhaddis ve müctehidleri bu âyette şöyle bir ilhâda sapmışlardır. Onlara göre bu âyet veda haccından sonra Medine'ye dönerken dinlenme molası esnasında Ğadir Hum denilen bir mevkide Resulullah'a nazil oldu. Bu âyet Allah Resulüne vefatından sonra onun vekili olarak Ali'yi yerine vâsi, imam, halife ve emiru'l- müminin olarak tayin etmesini emrediyordu. Resulullah (a.s) da bu ilâhi emre uyarak kadın-erkek herkesi davet edip Ali'ye biat etmelerini sağlamıştır. Halbuki Şia âlimleri tarafından Ali'nin imamet ve hilafetine delil olarak gösterilen Mâide suresi 67. âyeti, 65, 66, 68 âyetlerinin bağlam ve bütünlüğü içinde değerlendirildiğinde şöyle bir mana çıkmaktadır.

“Ey Resul! Daha önceki vahiy sahiplerinin yani Yahudi ve Hristiyan din adamlarının yaptıkları gibi vahyi tebliğ etmede sakın bir zaaf ve gevşeklik göstermeyesin”

Yani Mâide 67. âyet, 65. 66 ve 68. âyetler olmadan tam olarak anlaşılmaz. Dolayısıyla âyeti bağlam ve bütünlüğünden koparmak büyük bir ilhâda ve yanlış bir inanca sebep olmuştur. Şia'nın hadis kaynaklarında Ğadir Hum günü ile ilgili binlerce hadis mevcuttur. Yani onlara göre Ali'nin imâmeti İslam dininin esasıdır. Fakat Allah Resulü'nden sonra bu biat emrinin gereğini yerine getirmeyerek, Sakife'de Ebu Bekir'i halife seçtikleri için dördü dışında bütün sahabelerin dinden dönerek zalim ve kafir olmuştur.

Şia muhaddis ve müctehiderinin tekfir etmediği sahabeler. “Mikdat bin Esved, Selman-ı Fârisi, Ammar bin Yasir, Ebu Zer el Gifari” Şia’da Ğadir Hum günü en büyük bayram olarak kutlanır. Bu kutlamalar günlerce devam eder. Ğadir Hum bayramıyla ilgili rivayetler okunur, dersler verilir, konuşmalar yapılır. Bu bayramın dinde ne kadar mübarek ve faziletli bir gün olduğu anlatılır.

2-) “...Resul size ne verdiyse onu alın. Size ne yasakladıysa ondan da sakının...” Şia ve Ehl-i Sünnet dininin muhaddis ve müctehidleri Nebi ve Resul’ün arasında bulunan farkları bilmedikleri, Kur’an’da var olan kavramlardan haberleri olmadığı için bu âyette şöyle bir ilhâda sapmışlardır. Onlar “...Resul size ne verdiyse onu alın...” cümlesi ile “asırlar sonra onun adına iftira edilen hadislerin din ve hüküm olduklarını” iddia etmişlerdir. Halbuki Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğüne baktığımızda “Resulü’n bize vahiy’den başka hiçbir şey vermeyeceğini” görüyoruz. “De ki: Ben, sadece, vahiy ile sizi uyarıyorum...” (Enbiya-45)

“... (Ey Resul!) Tehdidimden korkanlara Kur’an’la öğüt ver.” (Kaf-45)

“Ey Resul! Rabbinden sana indirilene tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan O’nun elçiliğini yapmamış olursun...” (Mâide-67)

“Arkadaşınız (Muhammed) sapmadı ve batıla inanmadı; o (Resul) kendi kafasına göre de konuşmaz. Onun bildirdikleri vahiy’den başka bir şey değildir. Çünkü ona güç ve kuvvet sahibi (olan Allah) öğretti.” (Necm-2,3,4,5)

“...Ben size, bana gönderilene (vahyi) duyuruyorum. Fakat sizin cahil bir toplum olduğunuzu görüyorum.” (Ahkaf-23)

“(Nuh) De ki: “Ey kavmim! Bende herhangi bir sapkınlık yoktur; fakat ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir Resulüm. Size Rabbimin vahyettiklerini duyuruyorum, size (vahiy’le) öğüt veriyorum ve ben sizin bilmediklerinizi Allah’tan (gelen vahiy’le) biliyorum.” (Âraf-61,62) Buna benzer onlarca âyet vardır.

Dolayısıyla söz konusu Haşr 7. âyette bulunan “...Resul size ne

verdiyse onu alın. Size ne yasakladıysa ondan da sakının...” cümlesi Muhammed (a.s)’ın “Resul” misyonu ile bize ne bildirmiş ise Allah’tan bir din ve hüküm olarak alınmasının önemini anlatıyor.

3-) “Şüphesiz bu, korunmuş bir kitapta bulunan kerim bir Kur’an’dır” (Vakıa-77,78) Şia 77. âyette şöyle bir ilhad’a yani sapmaya gitmiştir. Onlara göre “Ahzap suresinde “...Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden, her türlü kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor” 33. âyeti ile “Ehl-i Beyt (12 imam) Allah tarafından her türlü günahtan masum kılınmışlardır”

Dolayısıyla Vakıa suresinde “Temiz olmayanlar ona dokunamaz” 77.âyeti “temiz kılınan ehl-i beyt(on iki imam) dan başka hiç kimse Kur’an’ı gerçek olarak anlayamayacağını ortaya koymaktadır. Şia din adamlarına göre Kur’an’ın manası on birinci imam olan Hasan el Askeri’nin oğlu olan on ikinci imam Mehdi-i Muntazır tarafından ortaya çıkarılacak ve o zaman Kur’an’ın gerçek manası anlaşılacaktır. Onlara göre “Mehdi’nin zuhuruna kadar Kur’an itilaf ve kaostan başka hiçbir şey üretmeyecektir.” Vakıa suresi 77. âyette Ehl-i Sünnet mezhep imamları şöyle bir ilhâda gitmişlerdir. Onlara göre “Ona (Kur’an’a) temiz olmayanlar dokunamaz.” “hayız ve nifas, cünüp abdestsiz olarak hiç kimse Kur’an’a dokunamaz.” demektir. Ve bu Kur’ansız itihadlar çağları aşıp günümüze kadar hatta kıyamet gününe kadar gidecektir.

Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğüne göre âyetin gerçek manası şudur. Mekke müşriklerinin “Kur’an’ı Resul (a.s) a şeytanlar indiriyor” iftiralarına karşılık hepsi Mekke’de nazil olan bu âyetlerde Kur’an’ın Allah tarafından Muhammed (a.s) indirildiğinde temiz olmayan şeytanların ona dokunamayacağını (Şuara-210,211) ortaya koymaktadır. Yani “Ey Mekke Müşrikleri! İddia ettiğiniz gibi şeytanların Kur’an’a müdahale etmeleri mümkün değildir. İftira etmeyin, yalan söylemeyin” demek istenmiştir.

Dolayısıyla bu âyette bulunan “lé yemessühü” “dokunamaz” “nehiy” “yasaklama” anlamında değil, “nefiy” “mümkün değil, dokunamaz” demektir. Yani “Ondan bir şey çıkaramaz, ona bir şey

ekleyemez, onda tasarruf sahibi olamaz” demektir. Yoksa her dine ve kültüre mensup olanlar, hayız ve nifas halinde olan kadınlar, abdestsiz ve cünüp olanların Kur’an’a dokunmalarının hiçbir sakıncası yoktur. “Abdestsiz ve cünüp, hayız ve nifas halinde olan kadınlar Kur’an’a dokunamaz” ichtihadı, koyu karanlık bir cehaletin eseridir.

Aslında Mekke müşriklerinin inanç ve tasavvurlarında bulunan şeytanlar diye bir şey yoktur. Şuara 210. ayette bulunan “şeyetin” Allah’tan başka güçler anlamına gelmektedir. Yani “Kur’an’ı Allah indirdi. O’ndan başka hiç kimse ona müdahale edemez.” demektir.

Size bir şey söyleyeyim mi, bütün bu yalan ve iftiralara karşı gelmek olacağından dolayı hayız ve nifas, cünüp ve abdestsiz olarak Kur’an’a dokunmayı önemli bir sevap ve fazilet olarak kabul edebilirsiniz. Kur’an sadece Müslümanlara hitap eden ve onları muhatap alan bir kitap değil, bütün insanların ortak değeridir. Ahzab suresi 33. âyetin bağlam ve bütünlüğüne baktığımızda Nebi (a.s) hanımları hakkında nazil olduğunu görüyoruz. Yani âyetin on iki imam ile hiçbir alakası yoktur. Daha doğrusu dinde on iki imam diye bir şey yoktur.

4-) “Allah ve melekleri Nebi’ye salât (destek olur, yardım) ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salât (destek olun, yardım) edin ve tam bir teslimiyetle (sadece Allah’a) teslim olun.” (Ahzap- 56 Bu âyet, Allah ve Meleklerinin Nebi’ye yardım ettiklerini (Muhammed’e değil) ve destek olduklarını anlatırken, Şia ve Ehl-i Sünnet’in muhaddis ve müctehidleri “Allah ve meleklerinin Nebi’ye yardım ve desteğini...” “Muhammed’e salavat çekme” şeklinde tahrif ederek büyük bir cehalete imza attılar. Halbuki “Allah ve melekleri sadece Nebi’ye değil, müminlere de salât (destek olur, yardım) ediyorlar.” (Ahzap- 43)

5 Prof ve 1 doçent tarafından kaleme alınan Türkiye Diyanet Vakfı yayınları arasında bulunan meal’de bu âyete şöyle bir mana verilmiştir. “Allah ve melekleri, Peygambere çok salavat getirirler. Ey müminler! Siz de ona salavat getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin.” (Ahzab- 56)

Nebi’ye yardım ve destek olma nerede? Muhammed’e salavat

getirme nerede? Allah ve melekleri Muhammed'e nasıl salavat getirirler? Diyanet'in imamları gibi halka olarak mı? (Hâşâ) Böyle bir cehalet olacak bir şey midir?

Dolayısıyla Kur'an'da Muhammed'e salavat getirme diye bir şey yoktur. Hurafe ve yalanın, iftira ve cehaletin en büyüğünün Muhammed'e salavat getirmenin olduğunu söyleyebilirim. Şia ve Ehli Sünnet dininde bulunan Muhammed'e salavat getirme ve kabir azabı kadar saçma sapan bir şey yoktur.

Ahzab 56. ayet tarihseldir. Yani Nebi (a.s.) dönemindeki iman edenlerle ilgilidir. Çünkü içinde Nebi kavramı geçen bütün ayetler bölgesel ve tarihsel bir özellik taşırlar. Bunun için Nebi'ye salat etmek mümkün değildir.

5-) "Onlar sabah akşam o ateşe arz olunurlar. Kıyametin kopaçağı gün de: Firavun ailesini ateşin en çetinine sokun denilecek." (Mümin- 46) Kabir hayatı ve kabir azabının olmadığı ile ilgili yüzlerce âyet olmasına rağmen, Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları bu âyeti kabir azabına delil getirerek ilhâda sapmışlardır. Halbuki bu âyet Hud suresi 98 ve 99 ile Kasas 41 ve 42.âyetler ışığındaki manası şöyledir. "Onları (Firavun ve ordusu, ailesi) ateşe çağırın öncüler kıldık. Kıyamet günü onlar yardım görmeyeceklerdir. Bu dünyada arkalarına lânet taktık. Onlar, kıyamet gününde de kötülenmişler arasındadır." (Kasas- 41,42)

"Firavun, kıyamet gününde kavminin önüne düşecek ve onları çekip ateşe götürecektir. Varacakları yer ne kötü yerdir. Onlar (Firavun ve ordusu, ailesi) burada da, kıyamet gününde de lânete uğratıldılar. (onlara) verilen bu armağan ne kötü armağandır." (Hud- 98, 99)

Yani Mümin suresi 46. âyetinde Firavun ve ailesi için söylenen "sabah-akşam ateşe arz olunurlar." kabir azabı değil, peşlerine takılan lanet, beddua, kötü anılma, Musa (a.s) ın onları sabah- akşam uyarması, gönüllerinde olan işkence ve ızdıraptır.

6-) "...İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman için ve müzakere etsinler diye sana da bu zikri indirdik." (Nahl- 44)

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları bu âyete şöyle bir mana vererek ilhad yaptılar. “İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman (tefsir etmen ve detaylandırman) için ve düşünüp anlasınlar diye sana da bu zikri indirdik.” Yani bu âyette bulunan “litübeyyine” “açıklaman” kelimesine “tefsir etme ve detaylandırma” anlamını vermişlerdir. Halbuki Kur’an’ın Allah tarafından tasrif, tefsir, tafsil ve tebyin yani açıklandığında dair yüzlerce âyet vardır.

Dolayısıyla bu âyette bulunan “litübeyyine” “açıklaman” tefsir ve detaylandırma değil, okuma, duyurma, ilan etme, tebliğ etme yani gizlemeden açıklama demektir. Bu manayı anlamak için Âli İmran 187. âyet yeterli olacaktır. “Allah, kendilerine kitap verilenlerden, “Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz” diyerek söz almıştı. Onlar ise bu emri kulak ardı ettiler, onu az bir değer ile değiştirdiler. Yaptıkları alış veriş ne kadar kötü olmuştur.” Âyette bulunan “letübeyyinnunnehu linnési velé tektümünehü” “... Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz...” cümlesi, “beyan etmenin onu gizlememek.” olduğunu gösteriyor.

Dolayısıyla vahiy Allah tarafından çok açık ve detaylandırılmış olarak gelmiştir. (Hud, 2)

7 -) “...Bugün size dininizi mükemmelleştirdim yani üzerinize(-tevhid) nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak sadece İslam’a razı oldum...” (Mâide-3)

Şia âlimleri bu âyette şöyle bir ilhada saplanmışlardır. Onlara göre bu âyet Maide 67. âyet nazil olup Ali’nin imametini ilan ettikten sonra nazil olmuştur. Yani Şia âlimlerine göre “Mâide suresinin 67. âyeti nazil olup Allah Resulü Ğadir Hum’da Ali’nin imametini ilan edip bütün Müslümanlardan biat aldıktan sonra Mâide 3. âyet dinin tamamlandığını duyurmak için inmiştir.

Dolayısıyla Ali’nin halife ve imam tayin edilmesi yalnız Allah Resulü’nün bir tasarrufu değil, Allah’ın vahiy indirerek tayin etmesi ile olmuştur. Şia’ya göre Allah Resulü’nden sonra Ali’nin imam, halife ve emiru’l mü’minin olduğuna inanmayan kimse kafir olur.

Yani Şia'ya göre bu olay itikadi ve imani bir meseledir. Bir çok olayla bağlantılı olarak, Ashab-ın zalim olduklarına dair kaynaklarında yüzlerce rivayet mevcuttur. Şia kaynaklarında Ğadir Hum günü ile ilgili binlerce rivayet vardır. Şia'da Ğadir Hum günü en önemli dini bayramlar arasında yer alır.

KUR'AN'I ANLAMA METODU

Dünyada dindar olup da İslam dininden başka bir dine teslim olduğunu iddia eden hiç kimse bulunmaz. Yani hangi inanca sahip olursa olsun dinine bağlı olan her Allah'ın kulu kendini saf ve temiz Müslüman kabul etmektedir.

Aslında Allah'ın dininin hangisi olduğu ortaya konup ispatlanmadığı sürece bu iddialar temelsiz ve yalan iddialar olarak kalmaya devam edecektir. İşte bundan dolayı doğru dine tâbi olmak için gerçek İslam dininin hangisi olduğu sorusunun mutlaka cevaplanması gerekir.

Geleneksel dinde yani mezheplerin dininde bir kişinin Müslüman olması, kendisini doğuştan Müslüman gören atalarının çocuğu olmasına yani ana babasına dolayısıyla Allah'ın takdirine bağlanarak büyük bir nimet ve şans olarak görülür. Yani Allah ona doğuştan hidayet nasip etmiş ve bu anlamda o yüce Allah tarafından kayırılmıştır! Atalarından intikal eden taklidi imana sahip olan bu kişinin “bu Allah'ın kitabıdır” denilerek kendisine sunulan kitap için gerçekten öyle olup olmadığı hakkında bir araştırma ve fikir yürütmesi artık mümkün değildir.

Çünkü o doğuştan Allah'ın bir hidayeti ve kaderi olarak sırat-ı müstakim! üzerinde hak dinin! mensubu yapılmıştır. Yani hidayet Allah tarafından kendisine bir şans eseri olarak bağışlanmıştır.

Artık onun yapması gereken en önemli husus kendisini direkt olarak, vahiy olmadan, Kur'an'dan bağımsız olarak Müslüman bir toplumda dünyaya getirip hidayet ihsan eden Allah'a hamdetmek ve bu ilahi kayırmadan mahrum kalmış olan "gayri müslimlere" her türlü kin ve düşmanlık duygusunu beslemeye çalışmak olacaktır.

Oysa konuya Allah'ın kitab-ı açısından bakıldığında durum bunun tam zıttı olduğu görülecektir. Kur'an kendisinin Allah'ın kitab-ı olup olmadığı konusunu muhatabının gündemine alması gereken önemli bir konu olarak sunar ki, muhatapta tefekkür nimeti ve sorgulama kabiliyeti gelişsin.

Dolayısıyla ataların imanına sahip, Müslüman bir ailede doğduğu için kendisinin Müslüman! olduğunu iddia eden kişi Allah'ın kitabına göre uydurma şirk dinine mensuptur ve o dinin hak, hanif İslam dini olup olmadığını araştırmak zorundadır. O halde Kur'an kendisinin, Allah tarafından indirildiğini, hak ve hidayeti temsil ettiğini delillendirecek kriterlere sahip olmak zorundadır. İşte bu delillerden biri ve belki de en önemlisi Allah tarafından içinde var edilen sistemlerden biri olan "hikmet" metodu ya da başka bir ifadeyle Kur'an'ı anlama ilmi, âyetlerin bağlam ve bütünlüğüdür. Rahman ve rahim olan Allah'ın tüm detayları ile beyan ettiği bu metod çözüldüğünde ihtilafsız kitab'a (Nisa- 82) böylesi bir okuma ve anlama yöntemini ancak ilmi sonsuz olan Rabbimizin koyabileceğini, aslında göklerde ve yerde bulunan tüm kevnî âyetleri de farkında olmadan aynı metotla okuyarak ilerleme sağladığımızı görmüş olacağız. "Göklerde ve yerde nice deliller vardır ki, insanlar bu delillerden yüz çevirerek geçip giderler." (Yusuf- 105)

"İnsanlara ufuklarda ve kendi nefislerinde âyetlerimizi göstereceğiz ki onun (Kur'an'ın) hak olduğu onlara iyice belli olsun. Rabb'inin her şeye şahit olması yetmez mi?" (Fussilet- 53) Kur'an'ı anlama ilmi; yüce Allah'ın Kur'an'da "hikmet" olarak ortaya koyduğu çözüme ulaşmak kıyamet gününe kadar her dönemde karşılaşılan vahyi anlama sorunlarını çözmek için bizzat Hakim ve Alim Rabbimiz tarafından vahye konmuş ve ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

“O (Allah) ümmilere içlerinden, kendilerine âyetlerini okuyan, onları temizleyen; onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir Resul gönderendir. Kuşkusuz onlar daha önce apaçık bir sapkınlık içindeydiler.” (Cuma- 2) Bir eserin öğretilmeye ve öğrenilmeye konu olabilmesi, onun bir metodu ve sistemi olduğunu gösterir. Ayrıca Allah tarafından indirilen bir kitabın ve onunla ulaşılabilecek doğru hükmün (hikmet) öğretilmesi o kitabı anlamının tek bir metodunun olduğunu gösterir. Böyle ilahi bir kaynağı insanların yorumlama veya kendilerinin geliştirecekleri başka bir metotla okuyup anlama yollarının olmadığını da ortaya koymaktadır.

Çünkü bu takdirde âyette bulunan “kitabın öğretilmesinden” söz etmek abes olurdu ve sadece o kitabın okunmasının yeterli olduğu söylenirdi. Böylece okuyabilen herkesin kendi heva ve hevesine, kendi inanç ve fikirlerine, kendi arzu ve mezhebine, kendi cemaat ve tarikatına göre bir anlama ve yorumlama yöntemi geliştirmesinin yolu açılmış olurdu. Ancak Kur'an'ı tasrif, tefsir, tafsil ve tebyin etme Allah tarafından bir ilim ve hikmet ile yapılmış durum bunun tam tersi oldu. Hikmet sahibi olan Allah kitab-ı ile birlikte onun bağlam ve bütünlüğünü yani hikmetini de indirerek insanların ellerinin ona karışmasını engellemiştir. “Hiçbir beşerin, Allah'ın kendisine kitap, hikmet ve Nübüvvet vermesinden sonra kalkıp, insanlara: Allah'ın yanı sıra bana kul olun demesi mümkün değildir. Sadece şunu söylemekle görevlidir. Okumakta ve öğretmekte olduğunuz kitap (vahiy) uyarınca Rabbe (dini özel kılarak) sadece ona kulluk edin.” (Âli İmran-79)

Âyete göre kitab-ı (vahiy) insanlara ulaştıran Nebi'lerin kendilerini ön plana çıkarmayacak olmalarının, insanları kendilerine taptırmalarının mümkün olmamasının sebebi kendilerine kitapla birlikte hikmet yani vahyin bağlam ve bütünlüğünün, iç bağlantı sisteminin de verilmiş olması olarak gösterilmiştir. Dolayısıyla Nebi'ler vahiy'den doğru hükme ulaşmanın metodunu Allah tarafından biliyor olmalarıdır. “Size Rabbimin vahyettiklerini duyuruyorum, size öğüt veriyorum ve ben sizin bilmediklerinizi Allah'tan (gelen ilim ile) biliyorum.” (Âraf-62)

Nebi'lerin bu metodu kendilerinin geliştirmiş olmaları veya âyetleri kendi heva ve heveslerine göre yorumlamaları mümkün değildir. (Yunus-15; İsrâ-73, 74, 75; Hakka-44,45) Çünkü hikmet'in Allah tarafından vahiy ile nazil olduğu ortaya konmuştur.

“... Allah sana kitab-ı ve hikmeti indirmiş ve sana bilmediğini öğretmiştir. Allah'ın lütfu sana gerçekten büyük olmuştur” (Nisa-113) Kitap ile birlikte hikmet'in de indirildiğini Hakim ve Rahim olan Allah sistemli bir şekilde şöyle açıklamıştır. “...Allah'ın âyetlerini eğlenceye almayın. Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini (size verdiği hidayeti) onunla size öğüt vermek üzere indirdiği kitab-ı (vahyi) ve hikmeti hatırlayın. Allah'tan korkun. Bilesiniz ki Allah, her şeyi bilir.” (Bakara- 231)

Yukarıdaki âyette kitap (vahiy) ve hikmet kavramları geçtiği halde “yeizukum bihi” “onunla size öğüt vermek üzere” demesi muhtemeldir. Arapça dil kuralları gereğince “yeizukum bihi” “onunla size öğüt vermek üzere” değil, “yeizukum bihime” “ikisi ile size öğüt vermek üzere” olması gerekirdi. Bu şekilde buyurmasının tek sebebi hikmet'in kitap ile birlikte Allah tarafından indirilmiş olmasıdır. Yani Rahmân ve Rahim olan Allah, vahiy üzerinde Nebi'lerin veya insanların oynamalarını, kendi kafalarına göre yorumlamalarını engellemek için hikmeti vahiy ile birlikte indirmiştir.

Allah tarafından vahiy ile birlikte hikmet'in verilmesi demek o hikmet'e (doğru hüküm) ulaşmanın verilmiş olması anlamına gelmektedir. Allah tarafından vahiy ile birlikte hikmetin indirilmiş olması âlimlerin insanları kendilerine taptırmaları gibi tehlikeli bir inancın çıkmasını imkansız hale getirmiştir. “Elif. Lam. Ra. (Bu sana indirilen) hikmet sahibi ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından âyetleri (hikmetle) sağlamaştırılmış, sonra da detaylandırılmış bir kitaptır. Allah'tan başkasına kulluk etmemeniz için...” (Hud-1,2)

Oysa metodu bulunmayan, yani hikmetsiz, kişisel yorumlarla geleneksel din adamları tarafından Kur'an'a her şeyi hatta batıl inançları bile söyletebileceklerini 1350 yıldan beri görmekteyiz.

“Resul” kavramına uydurma hadisleri yüklemek bunun en kahredici örneğidir. Demek ki doğru sonuca ulaşmanın bir metodu olması hayati bir meseledir. Yukarıda geçen Âli İmran 79. âyetine göre din ve hüküm olarak sadece vahyi kaynak kabul eden muvahhidler kitab-ı doğru bir metotla okuduklarından dolayı kendilerine hikmet verilen Nebi’lerle aynı sonuca ulaşacak ve Allah’ın tarafında olacaklardır. Bu da aynı metotla vahyi okuduklarından kaynaklanmaktadır. Zaten vahyin saf, hanif, orijinal, temiz, güzel ahlak ve karakteri gereği kendisinden başka hiçbir kaynak kabul etmeyenlere hikmetini ihsan edecektir.

Dolayısıyla vahyin yanında başka bir kaynak kabul edenler veya vahyi kendi heva ve heveslerine göre yorumlayanlar hiçbir zaman hikmeti elde edemezler.

Allah onlara vahyi anlayacak bir metod ihsan etmesi olacak bir şey değildir. Fakat muvahhidler sadece vahyi kaynak olarak kabul ettiklerinden Kur’an’ı gönüllerine sindirmekte, metodunu özümsemekte ve diğer insanlara da bu ahlaki ve ilmi öğretmektedirler. Yani sadece muvahhidler hikmet’e ulaşmanın metodunu bilmektedirler.

Dolayısıyla Nebiler ile Kur’an ehli muvahhidler Allah’ın indirdiği metodu uygulayarak aynı sonuca ulaşır ve insanları kendilerine değil, sonsuz ilme sahip olan Allah’a kul olmaya dâvet ederler. Yine söz konusu âyette (Âli İmran-79) bulunan “kitab-ı öğretmekten” maksadın, Şia ve Ehl-i Sünnet din adamlarının anladığı gibi sadece sevap kazanmak, her harfini okumaya şu kadar mükafat almak için onun metnini okumak ve ezberlemek olsaydı, “kitab-ı tâlim” “tuallimunel kitâbe” “ve onu ders yapma” “ve bime küntüm tedrusun” başka bir kıraate göre “kitab-ı bilme” “te’lemunel kitâbe” ve onu ders yapma ile “Rabbeniyyin” “Rab’dan yana” olma gibi bir sonuca ulaşmak, hatta herhangi bir sonuca ulaşmak mümkün olmazdı.

Çünkü âyette kitab-ın öğretilmesi ve sindirilmesi şeklinde anlama yansıyan ifadeler Türkçe’de kullanılan “tâlim” ve “ders” ifâdeleriyle ortaya konmaktadır.

Tâlim kelimesi, “öğretmek” yani bir kitaptaki “ilmi” karşı tarafa bütün yönleriyle birlikte açık olarak aktarma anlamına gelmektedir. Bunun kitab-ın, iyice sindirilmeden, gelişi güzel, üzerinde çalışmadan, onun üzerinde tefekkür etmeden okunmak ve anlamadan ezberlenmek için bir başkasına verilmesinden çok farklı bir anlama gelmesi gerekiyor. Yani okutmaktan değil, öğretmekten bahsedildiğine göre özel bir okumanın, diğer bir deyişle metodun öğretilmesinden bahsedilmektedir.

Söz konusu âyette (Âli İmran-79) geçen “tedrusun” kelimesi, “de-ra-se” fiilinin geniş zaman, ikinci çoğul formudur ve bir şeyin sürekli tekrar edilmesi ve kullanımından dolayı yıpranması anlamına geliyor. Fiil, bir kaynağı ders yapma anlamında kullanıldığına, ders yapı yapı ondaki ilmin iyice keşfedilmesi ve zihne yerleşmesi, benimsenmesi, sindirilmesi, kapalı bir yerinin kalmaması anlamına gelmektedir.

Dolayısıyla buna benzer âyetlerde kastedilen okumanın, kitab-ın hikmetni bilen, onu içine sindirerek kendini geliştiren muvahhidlerden söz etmektedir.

Bu, vahiy ehli muvahhidlerin yaptıkları gelişi güzel, anlamadan ve üzerinde düşünmeden bir okuma değil, belli bir metoda göre okuma olmak durumundadır. Kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan yüce Rabbimizin gönderdiği kitab-ı okuyarak, ondan hidayet üzerine hükümler çıkaracak ön yargısız müminlerdir. O halde âlemlerin Rabbi olan Allah bu metodun tüm detaylarını kitabında bizlere göstermiştir. “Ey Resul! Allah’ın sana gösterdiği şekilde insanlar arasına hükmedesin diye sana kitab-ı hak (metod) ile indirdik; (vahiy kabul etmez) hainlerden yana olma.” (Nisa- 105)

KUR'AN'IN ÖZELLİKLERİ

Allah Resulü'nden sonra Kur'an'ı anlama ve açıklama işi hiçbir zaman herhangi bir mezhebin, bir kişinin veya bir grubun tekelinde olmamıştır. Fakat samimi bir şekilde Kur'an'ı anlama gayretinde olmayan Şia ve Ehl-i Sünnet'in muhaddis ve müctehidleri mezhebi düşüncelerini ön plana çıkarmalarıyla ona kendi inançlarını ve doğrularını onaylatmak istemişlerdir. Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları hikmetten uzak bir şekilde Kur'an'a yaklaşımları bağlam ve bütünlüğüne gölge düşürmüş, manasını tahrif etmiş, sisteminin tamamen dağılmasına sebep olmuştur. Özellikle Nebi ve Resul arasında bulunan farklardan habersiz olmaları ilahi hitabın hatalı yorumlanmasına yol açmıştır. Bu tür hikmetsiz anlayışlar geçmişten günümüze kadar aralıksız devam edip gelmektedir.

Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğü, tevhid sistemi içinde onu anlama meselesi çok önemli olmasına rağmen bu esasın pratikte her zaman ihmal edildiğini görüyoruz. Burada her şeyden önce Kur'an'ın bir bütün olduğunu, kendi içinde bir sisteminin (Hikmet) bulunduğunu ve tutarlılığından hareketle onun, mutlaka kendi bütünlüğü içinde çözüme kavuşturulması gerektiğini ortaya koymak istiyoruz. Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkları bilmeyen, Kur'an'ı kendi bağlam ve bütünlüğü içinde anlamayan kimse Kur'an'a meal verip tefsir etse dahi kendisini bir çok çelişkinin içinde bulacağından şüphe etmesin.

Allah Resulü'nden sonra Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farklar anlaşılmadığından vahiy açıklanırken gerekli olan bağlam ve bütünlük yerine getirilmemiş, sonu gelmez ihtilaflar çok ciddi boyutlara varmış anlamsızca çatışmalar meydana gelmiştir. Öncelikle şu gerçeği ortaya koyalım: Kur'an; "Allah kelamı" (Tevbe-6; Fetih- 15) olması hasebiyle "her türlü çelişkiden uzak" (Nisa- 82) inanç ve tevhid, güzel ahlak ve ameller bakımından insicamı olağanüstü ilahi bir hitaptır. Allah'ın hitabında anlatılan olaylara ve konulara Kur'an dışından bir yolla gitmek isteyen başarısızlığa mahkum olacaktır. Nebi ve Resul arasında bulunan farkları bilmeme veya Kur'an'ı kendi bağlam ve bütünlüğü içinde anlamama Kur'an'ı hiç anlamama gibi bir sonuca götürür.

Dolayısıyla Kur'an'ın sistemini gözardı ederek rivayetlerle açıklamaya çalışmak Allah'ın kitabından uzaklaşmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Aslında Kur'an bir "kitap" değildir. Onun kendisini "kitap" olarak nitelemesi bağlam ve bütünlüğünün bulunması, bir sisteme sahip olması, ilahi bir koruma altında indirilmesi ve kendi içinde bir çözümünün bulunmasından dolayıdır.

Dolayısıyla Kur'an'da geçen "kitap" kavramını "vahiy" olarak anlamak gerekir. Çünkü bütün Nebi'lere vahiy indirilmesine rağmen müstakil bir kitapları olmaması bu gerçeği gösteriyor. Halbuki Kur'an'da bütün Nebilere kitab indirildiği haber verilmiştir.

İşin esası Nebilere "kitap" değil, "vahiy" indirilmiştir. "İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah müjdeleyici ve uyarıcı olarak Nebiler gönderdi. İnsanlar arasında anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için onlarla beraber hakkı gösteren "kitapları" da gönderdi..." (Bakara-213) Yani Kur'an'da geçen "kitap" kavramının, bizim bildiğimiz ve insanların algılarında var olan iki kapak arasında maddi nesnelere yazılı bir şey olmadığını şu âyet ortaya koyar. "Biz hiç kimseyi gücünün yettiğinden başkası ile yükümlü kılmayız. İndimizde hakkı söyleyen kitap vardır ve onlar haksızlığa uğratılmazlar." (Müminun- 62)

Aslında Allah'ın indinde maddi materyallere yazılı bir kitap bulunmaz. İnsanların amellerini tam olarak kayıt altına alan ve yaptıklarını kaydeden bir hafıza, bir bellek bulunur. İşte Kur'an âyetlerinde geçen "kitap" bellek, hafıza, bağlam ve bütünlüğü olan insanların hafızalarında yer edinen ve Allah'ın koruması altında bulunan "vahiy" dir.

Dolayısıyla âyetlerde anlatılan "kitap" nitelemesi "vahiy" anlamına gelmektedir. Çünkü vahiy Allah tarafından direkt olarak Resul'ün kalbine indiriliyordu. "Ey Resul! Onu Ruhü'l-emin uyarıcılardan olasin diye apaçık Arap diliyle, senin kalbine indirmiştir." (Şuara- 193, 194,195)

"Kitap" kavramının "vahiy" olduğu ve maddi nesnelere yazılı bir metin olmadığı ile ilgili âyet çoktur. "Hakikatte o (yalanladıkları) levh-i mahfuzda bulunan şerefli bir Kur'an'dır." (Buruc- 21, 22)

"Hayır, o (Kur'an) kendilerine ilim verilenlerin göğüslerinde yer eden apaçık âyetlerdir. Âyetlerimizi ancak zalimler bile bile inkar ederler" (Ankebut-49)

İşte bütün bu gerçekleri bilmeyen mezheplerin sözde din adamları yani muhaddis ve mezhep imamaları büyük bir cehaletle "Kur'an'a abdestsiz ve cünup olarak dokunulmaz" demişlerdir.

Halbuki Allah tarafından direkt olarak Resul'ün kalbine indirilen vahiy elle dokunabilecek ve gözle görebilecek bir şey değildir. "Temiz olmayanlar ona dokunamaz." (Vakıa-79) demek, vahyin Allah tarafından Resul (as)a ulaşınca kadar koruma altında olduğu ve Mekke müşriklerinin "onu Muhammed'e şeytanlar indiriyor" iftiralara karşı verilmiş bir cevaptır. (Şuara-210,211)

Kur'an'da bulunan özellikler başka hiçbir kitapta bulunmaz. Bu özelliklerden en önemli olanları, bağlam ve bütünlüğünün bulunması, bir hikmete sahip olması, aynı manaya geldiği düşünülen kavramlarının arasında bulunan ince ayar ve hassas denge, apaçık ve anlaşılır olması, her türlü ihtilaftan uzak olmasıdır. Bilindiği gibi Kur'an'ın bölümleri, bölümlerinin bünyesinde ana başlıkları ve tâli

başlıkları olan bir kitap değildir.

Beşeri kaynaklarda genellikle bilgiler, düşünceler ve mantıki deliller, te'lif metodu ile düzenli bir şekilde belli bir konunun etrafında döner. Fakat sözün gücüne ve söz kültürüne sahip bulunan Kur'an'ın tertibi tamamen alışılmışın dışında bir görünüm arz eder.

Kitap ve yazı şeklinden daha çok hitap (söz) olarak kendini ortaya koyar. Zaten hayatı bütünüyle kucaklayan, insanların yollarını aydınlatan, adeta onlarla canlı bir diyaloga geçen, tüm insanlığa dünya ve ahiret mutluluğunun yollarını gösteren ilâhi hitabın (sözün) sadece belli konuları işlemesi beklenemez. Kur'an'da en başta inanç esasları (İslam-Tevhid) ahlaki prensipler daha sonra ilâhi hükümler, kıssalar, göklerde ve yerde Allah'ın varlığını ve birliğini gösteren âyetler, davetler, nasihatler, ibretler, uyardırmalar, korkutmalar, müjde, emir ve yasaklar, teşvikler ve sakındırmaların iç içe alındığı özel bir hitap, bir kelim-ı ilâhi, eşsiz bir hadis, hikmetli bir çağrı, merhamet yüklü bir sesleniş özelliği taşımaktadır.

Kur'an'ın bu özelliklerinin okuyucuyu bıktırmayan, onu pasifize etmeyip aksine şuur ve bilincini sonuna kadar açan, onu söz söylemeye teşvik eden, derinlemesine düşündüren, fikrine canlılık kazandıran, "haydi sende konuş" diyerek özgür yaratıldığını ortaya koyan bir nitelikte olduğunu ifade etmek gerekir. Kur'an tekrar edildiğinde, en küçük birimi olan harflere, kelimelere, yan cümlelere, ana cümlelere, cümlelerden oluşmuş âyetlere ve bu âyetlerin oluşturduğu daha büyük konulara kadar her Kur'an parçasının başlı başına görevler üstlendiği gibi, Kur'an'ın bütünlüğü içinde birbiriyle bağlantılı bir makinenin parçaları, bir saatin çarkları gibi bir mekanizma oluşturduğu görülür.

Kur'an'ı herhangi bir aygıtla benzetirsek sözünü ettiğimiz irili ufaklı bu parçaları aygıtı oluşturan a- b- c- ç gibi unsurlar olarak düşünebiliriz.

Bu parçaları tek başlarına muayyen bir rol üstlenmekle birlikte onları aygıtın tümünün ahenkli ve uyumlu çalışmasını sağlayan

fonksiyonları vardır. Yani anlayacağınız Kur'an canlı bir organizma, bir makinenin çarkları gibidir.

Dolayısıyla Kur'an'ın parçaları, yerine göre birbirlerini tamamlayan, yerine göre birbirlerini açıklayan, birbirlerine yol gösteren nitelikleriyle birbirinden ayrılmayacak ve kopmayacak bir bağlam ve bütünlük oluştururlar. Kur'an ekolojik dengede bulunan canlıların birbirlerine olan ihtiyacı gibi, kendi bütünlüğü içinde en ufak elemanlara ihtiyaç içinde kendisini hisseder. Çünkü bir yerde kapalı olan ifade başka bir yerde açık, bir yerde muhtasar olarak verilen inanç, diğer tarafta detaylı, bir yerde mutlak olan, başka bir yerde kayıtlanmış, bir yerde genel ifadeli bir husus, diğer yerde tahsis edilmiş şekilde geçebilir. Buna bağlı olarak, aynı kökten türeyen kelimeler değişik ortamlarda farklı manalar kazandığı gibi kök itibarıyla büsbütün farklı olan kelimeler birçok yerde aynı anlamı vurgulamaktadır. Yani Kur'an, edebiyat ve belâğati ile Arap dilinin bütün özelliklerini bünyesinde barındıran bir hitaptır. Kur'an'ı bir madene benzetecek olursak, bu madenden azami derecede yararlanabilmek için onun tüm elementlerini yani kavramlarının ortaya çıkarılıp bir sürü işlemde geçirilmesi gerekmektedir. Kur'an'ın dışında bulunan ibare ve kavramlarla ona müdahale etmek sisteminin anlaşılmasını imkansız kılacaktır. Kur'an üzerine yaptığı semantik çalışmalarıyla tanınan Japon asıllı Prof. Tashihito İzutsu, Kur'an'ın bütünlüğü ile ilgili şu çarpıcı tespiti yapar. "Kur'an'da kelimeler arası ilişki son derece ilgi çekicidir.

Mesela: Allah, Resul, Nebi, İslam, ümmet, millet, şefaahat, din gibi gibi birçok önemli Kur'an sözlerini toplayıp, Kur'an'da ne anlama geldiğini bakmakla kavranabileceği zannedilir. Fakat gerçekte mesele öyle sanıldığı kadar basit değildir. Çünkü bu kelimeler, Kur'an'da birbirinden ayrı, yalın halde bulunmazlar. Her birinin ötekiyle yakın bir ilişkisi vardır. Bu kelimeler, müşahhas anlamlarını, birbirleriyle olan bu ilişki sisteminden alırlar. Diğer bir ifade ile bunlar, kendi aralarında büyük- küçük, çeşitli gruplar teşkil ederler ve birbirlerine muhtelif yollarla bağlanırlar. Bu suretle sonunda gayet düzenli bir bütün, son derece karışık kavramsal ve mükemmel bir münasebet ağı kurarlar. İşte önemli olan husus, bu anlam sistemini

yakalamaktır” (Tashihito İzutsu Kur'an'da Allah ve insan (Çev. Süleyman Ateş) Ankara 1975, s. 15- 16)

Bundan da anlaşılıyor ki manalar yalnız başlarına değil, daima bir sistem içinde değer kazanırlar. Kur'an'ı incelediğimizde onun Mekki ve Medeni âyetleri ile tarih itibariyle önce indirilen sonra indirilen âyetleriyle bir bütünlük içinde olduğunu görürüz.

Bunun anlamı şudur: Kur'an'ı Mübin bilinen tertibi ile bir bütünlük arz etmektedir. Esasen Kur'an kendisini bir kitap olarak takdim ettiğine göre onda bir iç dizayn bir ahenk bulunduğu andır. Çünkü yüzlerce olay üzerine ve ancak yirmi üç yılda tamamlanan normalde fikri düzeninden ve mantıki tutarlıktan mahrum gelişigüzel indirilen bir metnin eksiklikten kurtulamayacağı muhakkaktır. Sonsuz bir ilme ve sisteme (hikmet) dayalı olarak indirilmiş (Nisa-166; Araf- 52) ve âyetleri de ona göre tertip edilmiş bir kitabın her şeyden önce bütünlük arz eden insicamlı bir iç dizayna sahip olması gerekir.

Kur'an kendisini “tek bir söz” (Casiye-6; Mürselât-50) hükmünde olduğunu ifade ederken, onun bir bütün olduğunu ve bütünlüğü içinde anlaşılması gerektiğini vurgulamaktadır. Evet gerçekten de Kur'an kendisinden söz ederken “hadis, kalam, öğüt, hak, kavil, davet, mesaj gibi tekil ibareler kullanarak tek bir söz hükmünde olduğunu ortaya koymaktadır. Kur'an'ın önemli özelliklerinden biri de kendi bağlam ve bütünlüğü içinde Arapçaya fazla ihtiyaç duymadan açık ve anlaşılır olmasıdır. Eğer Kur'an yukarıda anlatmaya çalıştığımız bağlam ve bütünlüğü çerçevesinde açık ve anlaşılır bir kitap kimliğinde ise o kendisini tebyin, tasrif, tafsil ve tefsir ediyor demektir.

Kur'an, kendisinin açık ve anlaşılır olduğunu yüzlerce âyette ortaya koyar. Mâide-15; Hicr- 1; Nur- 34, 46; Şuara- 2; Kasas-2; Neml-1; Duhan 2; Talak- 11) Bir çok âyette geçen “Ha Mim, apaçık kitaba andolsun ki...” ve “Bunlar, kitabın ve apaçık olan Kur'an'ın âyetleridir” gibi ifadelerden, Kur'an'ın hem kendi iç yapısında açık olduğu, hemde insanların ihtiyaç duydukları hususları açıklayan ve

Allah katından inzal edildiğine şüphe edilmeyen bir kitap olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca “apaçık” gibi ifadeler de Kur’an’ın açık ve anlaşılır olduğunun delili sayılırlar. Yine “Biz Kur’an’ı her şeyi açıklayıcı olarak sana indirdik...” (Nahl- 89) gibi ifadelerle Kur’an’ın açıklayıcılık özelliğini vurgularken “âyetleri geniş geniş açıkladık...” (Enam- 97) “O Allah ki kitabı size genişçe açıklanmış olarak indirdi...” (Enam-6) gibi ayetlerde de Kur’an ayetlerinin geniş ve detaylı olarak açıklandığını ifade etmektedir.

Çünkü “muhataplarını tek doğruya yönelttiğini (İsra-9) onlara gerekli bütün genel prensipleri açıkladığını, yine kendi beyanlarından öğrendiğimiz Kur’an’ın açıklayıcılık özelliğini taşıyabilmesi için kendisinin büyük ölçüde açık olması gerekir. Burada açıklayan şey, Kur’an olduğuna ve açıkladıklarını da birtakım kelimelerle izah etme durumunda bulunduğu göre onun ifadelerinin de anlaşılır olması gerekiyor. Bu itibarla “Kur’an’ın açık bir söz, aynı zamanda bir açıklama, bir belâğ, (İbrahim-52) bir bayan (Âli İmran-138) olması, bizi onun açık ve anlaşılır bir kitap olduğu sonucuna götürmektedir. Kur’an’ı kendi bağlam ve bütünlüğü içinde açık ve anlaşılır oluşuyla yukarıda ifade ettiğimiz gibi ondaki ifadelerin iletmek istediği mesajın kavranması için muhataplarından istediği tek şey din ve hüküm olarak sadece kendisine başvurulması gerektiğidir.

Muhammed suresinin 24. Müminün suresinin 68. ve Nisa suresinin 82. âyetlerine dayanarak, Kur’an’ın, kafir ve münafıkları düşünmeye teşvik ettiğini dolayısıyla âyetlerinin anlaşılmasının inkârcı ve münafıklar tarafından bile anlaşılabilceğini gösteriyor. Kur’an’ın müminler için daha anlaşılır bir kitap olduğunu kim reddedebilir? Yine Kamer suresinde tam dört defa (17, 22, 32, 40) tekrarlanan

“Biz Kur’an’ı müzakere edenler için kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mu?” ifadesi ile Kur’an’ın anlaşılabilir bir nitelik taşıdığını göstermektedir. Kur’an ilahi bir hitap ve dâvet olması bakımından kendisinde özel ifade ve özellikler taşır ve buna paralel olarak da özel bir

yapısı bulunmaktadır. Onun hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan ve onun sözün gücüne ve kültürüne sahip yapısını ve karakterini gereği gibi kavrayamamış bir okuyucu bazı konularda âyetler arasında çelişki olduğunu zannedebilir.

Tabiatıyla bu zannın onu ilahi hitabın kendi içinde tutarsız olduğu şeklinde yanlış bir inanca sevk etmesi her zaman ihtimal dahilindedir. Kur'an'ı anlamaya çalışan arkadaşların, zaman, mekan ve şartlar itibarıyla sözün gücüne dayanan Kur'an'ın bir çok özelliğini dikkate almadıklarından bazı âyetler arasında çelişki varmış algısına kapılıyorlar ve var zannedilen çelişkileri ortadan kaldırmak için çok anlamsız yorumlara ve zorlamalara gidebiliyorlar.

Peki, gerçekten bazılarının algıladığı gibi, acaba Allah'ın kelamında birbirini tutmayan ve birbiriyle çelişen ifadeler var mıdır? Yani, Kur'an'ın kendi iç yapısı, mana sistemi, bağlam ve bütünlüğü içerisinde tutarsızlığı söz konusu olabilir mi? Bu sorulara Kur'an'ın verdiği cevap, "hayır"dır. Nisa suresinin 82. âyetinde Yüce Allah şöyle buyuruyor. "Onlar Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Eğer o Allah'tan başkası tarafından gelmiş olsaydı, onda bir çok çelişki bulurlardı" Âyete baktığımızda, Kur'an'ın ihtilaf ve çelişkiden uzak; hem lafız hemde mana yönünden birbirini doğrulayan ve birbirini destekleyip tamamlayan ifadeleri bünyesinde barındıran bir hitap, bir çağrı ve bir kitap olduğu anlaşılır. Yüce Allah, kelamının tutarsızlıktan, çelişkiden ve ihtilaftan uzak olduğunu açık bir şekilde ortaya koyduğuna göre, Kur'an'ı anlamaya ve açıklamaya çalışanların, onun çelişkisiz özelliğini tam olarak kavramaya çalışmaları gerekir. Aslında yüce Allah, Kur'an'da çelişkinin bulunmayışını ifade ederken, âdeta insanlardan, onda çelişkili gibi görünen hususlar üzerinde yoğunlaşıp, onu kendi sistemi (hikmet) içinde tutarlı bir kitap olduğu sonucuna, yine kendi çabalarıyla varmalarını istemiş ve bunu hedef olarak göstermiş olabilir.

Çünkü bu yolla, onların hem Kur'an üzerinde yeterince tefekkür etmeleri sağlanmış hem de Kur'an'ı anlayışta, ihtilafa değil, birliğe varmaları istenmiştir. Ancak Kur'an'ı, bağlam ve bütünlüğü

(hikmet) içinde anlayabilmek ve kavrayabilmek için mutlaka ön yargılardan uzak kalınması gerekmektedir. Kur'an'a temiz bir akıl, saf bir inanç ve anlayışla yaklaşmayanlar, Kur'an'ın hikmetini anlamaktan uzak kalacaklardır.

Aklını başkalarına kiraya verenler yani akıllarını devre dışı bırakanlar Kur'an'dan hiçbir şey anlamayacak, ebediyen Kur'an'ın hidayetine sahip olmayacaklardır.

“Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılıp da ona sırt çevirenden, kendi elleriyle yaptığını unuttandan daha zalim kim vardır? Biz onların kalplerine, bunu anlamalarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırlık verdik. Sen (Ey Resul!) onları hidayete çağırırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir” (Kehf-57)

Kur'an, insan düşüncesine ve iradesine değer verdiği için dolayı, kendisine ön yargıyla yaklaşanlara zorla bir şeyler verme çabası içine gelmez. Kur'an, insanların iradesine ipotek koyarak zorla kendisine yönlendirmez. Kur'an, inanç hususunda insanları iradeleriyle baş başa bırakarak özgürlük içinde tercih yapmalarını arzu eder. Dolayısıyla Kur'an, insanların iradesi üzerine asla baskı kurmaz.

Mesela: Beşeri bir kaynağın mahkumiyeti altında Kur'an'a yaklaşmak isteyenlere Kur'an'ın verebileceği bir şey olmayacaktır. Çünkü Kur'an, din ve hüküm olarak kendisinin yanında başka bir sözü ortak olarak kabul etmez. Yani yüce Allah, nasıl ki kendisine şirk koşulmasını kabul etmiyorsa, kitabı da, din ve hüküm olarak kendisine şerik yapılacak bütün eserleri reddeder.

“Göklerin ve yerin hükümdarlığına, Allah'ın yarattığı her şeye ve ecellerinin yaklaşmış olduğuna bakmıyorlar mı? O halde Kur'an'dan başka hangi söze inanacaklar” (Âraf-185)

“İşte sana gerçek olarak okuduğumuz bunlar Allah'ın âyetleridir. Artık Allah'tan ve O'nun âyetlerinden sonra hangi söze (hadisin) inanacaklar? (Casiye-6)

Dolayısıyla Kur'an'da bulunan konulara yine Kur'an'dan yol bularak gitmek son derece önemli bir görevdir. Kur'an'ın kendi

iç yapısı ve sistemi içinde tutarlı oluşu bir yana o, aynı zamanda inanç ve muamelatla ilgili ihtilafları çözümleyici olarak karşımıza çıkmaktadır. “Eğer (dini) bir hususta ihtilafa düşerseniz, onun çözümünü Allah’a ve Resul’üne havale ediniz...” (Nisa-59) “(Ey Nebi!) Allah’ın sana gösterdiği şekilde insanlar arasında hükmedesin diye sana kitabı hak olarak indirdik; hainlerden yana olma” (Nisa - 105)

“Ayrılığa düştüğünüz herhangi (dini) bir şeyde hüküm vermek Allah’a mahsustur. İşte, bu Allah, benim Rabbim’dir. O’na dayanır ve O’na yönelirim.” (Şura-10) gibi ayetler, Kur’an’ın din bakımından ihtilafları çözümleyici özelliğini bildirmektedir. Kur’an’ı Mübin’in dini ihtilafları çözümleyici oluşu, onun kendi içinde tutarlı ve çelişkiden uzak olduğunu gerektirir.

Çünkü bağlam ve bütünlüğü açısından çelişkili özellik arz eden bir kitabın, ihtilafları çözümleyiciliği şöyle dursun aksine her türlü ihtilafa ve çatışmaya sebep olacaktır. Kur’an’ı Mübin’de ilk bakışta çelişkili gibi görünen ifadelerle karşılaşılabilir. Fakat onu kendi bağlam ve bütünlüğü içinde ele aldığımızda hiç de sanıldığı gibi olmadığı anlaşılacaktır. Kur’an’ın tek bir söz gibi, bir bütün olduğu gerçeği öteden beri bilinen bir husus olmakla birlikte asrımızda, özellikle son yıllarda üzerinde daha çok durulan bir konu haline gelmiştir. Kur’an ehli muvahhidler beklentilerinin her geçen gün hızla değiştiğinin farkına vararak, Kur’an’ın hayata, eşyaya, tabiata, beşere, göklerde ve yerde olan ayetlere bakışını daha net, anlaşılır ve daha bütüncül bir yaklaşımla insanlığa sunma gayreti içine girdiler. Kur’an’ın göz ardı edilmemesi gereken bazı önemli özelliklerine işaret etmeye çalıştık. Şimdi, akli kullanmanın ve Kur’an üzerinde tefekkür etmenin önemine de temas etmek yerinde olacaktır.

Kur’an’ın konularına göre tertip edilmiş düzenli bir kitap olmadığı göz önüne alınırsa onun kendi bütünlüğü içinde anlaşılması akli kullanmaya ve muhakeme yapmaya önemli ölçüde ihtiyaç gösteriyor. Akli kullanmanın bu konudaki fonksiyonu, Kur’an’ın parçaları arasında esasen mevcut olan irtibatları tespit etmek ve bu parçalardaki açıklayıcı unsurları bir cerrah hassasiyetle bulup çıkar-

maktır. İç bağlantılar, bazen açık iken çoğu zaman fevkalade yoğun bir konsantrasyon, zihni bir çaba ve sabır gerektirecek ölçüde kapalı olabilmektedir. O halde Kur'an'da bulunan konuların bağlantılarını ortaya çıkarmak için yılların uzmanlaşmış bir sanatkarın göstermiş olduğu çabayı göstermek icap edecektir. Kur'an, hemen bir anda yani akli kullanmadan ve üzerinde tefekkür etmeden meallerden okunarak asgari bir çalışma ile anlaşılacak bir kitap değildir.

Bazı konuları vardır ki, insan onlara uzun bir zaman çalışarak, çabalayarak, yoğunlaşarak, tefekkür ederek, sabır göstererek, istişare ederek ve Allah'tan yardım dileyerek ulaşabilir. Bunun en büyük sebebi Allah Resulü'nden sonra uydurulan binlerce rivayetle ve bu rivayetlerin üzerine bina edilen dinle Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğünün yani anlamının buharlaştırılmış olmasıdır.

Yani Kur'an, Ehl-i Sünnet ve Şia din adamları tarafından meali tahrif edilmiş bir kitaptır. Eğer Şii ve Sünni din adamları beyhude emeklerle ilk başta, uydurma rivayetler ve bu rivayetlere bağlı kavramların üzerinde değilse, Kur'an'da bulunan kavramların üzerinde çalışma yapmış olsalardı, karşımıza böyle bir zorluk çıkmayacaktı. Nasıl ki insan kainat kitabının üzerinde araştırma yaparak maddi ilerleme kaydediyorsa, aynı şekilde inanç ve ahlakta terakki etmesi için de yoğun bir şekilde Kur'an'ın üzerinde inceleme ve araştırma yapması gerekir. Onun değerli madenlerini ortaya çıkarmak kolay değildir. Onun madenlerini ortaya çıkarabilmek için ona yoğunlaşmak lazımdır. Hatta şunu rahatlıkla söylemek mümkündür. Kur'an'a aklını kullanarak yaklaşanlar sözde din adamlarından ve müfessirlerden daha isabetli fikirlere sahip olacaklardır. Kur'an, üslubu gereği, kendisini açıklarken araştırmacıları hazırcı bir yaklaşıma götürmez. Üzerinde derin derin düşünmelerini ister, hemen kendini göstermez. Okuyucu ve araştırmacıyı kendine çeker.

Eğer okuyucu merak ederse, güzel ahlaklı olur ve sabırlı davranırsa Kur'an gide gide onu daha fazla kendi içine ve güzelliklerine çekmeye çalışır. Araştırmacı Kur'an'daki inanç, güzel ahlak, elçi kıssaları, fikir, tarih, ve harikulade anlatımların derinliğine

çekildikçe artık onların içinden çıkmak istemeyecektir. Bu şekilde Kur'an, üzerinde tefekkür eden meraklısına bilinmezliğe dair kapı ve pencerelerini sonuna kadar açacaktır. Kur'an tam olarak meraklısının akıl ve fikrine yerleşip ahlakı ile uyum sağlayınca dışarıdan gelebilecek menfi inanç, fikir ve hurafeleri hemen anında sahibine bildirecektir. Çünkü Kur'an'ın temiz özelliği ve yapısı şirk, hurafe ve yalanlarla yaşamaya ve bir arada barınmaya müsait değildir.

Kur'an öyle ilginç bir yapıya sahiptir ki, bazen çok ince mana bağlarını yakalayabilmek için onu baştan sona kadar düzenli bir şekilde gözden geçirmek gerekir. Kur'an'ı bir problemi çözer gibi sevgi ve merakla okumak ve üzerinde tefekkür etmek gerekir. Bundan dolayı Kur'an'ın metnini okumanın değil, manasını araştırmanın ibadet olduğuna inananlardanım.

Dolayısıyla Kur'an, herhangi bir kitap gibi okunmamalı, Allah'ın kelamı ve mesajı olarak okunmalıdır. Kur'an, âdeta şu görünen varlık âlemi gibi, dengeleri, fikirleri, ibretlik manzaraları, haberleri, hazineleri olan tükenmez bir kaynaktır. Yüce Allah, göklerde ve yerde var ettiği ince ayar ve hassas denge gibi ona da belli ölçüler ve kanunlar koymuştur. Bu kanunlar, göklerde ve yerde olan maddeleri araştırırken olduğu gibi, ancak araştırma ve inceleme, geliştirme ve düşünme sonucu tesbit edilmektedir. İşte bu yüzden Hakim ve Alim olan Allah şöyle buyuruyor. “Onlar Kur'an'ı tedebbür etmiyorlar mı? Yoksa kalpleri kilitli mi?” (Muhammed-24) Herhalde Kur'an'ı dinamik kılan da onun bu muhteşem özelliğidir. Aslında Kur'an ve insan karşılıklı olarak birbirlerine hayat verirler.

İnsan Kur'an'ı yaşayarak ona canlılık kazandırır, mana ve hareket alanını genişletir. Onunla hayata merhamet, canlılık, özgürlük ve duygu katar. Kur'an da insanın önünü açar, yolunu aydınlatır, eşyaya ve olaylara geniş bakış açısı kazandırarak hayatın gerçek mahiyetini öğretir.

“Biz, Kur'an'dan öyle bir şey indirmeye devam ediyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir; zalimlerin ise yalnızca hüsrانlarını arttırır” (İsra-82)

“Bu Kuran, insanlar için basiret nurları, kesin olarak inanan bir toplum içinde hidayet ve rahmettir” (Casiye- 20) Genel olarak İslam tarihinde Kur'an'ın kendi bağlam ve bütünlüğü içinde anlaşılması hususu bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çünkü elimizdeki veriler, onun kendi içinde anlaşılmadığını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Günümüzdeki cehalet ve ihtilafların bir çoğu Kur'an'ın kendi bağlam ve bütünlüğü içinde anlaşılmadığından ileri gelmektedir. İşte bu noktada Kur'an'ın kendi bütünlüğü içinde anlaşılması hangi sebeplere dayanıyordu?

Yani Kur'an'ın kendi sistemi içinde anlaşılmasına engel faktörler nelerdir? gibi sorular gündeme gelmektedir. Uydurma rivayetlerden sonra Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğünün anlaşılmasını imkansız kılan en önemli faktör Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkların bilinmemesinden kaynaklanmaktadır. Kur'an'ı kendi bağlam ve bütünlüğü içinde anlaşılmasının vazgeçilmezlerinden biri belki de en önemlisi Kur'an'a temiz bir zihinle ön yargısız yaklaşmaktır. Mezhebi yaklaşımlarla insanlar, daha önceden kabullendikleri batıl sonuçlardan başka hiçbir başarı elde edemezler, olumlu hiçbir sonuca ulaşamazlar. İnsanların inanç ve fikirlerini batıl sarmalamış ise, kendisine şerik kabul etmeyen Kur'an'ın anlaşılması imkansız olacaktır. Bu bakımdan kendisinin Allah katından tek gerçek olarak takdim eden Kur'an'ın “De ki: Kesin delil, ancak Allah'ındır...” (Enam- 149) anlaşılması ve yorumlanmasında vazgeçilmez en temel ilkelere biri, ön yargıdan uzak durma ilkesidir.

Yani Kur'an'dan azami istifade etmek isteyen, Nebi adına iftira edilen bütün rivayetler başta olmak üzere, kimin eseri olursa olsun, isterse büyük olarak tabir edilen muhaddis ve mezhep imamlarından geldiği iddia edilsin, isterse zamanın âlimi, kutbu olarak inanılan şahsiyetlerin fikirleri ve eserleri olsun, din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka hiçbir kitaba iman etmemek Kur'an'ın anlaşılması için şarttır. Aksi takdirde tek doğruya ulaştığı iddiasında olan Allah'ın kelâmını, (İsra-9) insanların peşin hükümle yorumlamaları onun indiriliş gayesinin gözardı edilmesi demektir ki buda,

Kur'an'ın tek hidayet ve rehber kaynak olma özelliğini hükümsüz kılacaktır. Kur'an, kendi ifadesiyle, yukarıda da açıklamaya çalıştığımız gibi, bağlam ve bütünlüğü içerisinde her türlü çelişkiden uzak bir kitaptır. (Nisa-82)

Bu sebeple onun maksadını anlamanın en önemli yolu, hiç şüphe edilmesin, Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkları idrak ederek, bağlam ve bütünlük içinde, mezhep ve fırka taassubundan uzak kalarak, ön yargısız, temiz bir zihin ve saf bir inançla, hiç bir şeyin tesirinde kalmadan, iyi niyetle ona güvenip yaklaşılmışından geçmektedir.

Kur'an, gönül eğlendirme ve müzik, oyun ve eğlence, sihir ve tılsım, ebced ve formül kitabı değil, güven ve güzel ahlak, edep ve ibret, sevgi ve saygı, tezekkür ve tedebbür, taakkul ve tefekkür ile kendine yaklaşılmış gereken, canlı ve dinamik nesiller inşa etmeyi hedefleyen, tevhidi ve güzel ahlakı önceleyen, adalet ve merhameti hayata hakim kılmak isteyen ilahi bir ruhtur. Kur'an kısaca, tevhid, adalet, insan hakları, ibret, merhamet ve güzel ahlak kitabıdır.

Dolayısıyla bugün Kur'an'ın anlaşılmasının en büyük nedenlerinden birisi rivayetlerin ve icthadların hayatımızdaki etkinliğinden kaynaklandığını söyleyebiliriz. Biz Kuran'ı bir bütün olarak ele aldığımızda, onu ön yargılardan arınmış bir bakış açısıyla incelediğimizde, özellikle Şia ve Ehl-i Sünnet arasında derin fikir ayrılıklarına ve çatışmalara yol açan ihtilafların önemli ölçüde azaltılabileceğini ve Kur'an'ın ifade ettiği o çelişkisizlik niteliğine ulaşma yolunda büyük ilerlemeler kaydedileceği inancını taşıdığımızı söylüyoruz. (Âli İmran-103/106)

Kur'an muayyen konularda fikrini açıklarken muhataplarına, kendisine özel muhteşem bir üslupla hitap eder. O, bazen insani duyguları coşturan, gönüllerin derinliğine tercüman olan, eşsiz bir edebi parçanın, ruhlarda icra ettiği etkiyle kıyaslanmayacak bir şekilde karşımıza çıkarken, bazen akla ve muhakemeye hitap eden ilmi bir eserden daha üstün bir ifade tarzı ortaya koyar. Bu ilâhî kelâmı indiren, yarattığı varlığın bütün özelliklerini bildiği içindir

ki, insanı bütün duyguları ile muhatap alır. Onun zaaflarını, duygularını, kusurlarını ve aklını birlikte mütalaa eder.

Şia ve Ehli Sünnet din adamları Kur'an'ın nazım ve belâgat, icaz ve güzel okuma yani tecvid ile ilgili özelliklerini, ifadelerinde bulunan edebi sanatları ele alırken o kadar ileri gitmişlerdir ki, bu konuda Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğünü, içinde bulunan yüzlerce kavramın hangi anlama geldiğini tamamen ihmal etmişlerdir. Kur'an hiç şüphesiz Allah tarafından elimizdeki şekilde gelmiştir. Yapısının güzelliklerini, ender özelliklerini, insicamını, edebi ve belâgatını ele almanın gereksiz olduğunu söyleyemiyoruz.

Fakat Allah'ın mesajı asıl maksadını gerçekleştirmemişse en azından enerjimizi en önemli olanların yerine daha aşağı derecede bulunan konularda harcadığımızı itiraf etmemizde bir mahzur olmasa gerektir. Kur'an'ın Allah'ın kelamı olmakla birlikte, onun insanlara tebliğ edilmesi bir beşer lisanı olan Arap dilinin belâgat ve kurallarıyla gerçekleşmiştir. Çünkü Yüce Allah Kur'an'ı Mübin'de "(Allah'ın emirlerini) onlara açıklasın (tebyin etsin- açıklasın- ulaştırırsın-tebliğ etsin-okusun) diye her Resulü kendi kavminin lisanı ile gönderdik..." (İbrahim-4) buyurmaktadır.

Dolayısıyla emir ve yasaklarının daha kolay anlaşılması ve iletişimin daha sağlıklı gerçekleşmesi için yüce Allah, insana onun konuştuğu dille hitap etmiştir. Ancak sorun burada bitmemektedir. İnsana Allah tarafından gönderilen bir kitap- hitap yani ilâhi bir kelam ve hadis olan Kur'an'ın kendisine ait yapısını ve kimliğinin özelliğini kavramadan ve bu konudaki problemleri açıklığa kavuşturmadan yani Kur'an'ın bir kitap olarak özelliğini, üslubunu bilmeden, Arapça mahiyetine, indirildiği kültür zeminine ve dilsel özelliklerine akıl yormadan ve vahiy'de yer alan kavramların anlam çerçevesini tam olarak belirlemeden gerçekleştirilen anlama faaliyetleri birçok eksikliği beraberinde getirecektir.

Nitekim günümüzde insanlar Nebi ve Resul'ün arasında bulunan farkları anlamadan, hikmet gibi en önemli kavramın hangi anlama geldiğini bilmeden, bağlam ve bütünlükten uzak, tek baş-

larına meal okumaya yönlendirilmekte ve bu sayede Kur'an'ın kendisine özel, hikmetli bir kitap olma özelliğini kavramayan birçok kişi Kur'an'dan istifade edecekleri yerde, kendi zihinlerinde cevaplandırılması zor olan bir çok problemle karşılaşmakta, hatta hayal kırıklığına uğramaktadır.

Dolayısıyla Kuran'ı okuma ve eksiksiz olarak anlamaya çalışma öncesi yukarıda belirtilen problemlerin ortaya konmasında ve açıklığa kavuşturulmasında büyük yarar vardır. Mesajda esas olan onun anlaşılır olmasıdır. Anlaşılmayan bir mesajın iletilmesi veya gönderilmesi anlamsızdır ve amacından yoksundur.

Dolayısıyla Rahmân ve Rahim olan Allah emir ve yasaklarını insanların anlayışlarına uygun olarak göndermiş; kitabını insanlar için anlaşılır bir düzeyde olmasını göz önünde bulundurmuştur. "Andolsun biz Kuran'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. (Ondan) öğüt alan yok mu?" (Kamer- 17, 22,32. 40)

Ancak vahye karşı gelen müşrikler dahil ilk muhataplar açısından genelde anlaşılır bir "söz" olan Kur'an'ın, daha sonraki insanlar için neden anlaşılması zor olan bir metin haline gelmiştir? Bu sorun üzerinde ciddiyetle durulması gerekli olan çok önemli bir konudur. Bu bağlamda Kuran'ın bir kitap olarak ne olduğunun yani nasıl bir kitap olduğunu veya Kur'an aslında kitap olup olmadığı ortaya konmasında hayati yararlar mevcuttur.

Kur'an bizim anladığımız şekilde bir kitap değildir. Zira Kur'an'da bulunan konuların bir çok sürede tekrar edilmesi ve dağınık bir şekilde yer alması gibi hususlar ilk bakışta Kur'an'ın bir kitap olarak eksikliği ve kusuru olarak görülebilir. Aslında bu gibi özellikler bir kitabın karakteri ve yapısı ile uyuşmayan unsurlardır. Ancak Kur'an, yazının benimsenmediği, hatta nefret edildiği, bundan dolayı yazılı hiçbir kaynağın bulunmadığı yani yazılı kültürün olmadığı, söz ve hitabetin egemen olduğu ve sözün gücünün hayat alanlarını belirlediği bir ortam içerisinde nazil olmuştur. Bu bakımdan yazılı dilin egemen olduğu giriş- gelişme- sonuç sistemini Kur'an'da bulmak mümkün değildir.

Yaşanılan olaylar üzerine indirilen mesajın bu anlamda önceden kurgulanmış, başı ve sonu belli olan bir metin olma özelliği bulunmamaktadır. Son Nebi'ye indirilen vahiy, olay örgülerinin çizgisel bir düzlemde işlenmediği, kaotik konu anlatım yapısının bulunduğu, bir çok tekrarlar, etkileyici hitapların yapıldığı, sözlü kültür içerisinde ve konuşma dili çerçevesinde iletilmiştir.

Dolayısıyla yazılı kültür içerisinde yaşayan insanlar açısından Kur'an'ın bu yapısı bir problem oluşturmaktadır ve bu durum, sorunun sözlü kültür- yazılı kültür veya yazı dili- konuşma dili çerçevesinde ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Bilindiği gibi Kur'an 23 yıllık bir zaman diliminde yeryüzünün belli bir bölgesinde yaşayan okuma-yazma oranının yok denecek kadar az olduğu bir topluma inmiştir. Yani bu toplumda hakim olan kültür sözlü kültür idi. Bu nedenle Kur'an'ın böyle bir kültür içerisinde nazil olması aşağıda açıklanacağı üzere onun dilini ve üslubunu etkilemiş, söylem biçimine yön vermiştir. Kur'an, amacına ulaşmak için, muhatap aldığı Arap toplumuyla sağlıklı bir iletişime girmesi de bunu gerekli kılmıştır. Kur'an, önceden kurgulanmış, bir hamlede telif edilmiş bir metin değildir. O, yirmi üç yılda değişik olay ve gelişmeler üzerine bu gelişmelere bağlı olarak vahyedilen, birbirinden bağımsız pasajları içeren ilâhi bir hitaptır.

Dolayısıyla Kur'an'da kronolojik, sistematik ve konularına göre bir düzenleme bulunmamaktadır. Aslında yazılı kültürün alışık olduğu giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir metin yapısını sözlü kültürlerde görmek mümkün değildir.

Mesela, sözlü kültürün şaheserleri olan şiir ve destanlarda şairler ve ozanlar zaman sınırına uymaz. Şair veya ozan önce bir durumu anlattıktan sonra başa dönüp bu defa ayrıntılarıyla olayı anlatabilir. Bir çizgide doruğa çıkıp inişe geçen bir olay örgüsü sözlü kültüre yabancı bulunmaktadır. Sözlü kültür daha kısa anlatımları bile yazılı kültür okurlarının alışık olduğu giriş- gelişme- sonuç biçiminde düzenlemez. Zaten insan yaşamı da doruğa çıkıp inişe geçen çizgisel olay örgülerinden oluşmaz. Bu sebeple sözlü kültür

anlatımları da insan yaşamının özelliğine göre şekillenir. Yani o an için insanları ilgilendiren konu ne ise, o konudan başlanarak söylemek istenen şeyler belirli bir çizgide takip edilmeden anlatılmaya çalışılır. Kur'an, kendisi ile muhatap olanlara "sözlü bir bildirim" olarak ulaştırmış "konuşma" tarzında mesaj ileten bir "okuyuş"tur. Nitekim Kur'an'ın sözlük anlamı da "ezberden okuma"dır.

Ayrıca Kur'an, kendisini "en güzel söz" (Zümer- 23) olarak ortaya koyar. Bu nedenle Kur'an yazılı metne ait dil kullanımı, kelime ve ibare seçimi, cümle yapısı, anlatım üslubu ve her özelliğiyle metin (kitap) kurgusuna sahip değildir.

Dolayısıyla Kur'an'ı incelemeye başlamadan önce okuyucu onun diğer kitaplardan farklı ve eşsiz bir kitap olduğunu aklından çıkarmamalıdır.

Normal kitapların aksine, Kur'an edebi bir sıraya göre tertip edilmiş, belirli konular hakkında bilgi, fikir ve tartışmaları ele almamaktadır. Bu nedenle Kuran'a yabancı olan kişi, onunla ilk karşılaştığında bölümler ve kısımlara ayrılmamış veya farklı konuların farklı bir şekilde ele alınmamış ve hayatın farklı yönleriyle ilgili emirlerin düzenli bir şekilde verilmemiş olduğunu görünce şaşkınlığa düşebilir. Buna mukabil daha önce hiç karşılaşmadığı ve onun kitap anlayışına hiç uymayan bir şeyle karşılaşır. Kur'an'ı okuyan kişi onun, imanla, ahlaki direktiflerle ilgili bilgiler verdiğini, uyarılarda bulunduğunu, müjdeler verdiğini, onda tehditler olduğunu görür. Ancak, aynı konu farklı şekillerde birçok yerde tekrar edilir ve görünürde hiç ilgisi olmayan bir konu diğerini takip eder. Bazen görünür hiçbir sebep yokken bir konunun ortasından başka bir konu devreye girer.

Konuya yazılı kültür- sözlü kültür açısından yaklaşmanın yanı sıra "yazı dili" ve "konuşma dili" açısından da yaklaşılabilir. Kur'an'ın yazı dilinin özelliklerini mi yoksa konuşma dilinin özelliklerini mi içerisinde barındırdığının tespit edilmesi vahyin daha iyi anlaşılması için önemlidir. O halde yazı dili ile konuşma dilinin özelliklerini ortaya koymaya çalışalım. Yazı dili (metin) anlatacağı

şeyi başından sonuna kadar okuyucu için tasarlanan bir yazıyı gerektirir. Yazar, yazı dilinin sınırları ve imkânları çerçevesinde yüzyüze bulunmadığı okuyucuya yazı aracılığıyla hitap etmektedir.

Bu nedenle yazarın hitap ettiği topluluk her zaman hayalidir. Konuşma dili (söz) ise bir konuşan bir de kendisine konuşulan muhatap ve bir konuşma ortamı gerektirir. Konuşan kişi konuşurken belli başlı eylemleri yerine getirmeyi amaçlar ve bu amaca bağlı olarak söylediği söz, sorma, bildirme, açıklama, betimleme, buyurma, duyurma, dikkat çekme, hayret ettirme vb. fiili, canlı ve dinamik bir eyleme dönüşür.

Sözün sahibinin amacı salt bilgi verme olabileceği gibi muhatabını sinirlendirme, yönlendirme, teşvik etme, inandırma, eğitime, sevindirme, teselli etme, korkutma, haber verme gibi birçok faaliyeti ve fonksiyonu içinde barındırır. Metin, yazarın amacının gerçekleşip gerçekleşmediğini görmediği sadece bir bilgi ortamıdır.

Dolayısıyla metinde tekrar yapılmaz. Ama konuşma, metnin tam tersine konuşmacıya ilmi, hitabeti, güzel ahlakı, kabiliyeti ve etkileme gücüne göre bir çok imkanı tanır. Bu durumda konuşmacı duruma göre sözünü tekrar edebilir ve istediği şekilde formüle edebilir. Yazı dili daha ölçülü ve çok kurallıdır. Konuşma dili ise yazı diline oranla daha hızlı, etkili, özgür bir değişim ve gelişim içindedir. Bu değişimde kısa anlatım, çeşitli vurgulama biçimleri, duygusal ve mimik hareketler gibi ruhsal nedenlerin yanında hitabetten ileri gelen etkenlerin ve vücut dilinin payı da çok önemlidir. Bir konuşmacının konuşma esnasında muhataplarına maksadını dile getirme biçimiyle bir makale veya roman yazarının maksadını dile getirme biçimi birbirinden farklı teknikler kullanmayı gerektirir.

Bir makale veya roman yazarı metnini düzgün cümlelerle, noktalama işaretlerine dikkat ederek belli bir plan dahilinde ve bir bütünlük arzedecek şekilde ortaya koyar. Oysa konuşmacı konuşma esnasında konudan konuya geçebilir ve tekrar yapabilir. Zira insan düşüncesinin sürekliliğe ihtiyacı vardır. Yani belli bir konunun insan zihninin dışında seyreden bir süreklilik çizgisi vardır.

Okumakta olduğumuz metnin bağlamını dikkatsizlik sonucu kaçırır, karıştırır veya unutursak metnin başına dönüp konuşmayı tekrarlayabiliriz. Fakat konuşma esnasında söz ağızdan çıkarken yokluğa karışır ve geriye dönmek mümkün olmaz. Bu nedenle tekrarlar dinleyicinin dikkatini çekmek ve unutabilecek şeyleri hatırlatmak için gereklidir.

Bu açıdan bakıldığında, Kur'an'ı Mübin'in, yazı dilinin özelliklerinden daha çok konuşma dilinin özelliklerini yansıttığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Yani Kur'an, sanıldığı gibi asla kitap formatına sahip değildir.

İşte bundan dolayı Allah Resulü kalbine indirilen vahyi hiçbir zaman bir metin (kitap) haline getirmeyi düşünmediği gibi, vasiyet de etmemiştir. Kur'an'ın 23 yıllık bir zaman zarfında inmesi devamlı muhataplarıyla (Mümin- kafir- müşrik- Hristiyan - Yahudi- münafık) diyalog halinde olması ve onlara cevap vermesi, sorulan soruları bizzat kendisi yanıtlaması, içerisinde bol tekrarların bulunması, dağınık konuları içinde barındırması gibi hususlar onun kurgulanmış bir metin- kitap olmasından ziyade bir “konuşma” ve “canlı-dinamik- söz- hitap- dâvet olduğunu göstermektedir.

Daha doğrusu Kur'an'ı Mübin tamamen, yazar ve okuyucudan oluşan yazı dilinin özellikleri değil, konuşan ve muhataptan oluşan konuşma dilinin özelliklerini yansıtmaktadır. Bu özelliklere sahip bulunan Allah kelâmının kitap haline getirilmesi, insanların onu anlama ve yaşama alanından uzaklaştırmış, akıl, gönül, zihin, idrak ve fikirlerden tecrit edip iki kapak arasına sıkıştırmış, duvara çakmış, işlevsiz bir kutsiyet, iş görmez ölü bir metin, kapına ve yazı stiline tapınılacak bir kitap haline getirmiştir.

Bundan ötürü yazı kültürüne sahip olmayan Allah Resulü'nün arkadaşlarının Kur'an'ı iki kapak arasına almaları son derece şaşırıcı bir gelişme olmuştur. En doğrusunu Allah bilir. Yüce Allah'ın iradesi ve Resulullah (a.s) ın onu yazıya aktarmaması, Kur'an'ın canlı bir hitap, hayat veren bir organizma gibi beyinlerde, gönüllerde, akıllarda, dillerde, zihinlerde, uygulamada gürül gürül akan bir

nehir misali hayatın içinde akması ve toplumu diriltmesi için söz ile taşınması amacına yönelik bir olaydır. Çünkü Kur'an'ın yapısı, edebiyatı, özelliği, dili, kimliği ve formatı bunu gerektiriyordu. Bu yüzden Allah Resulü (a.s) vahyi yazdırmamış, kitap haline getirilmesi için en ufak bir çalışma içine girmemiş ve bir metin haline getirilmesi için de hiçbir vasiyette bulunmamıştır.

Dolayısıyla ilk dönem muhatapları açısından “konuşan- muhatap” merkezli gerçekleşen iletişimin yönü, dolaylı muhataplar açısından “yazar- okuyucu” merkezli bir iletişim şekline dönüşmüş ve bu durum Allah'ın kitabının anlaşılmasında birçok problemi beraberinde getirmiştir.

Dolayısıyla Kur'an, yazı dilinden daha çok konuşma dili ile alakalı olduğunu anlamak gerçekten çok önemlidir. Kur'an'ın başlangıçta bir risale şeklinde yayınlanmadığı herkesin kabul ettiği bir durumdur. Kur'an, İslam dâvetinin gelişim süreci içerisinde muhtelif zamanlarda, Allah Resulü (a.s) a hitap şeklinde tedricen nazil olmuş, Allah Resulü (a.s) da kalbine indirilen vahyi muhataplarına sözlü olarak beyan etmiştir. İnen vahyin yazıldığına dair Kur'an'da hiçbir ize rastlanmaz ve bu konudaki rivayetler de gerçeği yansıtmamaktadır. İnen vahyin yazıldığını ortaya koyan rivayetlerin uydurulma sebepleri Müslüman olmayanların Kur'an aleyhindeki dedikodularını savma, vahye gelebilecek sorgulama ve eleştirileri baştan bertaraf etmeye yönelik gerçeği yansıtmayan çabalardır.

Buna bağlı olarak da hiç bir zaman vahiy katipliği diye bir şey söz konusu olmamıştır. Yazı dili (metin) ile konuşma dili (söz) arasında çok önemli bir fark daha vardır. Mesela, bir meseleyi yazarak izah edeceksek ilk önce sorunu ortaya koyar, daha sonra onu izah etmeye geçeriz. Oysa hitabette zaten söz konusu meseleyi ortaya atanlar hazır bulunduğundan, muhaliflerin her dediğini beyan etmeye her zaman gerek duyulmaz. Ancak hatip, sözün gelişi içerisinde bir cümleyle onların dediklerine değinir.

Yazarken başka bir hususa değinilmek istenildiğinde sözün akışının bozulmaması için bu husus bir ara cümleyle ele alınır. Fakat

hatip ses tonunu kullanarak birçok ara cümleler kullanabilir ve buna rağmen sözün akışında bir kopukluk meydana gelmez. Yine bir konu yazılarak ifade edilecekse, konunun geçtiği ortamın hiç değilse bir iki cümleyle ayrıca aktarmaya gerek duyulur. Oysa konuşma esnasında, ortam ile konuşma doğal olarak bağlantılıdır ve konuşmacı çevreye işaret etmeye gerek duymaksızın konuşsa dahi konuşmada bir kopukluk ortaya çıkmaz. Konuşmacı (hatip) muhatap kalıplarını sürekli değiştirerek kullanabilir. Konuşma yeteneğine göre hatip yer ve zaman unsurlarını dikkate alarak karşısında hazır bulunan topluluğa bazen üçüncü şahıs, bazen ikinci şahıs, bazen tekil, bazen çoğul, bazen kendi adına, bazen ilahi bir kuvvet adına, bazen ilahi kuvvetin kendisinden naklen konuşabilir ve tüm bunlar bir konuşmanın en güzel yönleri olarak takdir toplar. Fakat aynı üslup yazı yazılırken kullanılırsa bir irtibatsızlık, bir kopukluk meydana gelir. Bu nedenle bir konuşma yazıya döküldüğünde okuyucunun, konuşmanın yapıldığı yerden ve konuşmanın zamanından uzak olduğu ölçüde bu kopukluğu daha çok hissedeceği muhakkaktır. Bu yüzden Arapça bildiği halde birçok kimse, sırf Kur'an'ın üslubunu kavramadığı için Kur'an üslubundaki irtibatsızlık ve kopukluktan şikayet etmektedir. Bu nedenle, Kur'an ifadelerine konuşma dilinin özellikleri açısından bakıldığında, kopukluk ve irtibatsızlık gibi görünen hususların doğal olduğu görülür.

Allah Resulü'nün arkadaşları arasında tam bir icma oluşmadan, Kur'an'ı iki kapak arasına getirmeleriyle belki vücudunu koruma altına almış, fakat duygusunu ve ruhunu yani etkisini yok etmişlerdir. Allah kelâmının iki kapak arasına getirilmesinin gerekli olduğunu savunanların dayandıkları en önemli argüman onun kaybolma ihtimalidir. Yani Kur'an'ın metni muhafaza altına alınarak korunmuştur. Fakat Hicri üçüncü asırdan itibaren yazılıp toplanmaya çalışılan rivayetlerin kaybolma, değişme, uydurulma, Nebi (as) adına iftira edilme ihtimalini de hiç kabul etmezler. Halbuki vahyin Allah'ın koruması altında olduğunu da bilirler. Bilindiği gibi Kur'an, vahyin sözcüsü olan Allah Resulü'nün kalbine Arapça bir söz olarak vahyedilmiştir. Allah Resulü (a.s) da bu sözü yine bir söz olarak

muhataplarına dil ile beyan etmiştir. Yani vahiy ile ilgili kullanılan bütün kavramlar dil ile duyurma anlamına gelmektedir.

Mesela: “Kur’an (İsra-9; Rahman-2), vahiy (Enbiya-45; Nisa-163), zikir (Râd-28; Hicr-9; Zuhruf-44), beyan (Âli İmran-138), belağ (İbrahim-52), kelam (Tevbe-6; Fetih-15), kavî (Hakka-40; Tekvir-19) dâvet (Yusuf 108; Şura-52; Rad-14), müjde (Nahl-102), inzar (uyarı) (Ahkaf-12), tilâvet (Ankebut-45), tertil (Furkan-32; Müzzemmil-4) kıraat (Âraf-204; İsra-45), hadis (Casiye-6; Mürselat-50) gibi kavramların hepsi dil ile ilan etme yani okuma anlamındadır. Kur’an’da geçen “ebsâr, ebsârihim” yani görme ile ilgili kelimeler, bildiğimiz anlamda, fiziksel olarak “iki göz ile görme” değil, kalp ile görme, görebilme yani basiret anlamına gelmektedir.

Yoksa âyetlerde geçen “Kur’an” kavramının, iki gözle görülmesi ve ona iki elle dokunulması mümkün değildir. “Sen (Ey Nebi!) bundan önce ne bir yazı okur, ne de elinle onu yazardın. Öyle olsaydı, batıla uyanlar kuşku duyarlardı. Hayır, o (Kur’an) kendilerine ilim verilenlerin sinelerinde (yüreklerinde) yer eden apaçık âyetlerdir. Âyetlerimizi, ancak zalimler bile bile inkar eder.” (Ankebut-48,49) “Aslında o (yalanladıkları) levh-i mahfuzda bulunan mecid bir Kur’an’dır.” (Buruc-21,22)

Zaten âyetlerde hiç bir zaman “iki göz” olarak değil, “kulaklarının ve gözlerinin ona karşı kör olduğu” ortaya konmaktadır. Mesela şu âyetlere bir bakalım.

“(Müşrikler) hiç yeryüzünde dolaşmadılar mı? Zira dolaşsalar da elbette düşünecek kalpleri ve işitecek kulakları olurdu. Ama gerçek şu ki, gözler kör olmaz; lakin göğüslerin içindeki kalpler kör olur.” (Hac- 46)

“Doğrusu size Rabbiniz tarafından basiretler (Allah’ın âyetleri-Kur’an) gelmiştir. Artık kim görebilirse faydası kendisine, kim de (ona karşı) kör olursa zararı kendisinedir. Ben üzerinize beğçi değilim.” (En’am-104)

“Onları hidayete çağırılmış olsanız işitmezler. Ve onları sana

bakar görürsün, oysa onlar görmezler” (Âraf-198)

“Onlardan sana bakan da vardır. Fakat gerçeği göremiyorlarsa körleri sen mi doğru yola ileteceksin.” (Yunus-43)

Mesela şu âyetlere bir dikkat edelim. “Hani cinlerden bir grubu, Kur’an’ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Kur’an’ı dinlemeye hazır olunca birbirlerine “Susun” demişler. Kur’an’ın okunması bitince uyarıcılar olarak kavimlerine dönmüşlerdi. Ey kavmimiz! dediler, doğrusu biz Musa’dan sonra indirilen, kendinden öncekini doğrulayan, hakka ve doğru yola ileten bir “kitap işittik dinledik” (semi’né kitében-kitap işittik) Ey kavmimiz! Allah’ın davetçisine uyun. Ona iman edin ki Allah da sizin günahlarınızı bağışlasın ve sizi acı bir azaptan korusun. Allah’ın davetçisine (Resul-vahiy) uymayan kimse yeryüzünde Allah’ı aciz bırakacak değildir. Kendisi için Allah’tan başka dostlar da bulunmaz. İşte onlar, apaçık bir sapkınlık içindedirler” (Ahkaf-29,30,31,32) Âyette kitabı okuduk değil, kitabı işittik, dinledik deniliyor.

Özellikle âyetlerde geçen “Kur’an’ı dinlemeleri, Kur’an’ı dinlemeye hazır olunca, “Susun” Kur’an’ın okunması bitince, Allah’ın davetçisine uyun” kelimeleri, Kur’an’ın tamamen sözün gücüne dayandığını gösteriyor. Vahyin bildiğimiz anlamda kitap olduğunu gösteren hiç bir delil yoktur.

Âyetlerde Kur’an’a “kitap” denilmesinin sebebi, bağlam ve bütünlüğü, hikmeti yani bir sisteme bağlı olduğu, koruma altında bulunduğu ve ihtilafa maruz kalmadığı içindir. Yoksa “kitap” vahiy anlamına gelmektedir. Zira bütün Nebilere vahiy verilmiştir, (Bakara-213) fakat hiçbir Nebi’nin kitabı yoktur. Kur’an’ın sözün gücüne dayandığını kalp kulağı, gönül gözü ile işitilebilecek ve görülebilecek bir kitap olduğunu gösteren yüzlerce âyet vardır.

Mesela: (Bakara- 7, 20,75, 93, 104, 171,181, 285; Âli İmran- 181, 193; Nisa- 46, 140; Mâide- 7, 83, 108; En’am- 36, 46; Âraf- 100, 179, 195, 198, 204; Enfal- 20, 21, 23, 31; Tevbe- 6; Yunus- 31, 42, 67; Hud- 20; Hicr- 18,Nahl- 65, 78, 108; İsrâ- 36; Kehf-26, 101; Meryem- 38;

Enbiya- 2,45, 73; Hac- 46, 73; Müminun- 24, 78; Nur- 51; Furkan- 44, Neml- 80, 81; Kasas- 36; Rum- 23, 52,53; Lokman- 7; Secde- 9; Fatır- 22; Sâd- 7; Fussilet- 4,26; Zuhruf-40; Casiye- 8,26; Ahkaf- 30; Teğabün-16; Mülk- 10; Kalem- 51; Cin- 1,13)

Eğer insanlar Kur'an'ın bir kitap olmadığını, bir söz olduğunu ve sözün gücüne sahip bulunduğunu bilmiş olsalardı belki de onun yazısını ve kabını kutsallaştırmayacak ve onu bir put yapmayacaklardı.

Ayrıca “cünüp ve abdestsiz, hayız ve nifas halinde olan kadınlar ona dokunamaz” gibi fetva ve ictehadlar vermeyeceklerdi. Allah Resulü'nden sonraki İslam tarihi ile ilgili kaynaklardaki bilgiler, vahyin ilk muhatapları olan Arapların, sözlü geleneğin hakim olduğu bir kültür dünyasında yaşayan insanlar olduklarını belgelemektedir.

Kur'an'da dönemin Arap toplumunu nitelemek için kullanılan “ümmiler” kelimesi de bir yönüyle aynı gerçeği ortaya koymaktadır. Zira “ümmilik” kavramı, İlâhi vahye muhatap olmayan bir toplumu ifade ettiği kadar semantik açıdan okuma- yazmanın gerekli kıldığı alışkanlıklara sahip olmamayı da ihtiva eder.

Kısaca “yazıya karşı ilgisizlik” şeklinde tarif edebileceğimiz bu sosyal gerçeği domine eden başlıca faktör, vahyin nüzul dönemi Arap toplumunda sözlü kültürün hayata hakim olmasıdır.

Bu kültürün en temel karakteristiği, yazma eylemine ancak zorunlu olduğu durumlarda ve gerektiği ölçüde başvurma şeklinde tezahür eder. Yani yazı karşıtı tutumdur. (İbni Abdilberre (ö. 463-1071) göre, bu yazı karşıtı tutum Arap toplumunun doğasında yer edip Araplar, doğuştan şiir ve edebiyata yani sözün gücüne ve ezber yapmaya yatkın insanlardır. (Ebu Yusuf İbni Abdilberr. Câmi-u beyanil-ilm ve fadlihi. Beyrut 2000. s. 97- 98)

“Arapların çoğu yazı yazmayı hoş karşılamazlardı” (Ebu-bekir Celaleddin Abdurrahman es- Suyuti Tedribu'r Râvi, Beyrut-1979.1-88) Bu noktada, yazıya güvenmenin hafızayı zayıf düşüreceğine ve bilginin ehliyetsiz insanların eline geçeceğine ilişkin

endişelerin de İslam'ın ilk dönemlerindeki yazı karşıtı tutumu besleyen faktörler arasında yer aldığını zikretmek gerekir. el- Hatib el-Bağdadi nin (ö. 463- 1070) ifadesiyle, geçmiş dönem alimlerinden herhangi biri, vefat edeceği zaman kitaplarını ya kendisi imha eder veya imha edilmesi için vasiyette bulunurdu.

Muhtemelen bunu, kitaplarının, bilgisel açıdan ehliyetsiz insanların eline geçmesi ve bu insanların söz konusu kitaplardaki tüm bilgileri zahirine hamletmeleri veya ilave ve çıkarmada bulunmaları ve bu türden tasarrufların sonuçta eserin gerçek müellifine nisbet edilmesi endişesiyle yaparlardı.

Kur'an'ın bir söz olarak vahyedilip Allah Resulü tarafından yazısız bir topluma dil ile bir hitap olarak iletilmesi, ister istemez yazılı metin ile sözlü metin arasında ne tür bir farklılık olduğu meselesini gündeme getirmektedir. Zira bu farkın ortaya çıkarılması bir bakıma Kur'an'ın otantik formunun sağlıklı olarak kavranması, dolayısıyla onun daha doğru anlaşılması demektir. Kur'an'ın kitap haline getirilmesi, insanların onu anlamaları üzerinde olumlu hiçbir bir tesir meydana getirmemiştir. Allah Resulü (a.s)dan üç asır sonra derlenen uydurma rivayetler bile inananların itikadi ve ameli hayatlarında Allah'ın mesajından daha etkili olmuşlardır. Bugün dahi normal kitap formuna sokulan ve sıradan bir kitap haline getirilen Kur'an'ın, kütüphanelerde, bilgisayarlarda, cep telefonlarında kısaca her yerde olmasına rağmen, sadece çok az sayıdaki muvahhidin sinesinde hakkıyla muhafaza edilmektedir.

Yani Kur'an'ın iki kapak arasına alınması onun gücünü sınırlamaktan başka bir işe yaramamıştır.

Dolayısıyla Allah tarafından tezekkür, tedebbür, taakkul, tefekkür edilmek için yani "ülül-elbâb" a (beyni olanlara) hitap eden ve zihinsel bir faaliyet ile ilgili bulunan vahiy, Allah Resul'ünden hemen sonra okuyucu için kaleme alınan yazılı bir metin haline gelmemesi gerekirdi. Bu açıdan bakıldığında ilahi mesajlara metin-kitap denmesi geleneksel anlayışta yazıya aktarılmış olmalarından dolayı olsa da, terimlerin tam anlamıyla metin oldukları söylene-

mez. Bir zamanlar kayda geçirilmiş olmaları ve elimizde yazılı bir kitap (mushaf) olarak tutuyor olmamız onları tam anlamıyla metin saymamız için kesinlikle yeterli değildir.

Özet olarak Kur'an'ın sözlü kültür ortamında yaşayan insanlara konuşma dilinin özelliklerine göre indirilmiş bir vahiy olup, yazı dilinin konuları sistematik bir şekilde ele alan bir kitap değildir. Bilindiği gibi, yazı, işitmenin değil, görmenin dilidir. Bu yüzden, yazı, tüm gücüyle kelimeleri görsellik boyutuna hapseder. Yazılı dil, seslerin resmini çizer ve uzayda çizgiseldir.

Sözlü dil ise, fonetiktir ve zamanda çizgiseldir. Yazılı söz, sabitlemiş-hapsedilmiş- sabitleştirilmiş sözdür. Kulak düzeninden göz düzenine geçen dilin bir parçası olup, canlı hiç bir diyalog içermez. Yazılı söz, sürekli olarak, tekrarlanan, değişmeyen, aynı kalmaya mahkum, hareket kabiliyeti olmayan sözdür. Oysa işitilen söz böyle değildir. Zira, sizinle konuşan kişiden ona söylediklerinizi tekrarlamasını isteyin çok farklı şeyler söyleyecektir. Ancak, yazı ve yazımda sonsuza kadar tekrar süreci vardır. Bu süreç diyalogu imkansızlaştırır. Zira, söz artık kendisi olmaktan çıkmış, başka bir dünyaya dönüşmüştür.

Yazılı söz, aracıdır; yazı ve kayıt dünyasının böylesine belirsiz ve çok anlamlı olmasının nedeni budur. Söz yazıya geçirildiğinde, hak artık birisi tarafından söylenildiği zamanki etkisini kaybeder. Söz yazıya geçirildiğinde; soyut olur ve güvenilir tartışma aracına dönüşür. Yazı işitmeyi görmeyele değiştirir ve sözlerin esrarlı hâlesi ve yankılarıyla birlikte kişinin anlama tarzını bir metni anlamaya dönüştürür. (Jacques Ellul. Sözün düşüşü. Çev-Hüsamettin Arslan. İstanbul. 1998. S. 62-64)

Aslında doğal olarak, sesli ortamında kelime, gerçek ve var olan şimdinin parçasıdır. Hitap ve söz, gerçek hayatta yaşayan bir insan tarafından kendisi gibi gerçek olarak yaşayan bir insan ve insan topluluğuna belli bir zamanda ve her zaman kelimelerden fazla şeyler de içeren gerçek bir ortamda aktarılır. Hitap yani söz, her zaman sözel olmaktan öte özellikler taşıyan bir durumu değişime uğratar. Dün-

yayı olumlu veya olumsuz olarak değişime hazırlayan ölü metinler değil, sözün gücüne sahip olanlardır.

Söz, hiçbir zaman tek başına, sadece kelimelerden oluşan bir bağlamda ortaya çıkmaz. Yazı ve metinde ise kelimeler yalnızdır. En önemlisi, metni birleştirirken, bir şeyi kaleme alırken, bunu meydana getiren katip de yalnızdır. Yani yazı yazmak, yalnız başınlık taşıyan bir eylemdir. Bir eserin metninde var olan bir kelime bütün ses özelliklerinden ve cazibelerinden mahrumdur. Fakat hitap ederken kelimeler vurgulanır, hatibin sesinden, canlı, heyecanlı, sakın, kızgın ve mutlu olduğunu anlayabiliriz. Hiç bir zaman, hiç bir kaynak sözün gücü gibi toplumlara harekete geçiremez.

Yüce Allah'ın beşer Resul göndermesinin sebebi budur. Vahiy hiçbir zaman onu dillendiren onun mücadelesini yapan, ona örneklik gösteren beşer Resul kadar insanların duyguları üzerinde kalıcı bir etkiye sahip olamaz. Mesajı ileten kişi hiçbir kelimeyi rastgele ve vurgusuz olarak dile getirmez. Hatip ilâhi kaynağa canlılık ve dinamizm kazandıran bir özelliğe sahiptir. Yazılı bir eserde yazım işaretleri, metin tonunu asgari ölçüde yönlendirir. Örneğin soru işareti veya virgülle ses biraz yükseltilir. Halbuki dilden çıkan sözün müthiş bir yayılma kabiliyeti ve gücü mevcuttur.

Burada bir örnek vermek gerekirse, ilgi çekici bir filmin senaryosunu hiç kimse bir defadan fazla okuyamaz, fakat filmini onlarca kez seyredebilir. Çünkü filmde sözün gücü hakimdir ve film, mizah, hareket, canlılık, duygusalılık ve heyecan daha fazla yaşatır. İnsanlar neden canlı diyalog olan sinema, tiyatro, konferans, seminer, miting, vaaz, toplantı gibi iletişim araçlarına ve bilgi alanlarına ihtiyaç duyarlar.

Şimdi bir kez daha belirtmek gerekir ki, yüce Allah'ın mesajı bilinen anlamda bir "kitap" değil, gerçek manada bir kelimedir. Çünkü Kur'an, bir söz olarak İslam davetinin başlangıcı ile aynı anda nazil olmaya başladı. Ve bu iniş süreci yaklaşık 23 yıl sürdü. Yani Kur'an'ı Mübin çeşitli bölümleri, İslam davetinin çeşitli merhalelerinde ihtiyaçlara ve sorunlara göre vahyedilen ilâhi bir söz ve

Rahmâni bir hitaptır. Kur'an'ın yüzlerce yerinde var olan “Deki, oku, uyar, davet et, ey insanlar! ey iman edenler! ey kavmim! kelimelerine karşılık bir tane dahi “yaz, yazdır, yazın” kelimesine rastlanmaz. Bu nedenle, Kur'an'ın masa başında kaleme alınmış bir eserin özelliğine sahip olarak karşılanması son derece hatalıdır.

Allah'ın mesajının tebliğ edilmesinden sorumlu tutulan son Resul olan Muhammed (a.s) hem akla hem inanca ve hemde duygulara hitap etmek durumundaydı. Son Nebi risalet görevi sırasında farklı zihin yapısına sahip birçok insanla diyaloga geçmek zorundaydı. Böyle bir kimse, son derece önemli olan bir mesajı yaymak ve bir mücadeleye öncülük etmek için insanlara mesajın farklı yönlerini sunmak ve düşmanlarının çok katı olan inançlarına karşı koymak için duygularını da uyandırmak durumdaydı. İşte bu yüzden vahiy sözün gücüne dayanan ve söz ile tebliğ edilmesi gereken ilâhi bir kelam ve ilâhi bir hitaptır.

Dolayısıyla yüce Allah Kur'an'ın dillerde ve gönüllerde canlı bir söz ve dinamik bir hitap olarak taşınmasını hedeflemiştir. “Hayır, O (Kur'an) kendilerine ilim verilenlerin sinelerinde yer eden apaçık âyetlerdir. Âyetlerimizi ancak zalimler bile bile inkar eder”(Ankebut- 49)

Yazılı bir metin olarak Kur'an evlerde, kütüphanelerde, bilgisayarlarda yani her yerde olmasına rağmen, neden insanlar onu dillendirecek bir sese, bir sözcüye, bir hatibe, bir gönüllüye, bağlam ve bütünlüğünü bilen birisine müracaat etme ve sorma ihtiyacını duyarlar?

Aslında Arapça diline az vakıf olan biri Kur'an üslubunun bir “kitap” ve metin değil, bir söz, bir hadis, bir dâvet, bir sesleniş, bir nida, karşılıklı etkileşim, canlı bir konuşma, dinamik bir diyalog formatında olduğunu hemen anlayacaktır. Kur'an yazıya geçirilmeseydi kaybolurdu, değiştirdi diyenlerin Allah Resulü'nden üç asır sonra koruma altında olmayan uydurma rivayetleri onun ağzından çıkmış gibi kabul etmeleri hayret edilecek bir anlayıştır.

Şu bir gerçektir ki, Kur'an'ı anlama yediden yetmişe her insan için iletilebilir sıradan bir haber ve bilgi değildir. Her şeyden önce son vahyin nazil olduğu günden bu yana, bu gerçeği bir vakıa olarak bilmekteyiz. Kur'an'ın kendisi de böyle bir yargıyı destekler mahiyettedir. Mesela, Kur'an'da birçok âyette Allah Resulü (a.s) a hitâben bu mesajın aklını kullananlara ve tefekkür edenlere iletilebileceğinden söz edilir. Bu bağlamda şu âyetlere göz atmakta fayda vardır.

“İşte bu Kur'an, kendisiyle uyarılınsınlar, Allah'ın bir tek ilah olduğunu bilsinler ve aklını kullananlar düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiş bir bildiridir” (İbrahim- 52)

Her ne kadar kabul edilmesi zor olsa da, bu gibi âyetler, Kur'an metninin anlamının herkese açık olmadığını ima eder. Örneğin, Kur'an her okuyanın okuduğunu anladığı bir romana benzemez. Onu her okuyanın, onunla istenilen gerçek iletişimi kuramaz.

Bunun birçok sebebi vardır. Bunlardan birkaçını şöyle sıralamak mümkündür.

1-) Kur'an'ı Mübin'in konuları dağınıktır.

Bir konuyu anlamak için diğer süre ve âyetlerde bulunan bütün parçaları ve detayları bir araya getirip sırasına göre anlamak gerekmektedir.

Mesela: “Ona (Kur'an'a) temiz olmayanlar dokunamaz.” (Vakıa-79) âyetini ele alalım. Bu konuyla alakalı Kur'an'da dağınık bir halde bulunan bütün âyetleri bir araya getirmediikten sonra bu âyeti tam olarak anlamak mümkün değildir. Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğüne göre âyetin iniş sebebi nedir? Temiz olanlar, olmayanlar kimlerdir? Ona nasıl dokunamaz? Âyette bulunan “nehiy” bildiğimiz anlamda bir yasaklama mıdır? Yoksa “nefiy” yani mümkün değil, istese de dokunamaz anlamına mı geliyor? Bu maddelerin hepsi Kur'an'ın diğer sürelerinde serpiştirilmiş durumdadır.

2-) Kur'an'ın kendi içindeki bütünlüğüne sahip olmayanlar Kur'an'a yanlış meal vereceklerinden hiç kimsenin şüphesi olmasın.

3-) Âyetlerin üzerinde uzun bir tedebbür, tezekkür ve tefekkür safhasının geçirilmesi gerekmektedir. Yani uzun süre âyetler zihin ve fikir mutfağında pişirilmeleri gerekir.

4-) Ön yargı ile Kur'an'a yaklaşanlar ondan hiçbir şey anlayamazlar. "Biz Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir. Zalimlerin ise sadece hüsrânını arttırır." (İsra- 82)

5-) Kur'an ara sıra, lazım olduğu zaman başvurulacak sıradan bir eser değildir. Kur'an, tek bir sözdür (hadis) yani bölünüp parçalanamaz bir özelliğe sahiptir. Kur'an'a hakkıyla iman eden ve sadece ondan konuşan kimse için hayatın her alanını işgal etmesi, âdeta onunla yaşaması, onunla haşır neşir olması, onunla hayatını bütünlüştürmesi, her yerde derdini paylaşacağı candan bir dost haline gelmesi gerekmektedir. Yani sürekli olarak Kur'an ile konuşması icap edecektir. İşte o zaman Kur'an sır ve hikmetlerinin hazinesini candan dostuna sonuna kadar açacaktır. Yoksa ben şahsen bir çok müfessirin, Kur'an'ı tefsir etmelerine karşılık onu tam olarak anlamadıklarını görüyorum.

6-) Nebi ve Resul arasında bulunan farkları bilmeyenler Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğünü anlamaktan mahrum olacaklardır. Bütün bunların sebebi Kur'an'ın olağan (sıradan) bir metin olmadığıyla alakalı bir durumdur.

Bütün konularda değil, ama birçok konuda Kur'an'ı karmaşık parçalara sahip bir mekanizmaya benzeyebiliriz. Mekanizmanın her parçası kendi içinde ve diğer parçalarla olan bağlantıları doğru bir şekilde kurulmayacak olursa sağlıklı ve düzenli çalışmayacağı gibi ölümcül zararlar verecektir. Bir nesne ne kadar yüksek bir mesafeden düşerse parçalanma ve dağılma da o derece şiddetli olacaktır. Son derece şifalı, temiz ve saf olan bir madde bozulduğu andan itibaren son derece zehirli ve ölümcül olacaktır.

Mesela: Kur'an'ı iyi bilen, bağlam ve bütünlüğünü gözetken, hikmetini anlayan, yani onunla arkadaşlık ve dostluk kurabilen bir kişi, ahirette kendi amelinden başka hiç bir şefaatin olmadığına bilin-

cinde ve şuurunda olur. Fakat Kur'an'ı hakkıyla okumayan ve onu anlamayan kimse Allah'ın yanında ve berisinde birçok şefaatçilere iman edecektir. Hem de Kur'an'ın bir çok âyetini kaynak göstererek bu açık küfür ve şirk zulmünü irtikap edecektir. Hatim yapma veya sevap kazanma kastıyla Kur'an'ın metnini okuyan kimse onu anlamaktan çok uzak bir mesafeye savrulmuş olacaktır.

“Müminler öyle kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. Onun âyetlerinin okunması onların imanını artırır...” (Enfal- 2)

“Elçiye indirileni işittiklerinde, tanıdıkları haktan dolayı onların gözlerinin yaşla dolduğunu görürsün...” (Maide- 83) “Eğer bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş olsaydık, sen onun Allah korkusundan baş eğerek parça parça olduğunu görürdün...” (Haşr-21)

Dolayısıyla Kur'an'ı beşer mahsulu bir eseri okur gibi okuyamayız. Acaba iman eden bir kişinin kitaptan kalbinin ürpermesi, gönlünün yatışması gibi içsel hadiseler ne anlama gelir? Her türden kitapla böyle iletişime geçmek mümkün müdür? Emerson'un kutsal kitaplar yani Allah tarafından indirilen vahiy'ler hakkındaki şu sözleri, bu sorulara açıklık getirir mahiyettedir.

“Kutsal kitapların anlamları ne dille ne de dudakla alınıp verilmesi, yanağın kırmızısında ve yüreğin çırpıntısında ses bulmalıdır. “İman edenlerin Allah'ı anma ve ondan inen Kur'an sebebiyle kalplerinin ürpermesi zamanı daha gelmedi mi?

Onlar daha önce kendilerine kitap verilen (Yahudi ve Hristiyanlar) gibi olmasınlar, onların üzerinden uzun zaman geçti de kalpleri katılaştı. Onlardan birçoğu yoldan çıkmış kimselerdir.” (Hadid-16)

Vahiyle kurulan bu duygusal yön, kutsal kitapları diğer metinlerden ayıran önemli bir yöndür. Eğer bir kişi bu yoğun iletişimi doğru kuramazsa, Allah mesajının ona iletilecek bir şeyi de olmayacaktır.

“Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılıp da ona sırt çevirenden, kendi elleriyle yaptığını unutandan daha zalim kim vardır? (Sanki

biz onların kalplerine, bunu anlamalarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırlık verdik. Sen onları hidayete çağırırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir.” (Kehf-57)

“Eğer bu Kur'an ile dağlar yürütölmüş veya yeryüzü parçalanmış, yahut ölüler konuşturulmuş olsaydı inkarcılar yine de inanzmazlardı.” (Ra'd- 31; Kehf-101)

Özetle şunu söyleyebiliriz ki, Kur'an söz konusu olduğunda her okuyanın iletilen gerçek anlamı yakalayabilmesi gibi bir şey söz konusu değildir.

Kur'an bilgi-költür arttırmak, daha fazla bilgilenmiş olmak, estetik bir malzeme, edebiyatta kullanma, teğanni ve zevk almak için değil, Allah'ın kişisel ve toplumsal konulardaki emrini elde etmek, daha ötede elde edilen bu anlamı “pratiğe koymak” yani “onu yaşamak” için okunmalıdır. Kur'an, her şeyden çok hayırlara sevk edici, hayat bahşeden, dinamik ve canlı bir organizma olarak algılanmalıdır. Özetle iman eden kişinin Kur'an okuması “Ne yapmalıyım? Nasıl bir ahlaka sahip olmalıyım? sorusu eşliğinde cereyan eder. Oysa bu tasavvur ve anlayış, Şia ve Ehli Sünnet din adamları indinde unutulmuş ve kendilerine yabancılaşmış bir tasavvurdur. Söz mü? Yazı mı?

“Silahlara başvurmadan önce sözün gücünü deneyeceğiz.”

(Yevgeni Zamyetin)

Kadim felsefeciler insanı konuşan canlı olma özelliği ile tanımlamışlardır. Konuşmanın belki de en büyük işlevi iletişim denilen hadiseyi mümkün kılmasıdır. Zamanla insanlar iletişim olanaklarını konuşma dışında, başka birtakım araçlarla geliştirmişlerdir.

İçinde bulunduğumuz yirmi birinci asır ise bu gelişimin zirvesi sayılabilir. Öte yandan insanlara önemli bir mesaj sunan ilâhi vahiy'lerin de en önemli özellikleri yazı ve metin değil, bir sözün (kelam-hadis) ürünü olmalarıdır. Bu anlamda bizim bu yazılarımızda ele almayı düşündüğümüz sorun şudur. Belli bir iletişim biçimini seçmiş olan son vahiy, sonraki dönemlerde iletişim alanında

yaşanan gelişmelerden nasıl etkilenmiştir ve halen nasıl etkilenmektedir. Daha özeldede yazı alanında kaydedilen gelişmeler, Kur'an'ı (menfi ya da müspet) ne ölçüde etki etmiştir?

Şunu kesin olarak biliyoruz ki Kur'an, kelimenin bugünkü anlamıyla Allah tarafından bir bütün halinde indirilmiş bir kitap değildir. Son Nebi'ye indirilen vahiy, belli bir süreç içinde, sorunlar ortaya çıktıkça vahyedilmiş olan bir hitaptır, bir sözdür. Onun mushaf haline getirilmesinin Allah Resülü ile hiçbir alakası olmayıp kendisinden sonra meydana gelmiştir. Bir metin ve kitap formuna sokulan, ancak bugünkü anlamda bir kitap özelliği taşımayan Kur'an, Allah ve O'nun Resulüne rağmen kendine zorla giydirilen ancak hiçbir zaman üzerine yakışmayan bu dar elbiseden nasıl etkilenmiştir.

Daha da önemlisi, Allah Resülü'nden sonra ona muhatap olan insanların karşısına çıkan anlama sorunları ne derece bu gelişmelerle bağlantılı olmuştur. Aslında söz de, yazı da birer iletişim aracıdır. Ancak mesajın sunumu ve sürekliliği açısından ortada temel bir sorun bulunmaktadır. Bu ikisinden hangisi daha kalıcıdır? Bu soru yazılı kültür ile sözlü kültür arasındaki ayrımının belkemiği durumundadır. Sesin zamanla ilişkisi, kaydedilen diğer insan duyularının zamanla ilişkisinden oldukça farklıdır.

Mesela ses, ancak varlığını yitirirken işitilir. Aynı zamanda ses, yalnız yok olabilir değil, özünde geçicidir ve geçici niteliğinde duyulur. "İşitilirken" kelimesini söylerken bile "ken" hecesine geldiğimizde "işitilir" heceleri çoktan yok olmuştur.

Bu hakikat, sözlü kültür içinde yer alan insanları, hafızalarını kuvvetlendirecek araçlar geliştirmeye zorlamıştır.

Zira sözün sürekliliği hafızanın gücü oranındadır. Bu açıdan bakıldığında sözlü kültürde hafızayı güçlendirme sanatı ve kalıplarının son derece gelişmiş olduğu görülecektir. Sözlü geleneğe bağlı özel eğitim ve yaşam tarzı, mücadeleci havasıyla okur-yazarları çarpar. Atasözleri ve bilmeceler yalnız bilgi depolamakla

kalmaz, aynı zamanda çevredekileri de sözlü zeka yarışlarına sevk eder.

Sözlü gelenekte konuşma, mesafeli olmak yerine duygu yönü kuvvetli ve katılımlı bir özelliğe sahiptir. Sözlü gelenek canlı ve samimidir. Etkisi kuvvetli taraftarı yaygındır. Sözlü gelenek yayılmacıdır aynı zamanda özgürlükçüdür. Sözlü kültürde insan, olayların durmadan akıp gittiği evrenin merkezindedir.

ÜMMET İLE MİLLET KAVRAMLARININ ARASINDA BULUNAN FARKLAR

Ümmet: Sözlükte “yönelmek, kastetmek; öne geçmek, imam olmak” mânalarındaki “emm” kökünden türeyen ümmet kelimesi, Kur’an’a göre, “kendilerine uyarıcı Resul gönderilen topluluk, kavim, her kabileden bir grup insan, her canlı cinsi, bütün iyilikleri şahsında toplamış kişi veya kendisine uyulan önder” gibi anlamlara gelir.(Lisânü'l-Arab, “emm” md.; Kâmus Tercümesi, IV, 175-176)

Kur’an’a baktığımızda “Ümmet” kelimesi, din birliğinden daha çok “aynı toprak ve coğrafya üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, ülkü birliği, aynı duygu ve düşünce, gelenek ve görenek birliği olan insanların oluşturduğu topluluklar yani vatandaş” anlamına gelmektedir. Ümmet, “Aynı zaman ve aynı coğrafyada bulunmuş insan ve her türden canlılarla ilgili kullanılan bir kavramdır.

Millet: Kur’an’a baktığımızda millet kelimesi “insanlık tarihi boyunca aynı inanç sistemine sahip olan insan ve topluluklar için kullanıldığını görüyoruz. Yani ümmet, aynı zaman ve mekanda aynı tarz yaşam, aynı yol ve yordam, aynı inanç ve şeriat iken, millet ise, tarih boyunca yaşayan insan ve toplumların tevhid veya şirk olsun, aynı inanç sistemine sahip olan topluluk anlamına gelmektedir.

Millet kelimesi en çok hanif İslam dinine sahip olan İbrahim (a.s) bağlamında kullanılmıştır. (Bakara-135; Âli İmran-95; Nisa-125; En'am-161; Nahl-123; Hac-78; Yusuf-38)

Millet kelimesi, tamamen din ve inanç ile ilgili bir kelime iken, ümmet ise, aynı yaşam tarzı, aynı düşünce, aynı ülkü ve ulusal birliği temsil ediyor. İşte bundan dolayı ümmet için, “Her ümmetin bir Resulü vardır...” (Yunus-47)

“Sizden, hayra davet eden, iyiliği emredip kötülüğü men eden bir topluluk bulunsun İşte bunlar kurtuluşa edenlerdir” (Âli İmran-104) buyrulmuştur. Ümmet kelimesi sanki “bir inanç sistemi” değil, “ulusal birlik” anlamına geliyor.

Mesela: Kur'an'da bulunan bu fark ve anlama göre “Türk” veye “Kürt” kelimesi, millet değil, ümmet kavramının içine giriyor. Çünkü millet tek inancı sembolize ederken, ümmet aynı düşünce ve ülkü birliğini anlatıyor. Yani bu anlama göre “Türk milleti, Kürt milleti, Arap milleti isimlendirmesi kesinlikle hatalı oluyor. Çünkü bu ırklarda her türlü inançtan insanlar ve topluluklar bulunmaktadır. Doğrusu “Türk ümmeti, Arap ümmeti, Kürt ümmeti” olacaktır. Aynı şekilde “İslam ümmeti” sözcüğünün de yanlış olduğunu görüyoruz. Doğrusu “İslam milleti” olması gerekirdi.

Ümmet ve millet kelimeleri arasında en önemli farklardan biri, ümmet aynı zamanda ve aynı coğrafyada bulunmuş yaşayanları ele alırken, millet kelimesi ise, insanlık tarihinde aynı inanç sistemine sahip olan insanları anlatıyor. Millet kelimesi, tamamen din ile ilgili bir kavram iken, (Bakara-120; Âraf-88, 89; Kehf 20; İbrahim-13;)

ümmet kelimesi aynı inanç, aynı yaşayış ve aynı yol, aynı fikir ve anlayış üzerinde bulunan insan ve her canlı türüne verilen bir isim oluyor.

Hayvanlar içinde “ümmet” kelimesi kullanılırken, (En'am-38) millet kelimesi sadece insanlar için kullanılmıştır. Bu bağlamda insan topluluklarının yanı sıra hayvan ve cin topluluklarına (En'âm-38; A'râf -38), aynı zamanda ve mekanda yaşamış aynı hayat tarzına

sahip insan gruplarına da (Bakara-213) ümmet denilmiştir.

Ümmet kelimesi, “Sizden hayra çağırın, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir ümmet bulunsun” meâlindeki âyette (Âl-i İmrân-104) olduğu gibi büyük bir topluluk içindeki özel bir grubu de ifade etmektedir. Bazı âyetlerde ümmet, “din, inanç sistemi, yol” mânalarında kullanılmıştır. (Mü’minûn-52)

“İbrâhim gerçekten Allah’a itaat eden, tevhid ehli, başlı başına bir ümmetti” âyetinde (Nahl-120) İbrâhim’in hidayet önderi ve bütün iyiliklere sahip bir kimse vasfıyla tek başına bir ümmet sayıldığı belirtilmektedir. Ümmet kelimesi bazı âyetlerde “zaman, müddet ve devir” mânasında da kullanılmıştır. (Hûd-8; Yûsuf-45)

Zannedilenin aksine ümmet kelimesi, millet kelimesinden daha geniş bir anlama sahiptir. Yani ümmet kelimesinin içinde inançla birlikte yaşam tarzı, düşünce birliği ve ulus anlayışı olduğu halde, millet kelimesinin içinde sadece inanç birliği mevcuttur. Kur’an’ın bir çok kavram gibi, insanlar bu iki kavramı iyi bilmedikleri için tam tersi bir anlam yüklemişlerdir.

KUR'AN'DA İMAN, İSLAM, İHLAS VE ŞİRK

Aslında “Müslim” kavramı Kur’an’ı Mübin’de “sadece Allah’a dolayısıyla onun hükümlerine indirdiği kitab-a teslim olan kişi” anlamında kullanılmıştır. “İbrahim, ne Yahudi ne de Hristiyan idi; fakat o, Allah’ı bir tanıyan hanif bir Müslim idi; hiçbir zaman müşriklerden olmadı”(Âli İmran- 67)

“Müslim, selim, silm, Müslüman, selam, İslam kavramlarının bütün türevleri “saf İnanç, şirksiz iman, barış, temiz ve katıksız hanif, orijinal din” anlamlarında kullanılmıştır. Kur’an’ın neresinde böyle bir kavram ile karşılaşsak “şirksiz iman, barış, temiz inanç, hanif İslam, saf ve halis din” aklımıza gelmesi gerekiyor.

Kur’an’a göre şirk ile Allah’a iman bir arada olabildiği halde, İslam ile şirk hiçbir zaman bir arada anılmamıştır. Kur’an’a göre “insanların çoğunun Allah’a imanları şirkle beraberdir” (Yusuf- 106)

Tarihin bütün müşrikleri Allah’a iman ederlerdi, hem de dinlerinde samimi bir imana sahip bulunuyorlardı. Yani dinlerinin muhafazası için ellerinden gelen her şeyi yapmaya çalışıyor, mallarını infak ediyor (Enfal-36) her türlü fedakarlığı gösteriyorlardı. Fakat şirk ile İslam birbirine düşman, birbirine son derece aykırı iki düşman din konumundadırlar. İşte bundan dolayı yüce Allah, mezheplerin söyledikleri gibi “iman” üzerine değil, kullarının İslam

üzerine yani “Müslüman” olarak can vermelerini istemektedir.

“Ey iman edenler! Allah’a karşı sorumluluğunuzun gereğini hakkıyla yerine getirin ve ancak Müslümanlar olarak can verin.” (Âli İmran- 102) Allah’ın Resulleri de “iman” üzerine değil, İslam ve Müslüman olarak vefat etmeyi temenni etmişlerdir. Yusuf (a.s) in Allah’a yakarışı şöyledir.

“...Ey göklerin ve yeri yaratan! Sen dünyada da âhirette de benim velimsin. Beni Müslim olarak vefat ettir yani beni sâlih kullarına ulaştır.” (Yusuf- 101)

“Çünkü Rabbi ona Müslim ol, (eslim) demiş o da: Âlemlerin Rabbine teslim oldum, demişti. Bunu İbrahim de kendi oğullarına vasiyet etti, Yakup da: Oğullarım! Allah sizin için bu dini (İslam-Tevhid) seçti. O halde sadece Müslümanlar olarak can verin, dediler.” (Bakara- 132, 133)

İslam kavramı “saf inanç, hanif din, pak sistem” anlamına geldiği için Kur’an’da mü’minlerin özellikleri sayılırken, Müslümanların özelliklerine yer verilmez. Mesela “Müminler ancak, Allah anıldığı zaman yürekleri titreyen, kendilerine Allah’ın ayetleri okunduğunda imanları arttıran ve yalnız Rablerine dayanıp güvenen kimselerdir. Onlar salat’ı ikame eden ve kendilerine rızık olarak verdiğimizden Allah yolunda infak eden kimselerdir. İşte onlar gerçek müminlerdir.” (Enfal- 2, 3, 4)

“Müminler ancak Allah’a yani Resulü’ne iman eden, sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla savaşanlardır. İşte (imanlarında) sadık olanlar bunlardır.” (Hucurat- 15)

Kur’an’ı Mübin’e göre bir insanın gerçek mü’min olması için “iman ettim” demesi yeterli olmamaktadır. Gerçek olarak iman etmenin birçok şartı mevcuttur. İşte bundan dolayı bir çok âyette genellikle “iman edip ameli salih işleyenler...” buyrulmaktadır. İman ile beraber şirk illetinin olabileceği veya sırf iman etmenin yeterli olmadığını Kur’an bizlere haber vermektedir. “İnsanlar sınanmadan, sadece “iman ettik” demekle bırakılıvereceklerini mi sandılar?” (Ankebut- 2)

Bu konuda yanlış anlaşılmaya müsait sadece bir âyet bulunmaktadır. “Araplar “iman ettik” dediler. De ki: Siz gerçek olarak iman etmediniz, ama (dürüst olun ve doğru konuşun, İslam’ın ve Müslümanların gücü karşısında ister istemez) “gelip teslim olduk, boyun eğdik.” deyin.

Henüz iman kalplerinize yerleşmedi. Eğer Allah’a ve Resulüne itaat ederseniz, Allah amellerinizden hiçbir şey eksiltmez. Çünkü Allah bağışlayan, merhamet edendir.” (Hucurat- 14)

Yukarıdaki âyette bulunan “eslemné- “Müslüman olduk, Allah’a teslim olduk” anlamlarında değil, güç karşısında Müslümanlara ve menfaate boyun eğdik” anlamında kullanılmıştır. Çünkü iman kalbe iyice yerleşmeyince iman ve İslam yani Allah’a teslim olma tahakkuk etmiyor. İslam her türlü endişe, korku, şirk, şüpheden uzak tam bir emniyet içerisinde olma anlamına gelmektedir. Bu âyette Yüce Allah “iman ettik” diyen bedevilerin kalplerini bildiği için onların gerçekten iman etmediklerini İslam’ın ve Müslümanların zaferi karşısında mahalle ve akraba baskısı veya devletin maddi imkanlarından faydalanma amacıyla ister istemez boyun eğdiklerini bildiriyor.

Yahudi, Hristiyan, Şii ve Sünni din adamlarının imanlarının sahil olmadığını şu âyetler ortaya koyar. “(Yahudiler ve Hristiyanlar Müslümanlara:) Yahudi ya da Hristiyan olun ki hidayeti bulasınız. dediler. De ki: Hayır! Biz, hanif olan İbrahim’in dinine uyarız. O hiçbir zaman müşriklerden olmadı. Biz, Allah’a bize indirilene, Musa ve İsa’ya verilenlerle Rableri tarafından diğer nebilere verilenlere, onlardan hiçbiri arasında fark gözetmeksizin iman ettik ve biz sadece Allah’a teslim olduk (وَأَنْحَنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ve nehnu lehu müslimün) deyin. Eğer onlar da, sizin inandığınız gibi iman ederlerse hidayeti bulmuş olurlar; yüz çevirirlerse mutlaka anlaşmazlık içine düşmüş olurlar. Onlara karşı Allah sana yeter. O işitendir, her şeyi bilendir.” (Bakara- 135, 136, 137)

Yukarıdaki âyetlerde vahiy’den yani Rahmân ve Rahim olan Allah tarafından indirilenden bağımsız imanın Allah katında bir

değerinin olmadığı ve hidayete asla vesile olmayacağı açık olarak görülüyor. İman ancak Allah'ın indirdiği kitab-a özel kılındığı zaman “teslim” yani İslam mertebesine ulaşıyor. Yani vahyin öngördüğü iman tahakkuk etmeyince Allah'a tam teslim anlamında olan İslam gerçekleşmiyor.

“Kim de iyi amellerde bulunmuş bir mümin olarak O'na varırsa, üstün dereceler bunlar içindir.” (Tâhâ-75) “İman edip de imanlarına herhangi bir zulüm bulaştırmayanlar var ya, işte güven onlarındır ve onlar hidayeti bulanlardır.” (Enam- 82) İman ettim demenin hiçbir zaman yeterli olmadığını gösteren en büyük delillerden biri de “Ey iman edenler!...” diye başlayan onlarca âyettir. Bu âyetlerde “Ey iman edenler! denildikten sonra bu iman sahipleri olan Allah Resulünün arkadaşlarına yani ehl-i sünnet âlimlerinin gökteki yıldızlar gibidir dedikleri sahabilere çok sert eleştiriler getirilmektedir.

Mesela, “Ey iman edenler! Allah'ın ve Resul'ünün önüne geçmeyin. Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah işitendir, bilendir.” (Hucurat-1)

“Ey iman edenler! Seslerinizi Nebi'nin sesinin üstüne yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi, Nebi'ye yüksek sesle bağırmayın; Yoksa siz farkında olmadan amelleriniz boşa gider.” (Hucurat-2)

“Ey iman edenler! Zandan: çok sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin ayıplarını araştırmayın. Biriniz diğerinizin giybetini yapmasın. Biriniz ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz. O halde Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, tevbeyi çok kabul edendir, engin merhamet sahibidir.” (Hucurat-12)

“Ey iman edenler! Allah'a ve Resul'e ihanet etmeyin; sonra bile bile kendi emanetlerinize hainlik etmiş olursunuz.” (Enfal-27)

Dolayısıyla Allah tarafından indirilen vahiy ahlakına göre aracısız, şirkten uzak iman olmadan hiçbir zaman İslam gerçekleşmiş olmayacaktır. Yani Şii ve Sünni din adamlarının “Biz Müslümanız, Allah'a teslim olduk, dinimiz İslamdır” demelerinin Allah katında

hiç bir değeri bulunmamaktadır. Çünkü elçiler tarihinde yani Allah Resullerinin muhatap kılındığı tüm zamanların müşriklerinin zihin dünyalarında yaratıcı olarak daima Allah vardır. Onların Allah'ın varlığı ve büyüklüğü konusunda bir sıkıntıları olmamıştır. Zaten Kur'an tarafından "müşrikin" yani "şirk koşanlar, müşrikler" olarak tanımlanmaları da bu yüzdendir. Onlar din büyüklerini, âlimlerini, iman önderlerini, evliya ve İlâhlarını Allah'a şirk koştukları için müşrik sayılmışlardı.

Yoksa Allah'a inanmadıkları veya O'nu inkar ettikleri için değildir. Şu yakarış Mekke müşriklerindir. "Ey Allah'ım! Eğer bu hak (Kur'an- Resul) senin indinden gelmiş bir gerçekse üzerimize gökten taş yağdır, yahut bize elem verici bir azap getir." (Enfal- 32) Başka bir âyette şöyle buyrulmuştur. "De ki: Gökten ve yerden size rızık veren kimdir? Ya da kulaklara ve gözlere kim mâlik ve hakim bulunuyor? Ölüden diriye kim çıkarıyor? Diriden ölüyü kim çıkarıyor? Her türlü işi kim idare ediyor? "Allah" diyecekler. De ki: Öyleyse (O'na şirk koşmaktan) sakınmıyor musunuz? İşte O, sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Artık haktan ayrıldıktan sonra sapkınlıktan başka ne kalır? O halde nasıl şirke dönderiliyorsunuz." (Yunus- 31,32)

Dolayısıyla mezhep, cemaat ve tarikat müşrikleri gibi kadim müşrikler de gökleri ve yeri yaratanın, Güneş'i ve Ay'ı hareket ettirenin, yağmur yağdıranın, rızık verenin, hayatı ve ölümü takdir eden gücün Yüce Allah olduğunun farkında oldukları ve Allah'a kendilerince iman ettikleri onlarca âyette çeşitli şekillerde dile getirilmiştir. Peki Allah'a imanlarına rağmen insanları müşrik yapan şey nedir?

Bu soruya Kur'an'ın cevabı şöyledir. "Allah'ın yanı sıra hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i rabler edindiler. Halbuki onlara ancak tek Allah'a kulluk etmeleri emrolundu. O'ndan başka ilah yoktur. O, bunların şirk koştuklarından uzaktır" (Tevbe-31) "Onlar Allah'ın yanı sıra kendilerine ne zarar ne de fayda verebilecek şeylere kulluk ediyorlar ve: Bunlar, Allah'ın indinde bizim şefaathçilerimizdir, diyorlar. De ki: "Siz Allah'a göklerde ve yerde bilemeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Hâşâ O, onların şirk

koştuklarından uzak ve yücedir.” (Yunus-18) “...O'nun yanı sıra kendilerine bir takım dostlar (evliya) edinenlere: Onlara bizi sadece Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz, derler. Doğrusu Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Şüphesiz Allah yalancı ve alabildiğine hakkın üzerini örten kimseyi hidayete erdirmez.” (Zümer- 3)

Yani Şia ve Ehli Sünnet dincileri gibi tarihin bütün müşriklerinin yaptığı tek şey, Dinde ve hükümde Allah ile aralarına âlimlerini ve müctehidlerini araçlar koymak suretiyle Allah'ın hükümleri yerine onların hüküm ve içtihatlarına bağlı olarak yaşamaları idi.

Halbuki Resullere indirilen vahiy'lerde en çok dikkat çekilen “Dinde İhlas sahibi olmalarıydı” yani “dini sadece ve sadece Allah'a özel kılmaları olacaktı. “(Ey Resul!) Şüphesiz ki kitabı sana hak olarak indirdik. O halde sende dini Allah'a özel kılarak (İhlas ile) kulluk et. Dikkat et, halis din yalnız Allah'ındır.” (Zümer- 2,3)

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları rivayet ve içtihatlarıyla Kur'an'ın bütün kavramlarının manalarını tahrif etmişlerdir. Bozdukları ve anlamını yamulttukları en önemli kavramlardan birisi de ihlas kavramıdır. Onlara göre “ihlas” “samimi olmak, ibadetleri yalnız Allah için yapmaktır.”

Halbuki Kur'an'ı Mübin'de “İhlas” kavramı “Dini yalnız Allah'a özel kılmak” anlamında kullanılmıştır. Yani “İhlas” kavramı “ameli” bir kavram değil, “imâni” ve “itikadi” bir kavramdır. Eğer din yalnız Allah'a özel kılınmış olsaydı, ibadetler otomatikman Allah için yapılmış olacaktı.

Onun için ihlas kavramı Kur'an'da her zaman din ile beraber anılarak dinin Allah'a özel kılınması ile ilgili bir kavram olduğu ortaya konmuştur. “Halbuki onlara (tarihin bütün ümmetlerine) ancak, dini yalnız O'na özel kılarak hanifler (her türlü şirkten arınmış) olarak Allah'a kulluk etmeleri, salat-ı ikame etmeleri ve zekat vermeleri emrolunmuştu. İşte (toplumu) ayağa kaldıracak sağlam din budur.” (Beyyine-5)

“Dini ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin, diye Nuh’a tavsiye ettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim’e, Musa’ya ve İsa’ya tavsiye ettiğimizi Allah size de din kıldı...” (Şura- 13) Dinde ihlas sahibi olmanın yani dini Allah’a özel kılmanın tek yolu sadece Allah tarafından indirilen âyetlere uymaktır.

“Rabbinizden size indirilene (Kur’an’a) tabi olun. O’nu bırakıp da (yöresinde- berisinde) başka dostların (evliya) peşlerinden gitmeyin. Ne kadar da az müzakere ediyorsunuz.” (Araf-3) “(Ey Nebi!) Sen, sana vahyedilene tâbi ol ve Allah hükmedinceye kadar sabret. O hakimlerin en hayırlısıdır.” (Yunus- 109)

“Ey Nebi! Rabbinden sana vahyedilene tâbi ol. O’ndan başka ilah yoktur. Müşriklerden yüz çevir.” (En’am-106) “Ey Nebi! Sen, sana vahyedilene sınımsız sarıl! Şüphesiz ki sen (Kur’an) sayesinde dosdoğru bir yol üzerindesin. Doğrusu Kur’an sana ve kavmine bir öğüttür. İleride ondan sorumlu tutulacaksınız.” (Zuhruf-43,44)

Yani bize şah damarımızdan daha yakın olan Rahmân ve Rahim olan Rabbimizle aramıza hiç kimseyi aracı olarak koymaya hakkımız yoktur. Kur’an eski zamanların müşriklerini anlatırken, Allah Resulü’nün dönemindeki Mekke müşriklerine “Gördüğünüz gibi şimdi sizin yaptıklarınızla kadim müşriklerin yaptıkları arasında herhangi bir fark yoktur” demiş ve şirkin sadece geçmiş milletlerde kalmış bir fiil olmadığını ortaya koymuştur. Benzer şekilde Kur’an Musa (as)’a iman ettiklerini iddia ettikleri halde ona yapmadıkları eziyeti bırakmayan Yahudileri anlatırken, Muhammed (as)a iman edenlere “Ey iman edenler! Sizde Musa’ya eziyet edenler gibi olmayın...” (Ahzab-69) uyarısında bulunmuş oluyor.

Dolayısıyla ilk anda Mekke müşriklerini muhatap alan yukarıdaki âyetler, onlardan sonraki bütün zamanlarda hatta kıyamet gününe kadar dünyanın herhangi bir yerinde aynı fiil yapacak herkesi doğrudan muhatap almaktadır. O gün müşrikleri uyarın Yüce Allah, bugün aynı şirki işlemeye meyilli iman edenleri uyarılmaktadır.

Öyleyse bu durumda olanlar “O günkü müşrikler için indirilmiştir, bu âyetler Yahudiler için nâzil olmuş, şu süre israiloğulları ile alakalı gelmiş, Hristiyanlar için indirilmiş âyetleri bize okuma” deme hakkına sahip değillerdir. Aslında böyle diyenler Kur’an cahilidirler. Çünkü yüce Allah bu âyetleri kıyamet gününe kadar geçerli olarak indirmiştir.

“De ki: Hangi şey şahadetçe en büyüktür? De ki: (Allah’tan başka ilah olmadığına dair) benimle sizin aranızda Allah şahittir. Bu Kur’an bana, kendisiyle sizi ve ulaştığı herkesi uyarmam için vahyolundu...” (En’am-19)

“Ey Resul! Biz seni bütün insanlara ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak elçi gönderdik; fakat insanların çoğu bilmezler.” (Sebe-28)

“De ki: Ey insanlar! Gerçekten ben sizin hepinize göklerin ve yerin sahibi olan Allah’ın Resul’üyüm” (Araf- 158)

Aslında Firavun ile ilgili inen âyetler sadece onunla ilgili olarak değil, gelecek Firavun’larla ilgilidir. “Andolsun ki Musa’yı da mucizelerimizle ve apaçık bir delille Firavun’a ve onun ileri gelenlerine gönderdik. Fakat onlar Firavun’un emrine uydular. Oysa Firavun’un emri doğru değildi” 97. âyette bulunan “... vemé emru Firavun’e biraşid” “...Oysa Firavun’un emri doğru değildi” cümlesini Kur’an’ın bağlam ve bütünlüğü içinde şu şekilde anlamak mümkündür.

“Firavun’ların emri doğru değildir” Kadim tarihteki Resullerin kavimlerini anlatan âyetler onlarla ilgili olmadığı gibi, Mekke müşrikleriyle ilgili nazil olan âyetler de sadece onlarla ilgili değildir. Yahudi ve Hristiyan âlimleriyle alakalı inen âyetlerin büyük çoğunluğu Şia ve Ehl-i Sünnet dininin âlimleriyle alakalıdır. “Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla” misali. Tevrat ve İncil ile ilgili indirilen âyetlerin ekseriyeti kayıtsız şartsız Kur’an ile ilgili nâzil olmuşlardır. İşte bundan dolayı âyetlerde geçen “nasârâ” “Hristiyanlar” “yehude” “Yahudiler” kelimeleri yerine “Ehli Sünnet” ve “Şia” “İncil” ve “Tevrat” kelimeleri yerine de “Kur’an” kelimesi konulmaması halinde Kur’an güncellenmemiş dolayısıyla anlaşılmamış olacaktır.

Kur'an'da İslam, ihlas ve ibadet tevhid anlamında kullanılmıştır.

Mesela:

“Yoksa Yakub’a ölüm geldiği zaman siz orada mı idiniz? O zaman (Yakub) oğullarına: Benden sonra kime kulluk edeceksiniz? demişti. Onlar: Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak’ın ilâhı olan tek Allah’a kulluk edeceğiz; Biz ancak ona teslim olmuşuzdur, dediler.” (Bakara- 133)

Bakara 133. âyetinin sonunda “وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ” ve nehnu lehu müslimün” “Biz sadece ona teslim olmuşuzdur” yine Bakara 136. âyetinin sonunda “وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ” ve nehnu lehu müslimün” “Biz sadece ona teslim olmuşuzdur”

Bakara 138. âyetinin sonunda “وَنَحْنُ لَهُ غَابِطُونَ” ve nehnu lehu âbidun” “Biz sadece ona kulluk ederiz” Bakara 139. âyetinin sonunda “وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ” ve nehnu lehu muhlisun” “Biz dini sadece ona özel kılarız.” Âli İmran 84. âyetinin sonunda “وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ” ve nehnu lehu müslimün” “Biz sadece ona teslim olmuşuzdur” denildikten sonra, “Kim tevhid dini olan” İslam’dan başka bir din ararsa bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve ahirette ziyan edenlerden olacaktır.” (Âli İmran- 85) buyuruluyor.

Yani “İslam” denildiği zaman sadece ve sadece vahyin ortaya koyduğu “hanif din” akla gelmesi gerekir. “İslam” denildiği zaman kayıtsız şartsız yani tam bir “ihlas” ile kesin bir “teslimiyet” anlaşılmalıdır. Fakat iman böyle değildir. İşte bundan dolayı “Müslüman olanlar ve ameli salih işleyenler...” cümlesi Kur’an’ın hiçbir âyetinde yer almaz. İlgili bütün âyetlerde şöyle buyrulmuştur. “İman edip yani ameli salih işleyenler...” Çünkü iman bir iddiadır. Bunun ispatlanması halinde insanı Allah katında “gerçek mümin” yapıyor. Onun için âyetlerde Müslüman olmanın şartları aranmamış iman etmenin şartları aranmıştır.

Mesela: Şu âyetlerde Allah’ın bazı emir ve tavsiyelerinden sonra şöyle buyrulmuştur. “...İn küntüm mü’minin” “...Eğer gerçekten mümin iseniz” (Bakara- 91, 93, 248, 278; Âli İmran- 49, 139, 175;

Maide- 23, 57, 112; En'am-118; Araf- 85; Enfal- 1, 41; Tevbe-13; Hud- 86; Nur- 2, 17; Hadid- 8)

Bütün bu âyetlerde geçen cümle “in küntüm mü'minin” “Eğer gerçekten mümin iseniz” iken, sadece Yunus suresi 84. âyette Musa (as)'ın İsrailoğullarına söylediği bir cümle yer alır. “Musa dedi ki: Ey kavmim! Eğer Allah'a iman etmişseniz O'na dayanıp tevekkül edin. Eğer teslim olmuşsanız” “in küntüm müslimin” Benim bu konuyu ele almamın en büyük sebebi şudur. Aslında tüm uydurma dinlerin çıkış noktası var olmayan sünnet anlayışıdır. Bu, Allah'a ve Resulü'ne iftira olan dinlerin temelleri de Allah tarafından indirilen vahyin devre dışı bırakılması ile başlar.

Çünkü vahyi devre dışı bırakmadan yeni bir din inşa etmek mümkün değildir. Fakat bunu yaparken elbette ki vahyi açıktan hedef alarak yapmazlar. Çünkü halkı ikna edemezler. O halde bunu yapmanın çeşitli yollarını aramak gerekir. Bunun en ideal ve kestirme yolu, Allah Resulü'nü vahiy'den ayırmak suretiyle âyetlerden bağımsız bir “Resul” ortaya çıkarmaktır. Bu uydurma, sanal din için aslında var olmayan sahte “Resul'ün” karizmasını kullanarak onun otoritesini devreye sokmak şarttır.

Mesela: “Bir de Kur'an Müslümanlığı diye bir sapkınlık çıktı, sünnet (hadisler) Kur'an'a egemendir, “essünnetü kâdiyetün alel kitéb” (Evzai)

Hadisler olmadan Kur'an anlaşılmaz, usul-ü din uleması hadisin Kur'an'a olan ihtiyacından daha fazla Kur'an'ın hadislere ihtiyacı vardır” iddiası Ehli Sünnet âlimlerine aittir. İşte Allah'a, Resule ve İslam'a iman ettiğini iddia edenlerin pratikte İslam inancı ve anlayışı bu minvaldedir. Bu “sünnet!” anlayışı “hadisler de vahiy ürünüdür” iddiasıyla savunulur. Bu iddia sahiplerine göre hadisler Kur'an'a eşittir, Kur'an vahyi metlöv, hadisler vahyi gayri metlüvdür. Yani her ne kadar hadisler vahiy de olsa sadece namazda okunmazlar.

Dolayısıyla Kur'an ile hadisler arasında tek fark budur. Ehl-i Sünnet dininin muhaddis ve müctehidleri içinde hadislerin de vahiy

ürünü olduğunu hiç kimse reddetmez.

Dolayısıyla hadisler olmadan Kur'an zaten anlaşılmaz. Bu durumda hadisler Kur'an'ı tahsis hatta nesh bile edebilir. Yani Kur'an'ı pratikte devre dışı ettikleri yetmezmiş gibi, uydurma hadislerle onu yok saydılar. İşte bu şeytani yollarla Allah'ın âyetlerinin hükümlerini iptal ederek, mezhep ve fırkalarına uygun ama Allah'ın kitabına tamamen aykırı hükümler çıkardılar. Ve bunu da ümmi insanlara din diye takdim ettiler. Bu sahtekarlığa karşı gelen vahiy ehli muvahhidlere de "Kur'an sapkını, mezhepsiz, peygamber düşmanı" demeyi de ihmal etmediler. İşte Şia, Ehl-i Sünnet (diyanet-cemaat- tarikat) tüm paralel dinlerin sünnet anlayışı temel olarak bu uydurma kaynaklara ve bu paradigmaya dayanır.

Bu uydurma din dünyanın en vahşi ve katliamcı dinidir. Dünyada "Kur'an'dan uzak iman" kadar tehlikeli bir şey yoktur. Kur'an'dan kopuk olan bu iman bütün silahlardan daha ölümcül ve daha tehlikeli bir silahtır.

Bu öyle bir imandır ki, müntesiplerine gözünü kırpmadan adam öldürtüp, sünnettir diye oturarak üç yudumda suyu içtiği için şehit olacağına inandıran bir imandır. İşte bu iman "Müslüman" olduğunu zanneden tüm cemaat ve tarikatlarda olan vahşi bir imandır.

Dolayısıyla Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları bilerek veya bilmeyerek Allah Resulü'nün şahsiyetini ve manevi kişiliğini istismar ederek önce onu Kur'an'dan kopartıp sonra da Kur'an'ı devre dışı bırakmış, ardından da Kur'an'dan tamamen uzaklaştırıp, fitrat ve evrensel ahlaka uygun olmayan, son derece yabancı ve ilkel bir din sunmuşlardır. "Onlar, hem insanları (Kur'an'a- Allah'ın yoluna) yaklaşmaktan vazgeçirmeye çalışırlar, hem de kendileri ondan uzaklaşırlar. Oysa onlar farkında olmadan ancak kendilerini mahvederler." (Enam- 26)

Böylece suçluların yolu belli olsun diye âyetleri iyice açıklıyoruz. "(Ey Nebi!) De ki: Allah'ın dışında kulluk ettiklerinize tapmak bana yasak edildi. (Ey Nebi!) De ki: Ben sizin arzularınıza uymam, aksi halde sapıtırım da hidayete erenlerden olmam. De ki: Şüphesiz ben

Rabbimden gelen apaçık bir delile dayanıyorum. Siz ise onu yalanladınız. Çabucak gelmesini istediğiniz azap benim yanımda değildir. Hüküm ancak Allah'ındır. O sadece hakkı söyler ve O doğru hüküm verenlerin en hayırlısıdır.” (Enam- 55, 56, 57)

İnsanlık tarihi boyunca bütün din ve inanç sahibi gruplar, mezhepler, cemaatler sadece kendilerinin doğru yolda olduklarını, kendileri gibi inanmayanları dinsizlik ve sapkınlıkla suçlamışlardır. Halbuki Kur'an'a baktığımızda karşımıza çıkan en açık gerçek bütün Nebilerin sadece Allah tarafından indirilen vahye uymak zorunda olduklarıdır. Aslında insanların yaratılış ve elçilerin gönderiliş sebebi “İhlas”tır. Yani dini sadece ve sadece Allah'a özel kılmaktır. “Ben cinleri ve insanları sadece bana kulluk etsinler diye yarattım!” (Zariyat- 56)

Bu ayette geçen “li ya’buduni” “sadece bana kulluk etsinler” “beni birlesinler, iman ve ibadeti bana özel kılsınlar” demektir. “Halbuki onlara (tarihin bütün ümmetlerine) ancak, dini yalnız O'na özel kılarak ve hanifler (saf Müslümanlar) olarak Allah'a kulluk etmeleri emrolundu. (İnsanları ayağa kaldıracak) sağlam din işte budur” (Beyyine-5)

Yaratılan her canlının yaratılış amacının dışına çıkması onun felaketine sebep olacağı gibi, insanın da yaratılış gayesinin dışına çıkıp Allah'tan başkasına kulluk yapması yani şirk evliyasının hükmüne göre hareket etmesi tam bir yıkım olacaktır. “De ki: Bana, dini Allah'a özel kılarak (O'na) kulluk etmem emrolundu. Bana Müslümanların (Muvahhidlerin) ilki olmam emrolundu. De ki: Rabbime karşı gelirsem, doğrusu büyük günün azabından korkarım. De ki: Ben dini sadece Allah'a özel kılarak kulluk ederim. (Ey müşrikler!): Siz de O'ndan başka dilediğimize kulluk edin. De ki: Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hemde ailelerini hüsrana sokanlardır. Bilesiniz ki bu apaçık hüsrandır” (Zümer-11,12,13,14 15)

Bu konuda Yüce Allah kullarını birçok ayette uarmaktadır.

Mesela: “Kendisine şirk koşmaksızın Allah’ın hanif (saf Müslüman) kulları olun. Kim Allah’a şirk koşarsa sanki o, gökten düşüp parçalanmış da kendisini vahşi kuşlar kapışmış, yahut rüzgar onu uzak bir mesafeye sürüklemiş bir nesne gibi olur.” (Hac- 31)

Dolayısıyla hiç kimse atalarından intikal eden yani taklidi imana, cemaatine, liderine, mezhep imamına, muhaddis ve müctehidine güvenmemelidir. Herkes kendi yaptıklarından, kendi inancından söyleminden, hal ve hareketlerinden sorguya çekilecektir. Doğruları yapmak ve sırat-ı müstakim üzerinde bulunmak ancak Allah’ın indirdiği ve Nebinin tabi olduğu âyetler ile mümkündür. Allah’tan indirilen hakikatın üzerini örterek şeytanın evliyasını dost edinenler kıyamet gününde yaşadıkları kötü akıbetin manzaraları Kur’an’da onlarca âyette gözlerimizin önüne serilmektedir.

“O gün zalim kimse pişmanlıktan ellerini ısırp şöyle der: Keşke o Resul (Kur’an-vahiy) ile beraber bir yol tutsaydım! Yazıklar olsun bana keşke falancayı dost edinmeseydim. Çünkü zikir (Kur’an) bana gelmişken o, gerçekten beni ondan saptırdı. Şeytan insanı (şirk uçurumuna sürükleyip) sonra yüzüstü bırakıp perişan eder.” (Furkan- 27, 28, 29)

Doğumundan günümüze intikal eden, doğru ve hak olarak bildiğimiz Şia ve Ehli Sünnet’in bütün hadisleri, içtihatları ve mezhepleri yalan ve iftiradır. Kaynaklarının insanlığa vahşet ve zulümden başka verebileceği hiçbir şey olmadığı âşikar olarak ortaya çıkmıştır. Halbuki Allah’ın hidayet ve rahmet kaynağı Kur’an bütün mazlum halkaların gözündeki yaşları silecek, ahuvahları yok edip yeryüzünü cennete çevirecek bütün güzellikleri içinde barındırmaktadır.

“Allah, sizlerden iman edip salih amellerde bulunanlara, kendilerinden öncekileri sahip ve hakim kıldığı gibi onları da yeryüzüne sahip ve hakim kalacağını, onlar için razı olduğu (İslam) dini onların iyiliğine yerleştirip koruyacağını ve geçirdikleri korku döneminden sonra, bunun yerine onlara güven sağlayacağını vâdetti. Çünkü onlar yalnız bana kulluk ederler; hiçbir şeyi bana şirk tutmazlar.

Artık bundan sonra kim inkâr edip gerçekleri örterse, işte bunlar yoldan çıkmışların kendileridir.” (Nur- 55)

Bütün bu gerçeklere rağmen, maalesef şuda bir gerçektir. İslam toplumunda en çok okunan ve en az anlaşılan kitap hidayet ve rahmet kaynağı olarak gönderilen Kur'an'dır. Ne zaman Şia ve Ehli Sünnet'in rivayet ve içtihatları Allah'ın ayetlerinin önünden kaldırılırsa, kör olmuş gözler açılacak, duygusuz gönüller şenlenecek, pas tutan kulaklar öğütleri dinleyecek ve gerçek İslam medeniyetinin önü açılmış olacaktır. Yüce Allah insanı kendine muhatap olarak aldığı için, insan da buna karşılık dini yalnız ona özel kılmakla yükümlüdür.

Dolayısıyla en kısa zamanda Allah tarafından fitratımıza vurulan tevhid'e yani saf, hanif, orijinal, organik İslam dinine yani vahye dönüş yapmak zorundayız.

Allah'ın ipine sığınmalı, İslam boyasıyla boyanmalı, 1400 yıldan beri Allah'a din öğretme cahilliğini terkedip, dini sadece Allah'ın kitabından öğrenmeliyiz. Aksi takdirde güç ve kuvvetimiz zayıflamaya devam edecek, emperyalistlerin oyuncağı olmaya devam edeceğiz. “Allah'a yani Resulüne (Kur'an'a) itaat edin (Allah ile) çekişmeye kalkışmayın. Sonra korkuya mahkum olur da kuvvetiniz gider. Bir de (vahiy) üzerinde sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.” (Enfal- 46)

KADINLARDA BAŞÖRTÜSÜ FARZ MIDIR?

Bu konuyu iyice anlayabilmek için son vahyin ilk yıllarına gitmek gerekir. Mekkelilerin kadına bakış tarzı Medineli ensardan ayrı bir özellik arz ediyordu. Mekkelilerin kadına bakış tarzları son derece ilkeldi. Fakat Medine böyle değildi. Medine’de kadının söz söyleme ve birçok sosyal faaliyetlere katılma hakkı vardı. Nebi (a.s) Mekke’li olduğu halde merhamet, güzel ahlak ve karakter bakımından Medine’li ensara benziyordu. Kadınlar, hiçbir aracı olmadan, her zaman direkt olarak Allah Resulü (a.s) dan Kur’an’ı öğreniyorlardı. Bu imkan kendilerine sonuna kadar açıktı. Hatta Nebi (aleyhisselam) ile tartışılabilecek bir hürriyete sahip idiler. (Mücadele-1)

Fakat Nebi (aleyhisselam) dan sonra dört halifenin, Emevi ve Abbasilerin Mekke’li olmaları, rivayet ve içtihadlara etki ederek, İslam tarihinde özellikle Ehl-i Sünnet âlimlerinin kadına bakış tarzı, Mekkelilerin bakış tarzı olarak gelişmiştir. Ehl-i Sünnet din adamları ve müctehidleri ilim ve fikirde kadına gerektiği değeri vermemişlerdir. Uydurulan hadislerle sosyal faaliyetlerde kadına dar bir alan çizilip bu alanın dışına çıkmasına fırsat verilmemiştir. Kur’an’a ihanet tarihinde diğer toplumlardan gelen kültürlerle kadın her zaman tehlikeli bir varlık, günah işlemeye meyilli, güvenilmez, göz altında olması gereken, namusu lekeleyen şeytani bir birey” olarak görülmüştür.

Dolayısıyla Nebi (a.s) dan sonra “kadınların evlere hapsedilmeleri, eğitim ve sosyal hayattan çekilmeleri, yönetici yapılmamaları, seyahat özgürlüklerinin kısıtlanması, cami ve mescitlerden uzak tutulmaları, fitnenin esas kaynağının kadınlar olduğu” ile ilgili yüzlerce hadis uydurulmuştur. Şimdi bu hadislerden bir kaç tanesine bakalım. Bakalım da, Allah’tan korkmadan Nübüvvet makam ve mertebesini, Risâlet misyonunu nasıl bir çirkinliğe alet ettiklerini görelim. “İşlerini kadına havale eden bir topluluk iflah olmaz.” (Buhari - Megazi, 84, Fiten, 17; Tirmizi-Fiten,75; Nesai- Âdabu’l-Kudat-8)

“İşleriniz kadınlara kalırsa sizin için yerin altı (kabir-ölüm) üstünden daha hayırlıdır” (Tirmizi-Fiten, 78) “Allah’a ve ahiret gününe iman eden bir kadının beraberinde babası veya oğlu yahut kocası veya kardeşi yahut nikahı haram olan biri olmaksızın üç gün veya daha fazla süren bir yolculuğa çıkması helal değildir” (Müslim-Hac, 108)

“Allah’a ve ahiret gününe iman eden bir kadının yanında kendisine nikahı haram olan biri bulunmadıkça, bir gün veya bir gecelik yola gitmesi helal değildir.” (Müslim-Hac, 421; Tirmizi- Rada, 15)

“Bir kadın, yanında mahrem birisi bulunmadıkça bir erkekle yalnız kalmasın ve yola çıkmasın” buyurunca, bir adam ayağa kalktı ve “Ey Allah’ın Resulü! Eşim Hac için çıktı, ben ise falanca gazvede (savaşa) idim” deyince, Nebi (a.s) git ve eşinle birlikte hac yap” buyurmuştur. (Buhari-Nikah, 110; Müslim- Hac, 424)

“Kadının evinin avlusunda kıldığı namaz, mescidde kıldığı namazdan daha faziletlidir. Evinde kıldığı namaz, avluda kıldığı namazdan daha faziletlidir. Evin iç kısmında kıldığı namaz, evinin açık yerindekıldığı namazdan daha faziletlidir.” (EbuDavud-Salât,54)

“Kadın, insanın ar ve namusudur. Evinden dışarı çıktığında şeytan ona yaklaşır. Kadının Allah’a en yakın olduğu yer evidir” (İbn Huzeyme- Sahih, 3.c- 93; Taberani-el-Mu’cemu’l-Evsat, 3.c-189, 8.c, 101) “Benden sonra erkeklere kadınlardan daha zararlı bir fitne bırak-

madım.” (Buhari- Nikâh, 18; Müslim- Zikir, 97; Tirmizi- Edep, 31)

“Sayet kocasının ayağından, başından, saçlarının ayrıldığı yerine kadar irin ve iltihapla kirlenmiş olsa sonra kadın ona yönelse ve kocasını dili ile yalarsa onun hakkını ödeyemez” (Ahmed bin Hanbel, Müsned, 20- 64,65)

“Cüzam hastalığının onun etini deldiğini, iki burun deliğini yırttığını, bu iki burun deliğinden kan ve irin aktığını görsen, sonra onun hakkını ödemek için ağzıyla onunla o iki burun deliğinden akınları yalayıp yesen, ebediyen onun hakkını ödeyemezsin.” (Taberani- el- Mu’cemu’l-kebir, 8, 259)

“Kendisinden kocası razı olduğu halde ölen her Müslüman kadın cennete gider.” (Tirmizi-Rada, 10; İbn-i Mâce-Nikah,4)

“İnsanın insana secde etmesini emrecek olsaydım, kadının kocasına secde etmesini emrederdim.” (Tirmiz- Rada,10; Ebu Davud-Nikah, 41; İbn-i Mâce- Nihah, 4)

“Uğursuzluk üç şeydedir: Kadında, evde ve atta” (Buhari-Cihad,47, Nikâh,18; Müslim- selâm, 115; Tirmizi- Edep, 58; İbn-i Mâce- Nikah, 55)

“Resulullah bir bayram namazında kadınlar tarafına geçerek şöyle dedi: “Ey kadınlar topluluğu! Sadaka veriniz çünkü sizler cehennem halkının çoğunluğunu oluşturmaktasınız” Bunun üzerine kadınlardan biri, “Ey Allah’ın Resülü! Niçin böyle oluyor? dedi.

Resulullah “Çok lanet etmeniz ve kocalarınızın yaptığı iyiliklere nankörlük etmenizden dolayı” dedi. Allah Resülü (a.s) şöyle devam etti: Aklı başında ve görüşü sağlam bir erkeğe galip gelebilen, aklı ve dinî eksik sizden başka varlık görmedim.” Orada bulunanlardan bir kadın: “Kadının aklının ve dininin noksanlığı nedir?” diye sordu. Nebi (aleyhisselam) da “Sizden iki kadının şahitliği bir erkeğinkine denktir. Dininizin noksanlığına gelince o da hayızlı olmaktadır. Sizden biriniz hayızlı iken 3-4 gün oturur, namaz kılamaz.” dedi.

“Sizden biriniz namaza durduğu vakit, önünden deve semerinin arka kaşı kadar bir şey bulunursa, o kendisine süteler (önün-

den geçenlere karşı korur) Önünde semerin arka kaşı kadar bir şey bulunursa bunun namazını eşek, kadın ve siyah köpek bozar.” (Buhari-Salat, 103,106; Müslim- Salât, 265; Ebu Davud, Salât, 110; Tirmizi- Salât 253; Nesai- Kible, 7)

Halbuki Kur’an’a baktığımızda kadınların da da erkekler gibi özgür bir iradeye sahip olduklarını, erkekler gibi imtihan edildiklerini, fiziki ve psikolojik yapılarından başka diğer bütün özelliklerinde erkeklere ortak olduklarını görüyoruz. Son vahyin tarihinde İslam dinini kabul eden milletlerin gelenek ve kültürleri hakim olunca iman edenler içinden çıkılmaz bir çok problemlerle karşı karşıya kaldılar. Bunlardan birisi de kadınların başlarını örtmelerinin Allah’ın emri olduğu inancıdır.

Kur’an, namus mefhumunu anlatırken ilk önce erkeğin namuslu olmasını tavsiye etmektedir. “(Ey Nebi!) Mümin erkeklere, gözlerini harama dikmemelerini, ırzlarını korumalarını söyle...” (Nur- 30)

“... ırzlarını koruyan erkekler ve ırzlarını koruyan kadınlar, Allah’ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar var ya: İşte Allah bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükafat hazırlamıştır.” (Ahzab- 35)

Bu âyetlere rağmen, son vahyin tarihinde iman ettiklerini iddia edenlerin nazarında ırzlarını koruması gerekenlerin sadece kadınlar olacakları inanç ve algısı yerleşmiştir. Halbuki erkeklerin ırzlarını korumaları daha kolaydır. Erkek ırzını koruduğunda, kadının ırzı otomatikman korunmuş olacaktır. Son vahyin tarihinde Ehl-i Sünnet âlimleri açık bir şekilde olmazsa bile zihin altında kadının rabbinin erkek olduğunu, kadının Allah’a karşı değil, erkeğe karşı sorumlu olduğunu benimsemişlerdir.

Kur’an’da, kadınların başlarını örtmelerinin farz olduğunu gösteren açık bir emir yoktur. Nedense hüküm ve tavsiyelerin yoğun olarak bulunduğu altmış dört âyetlik Nur suresinde insanlar sadece 31.âyetten haberleri vardır. Diğer âyetlerden hiç kimsenin haberi yoktur. Şimdi ilgili âyete bakalım. “Mümin kadınlara da

söyle: Gözlerini harama bakmaktan korusunlar; iffetlerini esirgeyinler. Görünen kısımları müstesna olmak üzere zinetlerini teşhir etmesinler, örtülerini yakalarının üzerine örtsünler...” (Nur- 31)

Âyette “görünen kısımları müstesna...” cümlesinden, genel görüş olarak örtme mecburiyeti bulunmayan yerler yüz ve eller olarak kabul edilmiştir. Bu konuda tefsir ve fıkıh kitaplarında yoğun bilgi bulunmaktadır.

Muhaddis ve müctehidler genellikle kadınları baskı altına alabilmek için bunları uydurmuşlardır. Kadının vücudu dikkat çekici bir cazibeye sahip olduğu için yabancı erkeklerin rahatsız edici bakışlarından korunmalıdır. İslam dini kadına “dikkatleri üzerine çekme” ve “sorumluluk bilincine sahip ol” der. “...takva elbisesi işte o daha hayırlıdır...” (Araf- 26)

Yani bilinç ve ihlas ile hareket etmelerini, başkalarının nazarlarını üstlerine çekecek dar elbise giymemelerini, niyet ve hareketleriyle yabancılara ümit verecek davranışlardan sakınmalarını tavsiye eder. Yoksa kadınların saçlarını yüzlerinden daha mahrem görmek akıl ve mantığın kabul edeceği bir şey değildir. Bir kadının vücudunda zinet açısından insanı etkileyecek en son şey saçlarıdır. Saçların insanı tahrir edecek cazibesi yoktur.

Evlenecek kızların saçlarına değil de, yüz ve vücutlarına bakılması bundan dolayıdır. Kızların saçlarına bakmak kimsenin aklına bile gelmez. Aslında kadın olsun erkek olsun bir insanda en önemli güzellik ihlas (dinî Allah’a özel kılmak) güzel ahlak ve infaktır. Diğer zahirî güzellikler abartıldığı kadar önemli değildir. Giyim kuşamla ilgili tavsiyeler bölgesel ve tarihsel özellikler taşımaktadır. Yani bu gibi şeyler zaman ve iklimlerin değişkenliği karşısında mağlup olmaya mahkumdur.

Dolayısıyla başörtüsü bir kültür, bir gelenek, bir tercih ve bir insan hakkıdır. Hiç bir güç ve kuvvet kadınların haklarına ve özgürlüklerine müdahale ederek, onları tercihlerinden alıkoymaz. Bir genç kız okumak istiyorsa, istediği gibi giyinme hakkına sahip

olmakla birlikte, başörtüsü takmadan da tahsil hayatına devam eder.

Kadınların başörtüsü takıp takmamaları konusunda erkeklerin müdahale etme hak ve yetkileri yoktur. Daha doğrusu kadınların başörtüsü takıp takmamaları ne devleti, ne hukuku, ne de erkekleri ilgilendiren bir konudur. Kadınların giyimleri, tahrik amacı taşıımıyorsa, zaman ve zemin, iklim ve coğrafya şartlarına, halkın gelenek ve göreneklerine göre bir şekil alacaktır. Kur'an, giyim kuşam gibi konuları esnek bırakmıştır.

Medine'de kadınlar geleneksel olarak başlarının üzerine bir şey atar fakat vücutlarının büyük bir kısmı dışarıda kalırdı. Nur suresinin 31. âyet başın örtülmesi ile ilgili bir emir değil, vücudun örtülmesi ile ilgili bir tavsiyedir. Başını örten bir kadına insan hakları açısından, başını açması için nasıl müdahale edilmezse, başını açan kadına da başını ört diye müdahale edilemez. İslam açısından ikisi de aynı şeydir. Aslında başörtüsünü farz kılan Kur'an değildir. Başörtüsünü farz kılan, alimlerin zihinlerinde bulunan fesat anlayış, siyasal egemenlik, uydurma rivayetler, ilkel inançlar ve Kur'an'a karşı cehalettir. İklim ve coğrafya, zaman ve zemine göre değişkenlik arzeden bir şey farz olmaz. Yakasından ayaklarına kadar uzun ve geniş elbise giyen bir kadın tesettürlü sayılır. Baş örtüsü olmadan bu elbiseyle dışarı çıkabileceği gibi, salâtı da ikame edebilir.

İslam dininde esas olan, din ve hüküm olarak Kur'an'dan başka hiçbir kaynağın kabul edilmemesi, ihlas yani dinî Allah'a özel kılınması, infak, güzel ahlak, ana-baba hakkı, komşu ve akrabalara iyilik, adalet ve insan hakları, israftan kaçınmak, ve yolsuzluk yapmamaktır. Bunlar olmadan yaşanılan dinin Allah katında hiç bir değeri yoktur. Bu değerli ilkeler yanında kadınların saçlarının görülüp görülmemesinin hiç bir önemi yoktur. Şia ve Ehl-i Sünnet âlimleri, kadınların saçlarına, giyim kuşamlarına değil de, kendi şirklerine, vahşi dinleriyle ülkelerini nasıl cehenneme çevirdiklerine baksalardı, daha mantıklı olurdu. Mahsa Amini'nin öldürülmesinden sonra İran'da cereyan eden hadiseler başörtüsü takmanın devlet eliyle zorunlu kılınmasının ne kadar akılsızca bir hareket olduğunu

gösterdi.

ZULÜM NE DEMEKTİR?

Aslında Kur'an'da geçen "zulüm" "zalim" sözcükleri, bugün kullandığımız "zulüm" ve "zalim" sözcükler ile aynı anlama gelmemektedir. Bizim bugün "dayak atmak, aç susuz bırakmak, işkence etmek, kesmek, biçmek, ızdırap çektirmek, yaralamak, öldürmek gibi kişiye fiziksel ve ruhsal acılar veren fiillerin tümüne "zulüm" anlaşılırken, böyle fiilleri yapan kişilere "zalim" denirken, Kur'an'da geçen zulüm sözcüğünün anlamı "gerçeğin ortaya çıkmasını önlemek, hakkın doğru algılanmasının önüne geçmek, doğru olan şeyi gizlemek, adaleti engellemek, gerçeğin üzerini örtmek, ortamı karartıp doğrunun anlaşılmasını zorlaştırmak yoluyla insanların gerçeği görebilmelerinin önüne geçmek, delilleri silmek, insanların duyu algılarını körelterek batıl ile hakkın arasındaki ayrılıkları seçebilmelerinin yolunu tıkamak, açık olan delilleri karartmak, karanlık, delillerin gizlenmesi, delillerin karanlıklara terk edilmesi, delillerin değiştirilmesi ya da yok edilmesi anlamına gelmektedir.

Zulüm sözcüğü Kur'an'da geçen "nur" "ışık" sözcüğünün karşıt anlamlısıdır, "nur" aydınlatır, ortaya çıkarır, apaçık gösterir, "zulüm" ise gizler karartır, delilleri saklar ve yok eder. İşte bu yüzden Allah "Nur" dur. "Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun temsili, içinde lamba bulunan bir kandillik gibidir. O lamba kristal bir fanus içindedir, o fanus da sanki inciye benzer bir yıldız gibidir ki, doğruya da batıya da nispet edilemeyen mübarek bir ağaçtan, yani zeytinden çıkan yağdan tutuşturulur.

Onun yağı, neredeyse, kendisine ateş değmese dahi ışık verir. (Bu,) nur üstüne nurdur. Allah dileyeni nuruna eriştirir. Allah insanlara işte böyle temsiller getirir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir” (Nur-35) Kainattaki bütün gerçekler Allah sayesinde ortaya çıktığı için yani gerçekler karanlıklardan Allah sayesinde kurtuldukları için Allah’a Nur denmiştir.

Mesela, Araplar “gece”ye de “zulüm” derler, çünkü “gece” görüşü engeller, maddelerin gerçek kimlikleriyle görünmelerine mani olur, nesnelere üzerini karanlıkla örter. İşte Kur’an’da geçen zulüm sözcüğü bu anlama gelmektedir.

Dolayısıyla Allah’ın Kur’an vasıtasıyla göndermiş olduğu hidayeti gizleyenler onu karartanlar, insanlara ulaşmasını engelleyenler zalimlerin ta kendileridir. “Ey iman edenler! Kendisinde artık alışveriş, dostluk ve şefaahat bulunmayan gün (kıyamet) gelmeden önce size verdiğimiz rızıktan Allah yolunda harcaın. Kafirler elbette zalimlerin ta kendileridir” (Bakara-254)

Aslında karanlığa “zulüm” denmesinin sebebi, gerçeğin ve adaletin örtbas edilmesiyle haksızlık ve kargaşa kaos ve terör ortaya çıkacağından dolayıdır. Yani adalet bilinmezliğe terk edildiği zaman karanlık hakim olacağından dolayı zulme karanlık denmiştir.

ALLAH'IN İNDİRDİĞİ İLE HÜKMETMEME HANGİ ANLAMA GELİYOR?

Gençlik yıllarında üç âyetin son cümlelerini slogan haline getirmiştik. Kur'an'dan haberimiz olmadığı için sürekli olarak bu âyet cümlelerini tekrar eder devlet adamlarını, idarecileri, hakim ve savcılarını tekfir ederdik. “... Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kafirler(hakkın üstünü örtenler) in ta kendileridir.” (Maide- 44)

“... Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar zalimler (vahiy'den sapıp sapıtanlar) in ta kendileridir.” (Maide- 45)

“... Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fasıklar (doğru yoldan çıkmışlar) ın ta kendileridir.” (Mâide-47)

Bu âyet pasajlarının gerçek olarak hangi anlama geldiklerini görmek için âyetlerin tamamını görelim. “Biz içinde hidayete rehberlik ve nur olduğu halde Tevrat'ı indirdik.

Kendilerini (Allah'a) adanmış Nebi'ler onunla hidayete erenlere hükmederlerdi. Allah'ın kitabını korumaları kendilerinden istendiği için Rablerine teslim olmuş olan hidayete erenler, rabbaniler de (sadece onunla hükmederlerdi). Hepsi ona (hak olduğuna şahitlerdi) Şu halde (ey alimler ve önderler!) İnsanlardan korkmayın benden korkun. Âyetlerimi az bir bedel karşılığında satmayın. Kim Allah'ın

indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kafirlerin ta kendileridir.” (Maide- 44)

“Tevrat'ta onlara şöyle yazdık. Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş (karşılık ve cezadır) yaralarda kısastır (Her yaralama misli ile cezalandırılır) Kim bunu (kısası) bağışlarsa kendisi için kefarettir olur. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir.” (Maide- 45)

“Kendinden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak (Resulle- rin) izleri üzerine Meryem oğlu İsa'yı arkalarından gönderdik. Ve ona, içinde doğruya rehberlik ve nur bulunmak, önündeki Tevrat'ı tasdik etmek, müttakilere bir hidayet ve öğüt olmak üzere İncil'i verdik. İncil'e iman edenler Allah'ın indirdiği ile hükümlerini. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir.” (Maide- 46, 47)

Yukarıdaki âyetlere bağlam ve bütünlüğü içinde baktığımızda âyetlerin devlet adamları ve idarecilerle, hakim ve savcılarla ilgili olmadıklarını anlayabiliriz. İnsanlar âlimlerinin dini yani atalarının dini üzerinde yaşarlar. İnsanlık tarihinde hiç bir elçi insanları atalarının uydurma dininden uzaklaştırıp indirilen vahyi kabul ettirememiştir. (Zuhruf-22,23,24,25)

Dolayısıyla Mâide suresinde bulunan söz konusu âyetler devlet adamları ve idareciler hakkında değil, din hususunda önderlik yapan, din ve iman anlatan, dinde rehberlik yapan din adamları ile ilgili olduklarını rahatlıkla görüyoruz. Kur'an'da devlet adamlarına, idarecilere ve hakimlere direkt olarak seslenen hiç bir ayet yoktur. Hüküm bildiren âyetlerin tümü din anlatan, dinde rehberlik yapan din adamları ve onlara fanatik bir şekilde tâbi olanlar hakkındadır.

Çünkü devlet adamları bile ister istemez din adamlarına uymak zorundadırlar. Dünyada hiçbir devlet adamı din önderlerinin ortaya koymuş oldukları yoldan başka bir yola sapması veya ataların uydurma dinine karşı direnç göstermesi mümkün değildir. Devlet adamları uydurma dinin en basit bir öğretisine karşı gelemeler.

Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'nde bile devletin resmi kurumu olan Diyanet İşleri Başkanlığı için her zaman, Emevi-Abbasi âlimlerinin ortaya koymuş olduğu hüküm, ilke ve inkılaplar geçerli olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışında Mustafa Kemal Atatürk'ün, Kur'an'ın yanında Buhari'yi okutmasının gerçek anlamı işte burada yatıyor. Yani Atatürk bile Emevi- Abbasi Ehli Sünnet dininin en önemli kaynağını görmezden gelememiştir.

Dolayısıyla Kur'an'da hükümle ilgili âyetler devlet adamları, idareciler, hakimler ve savcılar hakkında değil, vahyi tek kaynak kabul etmeyen din adamları yani dinde söz söyleme hakkını elinde bulunduranlar hakkında nazil olmuştur. Allah'ın indirdiği vahiy dini her zaman din adamlarının "hadis" hüküm ve icthadlarıyla dejenere olmuştur. Devlet adamlarının elleriyle değildir. Bununla ilgili ayetler çoktur. (Mâide- 48, 49, 50,65,66,67,68; Âli İmran-187; Bakara-159, 174; Tevbe-34;35)

TAĞUT

Sözlükte “haddi aşmak, azgınlık göstermek, suyun taşması (Hakka-11) zulüm, şirk ve küfür de ileri gitmek” anlamlarına gelir. Bu kavram türevleri ile birlikte kırk âyette geçmektedir. “Tağa” olarak geçtiği âyetler (Tâhâ-24,43,45; Necm-17,52; Naziat-17,37; Alak-6) “Tuğyan” olarak geçtiği yerler. (Bakara-15; Mâide-64,68; En’am-110; Âraf-186; Yunus-11; İsrâ-60; Kehf-80; Müminun-75) “Tağut” şeklinde geçtiği âyetler. (Bakara-256, 257; Nisa-51,60,76; Mâide-60; Nahl-36; Zümer-17)

İnsan bulunduğu komuma göre belli nimetlere kavuşup, kendisinde istediğini yapabilecek bir güç, bilgi ve yetenek vehmettiği an gurur, kibir ve gaflete kapılarak “tuğyan” kapısını aralar. Bir adım daha öteye geçince, bilgi ve fikirleriyle Allah’a şirk koşmaya, inanç ve fikirlerini vahyin yerine geçirip heva ve hevesinin peşinden gitmeye başlar. İşte Kur’an, bu kötü ahlaka “tuğyan” bu ahlakın sahiplerine de “tağut” demiştir. Nitekim kadim toplumların karakteri ve onları helak götüren sebepler anlatılırken “tuğyan” felaketine dikkat çekilmiştir.

Mesala: Firavun’un tuğyan etmesi: “Ey Nebi! Sana Musa’nın haberi geldi mi? Kutsal vadi Tuva’da Rabbi ona şöyle seslenmişti: Firavun’a git! Çünkü o tâği oldu. De ki: Arınmayı ve seni Rabbin’in yoluna iletmemi ister misin? Böylece sorumluluk bilincine sahip olursun.” (Naziat-15,16,17,18,19)

“Azana ve dünya hayatını âhirete tercih edene, şüphesiz cehennem tek barınaktır” (Naziat- 37, 39) âyetleri buna işaret etmektedir. Fakat son vahyin indirilmesiyle Kur’an, en çok tuğyan eden yani vahye kulak asmayan bundan dolayı tâği olan din adamlarına dikkat çekmektedir. Yüce Allah’ın, bir çok âyette müminleri tağut’a karşı uyarması bundan ileri gelmektedir. Hatta gerçek mümin olabilmek için, tağutla mücadele edilmesinin gerekli olduğunu ortaya koyar. İmanın tam olarak gerçekleşmesi için ilk önce tağutu reddetmek gerekmektedir. “لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ”

بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

“Dinde zorlama (zorlaştırma) yoktur. Artık rüşt (doğruluk-olgunluk) ğayy (eğrilik-yanlış-kötülük) birbirinden ayrılmıştır. O halde kim tağut’u inkar eder ve Allah’a iman ederse, kopmayan sağlam bir kulpa yapışmıştır. Allah işitendir ve bilendir.” (Bakara-256)

Âyette dikkat çeken en önemli konu, dinde zorlama ve zorlaştırmanın olmadığıdır. Sebebi de şudur: İtikad yani iman, güzel ahlak ve öğüt olarak din, indirilen vahiy’le Allah tarafından tamamlanmıştır. Yani Kur’an’ı aşarak, Yüce Allah’ın üzerinde ululuk taslayarak, dinde helal ve haram, farz, vacib, sünnet, zikir, salavat gibi ibadetler ve kurallar koyarak insanları dinden nefret ettirmeyin, insanlara bir ikrah, zorluk, yük, ağırlık, esaret ve bıkkınlık meydana gelmesin. “... Doğru yanlıştan ayrılmıştır...” Bu emirle yüce Rabbimiz şunu demek istiyor. Size indirilen vahiy haricinde hiçbir hidayet rehberiniz olmasın. Yani sizlere gönderilen Allah’ın mesajı, doğru ile yanlışı sizlere apaçık bildirmiştir. Demek ki, Allah’ın sınırlarını aşan, Allah emretmediği halde “bunlarda Allah katındandır” diyerek dine helal ve haram, farz ve sünnet ekleyenler tağut” oluyorlar. Âyetin devamında ise, “her kim tağut’u inkâr edip, yani insanları Allah’ın yolundan uzaklaştıran din adamlarını ve mezhepleri inkar edip, din ve hüküm olarak yalnız Allah’ın âyetlerine iman ederse, Allah’ın hidayeti olan sırat-ı müstakime girmiş olur” buyuruyor.

Gerçek bir mümin, din ve hüküm, güzel ahlak ve öğüt olarak Kur'an'dan başka hiçbir kaynağa iman etmeyendir. Kur'an'da "tağut" kavramı, siyasal anlamda değil din anlamında kullanılmıştır. Yani kelime devlet adamları ve hukukçulardan daha çok din adamları ile ilgilidir. Kur'an'da Tağut kavramı, "vahiy dininden yüz çeviren, dini parçalayan ve fırkalara ayıran, Allah'ın âyetlerini gizleyen, dini hükümler koyarak Allah'a iftira eden, insanları Allah'ın yolundan engelleyen, Allah ile aldatan, dini menfaat ve rant kapısı yapanlar" hakkındadır. Bu gerçek bir çok âyette apaçık bir şekilde ortaya konmaktadır.

Mesela: "Allah, iman edenlerin velisidir, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır, kâfirleri gelince onların velileri de tağut'tur, onların nurdan alıp karanlıklara götürürler..." (Bakara-257) Âyette geçen "Allah, veli, nur, iman ve zulumât" (karanlıklar) kelimeleri, dinin tamamen Kur'an'dan yaşanması ile ilgilidir. Yani şirk ve tevhidle ilgili olan kelimelerdir.

Mesela: "Kendilerine kitaptan (Tevrat- İncil- Kur'an) bir nasip (pay) verilenleri görmedin mi? Cib't'e ve tağut'a iman ediyorlar..." (Nisa-51)

"İman" kavramı din ve hüküm içeren yani vahiy bağlamında kullanılan bir kavramdır. Mezhep bağlıları insanların eleştiri ve kınamaları din adamlarının üzerinden uzaklaştırmak için, tağut kavramını devlet adamları bağlamında kullanırlar. Fakat gerçekte tağut kelimesi, din ve hüküm olarak Kur'an'ı tek kaynak kabul etmeyen mezhep âlimleri ve din adamları hakkındadır. Yani Nebi (a.s) dan asırlar sonra onun adını kullanılarak uydurulan hadislere ve onların üzerine inşa edilen ictihadlara din ve hüküm olarak iman eden ve onları din diye anlatan ilim sahipleri tağuttur. Tağut kelimesinin, devlet adamlarından daha çok din adamları bağlamında kullanıldığını anlamayan Kur'an cahilidir.

Mesela: "Sana indirilene ve senden önce indirilenlere inandıklarını ileri sürenler görmedin mi? Tağut'a inanmamaları kendilerine emrolunduğu halde, tağut'un önünde muhakemeleşmek istiyorlar.

Halbuki Şeytan onları büsbütün saptırmak istiyor.

Onlara (tek hüküm olarak) Allah'ın indirdiğine (Kur'an'a) yani Resul'e gelin (onlara başvuralım) denildiği zaman münafıkların senden iyice uzaklaştıklarını görürsün." (Nisa- 60, 61)

Aslında Bakara 257.âyeti meseleyi çok açık anlatıyor. "Allah'ı veli edinenleri" yani din ve hüküm olarak Kur'an'ı tek kaynak kabul edenleri yüce Allah, karanlıklardan aydınlığa çıkaracağını" bildiriyor. "Allah'ın yanında veli edindikleri muhaddis, müfessir!, mezhep imamı, cemaat lideri, şeyh, efendi ve benzerleri, din adına yol gösterici, güvenilecek dini kaynak ve dayanak edinenler onları aydınlıktan karanlıklara doğru götürecekleri" uyarısı yapılıyor. Kur'an'ın yüzlerce âyette "kafir, müşrik, zalim, fâsık, gafil, cahil "dediği kimseler, Allah'a iman etmeyenler değil, Kur'an'ı dinde yegane kaynak kabul etmeyenlerdir. Yüzlerce âyette kendilerinden söz edilenler, "din ve hüküm olarak Kur'an yeterlidir, gelin sadece Allah'a iman edelim, Kur'an'ın güç ve himayesine sığınalım, güvenilecek ve dayanılacak tek güç, kudret, yardımcı, veli Allah'tır." denildiğinde, kalbi daralan, Allah'ın kitabının yanına ek kitaplar koyan, beşer olanları Allah seviyesine çıkaran müşriklerdir. (Bakara170; Mâide-104)

İşte bu gibi din adamlarına Kur'an tağut diyor. İnsanları Kur'an'dan uzaklaştıran, sesinin yani manasının, anlaşılmasını engelleyen, Allah'ın hidayetine değilde, kendine, kendi eserine veya beşeri kaynaklara davet eden herkes tağuttur. Tağut kelimesi, son vahiyle birlikte neden devlet adamlarından daha çok din adamlarına hitap eden bir kelime olmuştur?

Çünkü son vahyin tarihine baktığımızda devlet adamlarının her zaman din adamlarına tâbi olduğunu görüyoruz. Yani devlet adamları din adamlarının koyduğu kurallara göre hareket ederler. Bugün yeryüzünde bütün İslam ülkelerinde güncel hayatta, devlet adamlarından, sade vatandaşa kadar inanç ve amel olarak yaşanılan din, âlimlerin uydurdukları hadis ve bu hadislerin üzerine inşa ettikleri ictihadlardan yani mezheplerden ibarettir. Bu iftira dinin en basit bir kuralına, en saçmasapan bir uygulamasına en muktedir devlet adamı bile karşı

gelemez.

Daha geniş anlamda tağut, “Allah’ın koyduğu ölçü ve kurallar dışında kurallar koyan, toplumu Allah’ın yolundan saptıran, Allah’ın hükümlerine sırt çeviren din adamı” olarak tarif edebiliriz. Bir kişi, insanları Allah’ın hükümlerinin dışına çıkarmaya çalışıyor ve Allah’ın emri diye beşer mahsulu, din ve hüküm, helal ve haram, farz ve vacib koyuyorsa, işte o kişi tağuttur.

ALLAH'IN YASASI

Allah Resulü'nün davet çalışmalarını tanzim etme, devleti kurma ve medeni /tevhid akidesine bağlı örnek bireylerin teşkili gibi konularda liderlik yaptığı ilk İslam hareketi Allah'ın yasalarına tâbi bulunuyordu. Medeniyetleri oluşturmada liderlik makamının önemi büyüktür. Batıla mukavemet etmede vahyi tek kaynak kabul eden muvahhid cemaatin önemi daha büyüktür. Mümin cemaatin adalet, merhamet, inanç, ahlak, ihlas yani dini yalnız Allah'a özel kılarak kulluk etme, değer ve düşüncelerini vahiy'den alacağı metot ve programın önemi de hiç şüphesiz çok önemlidir. Fakat şu ele aldığımız şeylerde apaçık olan Allah'ın yasalarından biri kendinden emin ve açık bir dâvet ile tedrici olarak, basamak basamak hedefe ulaşma sünnetidir. O Allah'ın göklerde ve yerde değişmeyen sünnetlerinden biridir.

Dolayısıyla, kalkınma ve Yüce Allah'ın hanif İslam dinini yer-yüzüne yerleştirmek için çalışan bir cemaate tedricilik yasasına uymak gerekli bir görevdir. Bu yasanın başlangıç noktası şudur. Yol uzundur ve büyük bir kavram kargaşası mevcuttur. Özellikle mezhebi cahiliyenin her şeye hakim olduğu, rivayet ve içtihatlarıyla akıl ve fikirleri esir ettiği ve yok olmaya karşı şer ve fesadının kökleşmesini sağladığı bir zamanda bu batıl ve cahiliye dini kökünden kazımak, tedricilik kuralına muhtaçtır. İlk İslam davası tedricen başladı.

Zira ilk önce inanç ve güzel ahlak merhalesine, mukavemet ve karşı karşıya gelme merhalesine, daha sonra da zafer ve davayı yerleştirme merhalesine sıra geldi. Bütün aşamaları bir anda aşmanın imkanı yoktur. Yoksa ümitsizlik ve yorgunluk söz konusu olurdu. Tedricilik yasasına itibar etmek son derece önemlidir. Çünkü İslam davası tarlasında çalışan bazı kimseler, davayı yerleştirmenin gerçekleşmesi bir gecede olacağını sanmaktadır. Ve sonuca bakmadan, ortamı ve mevcut durumun etrafını çevreleyen bağlantı ve şartları anlamadan, mukaddime, üslup ve araçlarla ilgili güzel bir hazırlık yapmadan İslam aleminin yaşadığı mevcut durumu bir bakışta değiştirmek istemektedir.

Halbuki yüce Allah Kur'an'ın bir çok âyetinde bakışlarımızı bu yasaya/ kanuna doğru çevirmektedir. Rahmân ve rahim olan Allah gökyüzünü ve yeri altı günde yarattı. Oysa yüce Allah her şeyi bir anda yaratma gücüne sahipti. Aynı şekilde insanları, hayvanları ve bitkilerin yaratılış aşamaları da yaratılış yasasına boyun eğmiştir. “Sonra duman halinde olan göğe yöneldi, ona ve yer küreye: İsteyerek veya istemeyerek, gelin! dedi. İkisi de “İsteyerek geldik.” dediler. Böylece onları, iki günde yedi gök olarak yarattı ve her göğe görevini vahyetti. Ve biz, yakın semayı kandillerle donattık, bozulmaktan da koruduk. İşte bu, izzetli ve her şeyi bilen Allah'ın takdiridir.” (Fussilet-11,12)

Bütün bunlar, hikmetlerle dolu olan yaratılış yasasına uygun bir şekilde kemal ve olgunluk seviyesine ulaşana kadar tedricen birçok aşamadan geçmektedir. Tedricilik yasası gözle görülür ve açık bir şekilde İslami hükümde sabittir. Bu da merhamet sahibi olan Allah'ın beşere sağladığı kolaylıklardan biridir.

Göklerde ve yerde hüküm süren şu İlâhi yasanın, İslam medeniyetinin adalet ve merhametle yeryüzüne yerleşmesi ile olan irtibatı son derece açıktır. Çünkü yeryüzünde gerçek İslam medeniyetini kurmak, İslam ümmetinin içinde bulunduğu bu şartlar altında mümkün olmadığı gibi kendine zillet ve gericilik hayatını seçen ve başına gelenleri değiştirmek ve yaşadığı rivayetlerin esaretinden

kurtulma girişiminde bulunmayan bir ümmet için gerçekleşmesi de mümkün olmamaktadır.

Dolayısıyla değişim gerekmektedir. İslam geldiği ilk günde, Arap yarımadasının mevcut durumu ve yeryüzünün siyasi, dini ve içtimai durumu gibi büyük hadiseler onun karşısında durdu. İnançlar, düşünceler, değerler, gelenekler, ölçüler, kanunlar, nizamlar, çıkarlar, ırkçılık onun karşısında dikildi. İlk geldiği günde İslam ile insanların arasındaki mesafe Arap Yarımadası'nda ve bütün dünyada gayet korkunçtu. Onları taşıyıp götürmek istediği yer çok ama çok uzaktı. Tarihin bazı devirleri, ayrı ayrı çıkarlar ve değişik güçler müşrikların mevcut durumunu destekliyordu. Bütün bunlar, akide, düşünce, değer, ölçü, âdet, gelenek, ahlak ve şuur gibi şeyleri değiştirmekle yetinmeyen, belki beşeriyetin liderliğini, tağutların ve cahiliyenin elinden alıp İslam'a yani Rahmân ve Rahim olan Allah'a iade etmek istediği gibi şeytani inançları, tâğuti düzenleri, yasaları değiştirmek isteyen bu ilâhi dinin karşısında set gibi durdular.

Kuşku yok ki bir kere meydana gelen ikinci bir kere daha meydana gelir. Meydana gelen olaylar, olağanüstü mucizelere göre değil göklerde ve yerde câri olan Allah'ın yasına göre meydana geldi. O yapı, birikimi tüketmek, toplanmak ve doğru olan yöne başını koymak isteyen için azık olan fitrat (yaratılış) birikimi üzerine kurulmuştur. Resul (aleyhisselam) yüce Allah'ın ortaya koyduğu metotla başını çektiği değişiklik, insanları Allah tarafından inen vahiy'le eğitmeye başladı. Zira insanları karanlıklardan aydınlığa, cehaletten ilme, gericilikten ilericiliğe taşıması gerekiyordu.

Rahmân ve Rahim olan Allah o büyük değişimi anlatırken şöyle buyurmaktadır. "Ölü iken dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürüebileceği bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp ondan hiç çıkamayacak durumdaki kimse gibi olur mu? İşte kafirlere yaptıkları böyle câzip gösterilmiştir." (En'am-122)

Gerçekten bu, kalemlerin vasfında aciz kaldığı harika bir tasvirdir. Kur'an üslubu her zaman böyledir. Akıl sahipleri ondan doya doya hidayet ve rahmet teneffüs etmekte, her türlü güzel ahlak ve

öğüdü ondan çıkarmakta ve ölümden hayata, karanlıklardan aydınlığa, değer ve şerefini anlatmakta aciz kalmaktadır.

Ölüm ile hayat, karanlık ile aydınlık hiçbir olur mu? Mesafe korkunç! Nakil büyük... Büyüklüğünü ve miktarını, insanları acze sokan Kur'an'ın o beyanı ışığında onların hallerinde feraset sahibi olan kimselerin dışında hiç kimseyi idrak etmez. Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, dini O'na özel kılarak kulluk etmeleri, O'nun tek olduğuna hakkıyla iman etmeleri, yani O'na hiçbir şeyi ortak koşmamalarıdır.

“(Ey Nebi!) Şüphesiz sana da senden önceki Nebilere de şöyle vahyolunmuştur ki: Andolsun, Allah'a şirk koşarsan amellerin boşa gider ve hüsranda kalanlardan olursun. Hayır! Yalnız Allah'a kulluk et yani şükredenlerden ol.” (Zümer- 65, 66)

Yüce Allah kendine kulluğun nasıl yapılacağını en ince ayrıntısına varıncaya kadar Kur'an'da bildirmiştir. Kur'an ehli muvahhidler, yüce Allah'a ait sıfatların ve güzel isimlerinin şuuru üzerine terbiye görürler, sadece vahyin ve Sünnetullahın ortaya koyduğu ilkelere göre hareket ederler.

Dolayısıyla muvahhidler, din ve hüküm olarak Allah'tan ve onun kanunlarından başka başvurulacak hiç bir gücün önünde boyun eğmezler. Muvahhidler din ve hüküm, güzel ahlak ve öğüt olarak Kur'an'dan başka hiçbir kaynağa itibar etmezler. Muvahhidlerin Allah'ın rızasından başka hiçbir amaçları bulunmamaktadır. Hanif Müslümanlar Allah'ın yardım ve rahmetinin onlar üzerinde olduğunun şuuruna varmışlardır. Muvahhidler Allah'ın isim ve sıfatları gereği olan gaybı bilmek, azâmet, kibriya, mutlak egemenlik, mutlak itaat ve buna benzer hiçbir şeyde onunla, ilahi yasayla niza eden veya ortak olan birinin olduğuna inanmak gibi şeylerden uzak oldular. Kuşkusuz fertlere yönelik olgun ve doğru risalet terbiyesi üzerinde İslam'ın bina edildiği esas, tevhid olmuştur. Kısacası, bütün Resuller sadece Allah'a kulluk etmek ve tağutlardan sakınmak için uluhiyet tevhidinde davet etmişlerdir. (Nahl- 36)

İbrahim'in hanif dinine bağlı olan muvahhidler uluhiyet ve rububiyet tevhidinde, Allah'ın isim ve sıfatlarına aykırı olan bütün inançlardan kendilerini uzak tuttular. Allah'ın emirleri ve yasaları dışında hiçbir şeyi hakem kabul etmediler.

Allah'a yani Resullerinden başka hiç kimseye itaat etmediler. Allah'ı sevdikleri gibi hiç kimseyi sevmədiler. Allah'tan başkasından korkmadılar. Allah'tan başkasına tevekkül etmediler. Allah'tan başkasına sığınmadılar. İstek ve mağfireti, rahmet ve yardımını Allah'tan başka hiç kimseden beklemediler. Çünkü muvahhidler bilirler ki, Allah'ın kitabından başka tam bir hidayet ve istikamet rehberi bulunmamaktadır.

Eğer akide (tevhid) İslam sarayının komuta merkezini teşkil ediyorsa, kanunlar onun ana bölümlerini, yollarını ve giriş çıkışlarını oluşturmaktadır. Ahlaka gelince, tamamlanmış saraya zarafet, güzellik ve parlaklık katmakta ve ilahi boya ile onu boyamaktadır. Eğer akide (inanç) İslam çınarının kökünü ve gövdesine teşkil ediyorsa, şeriat da onun dallarını temsil etmektedir. Ahlak da onun olgunlaşmış meyvelerini, koyu serin gölgesini ve güzel manzarasını oluşturmaktadır. Yüce Allah her işte ve her halükarda sebeplere sarılma zorluluğunu hatırlatmaktadır. "...Bir toplum kendilerinde olan özellikleri (değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunan kötü durumu) değiştirmez." (Ra'd- 11)

"Bu da, bir millet kendilerinde bulunan (güzel ahlak ve meziyetleri) değiştirinceye kadar Allah'ın onlara verdiği nimeti değiştirmeyeceğinden dolayıdır." (Enfal-53)

Allah Resulü bütün insanlardan daha fazla yaratılış yasasının bilincinde idi. Çünkü Allah Resulü vahiy sayesinde İslam medeniyetinin binasını tesis ettikten sonra da var gücüyle ilahi yasaya sarılıyor yaratılış yasasının nimetlerinden hiç bir şeyin israf edilmesine müsaade etmiyordu. Resul (a.s) dünya işlerinde olsun, âhîret işlerinde olsun eşit bir şekilde insanları daima Kur'an'ın rehberliğinde yani vahyin içinde var olan yaratılış yasasına uymaya yönlendiriyordu. Çünkü Yüce Allah göklerde ve yerde, eşyada ve insan

hayatında değişmesi mümkün olmayan kanunları vardır. Rahman ve rahim olan Allah'ın, her şeyi yapabilecek güce sahip olağanüstü kanunları olmasına ve hiçbir şeyin onu acze sokmayacak olmasına rağmen yine de Allah, geçerli olan sünneti dünya hayatında sabit olmasına ve harikulade olan yasanın diğer yasanın istisnası olduğuna hükmetmiştir.

Müslümanların, bugün dünya liderliği kervanından geri kalmaları, Allah'tan onlara inen bir zillet ve zulüm değildir. Belki bu, mesajlarını unutan, onun değerini düşüren, bilim alanlarında olsun, amel ve yaşantı alanında olsun, hayal ve hevedan korkunç bir rivayet yığınının risalet yani vahiy madenine ve aslına karıştıran, ilahi yasaları ihmal eden, iktidar sahibi olmanın hayal ve temennilerle mümkün olabileceğini zannedenlere uygulanan ilahi bir adalet ve Rabbani bir yasadır.

“Bu, dünyada iken kendi ellerinizle yapmış olduğunuzun karşılığıdır. Yoksa Allah kullarına zulmetmez.” (Âli İmran-192)
 “Başınıza gelen herhangi bir musibet, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir. (Bununla beraber Allah rahmeti gereği) bir çoğunu affediyor.” (Şura-30)

Birisi çıkıp şöyle sorabilir: Bu zillet ve gericilik azabı, isyan edip günah işleyen müminlere geliyorsa, temel'den Allah'ın mesajlarını ve elçisini kabul etmeyen sömürücü emperyalist kafirlerin durumu ne olacak? Hem de maddi alanlarda yeryüzünde onlara büyük imkanlar, zenginlik, refah ve bolluk verilmiştir.

Aslında kafirler Allah'a çok daha yakın oldukları veya Allah'ı daha fazla razı ettikleri için bu refah ve zenginliğe ulaşmış değillerdir. Yüce Allah şu dünya hayatında iktidarı, imkanı ve güç sahibi olmayı değişmez Rabbani yasalara ve değişmeyen kanunlara bağlamıştır. Her kim ki, çalışır, araştırır, aklını kullanır, gayret gösterir bu hayatın kanunlarına boyun eğerse, çalışması, verimi, gayreti ve koşturması kadarıyla bir yere ulaşacaktır. O Allah'ın bu hayatta irade ettiği değişmez kanunudur. O, Rahman ve Rahim olan Allah'ın meşiet ve iradesidir.

KUR'AN'IN ALLAH'TAN İNDİRİLDİĞİNİN DELİLLERİ

Kur'an'ın Allah tarafından geldiğinin bir çok delili mevcuttur. Mesela, Kendisinden binlerce yıl önce indirilen Tevrat'ın İçindeki doğruları tasdik etmesi, Allah elçilerinin hayatlarını en ince detayına kadar anlatması, başta İncil olmak üzere Nebilere ve Elçilere indirilen vahiy'leri en mükemmel bir şekilde dile getirmesi, Hz. Nuh (aleyhisselam)'dan Muhammed (aleyhisselam)'a kadar gelen tevhid akidesinin ilkelerinde hiçbir sapmanın olmaması, içinde bir ihtilafın bulunmaması, icaz ve belağatta eşsizliği, edebiyatı ve olayları anlatım tarzı, güzel ahlak ve merhamete ağırlık vermesi onun Allah tarafından indirildiğinin en önemli delillerindendir. İçinde bilimsel ve kozmik veriler (Enbiya, -31-31-33, Zümer, 6, Zâriyat, 7-47) gelecek ile alakalı gaybi haberler, insanın nasıl yaratıldığı psikolojik yapısı ile alakalı âyetlerin yoğunluğu Kur'an'ın Allah'tan geldiği iddiasını ispatlamaya yeterlidir.

Dolayısıyla Kur'an'ın Allah'tan tahrife uğramadan gelmiş olduğunun ispatı Nebi (as) ve ashab olamaz. Nebi(aleyhisselam) bile olsa Allah, Kur'an'ın vahiy olduğunun ispatını bir insana bırakması düşünülemez. Ama maalesef bugün Müslümanların büyük çoğunluğu kitaplarının Allah'tan geldiğini gösteren deliller hakkında hiçbir bilgiye sahip değillerdir.

Bunun en büyük sebebi atalarının uydurma dinine sahip olmalarıdır. Yani Kur'an tanımaz ataları onlara "Bu kitab Kur'an'dır, Allah tarafından indirilmiştir" demiş ve onlar da bununla yetinip "atalarımız, âlimlerimiz ve mezheb imamlarımız böyle diyorlarsa doğrudur" inancıyla Allah tarafından indirilen Kur'an'ın ilmi, hikmeti, bağlam ve bütünlüğü üzerinde araştırma zahmetine girmemişlerdir. Atalarının uydurma dininden ne gelmişse din ve hüküm olarak onu kabul etmişlerdir. İkinci sebep ise, kitaplarını hiç bilmedikleri bir dilde anlamını bilmeden, üzerinde hiç tefekkür etmeden telaffuz etmeleridir. aslında paralel din adamları Kur'an'ı okumuyorlar uykuda olan veya sarhoş olmuş birisi gibi onu sadece sayıklıyorlar.

Çünkü okumak denilen eylem her dilde anlamayı, akletmeyi ve ibret almayı yani ders almayı ifade etmek için kullanılır. Kur'an'a göre maksadı anlamak ve ibret almak olmayan bir eyleme okumak denemez. "Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu, hakkını gözeterek okurlar. Çünkü onlar, ona gerçekten iman ederler. Ama her kim bunu inkar ederse, işte zarara uğrayanlar bunlardır." (Bakara, 121)

Dolayısıyla birisi "Ben şu kitabı okudum" dediğinde ona "Peki ne anladın? diye sormak kendisine yapılmış bir hakaret olarak kabul eder. Yani "okudum" dedikten sonra ayrıca "anladım" demek gülünç bir durumdur. Çünkü dünyada hiçbir eser anlaşılmamak için okunmaz. Bir eseri anlamadan okumak son derece akılsızca bir gelenek gülünç bir hareket ve kötü bir ahlaktır. Nasıl olur da bir ümmet kitabını anlamadan sürekli tekrar ederek okur. Ancak çok acıdır ki, yalnız geleneksel dinde Kur'an için birisi "okudum" dediğinde hiç kimse "ne anladığını" sormaz. İnsanlık tarihinde sadece Allah tarafından indirilen kitaplar anlaşılmamak ve onların manalarından uzaklaşmak için okunan kitaplardır. Çünkü Yahudi ve Hristiyanlarda aynı şeyi yapmışlardır. (Maide- 66- 68- Âli İmran- 187; Cuma-5) Geleneksel dinin bu gülünç ve ahlaksız durumları âliminden cahiline, ilâhiyatçısından diyanetine, cemaat liderinden tarikat şeyhine kadar bu ahlak üzerindedir.

Yani vahyin orijinal dilini anlıyor olmak ve o şekilde okumak Allah'ın kitabını okumak anlamına gelmiyor.

Mesela: Ben görev icabı Suudi Arabistan'da birkaç kez bulundum. Onların fetva makamlarıyla günlerce konuştum, tartıştım. Onların Kur'an ve tevhid akidesi ile bağlantılarını Mekke müşriklerinden daha bozuk olduğunu gördüm. Suudi Arabistan'da hakim olan Kur'an'ı Mübin'in ilmi ve ahlaki değil, tamamen Emevi- Abbasi Ehli Sünnet dininin Hanbeli-Selefi versiyonudur. Kur'an'ın indiği coğrafyadan Kur'an'a daha uzak bir millet yoktur. Bu anlayış ve inançla Suudi Arabistan hiçbir zaman Kur'an'a ulaşamaz. Aynı şekilde Kur'an'a en uzak olan zümrelerden birisi de hayatlarını medreselerde Arapça ve uydurma dinin fikhını öğrenmek ve öğretmekle çürütmüş mollalar ve seydalardır. Arapçayı iyi bilmelerine karşılık Kur'an ehli muvahhidlerden nefret ettikleri kadar hiç kimseden nefret etmezler.

Ön yargılardan uzak, bağlam ve bütünlüğü yani hikmet kavramının gereği yerine getirilmediği takdirde tefsir Profesörü olmak bile Kur'an'ı bir sarhoş gibi sayıklamanın ötesine insanı geçirmeyecektir. İşte bu sebeplerden dolayı Kur'an'ın karşı gelmesine rağmen kendilerine Şia ve Ehli Sünnet denilmesinden hiç rahatsız olmayanların büyük bir kesimi, atalarından kendilerine verilen kitabın Allah'a ait olup olmadığını sorgulamamakta, atalarından kendilerine intikal etmesinin, kitabın Allah'a ait olduğunu göstermesi açısından yeterli olduğunu düşünmektedirler. Muhammed (a.s) ın çok güvenilir olması ve herkese örnek olarak gösterilmesi, son derece doğru bir şahsiyet olması, getirdiği kitabın Allah'a aidiyetini göstermesi bakımından yeterli midir?

Gerek Şia'da gerekse Ehli Sünnet âlimlerinin yanında yaygın olan kanaatin aksine Kur'an, onu getiren kişi olan Muhammed (a.s) olduğu için Allah'ın kitabı değildir. Kur'an'ı Nebi (a.s) ve arkadaşlarından dolayı Allah'ın kitabı olarak görmek, tevhid dinini ataların dini seviyesine indirecektir. Bu gerçeği birçok Kur'an ayetinde görmek mümkündür. Allah "şu kişinin getirdiğine, değil, "Allah'ın

indirdiğine” tâbi olun buyurmaktadır.

“Onlara: “Allah’ın indirdiğine uyun, denildiği zaman onlar, “Hayır! biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz yola(dine) uyarız” derler. Ya ataları akıllarını kullanmamış doğru yolu da(Tevhid’i) bulamamış idiyseleler? (Bakara, 170)

“(Âyetlerin üzerini örten) kafirler “Sen elçi değilsin” dediler. De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah ve yanında kitabın (vahyin- Kur’an’ın) bilgisi olan (muvahhidler) yeter” (Ra’d, 43) Bu âyete göre Muhammed (a.s)ın Allah’ın elçisi olduğuna şahitlik edecek kadar kesin delile sahip olanlar sahabeler değil, kıyamet gününe kadar gelecek olan Kur’an ehli muvahhidlerdir. Yani Muhammed (a.s) ın Resul (Elçi) olduğunun delili Kuran’dır. Kur’an’ın Allah tarafından indirildiğine delil Muhammed (a.s) ile onun arkadaşları(ashab) değildir.

Delayısıyla Kur’an’ın Allah’a ait olduğunun delili sadece Nebi ve arkadaşları olamaz. Çünkü Resul olan Muhammed (a.s) da bir beşerdir ve Kur’an’dan kesin olarak bildiğimiz bir gerçek var ki, kim olursa olsun vahiyden bağımsız din ve hüküm olarak bir beşerin sözü insanları asla bağlamaz.

Kur’an’ın Allah tarafından indirildiğine dair yüzlerce delil olmakla beraber, Allah’ın en çok değer verdiği delil, iman edenlerin Kur’an’la kalplerinin mutmain olması ve bu gerçeğe şahitlik etmeleridir”

Mesela: “De ki: Siz ona İster inanın, ister inanmayın, şu bir gerçek ki, bundan önce kendilerine ilim (Tevhid) verilenler o (Kur’an) okununca derhal secdeye kapanırlar.” (İsra, 107)

“O (Kur’an) kendilerine ilim verilenlerin sinelerinde (yer eden) apaçık ayetlerdir. Âyetlerimizi ancak zalimler bile bile inkar eder.” (Ankebut, 9)

Âyetlerde görüldüğü gibi Kur’an’ın Allah tarafından indirildiğinin en önemli delili yine Kur’an’ın kendisidir. Her türlü iftiradan korunmuş olması,(Nisa, 82) bir bağlam ve bütünlüğünün, bir hik-

metnin bulunmuş olmasıdır. Kıyamet gününe kadar gelecek olan muvahhidlerin üzerinde bıraktığı muhteşem tesirdir. İşte bu yüzden Muhammed (a.s) Allah'ın Resülü olmaktadır.

Onun elçiliğine delil isteyenleri Allah, Kur'an'a yönlendirmektedir.

“Ona Rabbinden deliller indirilmeli değil miydi? derler. De ki: Mucizeler ancak Allah'ın katındadır. Ben ise sadece apaçık bir uyarıcıyım. Kendilerine okunmakta olan kitabı sana indirmemiz onlara yetmemiş mi? Elbette iman eden bir kavim için onda rahmet ve ibret vardır.” (Ankebut- 50, 51)

Kur'an'ın Allah elçilerinden sonra en çok andığı ve övgüyle söz ettiği kimseler din ve hüküm olarak vahyi tek kaynak kabul eden muvahhidlerdir. Rahmân ve Rahîm olan Allah Kur'an'ı Mübin'de şöyle buyuruyor. “Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen (Muvahhid) kimse (onun gerçeklerini) örten kör kimse gibi olur mu? (Fakat bunu) ancak aklını kullananlar anlar.” (Ra'd, 19) (Onun üstünü örten) kafirler diyorlar ki: Ona Rabbinden bir delil indirilmeli değil miydi?

De ki: Kuşkusuz Allah dileyen kimseyi saptırır, kendisine yönelen kimseyi de hidayete erdirir.” (Ra'd, 27) (Bu hidayete erenler) iman edenler ve gönülleri Allah'ın zikri olan Kur'an'la huzura erenlerdir. Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ın zikri olan (Kur'an'la) huzur bulur.” (Ra'd, 28)

“Kendilerine kitap verdiğimiz (Muvahhid) kimseler, sana indirilen Kur'an'a sevinirler. Fakat (Kur'an aleyhinde birleşen) gruplardan onun bir kısmını İnkâr den de vardır. De ki: “Bana, sadece Allah'a kulluk etmem emrolundu. Ben yalnız O'na davet ediyorum ve dönüş de yalnız O'nadır.” (Ra'd, 36)

Yukarıdaki ayette bulunan “...Fakat (Kur'an aleyhinde birleşen) gruplardan onun bir kısmını inkar eden de vardır. De ki: Bana sadece Allah'a kulluk etmem emrolundu. Ben yalnız ona çağırıyorum ve dönüş yalnız O'nadır.” bölümü, din adamlarının Kur'an'ı

nasıl parçaladıklarını, bağlam ve bütünlüğünü dağıttıklarını, hikmetini zâyi ettiklerini ve dolayısıyla şirke saplandıklarını çok veciz bir şekilde ortaya koyuyor.

Sonuç olarak, Kur'an'ın Allah tarafından indirildiğine delil Muhammed (a.s) ve arkadaşları değil, kıyamet gününe kadar gelecek olan muvahhidlerdir.

“Kendilerine ilim (Tevhid) verilenler, onun (Kur'an'ın) gerçekten Rabb'in tarafından gelmiş bir gerçek olduğunu bilirler ve ona iman ederler, bu sayede kalpleri huzur ve itminâne (doyuma) kavuşacaktır. Şüphesiz ki Allah, iman edenleri, kesinlikle (onunla) hidayete iletacaktır.” “Kafirler, kendilerine o saat ansızın gelinceye, yahut da (kendileri için hayır yönünden) kısır bir günün azabı gelinceye kadar onun (Kur'an'ın) hakkında hep şüphe içinde kalacaklardır.” (Hac-54,55)

“AY’IN YARILMASI” HANGİ ANLAMA GELİYOR?

Aslında Kur’an’a baktığımızda Allah Resulünün mucize göstermediğini ve böyle bir şeye yetkisinin olmadığını açık olarak görüyoruz. O halde Kamer suresi birinci âyetin hangi anlama geldiğinin üzerinde biraz duralım. “Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı” Yüce Allah Kur’an’da henüz dünya hayatında gerçekleşmemiş, hatta ahirette gerçekleşecek olan birçok olayı bizlere gaybi haber olarak vermektedir.

Mesela: Kıyamet kopmadığı, sura üflenmediği, kitap ortaya konmadığı, daha insanların hepsinin ölmediği, şahitler henüz getirilmediği halde, bu olayların olup bittiği ile ilgili onlarca âyet vardır. (En’am -94; Zümer -68,69; Kehf -47,48)

Rahman ve Rahîm olan Allah, henüz olmamış olayları olmuş gibi anlatmasının sebebi, onun zamandan ve mekandan münezzeh olmasından kaynaklanıyor. Yani yüce Allah zamanından ve mekandan bağımsızdır. Zaman ve mekanla kayıt altına alınamaz. O’nun ezeli ve ebedi ilminde olmuş ile olacak, geçmiş ile gelecek arasında hiçbir fark yoktur.

Dolayısıyla “kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı” âyeti, kıyamet gününde ayın yarılacağına haberini vermektedir “Gökyüzü yarıldığı zaman” (İnfitar-1) “Gökyüzü yarıldığı zaman” (İnşikak-1)

“Artık sura bir defa üflendiği, yeryüzü yani dağlar kaldırılıp birbirine tek çarpışla çarpılıp darmadağın edildiği zaman işte o gün olacak olur (kıyamet kopar.) Gök de yarılr ve artık o gün, o çökmeye yüz tutar” (Hakka- 13, 14, 15, 16)

Ay’ın bir mucize olarak yarılması ile ilgili rivayetleri uyduran cahiller, ay’ın yapısının nasıl olduğunu, dünya ile bağlantısını, yaşam için ne kadar hayati bir öneme sahip olduğunu, ayın kıyametten önce sünnetullah gereği yarılmasının mümkün olmadığını bilemezlerdi.

Bu kadar kolay ve anlaşılır bir âyeti muğlak hale getirmenin en büyük sebebi, Nebi ile Resûlün arasında bulunan farkların bilinmemesi, Kur’an’ı kendi bağlam ve bütünlüğü içinde anlamamak, Ehli Sünnet ve Sia’nın Allah Resulüne iftira olan kaynaklarına iman etmek ve Kur’an’ın üzerinde düşünmemekten kaynaklanmaktadır. Kamer suresi 2. âyeti ile ilgili olarak şunları söyleyebiliriz. “Onlar bir mucize gördüklerinde eskiden beri devam edip gelen bir sihirdir” derler. Bu âyette yüce Allah, tarih boyunca mucizelere ve Allah’ın âyetlerine karşı kavimlerin ahlak ve karakterlerini deşifre ediyor. Yani mucizelerin insanların imanını üzerinde olumlu bir tesir meydana getirmediğini bildiriyor. Aslında vahiy yeterli bir mucizedir.

Fakat bu âyette Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları mucizeden yüz çeviren “ve bu devam edip gelen bir sihirdir” diyenlerin Mekkeli müşrikler olduğunu ileri sürmüşlerdir. Halbuki bu görüş hatalı ve problemlidir. Çünkü Kamer suresinde yüce Allah insanlık tarihinde geçmiş bazı kavimlerin âyetlere karşı nasıl tavır takındıklarını ve nasıl helak edildiklerini haber veriyor. Yani Kamer suresinin ana konusu, ikinci âyetin tefsiri gibidir.

Dolayısıyla Allah Resulü (a.s) mucize göstermiş olsaydı, bazı müşriklerin tevhide gelmeleri üzerinde müsbet bir tesir yapacağından, aklın kullanılması, tefekkür etme, imtihan sırrının bozulması ve insanların kendi özgür iradeleriyle tevhid akidesini benimsemelelerinin önüne geçilmiş olacaktı. “O halde (Ey Resul!) öğüt ver. Çünkü sen ancak (vahiy’le) öğüt vericisin.” (Ğaşiye- 21, 22)

“Biz onlara vâdettiğimizin (azabın) bir kısmını sana göstersek de veya ondan önce seni vefat ettirsek de sana ancak (Allah’ın emirlerini) tebliğ etmek düşer. Hesap yalnız bize aittir.” (Râd-40)

“Resûle düşen görev ancak vahyi tebliğ etmektir.” (Mâide-99)

Allah Resulünün indirilen vahyi insanlara ulaştırmaktan başka hiçbir görevi yoktur. Özellikle mucize göstermek diye bir şeyden asla söz edilemez. “Biz onların dediklerini çok iyi biliyoruz. Sen onların üzerinde bir zorlayıcı değilsin. Tehdidimden korkanlara Kur’an’la öğüt ver.” (Kâf-45) (Ey Resul!) De ki: Ben, sadece, vahiy’le sizi ikaz ediyorum. Fakat sağır olanlar ikaz edildikleri zaman bu çağırışı duymazlar.” (Enbiya -45)

CİBRİL MELEK MİDİR YOKSA VAHİY MİDİR?

Yahudi rivayetlerini ve Hristiyan ictihadlarını yani İsrailiyattan intikal eden yanlış algıları düzelten vahiy, “Cibril” olmaktan çıkarılmış, geleneğin algıladığı kanatlı büyük bir melek “Cebrail” olmuştur. Kur’an’da bir çok detay bulunurken, hiçbir yerinde “Cibril vahiy meleğidir” şeklinde bir âyet bulunmaz. Bu inanç, Şii ve Sünni din adamları tarafından rivayetler ve ictihadlar kanalıyla Yahudi ve Hristiyanlardan getirildi. Halbuki Kur’an’ın, “Cibril” anlayışı, tahrif olan tevhid sistemini “onaran” anlamındadır.

Yani vahyin bir özelliğidir. Aslında Kur’an’ın kavramları insanlara bir aydınlıktır. İnsanlığı geliştirmek için ileriye dönük kavramlardır. Fakat ilk dönem muhaddis ve müctehidlerin dar anlayışları bu kavramların kararmasına sebep olmuştur. “Cibril” kavramı melek değil, vahiy’dir. Aslında “Cibril” Kur’an’ı indirmemiştir, Allah indirmiştir. Vahyini indirmede yüce Allah hiç kimseye ihtiyaç duymaz. Kur’an, hiçbir âyetinde Cibril’in “nebi” ve “resullere” vahiy indirdiğini söylemez!

Cebr: Güç, kuvvet kullanmak.

El: O gücün sahibi, İlâh.

Yani; “İlâh’ın onaran gücü vahiy” anlamındadır.

Bize geldiği kök itibariyle “kudretli ilâh” anlamında, İbranice dilinde “Gabriel”dir. Fakat sonradan yahudiler rivayetlerinde vahyin bir özelliği olan “cibril’i” (büyük melek) anlamında kullanır olmuşlardır. Şia ve Ehl-i Sünnet âlimleri de Yahudilerden aldıkları bu anlamı yine rivayetler yoluyla kutsal kabul ettikleri kaynaklarına sokarak Kur’an’ın ortaya koymak istediği anlamı tahrif etmişlerdir. “Kutsal Ruh” melek değil, bozulmuşu tamir eden “Cibril”dir. Yani “vahiy” olduğunu söyleyebiliriz. Kur’an’da bir çok kavram “Allah, vahiy ve Resul” bağlamında kullanılır. (Ruhu’l Kudus, nur, hak, kerim, aziz) gibi.

Dolayısıyla Bakara 97.âyette geçen Cibril; “melek” değil, tahrif olan önceki vahyi tamir eden Allah’ın ruhu olan vahiy’dir.

Bir başka deyişle, Allah’ın toplumu onaran mesajlarıdır. Böylece “cibril” vahiy indiren değil, inen oluyor. “Muhakkak ki o (Kur’an) âlemlerin Rabbinin indirmesidir. Ruhu’l Emin uyarıcılardan olası diye apaçık Arap dili ile senin kalbine inmiştir” (Şuara-193,194,195) 194.âyette bulunan kelime” nezele bihi ruhu’l emin”dir. Yani (Ruhu’l emin onunla indi) anlamındadır. Bakara-197.âyette geçen “Allah’ın izni” deyimini; “kendisinin koyduğu yasaya tabi olarak” anlamındadır. Burada ilk bakışta “Kur’an’ı Allah’ın izniyle cibril indirmiştir” gibi bir algı doğabilir. Bu yanlış algıya sebep olan “izin” kelimesidir. Oysa “Allah’ın izni” ifadesi trafik polisinin vatandaşa izin vermesi, yada bir öğretmenin talebesine izin vermesi gibi bir izin anlamında değildir. Buradaki (insanın insana karşı) “izni”nde bir talep karşısında “isteğin yerine getirilmesi” durumu vardır. Fakat âyetlerde geçen “Allah’ın izni” ifadesi “yasası gereği” diye anlaşılmalıdır. Cibril yada Kur’an Allahtan “inmek ve indirmek izni” istememiştir ki Allah izin versin. Dileyen zaten Allah’ın kendisidir. “Kendi izniyle; kendi yasaları dahilinde demektir.

Kur’an’da on’dan fazla yerde bu ifade geçer. Konumuzla ilgili Mâide 16.âyet şöyledir: Rızasına uyanları Allah onunla selâmet yollarına eriştirir, onları izni ile zulûmattan nûra çıkarır ve onları sırat’ı müstakime (dosdoğru bir yola) hidayet eder.

“Allah’ın kendisine izin” kendisi tarafından koyulan yasalara uymak olduğunun en güzel kanıtıdır. Bu âyette geçen”hi” “o” zamiri diğer birçok âyette olduğu gibi, kendisini yani yüce Allah’ı işaret eder, bir meleği işaret etmez. 98.âyette “Kim Cibril’e düşmansa” buyruluyor. Burada herkesin anlayabildiği ve inancına meydan okuduğu için düşman olabileceği bir Cibril (onarıcı vahiy) vardır. İnsan bir şeyi görmeden, onu duymadan ve ona muhatap olmadan niye düşman olsun? Ona düşman olması için onun inancına, geleneklerine ve menfaatine saldırması gerekir. İşte bu yüzden de inen’dir. Ateistler dahil, hiç kimse meleklere düşman olmaz. Meleklere düşman olunacak bir sebep yoktur, ama vahye düşman olunacak sebep çoktur. Yani 98. âyette kastedilen “düşman” “melek” “Cebrail” değil, “vahiy” Cibril’dir.

O kendisine düşman olan Yahudileri, Hristiyanları, Şiileri ve Sünnileri ilgilendiren “yasa”dır. Yanlış anlaşılmasın söz konusu gruplardan maksat insanları İslam’dan uzaklaştıran din adamlarıdır. Yoksa Kur’an’ın ümmilere karşı bir düşmanlığı yoktur. Bakara 98.âyette orijinal ifadeyle bir de “Mikéle” kelimesi eklenmiştir. Şia ve Ehl-i Sünnet’te “mikail” meleği olarak tahrif edilen bu kelime Kur’an’da yalnız bu âyette geçmektedir. Ümmi insanlara öğretilen, “yağmur ve kar yağdıran, rüzgârları estiren yani doğa olaylarını düzenleyen” meleğin adıdır. Oysa Kur’an’da yani orijinalinde “Mikail” geçmez. Yani “Mikéle” kelimesine, aynen Cibril’de olduğu gibi “iyl” eki gelmemiştir. Kuran’da “Mikéle” geçer. Bu uydurma işlem anlamın değişmesine sebep olur. Kur’an’da var olan mikéle’yi, mikâil’e çevirirseniz sadece kavramları tahrif edersiniz. Yani Kur’an’ı anlamada hava almış olursunuz.

Bunun düşmanlıkla ne ilgisi var? Bir insan “mikâle”ye niye düşman olsun? Sizin aklınız yokmu? Oysa biz orijinal anlamı olan “büyük reis” kavramını verirsek, Kur’an’ın bahsettiği “düşman olmak” deyimi, yerine oturur. İşte o zaman Yahudilerin ve benzerlerinin “neden” düşman olduklarını anlayabiliriz. Yine İbranice’den gelen ve 98. âyette geçen “mikéle” kelimesi; “büyük reis ” anlamına gelmektedir.

Tevratta “miké” Nebi anlatımı mevcuttur. Kur’an’da geçen “mikéle” ifadesi, son Nebi ve Nübüvete bağlı son Resul olan Muhammed(a.s) in bir niteliği olduğu açıktır. Bu âyet Allah Resulüne düşmanlık eden yahudileri uyarmak için nazil olmuştur. Onların dilinden konuşulmaktadır. Onların düşmanlıkları Allah’a yani Resul’üne idi. İşte bu yüzden hurafe inançlarını ve kötü ahlaklarını deşifre eden “Cibril’e” (vahye) ve “mikéle’ye” (Resul’e) düşman oldukları bildirilmektedir. “Cibril” ve Mikél” ifadelerinin Yahudiler bağlamında kullanılması, Yahudilerin bunları biliyor olmalarından kaynaklanıyor.

Çünkü Mekke’de inen sûrelerde Cibril ve Mikél kavramları geçmez. Zaten 99. âyette geçen “biz sana apaçık âyetler indirdik” cümlesi de cibril’in “toplumu onarıcı vahiy” olduğunu, mikéle’nin de “vahiy temsilcisi yaşayan Resul” olduğunu ispatlamaktadır.

Birçok kavram gibi “Cibril’in “Cebrail’e” dönüştürülmesi, Kur’an’ı anlaşılabilir bir metin haline getirmiştir. Kur’an’da “Cibril” kelimesi üç yerde geçmektedir. (Bakara-97,98; Tahrir-4)

Tahrir suresi 4. âyette”... Onun (Nebi’nin) mevlâsı ancak Allah’tır, Cibril’dir (vahiy), müminlerin salih olanları ve bunların ardından melekler de ona destektir” buyruluyor. Şimdi bu âyette Nebi’ye yardımcı olanlar sayılırken, “vahiy” olan “Cibril’in” sayılmaması ne kadar büyük bir eksiklik olurdu. Bu âyette geçen “Cibril” in bir olay karşısında, ona hemen yardımcı olan Rabbimizin direk bildirdiği vahyin olduğu gayet açıktır.

Dolayısıyla Allah’ın izniyle Nebi(a.s) için en büyük ve en önemli destek vahiy’dir Bu âyette bulunan “Cibril’in” melek olmadığına başka bir delil de; “Meleklerin” de Nebi’ye yardımcı olduklarını söylemesidir. Eğer Cibril bir melek olsaydı, bu âyette Cibril’i andıktan sonra bir de “melekler” diyerek tekrar yapmaması gerekirdi. Meallerin çoğunda Cibril kelimesi geçmediği halde parantez içinde “(Cebrail)” yazılması doğru değildir.

Mesela: Tekvir suresi 19-25 âyetlerini incelediğimizde; Resulün

Muhammed (a.s) olduğunu, vahyi aynen tebliğ ettiğini ve itaat edilen olduğunu görüyoruz:

“Şüphesiz o (Kur’an) kerim, kuvvetli ve Arş’ın sahibi indinde mekin, kendisine itaat edilen bir Resul’dür. (Tekvir-19/21) “Şüphesiz o çok kerim bir Resul sözüdür“ âyetindeki “hu” (o) zamiri, vahyi/ Kur’an’ı göstermektedir. Yani âyette bulunan “Resul sözü”, elçilik yapanın kendisine ait sözler değildir.

Onu Resul olarak gönderen otoriteye ait sözlerdir. Söz konusu Resul, son vahyin sahibi olan Muhammed(a.s) dır. Resulün “Ceb-rail” olduğu şeklindeki ifadeler doğru değildir.

“Resul sözü” ile kastedilen de vahiy’dır. Vahiy Resulün dilinde hayat buluyor. Resul olmadan vahiy, din, iman, İslam diye bir şey olmaz. Yüce Allah, Nebi ve Resullere arada hiç bir aracı olmadan vahiy indirmiştir.

Şimdi de Necm suresi 1-18 âyetlerinin mealini sunuyoruz.

1-) Necm’e (bölüm bölüm açığa çıkararak hakkı anlatana) yemin olsun ki,

2-) Arkadaşınız ne saptı ne de yanıldı!

3-) (Ey müşrikler! İddia ettiğiniz gibi) (O Resul) hevasından konuşmaz! (Bu konuşma normal hayatta ticaret yaparken veya hanımlarıyla yaptığı konuşma değil, Resul’ün görevli olduğu vahyi (Kur’an’ı) insanlara bildirme konuşmasıdır. Çünkü Mekke müşrikleri Resul (a.s) a iftira ederek vahyi uydurduğunu söylüyorlardı)

4-) O (okuduğu) yalnızca (kendisine) vahyedilen vahiy’dır. (Yani kendisine yüce Allah’ın vahyettiği vahiyden başka bir şey değildir)

5-) O’na kuvvetleri şiddetli olan talim etti! (Allahtan daha şiddetli kim olabilir?) Müfessir ve mealcilerin bu âyete (Ceb-rail) demeleri büyük bir hatadır.

Çünkü her şeyi herkese direk öğreten yüce Allah’tır. Resulüne

Kur'an'ı öğretmeye gelince neden bir aracı kullansın? Yüce Allah şöyle buyuruyor. “Rahman, Kur'an'ı öğretti” (Rahman-1,2) Necm 5.âyette bahsedilen fail, yüce Allah'tır.

6-) O (kuvve) kendini fark ettirdi, böylece de istiva etti (böylece de vahye açık hale geldi) “zû mirratın” “kuvvet, akıl, güç olduğunu kabul ederse; “Kendisine o vahyi gönderen güç, kuvvetleri şiddetli, olağanüstü bir akla sahip olan Allah öğretti” demek mümkündür. Bu özellikleri Cebrail'e! vermek, Allah'a olan övgüyü başkasına yakıştırmak olur. Olağanüstü akla sahip olan kim?

Bir melek mi yoksa gökleri ve yeri ince ayar ve hassas denge ile muhteşem bir uyum içinde yaratan Allah mı? “Kuvvetleri şiddetli olan kim? Allah'ın izni (yasası) olmadan hiçbir şey üretemeyen bir melek mi yoksa sonsuz bir güce sahip olan yüce Allah mı? Öyleyse (vahyini Resul'ün kalbine indirmek için) kendini Resul'üne (bu konuda ve o anda) fark ettiren kim oluyor? Bu âyette ikinci bir sap-tırma ise, yine rivayetlerin etkisinde kalarak “festeve” kelimesini bir insan hareketi olan “doğruldu” kelimesiyle çevirmek olmuştur. Oysa burda kastedilen “kudretiyle hakimiyet kurmuş olan” anlamına gelmektedir. Bu da yüce Allah'ı ifade eder. “istiva” kelimesi kullanılırken, “O Rahman ki arşın üzerine istiva etmiştir” (Tâhâ-5) buyrulmuştur. Yani kudret ve kuvvetiyle onu hakimiyeti altına almıştır” anlamına gelmektedir.

7-) O, ufuk-u âlâ (tüm dışsallığı kaplamış - âfakta) olduğu halde! Bunun Cebrail olması mümkün değildir. Çünkü Allah'tan başka hiç kimse arşa hükmedemez.

8-) Sonra yaklaştı, tedelli etti. (Müfessir ve müctehidler yaklaşanı insan gibi tasavvur edip “cebrail” demişler. Oysa yaklaşan Kutsal-Ruh olan vahyin ta kendisiydi. Zaten bu âyetlerin konusu yüce Allahtan indirilen vahyin Resul'üne nasıl ulaştığı ile âlâkaldır. Eğer Cebrail diye bir varlık aracılık edip ulaştırırsa idi, mutlaka adı bu âyetlerde geçerdi)

9-) İki yayın birleşimi (kâb-e kavseyn) veya edné (daha da yakın) oldu! Bu ifade Resulü Muhammed (a.s) la mânevi yani simgesel bir

yakınlaşma anlamına gelmektedir.

10-) Böylece kuluna vahyettiğini vahyetti. Emin olun, bu âyet, bütün Cebrail hikayelerini tek başına yıkmaya yeterlidir.

Bu âyet, tam olarak taşı gedğine koyuyor, her şeyi yerli yerine oturtuyor, anlatılmak istenenleri mükemmel bir şekilde hulasa ediyor. Kendisine vahyedilen Muhammed (a.s) Cebrail'in kulu olmayacağına göre; gelen vahiy direk yüce Allah'tandır. Lütfen şimdi dikkat edelim.

11-) Fuad gördüğünü yalanlamadı! Bu âyette "Görme" işleminin faili "gönül" dür yani fuad olarak gösteriliyor.

Dolayısıyla bu âyete göre Allah Resul'ü (a.s) Melek Cebrail'i değil, "inen vahyi" "gönül gözüyle" görmüş ve onu yalanlamamıştır yani ona iman etmiştir. Biraz aklımızı kullanalım. Zira âyetler Cebrail'den değil, hep vahiyden bahsetmektedir.

12-) Gördüğü hakkında onunla tartışıyor musunuz? Yüce Allah, Resulünün Cebraili mi, vahyi mi yada Allah'ı mı gördü tartışmalarına noktayı koyuyor. 10. ve 11. âyetler "Vahyi gönül gözü ile gördü"-ğünü açıkça söyledikten sonra 12. âyetin gelmesi muhteşem oldu. Çünkü âyetler, Cebraili değil, inenin vahiy olduğunu açık olarak ortaya koyuyorlar.

13-) Andolsun ki onu bir daha gördü

14-) Sidret-ül Munteha yanında.

15-) Cennet-ül Me'va da Onun (Sidret-ül Mümteha'nın) yanındadır! (Sidratu'l Munteha ve Cennetu'l Me'va o günkü Mekke'de yaşayan herkesin bildiği, vahyin ilk geldiği yerleşim yerleridir)

16-) O an ki, Sidre'yi bürüyen bürüyordu.

17-) Basarı (basireti) ne kaydı ne de haddi aştı.

18-) Andolsun ki Rabbinin âyetlerinden (işaretlerinden) en büyüğünü gördü!

Resul'ün kalp gözü ile gördüğü elbette ki; inen vahiydi! Şimdi de

dört âyette geçen “Ruhul-Kudüs”ün, “Mukaddes -Ruh” un “noksan sıfatlardan uzak” anlamında “Allah’ın ilmi” olduğunu Kur’an’dan görelim. Üç âyette (Bakara-87, 253; Mâide-110) yüce Allah’ın, Ruhul Kudüs ile İsa (a.s) ı güçlendirdiği yer almaktadır. “...Meryemoğlu İsa’ya da beyyinâtı (açık kanıtlar) verdik ve onu Ruhul Kudüs ile destekledik...” (Bakara-87)

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları bu âyette İsa (a.s) ı bir Resul olarak, yüce Allah’ın onu vahiy’le güçlendirdiğini anlayamadıklarından dolayı konu ile hiç alâkası olmayan “Cebrail’i” araya monte ediyorlar. Böylece anlatımdaki edebi sanat, hikmet ve vahyin diriltici gücünü yok ediyorlar. Yahudilere “Vahiy’le ona destek verdik” demesi, O’nun da bir Resul olduğunun göstergesidir, ona iman edin” anlamına gelmektedir.

Konumuz olan Bakara 87. âyetinin son cümlesinden de “kutsal ruhun” cebrail olmadığı, Resulullahın Allahtan aldığı ruhu/vahiy getirdiği anlaşılmaktadır: “... Fakat her ne zaman bir elçi hoşunuza gitmeyen bir mesaj getirmişse, ...” İsa(a.s) neyi getirmiş? “kutsal ruhu” Yani Allah’ın vahyini. Böylece konunun cebrail olmadığını anlıyoruz. “...Meryemoğlu İsa’ya beyyinâtı (apaçık kanıtlar) verdik ve onu Ruhul Kudüs (Allah’ın vahyi-kutsal ruh) ile güçlendirdik. ...” Bu âyetteki Allah’ın ilmi olan kutsal ruh’a, Kuran’da geçmediği halde (yanlış ve alâkasız bir yorum olan) “Cebrail”i ekliyorlar. “Apaçık kanıtlar”ın yanında “Allah’ın vahyi” mi uygun olur yoksa Cebrail mi uygun düşer.

Şia ve Ehl-i Sünnet’in din adamları nazarları apaçık vahiyden, görünmez olan Cebrail’e dönderip konuyu anlaşılmasız kılıyorlar. “.. Hani sani Rûhü’l-Kudüs ile desteklemiştin...” (Bakara; 253)

Bu âyette de yüce Allah İsa(a.s) ı güvenilir bilgi” olan vahiy’le destek verdiğini söylemektedir. Ve âyetin altında bu bilgiden kaynaklanan mucizeleri yapması sıralanmıştır. Âyetin Cebrail ile alâkası yoktur. Allah’ın izni olan tabiat yasasıyla ve uyum içindeki vahiy’le alâkası vardır.

Yine diğer çevirilerde olduğu gibi “Cebrail Meleği” çevirisi müminlerin hayatında zerre kadar bir etkiye sahip değildir. Aksine noksan sıfatlardan münezzehe olan Yüce Allah’a bir yardımcı tayin ederek tevhid sistemi çökertilmeye çalışılıyor. İslam dininde melek olarak “Cebrail’in” hiç bir önemi ve misyonu bulunmamaktadır.

Ama “kutsal ruh, saf bilgi, Allah’ın noksansız ilmi” yani “Allah’ın vahyi” çevirisi orijinaline de uygun olup, müminlerin hayatlarını vahiy’le güçlendiren ve etkileyen sonsuz bir moral gücü ve tükenmez bir motivasyon olmaktadır. Şuara suresi 193.âyette geçen Ruh-ul Emin’i “Emin Ruh”u da Cebrail’e çevirmişlerdir. Bu deyim sadece bu ayette geçmektedir. Bu âyette geçen “Ruh-ul Emin” ifadesini, Şia ve Ehl-i Sünnet müfessirlerinin tamamı, “Cebrail” diye açıklamışlardır. Bu doğru değildir. Yahudi kültüründen mezhep kaynaklarına sokulmuş, üzerinde düşünüp hiçbir eleştiriye tabi tutmadan uydurma kitaplarında kuşaktan kuşağa aktarılarak gelmiştir. “Ruhu’l Emin”in cebrail değil bizzat vahyin kendisi olduğunu ve ruhun’da bizzat Allah’ın kendi işi olduğunu Kur’an açıklar.

Mesela: “Sana Ruh’tan sorarlar deki, ruh, Rabbimin emrindedir...” (İsra-85) (Bu âyette ne Cebrail’e en ufak bir işaret, ne de onu aracı kılma mevcut değildir) “Bununla güvene lâyık olan vahiy indirdi” (Şuara-193) Ruh: Kadir- 4; Mü’min-15; Şura- 52, Nahl- 2, ve İsra 85 de doğrudan “vahiy” ya da “vahyin kaynağı” anlamında kullanılır. Yüce Allah müminleri kendinden bir ruh ile desteklediğini açık olarak ortaya koymaktadır. (Mücadele-22)

“Bu ifade Kur’an’da sadece bu pasajdaki Şuara- 193.âyette geçmektedir. Âyette bir sıfat tamlaması olarak er-ruhu’l-Emîn şeklinde yer alan bu ifade, bir isim tamlamasıymış gibi “Ruhu’l-Emin” şeklinde telakki edilmekte ve böylece büyük bir yanlışlık yapılmaktadır. Nitekim Kur’an’ın Cebrail adındaki melek tarafından indirildiği yolundaki peşin kabule dayanan geleneksel anlayış, Şuara 193.âyeti “Onu Ruh’l Emin (Cebrail) indirdi diye yanlış meallendirilmiş ve zihinlerde bu yanlışla yer etmesine yol açmıştır. Oysa bu meal, âyetin lâfzî manasına uygun olmadığı gibi, hem 192. âyetteki “O âlemlerin

Rabbî'nin indirmesidir” ifadesi ile hem de Kur'an'ın Allah tarafından indirildiğini bildiren yüzlerce âyetle çelişik hâle getirilmektedir.

Âyetin metni “nezele” (indi) fiilinin geçişsiz (etken) olmasına rağmen, geçişli (edilgen) anlama gelecek şekilde “nezzele” “indirildi” olarak ifade edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Şuara 192.âyette “O (Kur'an) Rabbinin indirmesidir” deyip, 193. âyette, “(hayır) onu Cebrail indirmiştir” denilir mi? Bu geniş bilgilendirmeden sonra âyetlerin mealini bir daha verelim.“O, Ruh-ul Emin (güvenilir vahiy, sağlam bilgiler) apaçık Arapça bir lisan ile uyarıcılardan olası diye senin kalbine indi” (Şuara-193,194,195) Şura 51. âyette de vahyin Cebrail tarafından indirildiğini söylemez. Aslında Kur'an'ın hiçbir yerinde söylemez. Aksine Allah'ın, vahyi indirdiğini söyler. Direk vahiy'le olduktan sonra niye perde arkasından veya elçiyle bildirim göndermeye gerek olsun. Resulullah'ın direk kalbine vahyi göndermeyi bırakıp, kendine bu işi yapacak bir elçi bulundurması yüce Allah'a yakışmaz.

Allah'ın beşerle konuşması:

1-) Direk kalbine gönderdiği vahiy'le oluyor. Allah Resulüne vahyettiği gibi.

2-) Perde arkasından ses kulak aracılığıyla. Musa aleyhisselâm örneğinde olduğu gibi.

3-) Elçi göndererek (Şura-51)

Âyette geçen üçüncü şık konuşma olan “resul gönderme” ise, Lut ve İbrahim (a.s) a gönderdiği elçiler olabildiği gibi, Zekeriyya (a.s) ı yollayarak Meryem'e mesajlarını iletmesi de olabilir.

Sonuç olarak: “Cibril” kavramının Medeni sürelerde bulunması hem Ensar hemde Yahudiler tarafından bilindiğini gösteriyor. Daha önce söylediğimiz bir cümleyi tekrar edelim, “Sırat'ı Müstekim, Hak, Nur, Aziz, Kerim, Mübin kavramları gibi, Ruh, Cibril, Ruhu'l Emin, Ruhu'l Kudüs” kavramları, Cibril ile ilgili kavramlar değil, Yüce Allah'ın fiil ve sıfatları ile yani vahiy'le ilgili kavramlardır.

KAFİRÜN SURESİ

“De ki: Ey kafirler! Ben ibadet ettiklerinize ibadet etmem. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet etmezsiniz. Ben sizin ibadet ettiklerinize asla ibadet edecek değilim. Siz de (bu inançla) benim ibadet ettiğime ibadet edecek değilsiniz. Sizin dininiz size, benim dinim banadır.” (Kafirun- 1,6) “Kâfir” ibaresi Kur’an’da birçok âyette geçen önemli kavramlardan biridir. “Kâfir” ile aynı kökten türeyen “küfr” sözcüklerinin terim anlamları şöyledir.

“Küfr” sözcüğünün ilk ve en geniş anlamı “örtmektir” Tohumu toprağa atıp üzerini örttüğünden dolayı çiftçiye “kâfir” denmiştir. “... Tıpkı bir yağmur gibidir ki, bitirdiği”...e’cebel-küffêrâ...”...kâfirlerin (çiftçilerin) hoşuna gider...” (Hadid-20)

Birçok âyette hakkıyla iman edenlerin günahlarının bağışlanması ve örtülmesi ilgili kullanılan kavram da “yükeffirullâhu anhüm seyyiétihim” (Allah onların günahlarını örter) “nükeffir” (örteriz) “kefferâ” (örttü) sözcükleridir.

Karanlığı ile her şeyi örttüğü için geceye “kâfir” (örten) denildiği gibi, erişilen nimetlere teşekkür etmeyerek yapılan nankörlüğe de “küfr” denir. “Küfr” sözcüğünün terim anlamı ise, “Allah’ın hiçbir şeye benzemediğini, Risalet kurumunu ve Allah’ın Resullerini, öldükten sonra dirilmeyi ve Allah’ın âyetlerini” kabul etmemektir. Bu anlamıyla “küfr” imanın zıddı yani vahyin ortaya koyduğu hakka

karşı gelme anlamına gelmektedir.

“Kâfir” sözcüğü “kefere” fiilinin ismi faili olup sözlük anlamı olarak vahiy ve tevhid nimetini örten, gerçeği inkar eden; sırat-ı müstakimden uzak kalıp hanif İslam’dan kaçınan anlamına gelmektedir. Kafirun suresi şu gerçeği beyan etmektedir.

Tek yol ve hak din Allah tarafından indirilen dindir. O da bütün Allah elçilerine indirilen, vahyin yani Kur’an’ın içinde bulunan hanif İslam adıyla yegane dindir. İçinde eğrilik ve yamukluk olmadığı gibi insanların keyiflerine göre genişlik de yoktur. Yani dosdoğru sırat-ı müstakim olan bir yoldur. İnsanların heva ve heveslerine göre sağa sola çekilecek bir yol değildir. Çünkü bu dinin sınırları Allah tarafından çizilmiştir. Kafirun suresinde ortaya konan iki inanç arasındaki ayırıcı çizgiyi belirtip, sistemlerin birbirinden farklı, düşüncelerin birbirinden ayrı, inançların birbirinden tamamen uzak olduğunu ortaya koymak için bu süre inmiştir. Evet, Kafirun suresi red üzerine red, kesinlik üzerine kesinlik, te’kid üzerine te’kid, her türlü red, kesinlik ve te’kid ifadesiyle Resulullah’a nâzil olmuştur.

Hak ile batıl, iman ile küfür, hanif İslam ile şirk, aydınlık ile karanlık, Allah’ın kitabı Kur’an ile beşerin ürünü rivayetler bir arada bulunamaz, aynı yerde barınamaz, hiçbir zaman ortaklık kuramazlar. “Körle gören, karanlıkla aydınlık, gölge ile sıcak bir olmaz. Dirilerle ölüler de bir olmaz. Şüphesiz Allah, dileyene işittirir. Sen kabirdekilere işittiremezsin. Sen sadece bir uyarıcısın” (Fâtır-19,20,21,22,23)

Doğrusu herhangi bir şekilde yolun ortalarında buluşma imkanı bulunmayan, tam bir ayrılığın özündeki farklılıkları açıklayabilmek için bu derece kesin bir ayrılığa ve sert bir inkâra gerek vardır. Bunun örneğini en güzel bir şekilde İbrahim(a.s) ve insanlık tarihinde onun dinine uyan muvahhidler sergilemiştir. “İbrahim’de ve onunla beraber olanlarda sizin için gerçekten güzel bir örnek vardır. Onlar kavimlerine demişlerdi ki: “Biz sizden ve Allah’ın yanı sıra taptıklarınızdan beriyiz. Sizi inkar ediyoruz. Siz bir tek Allah’a iman edinceye kadar sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık

ve öfke belirmiştir...” (Mümtehine-4)

Çünkü ihtilaf ve anlaşmazlık inançların özünde, düşüncelerin esasında, sistemin gerçeğinde ve yolun mahiyetinde idi.

Yani işin aldatmaya, hilekarlığa, yağcılığa ve münafıklığa ihtiyacı yoktu. Evet, iş kişisel maslahattan, geçici istekten ve vahyin dosdoğru yolundan sapmışlara ve Allah'ın gazabına uğramışlara uyan batıl ehlinin ve her yerde Rahman'a düşman olan müşriklerin iddia ettikleri gibi “gökyüzü Allah'a, dünya da efendilerimize” değildir. “Göklerin ve yerin Rabbi, Arşın'da Rabbi olan Allah onların vasıflandırmalarından yücedir, münezzehtir. Sen onları bırak, kendilerine söz verilen günlerine kavuşuncaya kadar batılda oynayadursunlar. Gökteki ilâh da, yerdeki ilâh da sadece O'dur. O, hakimdir her şeyi bilendir.” (Zuhruf- 82, 83,84)

Kafirun suresi, rivayetçisinden fırkacısına, hadisinden içtihadına, Şii'sinden Sünni'sine, Hristiyan'ından, Yahudi'sine, cemaatçisinden tarikatçısına kadar bütün müşriklerle kesin bir ultiमतom ve apaçık bir reddedir. Pazarlık yok, benzerlik yok, yolun ortasında buluşmak yok, yumuşaklık yok, taviz olmaz, kişisel rıza mümkün değildir. Çünkü her zaman ve her yerde cahiliye cahiliyedir, küfür küfürdür, İslam İslam'dır, hak birdir. Aradaki fark, aydınlık ile karanlık, ölü ile diri sıcak ile soğuk, körlük ile basiret, doğru ile batıl, külçe altın ve işlenmiş elmas ile kömür arasındaki fark gibidir. Takip edilecek tek yol hem inanç, hem ahlak, hem ibadet, hem öğüt ve hemde hüküm açısından bütünüyle mezhep cahiliyesinden çıkıp, vahyin öngördüğü hanif İslam'a, İbrahim'in saf inancı olan sırat-ı müstakime dönmektir. Diğer bir deyişle dini yalnız Allah'a özel kılarak, rivayetlerin karanlık dünyasından uzaklaşmak, kesin olarak şirk'ten ayrılmak ve her zaman hak ile batılın birbirinden uzak olduklarını tam olarak ortaya koymaktır.

“Sizin dininiz size benim dinim banadır” “Onlara âyetlerimiz açık olarak okunduğu zaman (öldükten sonra) bize kavuşmayı ummayanlar, “ya bundan başka bir Kur'an bize getir veya bunu değiştir! dediler. De ki: “Ben onu kendiliğimden değiştiremem, (bu

benim için olacak bir şey değildir) Ben sadece bana vahyedilene uyarım. Çünkü Rabbime karşı gelirsem elbette büyük günün azabından korkarım.” (Yunus- 15)

Kafirun suresinde İslam davetçilerine kıyamet gününe kadar büyük bir ders vardır. Vazgeçilmesi, taviz verilmesi istenen şey ne kadar az da olsa İslam'ın hiç bir parçasından vazgeçmemek esas inanç olmalıdır. İslam Rahmâni bir davadır.

Dolayısıyla karşılığı ne kadar büyük, sebepler ne kadar zor, düşman ne kadar zalim ve gaddar olursa olsun Rahmâni bir davada kesinlikle pazarlık söz konusu değildir.

Davetlilerin bu tür tekliflerden, teşvik edici maddi ve manevi cazibelerden sakınmaları gerekmektedir.

Sonuç olarak: Doğru yolu ve sırat-ı müstakimi tam olarak ortaya koymak için, sapkın ve şirk yollarının açıkça ortaya konması hayati bir durumdur. İşte o zaman hanif din sahibini her çeşit kaygan zeminlere ve karanlık yerlere götüren batıl yollardan uzaklaştırın. Bizim, vahiy karşıtlarıyla yani Kur'an cahili rivayetçilerle olan savaşımız durmak nedir bilmeyen delilli, ilmi, ahlâki ve fikri bir savaştır. Bizimle onlar arasındaki savaş, Kur'an'ı metot ile hanif dini zorlaştıran, hak ile batılı birbirine karıştıran, yeryüzünde bozgunculuk yapmaya çalışan cahiliye tuzakları arasında cereyan eden sonu gelmez bir savaştır.

İNFAKIN ÖNEMİ

İslam'ın, insanlar arasındaki dayanışmaya getirdiği en önemli tedbir infak ahlakıdır. İnfak, akıl, zeka, icad, kabiliyet, mal, mülk, servet gibi nimetlerin insana verilmiş birer emanet olduklarını öğretir. İnfak, miskinlere ulaşmayı, onların dert ve ızdıraplarını paylaşmayı öğretir. İnfak, imanı korur, sevgi bağlarını güçlendirir, toplumsal dengeyi sağlar, hasedi ve bencilliği yok eder. İnfak, başkasının elindeki gözü dikmeyi önler, hırsızlığı azaltır, rüşveti engeller, zulüm ve haksızlığın yerine merhamet duygusunu geliştirir. Müminler, infak sebebiyle maddeye tapmaktan kurtularak, basit menfaatler karşısında onur sahibi olmayı öğrenirler. Kur'an'a göre mal, mülk, servet ve her türlü zenginlik Allah'a mahsustur.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

“Ey insanlar! Siz fakirsiniz, Allah'a muhtaçsınız. Zengin ve övülmeye layık olan ancak Allah'tır” (Fatır-15)

هَذَا أَنْتُمْ هُوَ لَا تَدْعُونَ لِنُفُوسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَنِ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ

“İşte sizler, Allah yolunda infak etmeye çağrılıyorsunuz. İçinizden kiminiz cimrilik ediyor. Ama kim cimrilik ederse, ancak kendi (aleyhine) cimrilik etmiş olur. Allah zengindir, siz ise fakirsiniz. Eğer infak etmekten yüz çevirirseniz, yerinize sizden başka bir top-

lum getirir, artık onlar sizin gibi (cimri) de olmazlar” (Muhammed-38) Gerçek müminler, Allah’ın kendilerine emanet olarak verdiği mallardan başkalarına infak edenlerdir.

أَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحَابِينَ فِيهِ فَلَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

“Allah’a ve Resulü’ne iman edin. Sizi, üzerinde tasarrufa yetkili kıldığı şeylerden infak edin. Sizden iman edip de infak eden kimselelere büyük bir mükafat vardır”(Hadid-7)

Mal ve Mülkün Allah’a ait olduğunun şuurunda olan ne onunla şımarır ne de onu elde etmek için başkasının hakkını yer. Elindekini başkasıyla paylaşan kimse, mülkün asıl sahibinin kim olduğunun farkındadır.

Esaretin ve mahkumiyetn en kötüsü kişinin nefesine, arzularına, hava ve hevesine düşüncesizce mahkum olmasıdır. Böyle bir kimse, yüce Allah’ın merhamet ve mağfiretini kaybeder. Özgür yaratılan insanın nefesine esaret ve mahkumiyeti, demir parmaklıklar arkasına atılmak gibi değildir. Bu esaret, öze yani yüreğe yani benliğe vurulan kırılması ve çözülmesi mümkün olmayan bir zincirdir. Bu esaret zincirini kırabilene selam olsun. İnfak ahlakı, müminin böyle berbat ve aşağılık bir esarete düşmesini önler. İnfak meziyeti, bu tutsaklığa mahkum olanları özgürlüğüne kavuşturur. Tevhid özgürlüğünden sonra gerçek özgürlük nedir diye sorulsa, herkes kendi cibilliyetine göre bir tarif yapar. Yani herkes özgürlüğü kendi bulunduğu konuma ve duruma göre yapar. Kim nasıl anlarsa anlansın, aslında özgürlük bir çok kişinin mahkum olduğu tutkulara hakim olabilme iradesidir. Ya da mal ve mülkün yani fani dünyanın geçici metaini esir olmamadır. Özgürlük: Dünyaya ait eşya, servet arzusunun yüreği tutsak almaması, cimrilik ahlaqsızlığının akla üstün gelmemesidir. Zenginlik karşısında özgürlük, malın yüreğine sahip olmasından kurtulup mala egemen olma olabilme iradesidir. İnfak, ancak böyle irade sahiplerinin kolaylıkla yapabilecekleri erdemli ve üstün bir ahlaktır. Yani o, malına hakimdir, ona hükmedebilmektedir. Dolayısıyla gerektiğinde malının bir kısmını hayır yoluna insanların hiz-

metine sunabilir. İşte bu ahlak, mal, tutku, servet ve nefis karşısında gerçek bir özgürlüktür.

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّعْرُوهً مِنْهُ وَقَضَىٰ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

“Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size cimriliği emreder. Allah ise size katından bir mağfiret ve bir lütuf vâdeder. Allah herşeyi ihata eden ve herşeyi bilendir”(Bakara-268) Cömertliğin erdemi, güzelliği ve faydaları, cimriliğin kötülüğü, çirkinliği ve zararları anlatılmayacak kadar çoktur. Cömertlik yüce Allah’ın ahlakı olduğundan dolayı cömert olanlar O’nun rızasına ve sevgisine mazhar olurlar.

Yukarıdaki âyette geçtiği gibi cimrilik şeytanın ahlakı ve emri olduğu için Rabbimiz cimrilerden razı değildir. İnfak şuuru, kişiyi aşırı hırstan koruduğu gibi cimrilikten muhafaza eder. Sahip olduğu imkanı çekinmeden, gönül rızasıyla başkasına sunan, dünya malına karşı olan bağımlılığı kırmış, yüreğini maddeyle esir almak isteyen nefsinin tutkusunu önlemiş demektir.

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ
شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاتُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

“Allah’ın, kereminden kendilerine verdiklerini (infakta) cimrilik gösterenler, sanmasınlar ki o mal kendileri için hayırlıdır, aksine bu mal onlar için pek kötüdür” “Cimrilik ettikleri şey kıyamet gününde boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah’ındır. Allah yaptıklarınızdan haberdardır” (Âli İmran- 180) İnsan, servete ve mala, şan ve şöhrete karşı düşkün olan bir varlıktır. Fakat bu istek ve arzuların da sonu yoktur. Kur’an’da kanaatkârlığın önemi anlatılırken, dünyaya ve mala karşı aşırı düşkünlük yerilmiştir.

Kanaat; bir insanın payına düşene razı olması, kişinin azla yetinip elindeki razı olması kendisinin ve sorumluluğu altında bulunanların ihtiyaçlarını asgari ölçüde karşılayabileceği maddi imkanlarla iktifa edip başkalarının elindeki şeylere göz dikmemesi, aşırı

kazanma hırsından kurtulması şeklinde açıklanmaktadır. İnfak, arkadaşlıkları ve dostlukları pekiştirir. İnfak, komşular arasında sevgi ve dayanışmanın ortaya çıkmasını sağlar. İnfak, nimetlere şükretmeye sebep olur. İnsanın, nifaktan kurtulması için en önemli tedavi yolu Allah yolunda infaktır. Akrabalar arasında bulunan bağları güçlendirmenin en önemli yöntemi infaktır. İnfak, terörün, anarşinin yol açtığı sancıları dindirir. İnfak, fakirliğin, acizliğin, imkansızlığın, çaresizliğin en büyük ilacıdır. İnfak, yabancı kalışın, ilgisizliğin, bir kenara itilmişliğin sebep olduğu acıları iyileştirir.

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ

“Fakat insan, sarp yokuşu aşamadı. O sarp yokuşu (aşmak) nedir bilir misin? (Beled-11,12)

فَأَكْفُرْ رَقَبَةً أَوْ إِطْعَامًا فِي يَوْمٍ ذِي مَسْعَبَةٍ
بِتَيْمَاءَ دَا مَقْرَبَةٍ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

“Boyun kurtarmak veya açlık gününde yakını olan bir yetimi yahut aç açık bir miskini doyurmaktır.” (Beled-13,14,15,16)

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ

“Sonra iman edenlerden, birbirlerine sabrı tavsiye edenlerden ve birbirlerine merhameti öğütleyenlerden olmaktadır.” (Beled-17)

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

“İşte bunlar uğurlu (sarp yokuşu aşan hayırlı- salih) kimselerdir. (Beled-18) İnfak, bencilliğin, cimriliğin, nemelazımcılığın sebep olduğu yabancılaşmayı yok eder. İnfak, pek çok maddi yaraya merhem olduğu, pek çok ihtiyacı karşıladığı gibi, sayısız manevi derde devadır. İnfak edenin malı, imkanı, serveti azalmaz. Yüce Allah kendi rızası için malını harcayanların imkânlarını kat kat arttırır.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ...

“...Siz ne kadar Allah yolunda infak ederseniz, Allah onu yerine başkasını çıkarır. O rızık verenlerin en hayırlısıdır” (Sebe-39)

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

“Allah yolunda mallarını harcayanların örneği, yedi başak bitiren bir dane gibidir ki, her başakta yüz dane vardır. Allah dilediğine kat kat fazlasını verir. Allah’ın lütfü geniştir. O her şeyi bilir.” (Bakara-261)

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَدَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

“Mallarını Allah yolunda infak edip de başa kakmayan, fakirlerin gönlünü kırmayan kimseler var ya, onların Allah katında özel mükafatları vardır. Onlar için korku yoktur, üzüntü de çekmeyeceklerdir.” (Bakara-262)

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَعْوِزَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَدَىٰ وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ

“Güzel söz ve bağışlama, arkasından incitme gelen sadakadan daha hayırlıdır. Allah zengindir, Halimdir” (Bakara- 263)

Her insan bir açıdan ihtiyaç sahibidir. Hiç kimse mutlak anlamda zengin, kendine yeterli ve mükemmel değildir. Fakirliğinin ve acizliğinin farkında olan mümin, ihtiyaç duyduğu anda yüce Allah’ın yardımını hak edebilmek için, öncelikle kendisi gücü yettiği kadar elindeki nimetlerden infak edecektir. Malını başkasıyla paylaşamayan katı yürekli, merhametsiz , muhtaç duruma düştüğü zaman Allah’ın mağfiret ve merhametini hak etmeyecektir. Fakirleri ve çaresizleri unutan modern zamanların insanına infak ahlakını ve onurunu yeniden hatırlatmak gerekir. İnfak ibadetinin ifası için gerekli olan yegane gönül sermayesi “cömertlik”tir. Cömertlik tohumunun atılmadığı gönül bahçelerinde infak meyvelerinin hâsıl olmasını beklemek boşunadır. Her salih amelin insana kazandırdığı apayrı güzellikler, faziletler ve manevi kazançlar mevcuttur. Ademoğlunun cahillikten kurtulup gerçek bir mümin olmasında bu salih amellerin ehemmiyeti çok büyüktür. “İnfak” kelimesinin taşıdığı mana tahlil edilirse, bu salihatın hikmetinin de, insanı güzel ahlak ve psikolojik açıdan maddenin esaretinden kurtararak yani

Allah'ın rızasını dünya menfaatine hakim kılması olarak görülebilir. Bu yönüyle infak gibi salihatların sağladığı en büyük fayda psikolojik baskıdan kurtulma, gönül ve kalp huzurudur. Şu âyet bununla ilgilidir.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

“Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda infak etmedikçe “iyiliğe” eremezsiniz. Her ne infak ederseniz. Allah onu hakkıyla bilir” (Âli İmran-92)

En doğrusunu Allah bilir, yukarıdaki âyette bulunan “birra” kelimesi, psikolojik rahatsızlıklardan kurtulma ve gönül huzuru anlamına gelmektedir. Her Mümin çevresinde olanlara karşı sorumludur.

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

“Allah’a kulluk edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere ve miskinlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, sokak çocuklarına (yol çocuklarına) ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın; Allah, kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez” (Nisa-36)

“Bunlar cimrik eden ve insanlara da cimriliği tavsiye eden, Allah'ın kendilerine lütfundan verdiğini gizleyen kimselerdir. Biz, kafirler için alçaltıcı bir azap hazırladık. Akli başında olan hiçbir müslüman muhtaçların, mazlumların feryatlarına karşı sessiz ve bigane kalmaz. Müslüman kimse karanlık bir gecenin mehtâbı gibi nurlu, hassas, merhamet sahibi, diğergâm, cömertlik ve infak ahlakı ile bezenmiş olmalıdır. Yüce Allah rızkın temininde mahlukatı birbirine aracı ve vesile kılmıştır. Dolayısıyla miskinleri gözetmek, şanı yüce Allah'ım bizlere olan lütuf ve kereminden onlara pay ayırabilmek büyük bir fazilet ve ilahi bir nimettir.

Muhtaçların feryatlarına ilaç olmadıkça müminin vicdanı

da şifa bulamaz. Dünya malı; en yakınlardan başlayıp toplumdaki fakir ve miskinlere, kimsesizlere ve gariplere yardımda bulunmak suretiyle vicdan huzuruna ve ahiret saadetine ermek için tevhid inancından sonra en önemli araçtır. Dünya malı bu güzel ahlak ve büyük fazilet için kazanılmalıdır. Ticaret ve çalışmada niyet bu olursa, dünyevi endişelerin gönüllerde getirdiği katılık, kasvet, buhran ve psikolojik sıkıntıların yerini tatlı bir huzur ve sükunet alacaktır. (Ey Resul!) De ki: Ey iman eden kullar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Bu dünyada güzellik yapanlara güzellik vardır. Allah'ın yarattığı yeryüzü geniştir. Yalnız sabredenlere mükafatları hesapsız ödenecektir” (Zümer-10)

Günümüzün en büyük sorunlarından biri kalp katılığı ve psikolojik hastalıklardır. Cömertçe infakların duygusallaştırdığı ve olgunlaştırdığı nefisler, yaptıkları infakların ilâhi muhafazaya da vesile olduğunu müşahede etmenin mutluluğunu yaşarlar. Bunun için de canı gönülden infaka yönelirler. İnfak edilen mal eksilmez, kaybolmaz, tam aksine, ilâhi rıza, ihlas ve takva nispetinde bereketlenir. Şüphesiz ki mülkün gerçek sahibi Allah'tır. “Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır...” (Âli İmran-189)

O bize nimetlerini emanet olarak veriyor. İnsan bir emanetçi ve tasarruf memuru hükmündedir. Fakat bütün tasarruflarından mesul bir memurdur. Kendisine varlık emanet edilen insan aynı zamanda yoksulun ve muhtacın da emanetçisi hükmündedir. Fakir ve muhtaçlara infak yapmak, yüce Allah'a muhabbetin en güzel göstergesi, sonsuz nimetlerine karşılık da en önemli şükür ifadesidir. Yüce Allah **مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً** “...كثيرة”

“Kim Allah'a güzel bir borç verirse o da ona kat kat verir...” (Bakara-245) buyurmaktadır.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

“Kim Allah'a güzel bir borç verecek ki, Allah da onu kendisine kat kat ödesin. Yani ona çok değerli bir mükâfat da versin.” Bu ifade

Kur'an'da dört yerde daha geçmektedir. Özellikle Maide 12. âyette israiloğullarından alınan ahittlerden biri olarak geçmektedir. Yüce Allah her şeyin maliki olduğu halde bizden borç istemesinin hikmeti nedir? Aslında biz, bu borcu Allah'ın kullarına veriyoruz, ama yüce Allah engin merhamet ve zenginliğinden dolayı kendisine verilmiş gibi kabul ediyor. Bununla toplumda barış, merhamet, dayanışma, kardeşlik, birlik ve beraberlik ruhunun oluşması ve insanların birbirlerine destek olmaları amaçlanmıştır. Bu güzel borçlarla, toplumda ihtiyaç sahipleri ve borçlular, zor durumda olanlar, boynu bükükler kalmayacaktır. İnsanlar fakirlikten isyan etmesin, kimse emeğe ve mülke düşman olmasın, ahlaksızlık yayılmasın, hırsızlık artmasın, haksız kazanç ve yolsuzluk revaç bulmasın, toplumu ayakta tutan dinamikler yıkılmasın, huzur, barış ve güven ortamı sağlansın ve sürekli kardeşlik devam etsin isteniyor. Sonuçta dini hayat, güzel ahlak, barış ve huzur her yere hakim olsun. İslam toplumunun, zayıfları, yoksulları, kimsesizleri, yaşlıları ve dulları koruması, onlara bakması ve ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını karşılaması zorunlu bir davranış ve önemli bir sorumluluktur. Toplumda her türlü iyiliğin, dürüstlüğün, doğruluğun yaşanması için fertlerin birbirine destek olması ve yardımlaşması çok önemli bir farzdır.

İhtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını karşılamayan ve fakirlerine bakıp koruyamayan bir toplum, fitne ve fesadın, kaos ve anarşinin mahkumu olur.

وَأَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

“Allah yolunda infak edin. Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. Güzel ahlak sahibi olun; çünkü Allah güzel ahlak sahiplerini sever” (Bakara-195) Demek oluyor ki, infak ehli olmayan, güzel ahlak sahibi olamaz. İnfak yapmada, fakir ve miskinleri korumak, infak ve sadakayı gizli vermek, mümin kardeşini kendine tercih etmek, darlıkta ve genişlikte duruma göre infakta bulunmak, sevdiği şeylerden vermek, infak ve hayırları başa kakmamak, yakından uzağa doğru infak etmek, infakta itidalli olmak Kur'an'ın emrettiği

kurallardandır. İnfak, yüce Allah'ın bize ihsan ettiklerinden, kendisinin doğrudan vermediklerine gönül rahatlığıyla vermemizdir. İnfakın üzerinde bu kadar geniş durulmasının hikmeti, bizim mala ve mülke olan sevgimizin kırılması, dünyaya olan bağlılığımızın azalması, ahirete ilgimizin ve sevgimizin artması ve yüce Allah'ım bizi imtihan etmesidir. Çünkü insan infak ettikçe kötü ahlaktan uzaklaşır yüce Allah'a yaklaşır. Bir de bizim kazancımız içinde başkasına ait olan miktarın hak sahibine verilip verilmediğini Allah'ın görmesidir. Çünkü kazandığımız malların ve gelirlerin tamamı bize ait olarak görülmemesi gerekir.

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ
لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

“Ve onların mallarında belirli bir hak vardır. İsteyenler ve (utancından) istemeyip mahrum kalanlar için” (Ma'aric-24,25)

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

“Onların mallarında isteyen ve (utancından) istemeyen muhtaçlar için belirli bir hak vardır” (Zâriyat-19)

Bu âyetler açıkça gösteriyor ki, yüce Allah bir çok sebepten dolayı isteyebilen yada istemeyen muhtaçların rızkını bizim rızkımızın içerisinde koymuştur. Biz onu oradan çekip alır ve ihtiyaç sahiplerine verebilirsek, imtihan sırrına vakıf olacağız. İmanın kemalermesi ve insanın kalite kazanması için infaktan daha önemli bir şey yoktur. Ancak kazancımızın tamamının bize ait olduğunu zannederek, Allah tarafından emanet olarak rızkımızın içerisine bırakılmış belli bir miktarı ayırmazsak hem yüce Allah'ın hakkına hemde kul hakkına girmiş oluruz. Hanif din olan yani Allah tarafından indirilen İslam dinine dayalı iman, diğer insanlarla paylaşımı esas alır. Paylaşım, dayanışma, yardımlaşma ve birbirine destek olmanın göstergesidir. İslam toplumunda bu gösterge, daha çok kendini infak ahlakı ile gösterir. İnfak, özü itibariyle “harcamak ve sarf etmek” anlamlarına gelmektedir. Terim anlamı ise, sözlük anlamını kapsayacak şekildedir. İnfak, “İman edenlerin, Allah yolunda sadece

Allah'ın rızasını kazanmak için yapmış oldukları harcamalar”dır. Bu harcamalar, mal, zaman, ilim, mesai, maddi ve manevi değeri olan her imkandır.

Yapılan infakların ibadete dönüşmesi için iki önemli şart vardır.

1-) İnfakın Allah rızası için olması: İnfakın ihlasla yani dini Allah'a özel kılarak ve takva ile yerine getirilmesi gerekir. İhlas ve takva ile Allah rızası için yapılacak infak, mükafat olarak katlanarak geri dönecektir.

2-) İnfakın Allah yoluna uygun olarak yapılması. İnfak edilen her şeyin Allah'ın emir ve yasaklarına uygun bir tarzda gerçekleşmesi gerekir.

Mesela: Yolsuzluk ve hırsızlıkla yani gayri meşru olarak elde edilenler gerçek anlamda mal ve mülk hükmünde olmazlar. Her hangi bir şeyin infak olabilmesi için meşru yani İslam'ın öngördüğü helal yollardan kazanılmış olması gerekir. Hayırlar, hediyeler bağışlar, karz-ı hasen kısaca her türlü salihat, iyilikler ve fedakarlıklar infak kapsamında düşünülmeli gerekir. İnfak, bu anlamıyla çok kapsamlı bir dayanışma ve yardımlaşma kurumudur. Kur'an'da dini Allah'a özel kılmaktan yani tevhid akidesinden sonra en çok övülen amelin infak, yerilen ve kınanan ahlakın da cimrilik olduğunu görüyoruz.

Mesela:

وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ
فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ
وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“Daha önceden Medine’yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine göç edip gelenleri severler ve onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık hissetmezler. Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları (muhacirleri) kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir” (Haşr-9)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ

ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

“Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah’ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır.” (Munafikun-9)

وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ

“Herhangi birinize ölüm gelip de: Rabbim! Beni yakın bir süreye kadar geciktirsen de sadaka verip iyilerden olsam! demesinden önce size verdiğimiz rızıktan infak edin.” (Munafikun-10)

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

“Allah eceli geldiğinde hiç kimsenin ölümünü ertelemez. Allah yaptıklarınızdan haberdardır” (Munafikun-11)

“...وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

“Size ne oluyor ki, Allah yolunda infak etmiyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası Allah’ındır...” (Hadid-10)

KUR'AN AÇIKSA NİYE KİTAP YAZIYORSUNUZ?

Biz vahiy ehli muvahhidlere en çok yapılan itirazlardan bir tanesi de şudur. “Siz din ve hüküm olarak Kur'an tek kaynaktır, Kur'an açıktır ve anlaşılır bir kitaptır” diyorsunuz. “Peki o halde neden Kur'an üzerinde bu kadar söz söylüyorsunuz. “Nebi (aleyhis-selam) Kur'an ile ilgili onu açıklayacak bir şey söylemiş olamaz mı?”

Cevap: Aslında bütün Resuller sadece ve sadece kendilerine indirilmiş olan vahyi tebliğ etmişlerdir. Resullerin vahyi tebliğ etmekten başka bir görevlerinin olmadığı ile ilgili onlarca âyet vardır. Yüce Allah, Kur'an'ı Mübin'de şöyle buyuruyor. “Rablerinin huzurunda toplanacaklarından korkanları (o güne iman edenleri) Kur'an ile uyar. Onlar için Rablerinden başka ne bir dost, ne de bir şefaathçi vardır. Belki (şirk'ten) sakınırlar.” (En'am- 51)

“Biz onların dediklerini çok iyi biliriz. Sen onların üzerinde bir zorlayıcı değilsin. Tehdidimden korkanlara Kur'an'la öğüt ver.” (Kaf-45)

“De ki: Ben sadece vahiy ile sizi ikaz ediyorum. Fakat, sağır olanlar, ikaz edildikleri zaman bu çağrıyı duymazlar.” (Enbiya- 45)

“Size Rabbimin vahyettiklerini duyuruyorum, size öğüt veriyorum ve ben sizin bilmediklerinizi Allah'tan gelen vahiy ile biliyo-

rum.” (Âraf- 62) “Size Rabbimin vahyettiklerini duyuruyorum ve ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm.” (Âraf- 68)

Fakat Resullerin ardından gelen kuşaklar vahyin manasını bozduklarından dolayı Kur'an ehli muvahhidler Kur'an'ın bağlam ve bütünlüğünü, Kur'an'ın kendi içindeki çözümünü, kavramlarının gerçek anlamını, ilim ve hikmetinin üzerinde uzun uzun konuşmak zorunda kalıyorlar. Yoksa vahiy ehli muvahhidler Allah'ın mesajına bir şey ekleyip çıkarıyor değiller.

Sadece dağılan konuları bir araya getirmeye çalışıyor, tahrif edilen kavramları ait oldukları yere koyuyorlar. Yani Şuayb (a.s) ın deyişiyle dinde ifsad edilen yerleri ıslah etme mücadelesi yapıyorlar. Muvahhidler indirilen vahyin dışında insanları bağlayan bir şeyin olmadığını söylüyorlar.

Kur'an ehli hiçbir muvahhidin dine bir şey eklediğini, din ve hüküm olarak bir şey ortaya koyduğunu hiç kimse iddia edemez. Fakat bizler, mezhep âlimlerinin ve muhaddislerin Kur'an'ın hanif dinini bozduklarını ve orijinal din diye bir şey bırakmadıklarını yüzlerce örnekte açık olarak ortaya koyuyoruz.

Dolayısıyla Ehli Sünnet ve Şia din adamlarının dinlerini Kur'an'la kıyas ederek batıl yolda olduklarını ispat ediyoruz. Fakat Kur'an'ın Allah tarafından apaçık ortaya konması, türlü örneklerle detaylandırılmış olması, kendi içinde çözüme kavuşturulması, Kur'an'ın basit bir okumayla içindeki hazinelere ulaşabileceği anlamına gelmemektedir. Üzerinde tedebbür, tefekkür, tezekkür, taakkul, tefekküh ve tasadduk etmek gerekir Madem, Kur'an açıktır, açıklanmaya ihtiyacı yoktur” diyorsunuz, o zaman Kur'an'ı açıklama adına ne diye kitap yazıyor, durmadan konuşup duruyorsunuz?

Cevap: Evet, Kur'an bizzat yüce Allah tarafından “tebyin” edildi yani açıklandı. (Nahl-89; Bakara-118; Âl-i İmran-118; Hadîd-17) Yüce Allah tarafından “tasrif” edildi “Çeşitli şekillerde sindire sindire ortaya kondu.” (Kehf-54; İsrâ-89) Yüce Allah tarafından “tafsil” edildi. “İnsanın akıl ve zihin kapasitesine göre kolaylaştırdı”

(Hûd-1; Yunus-5-24,37; Arâf-32,52, 174; En'âm-55,97,98,114,126) Yüce Allah tarafından "tefsir" edildi. "İnsanın emek ve merakına göre anlaşılır kılındı." (Furkân-33)

Ama Allah tarafından açıklanmış olan bu hazineye ulaşmak için Kur'an'ı, temiz bir zihin, ön yargısız bir iman, tam bir ihlas yani dini Allah'a özel kılma yani vahyi indirene koşulsuz teslimiyet için, araştıran, sorgulayan, aklını kullanan, özgür bir irade ve çabayla, ağır ağır, üzerinde düşünerek okumak gerekir. Yani Kur'an'da Allah tarafından yapılmış açıklamaları bulup, tespit etmek, bunları açığa çıkarmak sadece Allah Resulü'nün şahsına munhasır kılınmış bir şey değildir. Kaldı ki uydurma hadis kitaplarında bile beş âyetin bir tefsiri ve açıklaması yoktur. Bizimde sorularımız var. Nebi(a.s) hadislerle Kur'an'ı açıkladıysa bu kadar tefsir kitabına ne gerek vardı? Resulullah'ın Kur'an'ı açıklama görevi var idiyse, bu açıklamaları ezberletip yazdırarak koruma altına alması gerekmez miydi?

Bu açıklamalar dinin kaynağı ve olmazsa olmazı ise neden bizzat Nebi(a.s) tarafından kayıt altına alınmadı da, kendisinden asırlar sonra gelenlerin inisiyatifine ve hafızasına bırakıldı? Hadisler doğru olarak aktarıldıysa neden Şii muhaddislerin hadisleri ile Sünni muhaddislerin hadisleri birbirinden tamamen farklı hatta tam zıttı oluyor. Bu kadar önemli ve hayati bir konuda, Nebi(a.s) ın ileride bitip tükenmek bilmeyen hadis eksenli tartışmaları, hadislerden kaynaklanan ayrışmaları, kavgaları ve savaşları öngörerek bu açıklamaları yazdırıp koruma altına alması gerekmez miydi? Bunu yapmayarak Allah Resulü tebliğ ve beyan görevini eksik mi yerine getirdi?

Şia ve Ehl-i Sünnet din adamları, bu soruların hiç birisinin cevabını veremez. Çünkü Resulullah (a.s) ın, Allah tarafından indirilen vahyi tebliğ etmekten başka hiç bir görevi bulunmamaktadır. Yüzlerce âyete göre, Kur'an'ı açıklayan, ayrıntılı, eksiksiz, teferruatlı, detaylandırılmış, kendi içinde çözümlenmiş olarak gönderen Allah'tır.

Dolayısıyla kendini Kur'an'a adanmış, Kur'an'da yer alan, bizzat Allah tarafından yapılmış açıklamaları ortaya koymak adına araştırma yapan, emek veren, hayatını bu uğurda adayan muvahhidlerin,

emek ve araştırma mahsulu olan çalışmalarının sonucu olarak kitap yazıp, bu bilgileri insanlarla paylaşmalarının neresini eleştiriyorsunuz.

Bu Rahmani açıklamaları, Rabbani bilgi hazinelerini bulup ortaya çıkarmak ve bunları insanlarla paylaşmak için kitap yazmak, “Kur’an’ı tefsir etmek” değil, Kur’an’da varolan hikmeti, yüce Allah tarafından yapılmış açıklama ve detayları tespit etmek anlamına gelmektedir. İlkel düşünceniz, taklitçi zihniniz, ilimsiz aklınız ve örümcek ağı bağlamış beyinlerinizin böyle eserler ortaya koymaya müsait olmadığını biliyoruz. Hiç olmazsa bu çabayı gösteren bilinç sahibi, hasbi ve muhlis kullara, bu saçma sapan argümanlarla saldırmayın.

RAHMAN VE RAHİM İSİMLERİ

Rahman ismi Mekke’de inen sûrelerde daha yoğun olarak geçmektedir. Medine’de indirilen sûrelerin sadece ikisinde “Rahman” ismi geçmektedir. (Bakara-163; Haşr-22) Bunun en önemli sebebi yüce Allah’ın Rahman isminin müminlerden daha çok, müşrik ve kâfirlere yönelik bir isim olduğu içindir. Rahman ismi sadece dünyaya yönelik bir isim iken, Rahîm ismi müminler için, hem dünya hem de âhirete yönelik bir isimdir.”Rahman” Allah ismi gibi özel bir isimdir. Yani Rahman ismi Allah’a özel bir isim olduğu için O’ndan başkasına izafe edilemez.

Mesela: Kur’an’da “Rahmanın Kulları, (Furkan-63) eğer Rahmanın çocuğu olsaydı, (Zuhruf-81) Rahmanın yanında kulluk edilecek ilahlar kılınmış mıyız?” (Zuhruf-43) gibi cümleler, Rahman isminin Allah ismi gibi özel bir isim olduğunu gösteriyor. Allah ismi gibi, müşriklerin Rahman ismini bildikleri ve onu kabul ettikleri görülüyor.(Meryem-88; Enbiya-26; Yasin-15; Zuhruf-33)

Esmâü-l Hüsna (Allah’ın güzel isimleri) arasında Allah ismi gibi Rahman ismi de sadece Allah için kullanılmaktadır. Fakat Rahim ismi Allah’a özel olmadığı için Resul bağlamında da kullanılmıştır. (Tevbe-128) Yani Resul (a.s) müminlere karşı merhametli olduğu gibi, müminler de birbirlerine karşı merhametlidirler.(Fetih-29) Rahim sıfatının türevleri, Kur’an’da müminler için de kullanılmıştır. (İsra- 24; Hadid- 27; Beled- 17)

Kök itibâriyle Rahman ismi ile Rahim ismi birbirlerinden farklıdır. Aynı cümlede yan yana gelmiş olmaları da ayrı manalara geldiklerini göstermektedir. (Bakara-163) Yani Allah'ın **Rahman** ismi, Rahim ismi gibi “rahmet” kökünden türetilmiş değildir. Rahman ismi, aynen Allah ismi gibi, zatına yönelik bir isim iken, Rahim sıfatı Allah'ın fiillerine yönelik bir sıfattır.

Rahman ismi, daha çok haşyet (korku) ve cezalandırmaya yönelik bir isim iken, **Rahim** sıfatı tamamen rahmet, merhamet ve acıma ile ilgilidir. Çünkü **Rahman** ismi, aynen Allah ismi gibi, “korku, azap, zarar verme” bağlamında geçmektedir. “**Rahim**” ismi, birçok âyette lefzatullah yani Allah lafzı ile birlikte kullanılırken, hiçbir âyette Rahim ismi ile beraber kullanılmaması dikkat çekicidir. Yani Rahmet isminin, Rahman ismi ile ses benzerliğinden başka hiçbir yakınlığı yoktur. **Rahman** ismi, müşriklere ve zalimlere yönelik kullanılır iken, “**Rahim**” ismi ise, istiğfar, hidayet ve tevbe yolunda olan müminlere yöneliktir. Rahman ismi, iman ve itikada bakan bir isim iken, (Râd- 30; Tâhâ- 90; Meryem- 87, 88, 93; Enbiya-36; Furkan 60; Zuhruf- 20, 33, 36, 45) “**Rahim**” ismi, tevbe, istiğfar ve tevekkül gibi amel ve fiillere dönük bir isimdir.(Bakara- 37, 54, 128, 160; Tevbe-104, 118; Yusuf- 98, Hicr-49; Şura-5; Zümer-53)

“Esmâ-ul-Hüsnâ (Allah'ın güzel isimleri)” arasında bulunan Rahman ismi, sadece Allah ve Rahim sıfatı ile beraber geçerken (Fatiha- 3; Bakara- 163; Haşr-22; Fussilet-2; Naml-30) **Rahim** ismi, “**Tevvab**” (tevbeleri kabul eden) Bakara-37, 54, 128, 160; Tevbe-104, 118) “**Ğafur**” (Yunus-107; Yusuf- 98; Hicr- 49; Kasas-16; Sebe-2; Zümer-53; Şura-5; Ahkaf-8) “**Aziz**” (Şuara-9, 68, 104, 128, 140, 159, 175, 191, 217; Rum-5; Secde-6; Yasin-5; Duhan-42) “**Berr**” (Tur-28) isimleriyle birlikte geçmektedir. Kur'an'da öyle muhteşem bir sistem kurulmuş ki, “**Rahim**” ve “**Tevvab**” isimlerinin birlikte geçtiği âyetlerde, tevbe ederek durumlarını düzeltenler hakkında geçerken, “**Ğafur**” ve “**Rahim**” isimlerinin birlikte geçtikleri âyetlerde, yalnız müminlerin inanç ve amelleri anlatılmaktadır. Yani “bağışlanma” ve “merhamet olunma” sadece müminlerle ilgili bir durumdur.

“Aziz” ve “Rahim” isimlerinin birlikte geçtiği âyetlerde, genellikle Resullerin kavimleri yani onlara iman eden ve inkar edenler anlatılıyor.

Bunun anlamı, “Aziz” olan Allah müşriklerden intikam aldı, “Ğafur” sıfatıyla müminleri korudu, kurtardı, bağışladı ve merhamet etti” demektir. Aynı şekilde “Rahman” ismi de Kur’an’da aynen “Aziz” ismi gibi kafirleri cezalandırma ve zalimlerden intikam alma anlamında kullanılmaktadır.

Dolayısıyla kök olarak Rahman isminin rahmet fiili ile bir bağlantısı yoktur. Kur’an’da Rahman ismi, Rahim ismiyle bağlantılı olarak geçmez. Rahman ismi, Rahmet tecellisinden daha çok Allah’ın zatı ile ilgili bağımsız bir kullanıma sahiptir.”Rahmet” fiili, Allah kavramı ve Rab sıfatıyla bağlantılı olarak geçerken, hiçbir âyette Rahman ismine bağlanmamıştır.

Mesela: “Rahmetallâhi” (Allah’ın rahmeti),(Âli İmran-107)

“Rahmetin minallâhi” (Allah’tan bir rahmet olarak), (Âli İmran-159)

“Min rahmeti rabbihi” (Rabbinin rahmetinden),(Hicr-56)

“Rahmetin min rabbike”(Rabbinden bir rahmet olarak) (İsra-28)

“Rahmete Rabbi” (Rabbimin rahmeti),(İsra-100)

“Rahmetun min Rabbi” (Rabbimden bir rahmet olarak),(-Kehf-98)

Rahman ismi gökler, yer, canlı-cansız yani dünyadaki bütün varlıkları kapsarken, Rahim ismi, dünyada ve âhirette sadece müminlere yönelik bir isimdir.(Ahzab-43)

Rahman ismi, Allah ismi gibi daha çok varlıkları yaratma ve idare etmeye yönelik iken, Rahim ismi, onları besleme, büyütme, esirgeme, acıma, nimet verme, merhamet etme, tehlikelerden koruma ile ilgili bir isim ve fiildir. Kur’an’a baktığımızda, “Rahman” ismine, rahmet değil, azap ve cezalandırmanın izafe edildi-

ğini görüyoruz. “Babacığım! Rahman tarafından sana azap dokunup da şeytanın velisi olmandan korkuyorum.” (Meryem-45) Bu arada Kur’an’da “Rahman” ve “Rahim” isimlerini araştırırken, ilginç bir şey daha dikkatimizi çekti.

KUR'AN'I KİM AÇIKLAR, ALLAH MI ELÇİSİ Mİ?

Bildiğimiz gibi, Âli İmran 7. âyete göre Kur'an âyetleri Muhkem ve Müteşabih olmak üzere iki gruba ayrılıyor. En çok kabul gören ve bilinen tarife göre Muhkem, “Manası kolaylıkla anlaşılabilen, açık olarak bilinen, anlamında başka bir ihtimal taşımayan âyetler” olarak anlaşılmıştır.

Müteşabih âyetler içinse iki temel görüş vardır:

1-) Manasını sadece Allah'ın bildiği âyetler.

2-) Manasını Allah'ın yanı sıra ilimde derinleşmiş olanların da bilebileceği âyetler.

Aslında müteşabih, “Birbirine benzer, birden fazla anlamlı” demektir.

Bunu Nerden Biliyoruz?

Muhkem ve Müteşabih'in hangi anlama geldiğinin açıklandığı Âli İmran 7.âyetinden biliyoruz. Çünkü âyetin kendisi bile müteşabihtir. Bu âyeti okurken bir yerinde durmamız veya durmamamıza göre anlamı değişiklik arz eder!

Şöyle ki:

فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ ...

تَأْوِيلُهُ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا

“Kalplerinde eğrilik olanlar, fitne çıkarmak ve onu tevil etmek için ondaki müteşabih ayetlerin peşine düşerler. Hâlbuki onun tevilini ancak Allah bilir. İlimde derinleşmiş olanlar ise: Ona inandık; hepsi Rabbimiz tarafından, derler” olarak da anlayabilirsiniz âyeti,

“Kalplerinde eğrilik olanlar, fitne çıkarmak ve onu tevil etmek için ondaki müteşâbih âyetlerin peşine düşerler. Hâlbuki onun tevilini bir Allah bilir, bir de ilimde derinleşmiş olanlar. Bunlar, Ona inandık, hepsi Rabbimizin katındandır, derler” olarak da anlayabilirsiniz!

Peki bu anlamlardan hangisi doğru?

İkisi de mümkün görünüyor. Ancak bizim anlayışımızda olanlara göre elbette ikincisi daha doğru duruyor. Yüce Allah, manasını kendisinden başka kimsenin bilemeyeceği bir âyeti niye göndersin ki? Dolayısıyla Âli İmran 7.âyet, asıl konumuz olmadığı için üzerinde durmuyoruz. Müteşabih için “birbirine benzer, birden fazla anlamlı” demiştik. Bunu âyetlerden delillendirmeye çalışalım.

Mesela: “... وَأَتُوا بِهَا مُتَشَابِهًا ...” “... Bu rızıklar onlara benzer olarak verilmiştir” ayetinde geçen “müteşabihen” kelimesinden biliyoruz. (Bakara-25)

“... إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا ...” “... Bize göre sığırlar birbirine benzer...” ayetinde geçen “teşabehe” kelimesinden biliyoruz. (Bakara-70)

“... تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ ...” “... Kalpleri nasıl da birbirine benzedi?...” ayetinde geçen “teşabehet” kelimesinden biliyoruz. (Bakara-118)

“... وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ...” “... Halbuki onu (İsa’yı) ne öldürdüler, ne de astılar; fakat onlara benzeri gösterildi...” ayetinde geçen “şubbihe” kelimesinden biliyoruz. (Nisa-157)

“... وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ ...” “...مُتَشَابِهٍ”

“... Hurmaları, ekinleri, birbirine benzer ve benzemez biçimde zeytin ve narları yaratan O'dur.. ” ayetinde geçen “müteşabihen” ve “gayra müteşabihin” kelimelerinden, Müteşabih'in “Benzer” anlamına geldiğini biliyoruz...” (En'am-141)

Müteşabih, “benzer, çok anlamlı olduğuna göre” şöyle bir sonuç kaçınılmazdır: Muhkem gibi manası kolaylıkla anlaşılabilen, anlamında başka bir ihtimal taşımayan ayetlerden olmayan, yani Kur'an'da birbirine benzeyen veya birden fazla anlamı olan kelimelerin geçtiği bütün ayetler “müteşabih ayetler” kapsamına girer. Müteşabih âyetler benzer anlamlı veya çok anlamlı ise şayet -ki öylepeki hangi anlamının doğru, isabetli olduğunu, hangisinin Murad-ı ilahî'yi tam olarak yansıttığını nasıl bileceğiz? Yani bu türden âyetleri anlamamanın bir kriteri var mı? Evet var. Müteşabih ayetleri anlamamanın temel kriteri öncelikle “güzel niyet”tir, güzel niyet, samimiyet de yetmez, ayrıca “derin bilgi ve iman sahibi” olmamızı gerektirir.

Bu özelliklerden yoksun olan itikadı bozuklar, kalplerindeki hastalık nedeniyle müteşabih âyetler üzerinde özellikle yoğunlaşırlar ve art niyetli oldukları için okuduğu âyetleri doğru anlayamazlar. Âyeti doğru anlayamadıkları gibi kendi ön yargılarını okuduğu âyete sözüm ona doğrulattırlar. Yani Kur'an okurken satır aralarında âyetin mesajını değil kendi batıl itikatlarını, bozuk imanlarını ve ön yargılarını görürler. Müteşabih âyetleri bağlamlarından koparırlar, veya onları açıklayan diğer ayetleri yok sayarlar. Çünkü temiz imanlı olmadıkları için Kur'an ile bunlar arasında bir aşılmaz bir engel vardır. (Kehf-57)

Ne anlatmaya çalıştığıma bir örnekle ete kemiğe büründürelim: (Aynı zamanda “Başlık” konusuna girmiş oluyoruz.)

“...أَوَلَمْ يَخُفْهُمْ أَنَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ” “Kendilerine okunmakta olan Kitab'ı sana indirmemiz onlara yetmemiş mi?..” ikazına rağmen (Ankebut-51) Kur'an'ı yetersiz gören, yetmedi “Kur'an Müslümanlığı sapkınlıktır, zındıklıktır” diyecek kadar akıldan yoksun şeddeli sapkınlara, kara cahillere göre Allah'ın Resul'u hadislerle Kur'an'ı açıklamıştır. Delilleri ise, Nahl 44.âyette geçen

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ...

“... İnsanlara, kendilerine indirileni açıklamak için ve düşünüp anlasınlar diye sana da bu Kur’an’ı indirdik” cümlesidir.

Halbuki Nahl 44.âyette geçen لَتُبَيِّنَ “Li tübeyyine” byn fiilinin açıklamak anlamına geldiği doğrudur. Fakat gizli, manası bilinmeyen bir şeyi açıklamak veya detaylandırmak değildir. Âyet, Allah Resulünden anlaşılmayan âyetleri anlaşılır hale getirmesi için tefsir yapmasını, izah etmesini istemiyor. Kastedilen şey, kendisine vahyedilen âyetleri gizlemeden, eksiltme ve çıkarma yapmadan olduğu gibi insanlara duyurmasını emrediyor. Bunu en güzel gösteren, Âli İmran 187.âyetidir.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبَسَّ مَا يَشْتَرُونَ

“Hani Allah, kendilerine kitap verilenlerden, “Onu (Kitabı) mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz” diye sağlam söz almıştı. Fakat onlar verdikleri sözü, arkalarına atıp onu az bir karşılığa değiştiler. Yaptıkları bu alışveriş ne kadar kötü olmuştur! Âyette bulunan لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ Onu (vahyi) mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz” cümlesi bunu açık olarak gösteriyor. İşte kalplerinden hastalık olan bozuk imanlılar, Kur’an’ı yetersiz gördükleri, hadis sünnet denilen rivayetleri kutsal belledikleri, arı duru dini şirketleştirdikleri için tercihlerini “Kur’an’ı ancak Allah’ın Resul’u açıklar ve izah eder” anlamında anlar ve anlatırlar. Yani bu âyet aynen Mâide 67. âyet gibi, Resul (a.s)a ve iman edenlere “Kur’an’dan hiçbir şeyi gizlemeksizin, olduğu gibi insanlara duyurun” emrini vermektedir. Veya Maide 15.âyette geçen

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

“Ey Ehl-i Kitap! Resulümüz size Kitap’tan gizlemekte olduğunuz birçok şeyi açıklamak üzere gelmiştir..” âyetinde olduğu gibidir.

يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ

Yübeyyinü leküm kesîran mimmâ küntüm tühfûne

Nahl 44.âyet de müteşabih bir âyettir. Ve müteşabihler, temiz kalpli olanlar ile kalplerinde hastalık olanları birbirinden ayıran dünya sınavının bir başka versiyonudur. Kalbi hastalıklı olanlar, mümkün değil ayette anlatılan gerçek manayı bulamazlar. Şunu asla aklımızdan çıkarmayalım. Kur'an'ı ancak Allah açıklar ve yalnız O öğretir. Bunu ölümlü hiçbir beşere bırakmamıştır. Sadece temiz kalpli olanlar bu bağlantıları bularak ortaya koymaya çalışırlar.

الرَّ كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

“Sana indirilen (bu Kur'an) her şeyden haberdar olan (Allah) tarafından âyetleri sağlaştırmış, sonra da açıklanmış bir kitaptır” ilanı, Kitabullah'ın kimseye muhtaç olmadığına işarettir.

Bize düşen,

لَا تُحْرِكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ
 إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ
 فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

“Onu (vahyi) çarçabuk almak için dilini kımıldatma. Şüphesiz onu toplamak ve onu okutmak bize aittir. O halde biz onu okuduğumuz zaman, sen onun okunuşunu takip et. Sonra şüphen olmasın ki onu açıklamak da bize aittir” ikazından da anlaşılacağı gibi (Kıyamet 16-19) Kur'an'ı anlamak için acele etmemek, okumalarımızı bıkmadan sürdürmek gerekir.

Sonuç olarak, müteşabih âyetleri anlamamanın yolu, iyi niyetli olmanın yanı sıra, birden fazla anlamı olan kelimelerin diğer âyetlerde nasıl kullanıldığını dikkatli bir şekilde araştırmak, hikmeti keşfetmek için saatleri günleri ve belki ayları yılları bu uğurda sarf etmekten geçiyor. Âyetleri âyetlerle irtibatlandırmak, ilgili âyetleri birbiriyle buluşturmak gerekiyor. Çünkü kapalı, anlaşılmaz gibi görünen pek çok âyet mutlaka bir başka âyetle anlaşılacaktır. Ancak ihtisas sahibi olanların mesajını tam olarak kavrayabileceği yahut yaşadığımız yıllarda çağlarda değil de ileriki zamanlarda anlaşılabil-

lecek kimi ayetler de mevcuttur. “Kur’an’ı Allah tefsir eder, iyi niyetli ve sağlam imanlı kulları da bunu keşfeder.”

DÜNYEVİLEŞME

Dünyevileşme ne demektir? Dünyevileşme derken neyi anlamalıyız? Dinin gerçek işlevini ve hayat pratiğine yön veren etkisini ortadan kaldıran yani tek dünyanın var olduğu bir hayatı esas alan yaşam tarzına dünyevileşme diyoruz. Veya sadece dünya hayatına saplanıp kalmayı dünyevileşme olarak görüyoruz. Aslında iman ettim diyenler için bu yeni bir sorun değildir. Daha Nebi (a.s) hayat-tayken dünyaya düşkünlüğün, dünya malına tamahkarlığın, dünyaya bel bağlamanın, dünyadan murat almanın ciddi emarelerine rastlıyoruz. Ama bunlar böyle sosyal ateizm falan diye tabir edilecek şeyler değildi. Cuma Suresi 11. âyete baktığımızda, Nebi (a.s) karşılarında kendilerine hitapta bulunurken, kervanın sesi dışarıdan duyulunca cemaat dışarıya akın edip gidiyor.

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

“ (Ey Nebi!) Onlar bir ticaret veya bir oyun eğlence gördükleri zaman hemen dağılıp ona koştular ve seni ayakta bıraktılar. De ki: “Allah’ın yanında bulunan, eğlence ve ticaretten daha hayırlıdır. Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır.”

Dünyevileşmeyi son vahyin tarihinin ilk çağlarında Emevilerin hakimiyet dönemlerinde görüyoruz. Abbasiler de onlardan farklı değildi. Kur’an, dünyevileşmeyi geçmiş ümmetler veya kavimlerle

ilgili somut figür olarak Firavun'dan ve Karun'dan söz eder. Fakat fazla uzağa gitmeye gerek yoktur. Kur'an'ın kendi döneminde yani son vahyi tarihinde en çok uğraştığı ve sürekli atıfta bulunduğu sorunlardan biri müşrik düğünüyeleşmesi yani müşriklerle Kur'an'ın girdiği mücadelede görülebilir. Yani Kur'an'ın, Mekkeli müşrikleriyle olan sorunu sadece itikadi bir problem olarak şirk değildi. Sosyal hayata yansıyan bir dünyevileşme sorununa da ciddi şekilde eğildi. Bilindiği gibi, müşrikler Allah'sız bir toplum değildi. O dönemdeki müşriklerin inancını henoteizm olarak nitelendirmek isabetli olabilir. Henoteizm, birden fazla tanrının var olduğunu kabul ederken, tek ve yüce bir tanrıya inanma ve tapınma eylemidir. Yani müşrikler, yücelerde bir ilahın varlığını, yaratıcılığını, en büyük olduğunu kabul etmekle birlikte O'nun astında, yanında, ötesinde alt ilahların da var olduğuna inanıyorlardı. Kur'an'da bununla ilgili âyet çoktur.

Mesela:

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَحَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ فَآتَى يُؤْفَكُونَ

“Andolsun, eğer onlara, “Gökleri ve yeri kim yarattı, güneşi ve ayı hizmetinize kim verdi?” diye soracak olsan mutlaka, “Allah” diyeceklerdir. O hâlde nasıl (haktan) döndürülüyorlar?” (Ankebüt-61)

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

“Andolsun, eğer onlara, “Gökten yağmuru kim indirip de onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltti?” diye soracak olsan, mutlaka, “Allah” diyeceklerdir. De ki: (Öyle ise) “Hamd (güç ve kuvvet de) Allah'a mahsustur.” Fakat onların çoğu akıllarını kullanmazlar.” (Ankebüt-63)

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي
بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

“Andolsun, eğer onlara, “Gökleri ve yeri kim yarattı?” diye sor-

san elbette, “Allah”, derler. De ki: “Peki söyleyin bakalım? Allah’ın dununda ibadet ettikleriniz var ya; eğer Allah bana herhangi bir zarar dokundurmak isterse, onlar Allah’ın dokundurduğu zararı kaldıracaklar mı? Yahut Allah bana bir rahmet dilese, onlar O’nun rahmetini engelleyebilirler mi?” De ki: “Allah bana yeter. Tevekkül edenler ancak O’na tevekkül ederler.” (Zümer-38) Yani aşağıya doğru Allah’a götüren Allah’a irtibatı sağlayan ve sağladığına inanılan alt kata göre de ilahlar var. işte Kuran buna şirik diyor.

Müşriklerin pratik hayatlarına bakınca ortaya Allah’a inandığını söyleyen ama Allahsızcasına, Allah’ın tek dünyalı değilsiniz, bak çift dünyalısınız, bu hikaye burada bitmeyecek, bunun bir ötesi de var, buradaki oyun ve eğlencenin ötede hesabı verilecek şekilde ihtarlarına ikazlarına beyanlarına karşılık, “adam sen de yok öyle bir şey, şekilde ahireti inkar tavırıyla bildiğiniz üzere, varsa yoksa biz yalnız bu dünyada yaşarız, burada doğar burada ölürüz, bizi zamanın çarkı yani felek dediğimiz şey bizi helak eder” diyorlardı.

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا بُهَلَكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

“Dediler ki: “Dünya hayatımızdan başka hayat yoktur. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman yok eder.” Bu hususta onların bir bilgisi yoktur. Onlar sadece zanda bulunuyorlar.” (Casiye-24)

Böyle bir anlayışın sonucunda tek dünyalı olarak yaşamının neticesinde, varsa yoksa dünya hayatı ise, tabii ki dünyanın imkanlarından, metaından azami seviyede istifade etmeyi, dünyadan azami derecede nasiplenmeyi, hayatın temel felsefesi haline getireceklerdi. O yüzden mala- mülke dünyalığa acayip düşkünlerdi. Onların bu tutumları Mekke döneminde inen birçok ayette şu şekilde tasvir oluyordu.

Mesela: Fecir suresinde yüce Allah şöyle buyuruyor.

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا

“Malı da pek çok seviyorsunuz.” (Fecr-20)

Yani dünya malını-mülkünü, servetini biriktirmeyi ve istiflemeyi pek seversiniz.

Beled suresinde bu dünya malından harcamayı, şatafat ve debedebe içinde yaşamayı bir iftihar veyahut da itibar zanneden zihniyete atıfla

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا

“Yığınla mal harcadım diyor.” (Beled-6)

Yani sınırsız mal harcadım, dünya kadar mal harcadım, servet harcadım der. Ve sadece bununla övünür.

Hümeze suresinde ise,

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ

“Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden her kişinin vay hâline!” (Hümeze 1,2) diye başlayan surede 2. ve 3. ayetlerde, o kişiden, o insanların kah yüzlerine, kah arkalarından böyle alaycı hareketler yapan, gammazlayan, kaş göz işareti yapan ahlaksız adam tipinden söz eder.

Der ki: الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ

“Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden her kişinin vay hâline!” (Hümeze-2)

Yani serveti biriktirir, gider gelir ne kadar biriktirdim diye sadece onun hesabını yapar. Kendince sanar ki, bu biriktirdiği mal-mülk, servet onu dünyada baki kılacak, ölümsüz kılacak. Oysa bilmez ki, insan ihtiyacıdan fazla olarak istiflediği ve biriktirdiği malı aslında sadece ve sadece kendisinden başkaları için yarın bir gün harcasın, üstünde tepinsin, çarçur etsin, har vurup harman savursun diye depoladığı şeyden ibarettir. Yani siz, ihtiyacınız neyse o nispette, o maldan, o mülkten yararlanırsınız. Geride istifledikleriniz ise, sizden başkalarının istifadesine ve harcamasına hazır halde, bekler vaziyette, depolanmış şeylerden başka bir şey değildir. Ama insan bir türlü bunu anlamaz. Onun tamahkarlık ve açgözlülüğü

sayesinde insan zanneder ki, ben bu mala-mülke, bu servetle dünyada kazık çakacağım.

Tekasür suresini az çok biliyorsunuz.

أَلْهَيْكُمُ النَّكَاتُ . حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

“Çoklukla övünmek sizi, kabirlere varıncaya (ölünceye) kadar oyaladı.” (Tekasur- 1,2)

Tekasür süresinin ilk ayetinde mana mesaja uygun olarak lafzi literal anlamıyla değil de, filanın kabri ziyaret ifadesindeki o deyimsel anlamıyla yani kişi kabrini ziyaret etti yani öldü şeklinde anlarsak, ölüm gelip çatıncaya kadar, habire biriktirmek, daha çok biriktirmek, benim servetim seninkinden daha fazla, seninki benden fazla yani çokluk, daha çok mal- mülk, servet, dünyalık, ev sahibi olmak sevdası fena oyaladı diyor. Nereye kadar? Ta musalla taşına, ta kabre girinceye kadar. Bu ayetlerde Fecir suresinden Beled suresine, Hümeze suresinden Tekasür suresine kadar anlatılan mal-mülk, dünyalık düşkünlüğü işte bizim bugün dünyevileşme dediğimiz, tek dünyalı yaşama halinin Kur’andaki tasvirlerinde sadece bir kaçıdır. Biz bu hali ve bu vaziyeti hali hazırda günümüz Türkiye’sinde muhafazakar kitlenin hali vakti yerinde olanların da mevcuttur. Onların kahır ekseriyetinde müşahede ediyoruz. Mevcut siyasi iktidarın kendilerine açtığı maddi imkanlar sayesinde, kısa sürede ölçsüz bir refah ve zenginliğe kavuşan, belli bir zümre, muhafazakarlığı, dindarlığı, yerliliği ve milliliği hiç kimseye bırakmayan, sürekli olarak bunun üzerinde tepinip duran, ama yaşam tarzlarına, gerçek hayat pratiklerine bakıldığında, işte kolunda görgüsüzce milyonlarca veya yüz binlerce liralık saatle selfie çektirip, ondan sonra da bu milletin, bu halkın ta kendisiyiz şeklinde paylaşımlar yapan tipler varya, onlara bakarsanız şöyle bir kenara çekip onlarla oturup konuşursanız, İslam, dindarlık, ahlak, maneviyat hepsi onlardan sorulur bir retorikle karşılaşsınız. Ama yaşam pratiklerini takip ettiğinizde, onların hayatlarını izlediğinizde bunların Allahsız bir imana sahip olduklarını görürsünüz. İşte bu tiplerin muhafazakar kitlede hayli çoğalmış vaziyette olduklarını görüyoruz.

Ve sayıları gün geçtikçe artıyor. İktidar, kendilerine devlet imkanlarını paylaştırdığı ve dağıttığı nispette onlar da dünyayı ve dünya hayatındaki servetleri yağmalancak, talan edilecek bir ganimet gibi talakki ederek yaşıyorlar. Bu yaşam tarzı onları giderek tek dünyalığa doğru itiyor farkında değiller. İşte neticede Allah varmış, Allah var diye söyleyip, Allah yokmuş gibi yaşayan, ahirete inandım deyip ahiretten tamamen duyarsız halde sorumsuz halde yaşayan, sonuçta tepeden tırnağa dünyevileşmiş bir halde, karşımıza çıkan bu tiplerin bence bu durumları bir sosyal ateizmle ilgili bir durumdur. Yani toplumsal bünyede temsil ettikleri kitle ve bu kitlenin yaşam biçimi, hayat alışkanlıkları, dünyevi malla mülkle ilişki tarzları dikkate alındığında karşınıza istiğna çıkıyor, mağrurluk, çıkıyor, tekebbür çıkıyor, bencillik çıkıyor. Şimdi burada tekebbür dedik, istiğna dedik, mağrurluk dedik.

Bunlar nedir? İstiğna hali, benim kimseye ihtiyacım yok, ben kendime yeterim şeklinde ifade edilebilecek bir sapkınlık halidir. Tekebbür veya istikbar, böbürlenme kibirlenme dediğimiz bir haldir. Mağrurluk malum. Bunların hali hazırda, siyasi iktidar olmanın kendilerine verdiği güven ortamında, dünyaya bakışları, deyim yerindeyse, 16.yüzyıl şairlerinden Abdinin şu beytini hatırlatıyor. “müft mesken sanur cihanı kişi, naktı ömrün verir kira yerine” Bunlar zannediyor ki, dünya beleş bir mesken, oysa geçen her gün ömür sermayesinden bizatihi dünyaya ödenen kira mesabesindedir. İnsanoglu dünyada aslında beleş bir meskende oturuyorum zanneder ama her geçen gün hayatından kirayı ona öder. Ama o ödediği sermaye gün gelir biter.

Bitince ne olur

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ ...

“... Dünya hayatı aldatıcı bir metadan, az bir yararlanmadan ibarettir.” (Hadid-20)

Vay be, demek ki dünyada yaşanan hayat neymiş?

مَتَاعُ الْعُرُورِ

Meta nedir?

Kendisinden istifade edilen geçici imkan, oyun ve eğlence misali sınırlı bir yararlanma yani istifadesi sınırsız süresiz değil, sınırlı ve süreli olan dünyalık. Gurur ise, aldaniş demektir. İşte o zaman Hadid suresinde, bu dünyevi hayatın ne anlama geldiğine ilişkin o tasvirin çarpıcı anlamını da kavrar.

إِغْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وِزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي
الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَعْفُورَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ

“ Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, bir eğlence, bir süs, aranızda karşılıklı bir övünme, çok mal ve evlat sahibi olma yarışından ibarettir. (Nihayet hepsi yok olur gider). Tıpkı şöyle: Bir yağmur ki, bitirdiği bitki çiftçilerin hoşuna gider. Sonra kurumaya yüz tutar da sen onu sararmış olarak görürsün. Sonra da çer çöp olur. Ahirette ise (dünyadaki amele göre ya) çetin bir azap ve(ya) Allah'ın mağfiret ve rızası vardır. Dünya hayatı, aldaniş metaindan başka bir şey değildir.

Demek dünya hayatı, süs, oyun, eğlence, oyalanma, gösteriş, görkem, şatafat, itibar, وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ

“daha çok iftihar, övünme”

وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ

“çok mal ve evlat sahibi olma yarışından ibarettir.”

Dünya hayatı budur.

Kimin hayatı? İşte bu sosyal ateizm dediğimiz dünyevileşmeyi hayat felsefesi haline getirmiş olan veya hayatını bu şekilde düzenlemiş olan bir zihniyetin temsil ettiği veya böyle bir zihniyette karşılığını bulan bir hayat tarzı. Yoksa Nebi (a.s) ın, Ebubekir'in, Ömer'in, Ali'nin, Ebuzer'in hayatı boyunca veyahut bu dünyadan gelip geçen nice muvahhidin veya Hristiyanlıktaki azizlerin yaşadıkları hayat böyle bir hayat değildi. Bu hayat belli bir hayat felsefesinin yaşam biçimini ifade ediyor. Yani müşrik zihniyetin Kur'an'da eleştirilen

dünyevileşmesini dikkate aldığımızda onların yaşadığı hayat olsa olsa işte bu kâpiya çıkar. Bu anlama çıkar deniyor. Yoksa bizatihi dünya hayatı bu kadar değersiz, bu kadar eleştirilecek bir hayat değildir. O zaman Kur'an'da onca Nebi ve Resul'un mücadelesinin, çilesinin emeğinin bu hayat sahnesinde yer aldığını ve bunların beş kuruşluk anlam taşımadığını söylememiz gerekir. Böyle hayatlar gayet mübarektir, gayet değerlidir. Hadid suresinde tasvir edilen hayat ise, bizim sosyal ateizme saplananların hayat felsefesine denk gelmektedir. Yani başka bir hayat, başka bir dünya yokmuş gibi yaşayan, varsa yoksa dünya deyip, dünyaya çakılıp kalanların yaşayacağı hayat muhtevası ancak olsa işte böyle olur, diyen bir ayettir. Yoksa bizatihi rivayetlerde kimi zaman kötülendiği ve tarif edildiği gibi, dünya şeytana benzer, yok dünya aldatıcı ve ayartıcı kadına benzer şekilde nitelemeler ve genellemeler yanlıştır.

Kısacası, saygınlığı, kıymetliliği, değerliliği, itibarı daha fazla mal- mülk sahibi, daha fazla servet sahibi, daha fazla şan- şöhret, daha fazla şatafat, konfor, lüks, sınırsız harcamada gören ve bunlar üzerinde takdir edilme duygularını tatmin eden, bunlarla kompleksini tatmin eden, bu şekilde kendini ispatlayanların sonuçta geldikleri yer, dünyayı ve dünya alanındaki servetleri yağmalanacak bir ganimet gibi görmek ve bunun neticesinde de ister istemez dünyaya saplanıvermek ve dünyada tek hayatlı ve tek dünyalı gibi yaşamayı farkında olarak ya da olmayarak prensip haline getirmek benim işte en başında sosyal dinsizlik dediğim durum budur.

Siz buna varın dünyevileşme deyin ne dersiniz deyin. Bu durumu biz bugün son derece görgüsüz makam odaları manzaraları, son derece gösterişli ve yakışsız giyim- kuşam, yeme- içme, eğlenme halleri veyahut itibarı ve saygınlığı habire harcamada, devasa ölçülerde mekanlardan, saraylarda, köşklere yaşama anlayışında arayan zihniyete baktığımızda, ki bunların tamamının bugün neredeyse muhafazakar kesimin alameti farikası olduğunu görüyoruz. Zenginliğin de bir edebi-adabı, bir ahlakı, görgüsü ve kültürü bir adab-ı muâşeretini bir asaleti vardır. Bakın, birkaç nesilden beridir aile olarak zengin olan insanların, ya da ailelerin, bu bahset-

tiğimiz tarzda yani Monaco'dan şuradan buradan Istakoz manzarası paylaşmak gibi görgüsüzlerine hiç rastlıyor musunuz? Bakın, zenginlik veyahut onların bunca mal-mülküne rağmen, itibarı ve saygınlığı, davasılıkta, görkemde, ihtişamda, şatafatta, lükste, har vurup harman savurmada, tüketim ve harcamada aradıklarını hiç görüyor musunuz?

O asaleten zengin olanlara bir bakın, onların hayat tarzları nasıldır? Eğer siz itibarı, prestiji, saygınlığı, değerliliği, hürmetliliği, şatafatta, nam salarak, sınırsız harcama yaparak yani kısacası, israf üzerinden itibar kazanmak ve bunu muteber saymak durumdaysanız ve buna uygun bir dünyanın içinde yaşayıp gidiyorsanız, kusura bakmayın ama ister istemez insanın şöyle diyesi gelir. Yahu bu Müslüman dünyanın son Nebisine ve ailesine baktığımızda, onun gerçek yaşam standartlarını okuyup öğrendiğimizde, gerçek yaşam modeline baktığımızda, beş kuruşluk itibarı yok dememiz mi gerekiyor. Çünkü hayatlarında ne görkem var, ne şatafat var, ne devasalık var, ne ihtişam var.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعَنَّكُمْ وَأَسْرَحُكُمْ سَرَاحًا جَمِيلًا

“Ey Nebi! Hanımlarına de ki: “Eğer dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız, gelin size geçimliğinizi vereyim ve sizi en güzel bir şekilde bırakayım.” (Ahzab-28)

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُمْ أَجْرًا عَظِيمًا

“Eğer Allah'ı, Resûlünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız, bilin ki Allah içinizden iyilik yapanlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır.” (Ahzab-29)

Dolayısıyla onlar itibarı adalette, hakkaniyette, merhamette, tevazuda, bilinçte, ihlasta, sadelikte, basitlikte, doğallıkta aradılar ve buldular. Ve öylece itibar kazandılar, hala itibarlılar ve kıyamet gününe kadar itibarlı kalacaklar. Yüz binlerce liralık saatlerle görgüsüzce poz verip, biz milletin ta kendisiyiz diyen, ümmete âdeta

hakaret edercesine, ümmetin aklıyla alay edercesine, içinde yaşadığımız yılı emeklilerin yılı ilan edip, ekonominin zirvede olduğu bir ortamda ülke pahalılıkta akıp giderken 10.000 liraya, 12 bin liraya yaşamaya mahkum edilen milyonlarca insanı sosyal atık gibi böyle bir kenara atan bir ülkede, siz “itibardan tasarruf olmaz” deyip, israfi meşrulaştırır ve itibarın dayanağı kılırsanız, bu zihniyete karşı da insan soramadan edemez, o zaman Nebi (a.s) ın ve ailesinin beş kuruluşluk itibari yokmuş, onlar hep itibardan tasarruf yapmışlar, demek zorunda bırakırsınız bizi. Evet, bütün bu yazı boyunca dile getirdiğimiz can yakıcı problemi, vaziyeti, sosyal ateizm olarak görüyoruz. Siz dünyevileşme olarak görün. Muhafazakar kesimde sosyal ateizm sorunu çok diddi bir sorun. İktidar sona erdiğinde bu sorun da kısmen göreceli şekilde azalır. Çünkü gözümüzün önünden sahneden çekilirler. Hortumlar kesilir, imkanlar kısıtlanır. Onların da bu sosyal ateizm yani dünyevileşme halleri kaçınılmaz olarak daralır. Bir bakıma kendileri için de bu durum hayra vesile olur.